

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 9

37'nci Birleşim
19 Aralık 2018 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	8
II.- GELEN KÂĞITLAR	11
III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	27,29,38,41,60,68, 93,102,111,116,122, 136,145,181,202
<i>A) KANUN TEKLİFLERİ</i>	27:29,29:36,38:41, 41:57,60:62,68:85, 93:97,102:110,111:113, 116:121,122:136, 136:144,145:165, 181:195,202:208

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10)	27:29,29:36,38:41, 41:57,60:62,68:85, 93:97,102:110,111:113, 116:121,122:136, 136:144,145:165, 181:195,202:208
2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11)	27:29,29:36,38:41, 41:57,60:62,68:85, 93:97,102:110,111:113, 116:121,122:136, 136:144,145:165, 181:195,202:208

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**29,90,136****A) ÇEŞİTLİ İŞLER****29,90,136**

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Tanzanya-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Fatma Hassan Toufiq ve Tanzanya'nın Ankara Büyükelçisi Elizabeth Kiango Kiondo ile beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi	29
2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Portekiz Parlamentosu Dışişleri ve Yurtdışındaki Portekiz Toplulukları Komisyonu Başkanı Sergio Sousa Pinto ile beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi	90
3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu Eş Başkanı Manolis Kefalogiannis ile beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi	136

V.- AÇIKLAMALAR**36,41,57,63,85,
91,110,113,121,
145,166,196**

- 1.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, 5,7 olan on altı yıllık ortalama büyüme oranının dünya rekoru olduğuna, her kıyaslamanın kendi içinde yapılması gerektiğine, bütçenin büyük kısmının millî eğitime, sağlığa ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına ayrıldığına ilişkin açıklaması 36:37
- 2.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 37:38
- 3.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 41
- 4.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 57:58
- 5.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, 30 kişinin ölümüne sebebiyet veren bir vakanın anılmaya ve sorumlularından hesap sorulmaya değer olduğuna, cezaevinde kalanların cezasını çekmesinin başka bir şey, insanca muamele görmesinin başka bir şey olduğunun unutulmaması gerektiğine ilişkin açıklaması 58:59
- 6.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, terör örgütlerinin cezaevlerindeki asayiş bozması ve isyana kalkması neticesinde müdahalenin söz konusu olduğuna, devletin kurallarına harfiyen uyulması gerektiğine ilişkin açıklaması 59
- 7.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, politikaların eleştirilebileceğine ama şahsiyetle uğraşılmaması gerektiğine, Yeni Ekonomi Programı ve enflasyonla topyekün mücadele çerçevesinde cari açığın azaldığına ilişkin açıklaması 63
- 8.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve siyasette "diktatör" kavramının hakaret olmadığına ilişkin açıklaması 63:64
- 9.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, seçimlere gidilen sistemde diktatör olamayacağına ilişkin açıklaması 64:67

- 10.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Franco'nun, Hitler'in, Mussolini'nin diktatör olduğuna ve bunların yönettiği sistemde de seçim yapıldığına ilişkin açıklaması 67
- 11.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, kendisine hizmet edenleri on altı yıldır iktidara getiren milletin iradesine herkesin saygı göstermek zorunda olduğuna ilişkin açıklaması 67:68
- 12.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 85:86
- 13.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, devletin kör kuruşuna da demokrasiye de sahip çıkacaklarına, demokrasinin tepki ve protesto rejimi olduğuna ilişkin açıklaması 86:87
- 14.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 87:88
- 15.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın, Türkiye İnsan Hakları Vakfı Başkanı Şebnem Korur Fincancı'ya verilen hapis cezasına, mahkemelere güvenmediklerine çünkü mahkemelerin verilen talimatları karar olarak ortaya koyan kurumlara dönüştürüldüğüne ilişkin açıklaması 88:89
- 16.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara 5. İdare Mahkemesinin 2011/879 esas numaralı kararına ve 15 Temmuz müzesinin neden Atatürk Orman Çiftliği'ndeki sit alana yapılmak istendiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 89:90
- 17.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in farklı bir mahkeme kararına ilişkin açıklama yaptığına, Beşıtepe'nin hukuka ve İmar Kanunu'na uygun olduğuna ilişkin açıklaması 91:92
- 18.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 92
- 19.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, ifade ettiği kararın tarafsız yargının kararı olduğuna ilişkin açıklaması 92:93

- 20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 93
- 21.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, AK PARTİ hükümetlerinin millet iradesiyle hizmet üretmek için işbaşına geldiğine ilişkin açıklaması 110
- 22.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, bütün dünyada gönüllerin iktidarı olduklarına ilişkin açıklaması 113:114
- 23.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Mavi Marmara Anlaşması'nın altında "Kudüs" yazdığına ilişkin açıklaması 114
- 24.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 115
- 25.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 115
- 26.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, "Cennet ya burasıdır ya buranın altındadır." sözünün Alaaddin Keykubat tarafından Konya Beyşehir için söylendiğine ilişkin açıklaması 121
- 27.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzıılmaz'ın, 3713 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinde düzenleme yapılarak şehit erbaş ve erlerin yakınlarının mağduriyetinin ortadan kaldırılması gerektiğine ilişkin açıklaması 145
- 28.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, AK PARTİ'nin on altı yıldır özgürlükleri genişleten, kalkınmaya, toplumsal ve sosyal adalete önem veren bir uygulama içerisinde olduğuna, Türkiye hükümetlerinin terörle mücadelede hiçbir ödün vermediğine ilişkin açıklaması 166
- 29.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, memlekette Kürt sorunu olmasaydı Hükümetin Oslo'dan başlayarak İmralı'da, Kandil'de, Dolmabağçe'de, Habur'da ne işi olduğunu öğrenmek istediğine, Türkiye'de Kürt kültürüne, Kürt kimliğine yönelik asimilasyon süreci yaşandığına ilişkin açıklaması 166:167
- 30.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Kürtçenin eğitim öğretim dili olmasını ve güvence altına alınmasını istediklerine, asimilasyonun olduğuna ve ülkenin geleceği için demokratik çözümü elzem gördüklerine ilişkin açıklaması 167:169

- 31.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, "asimilasyon" kelimesini ve yapılan değerlendirmeleri reddettiklerine, dünya milletleri içerisinde ırkçılığı bilmeyen tek milletin Türk milleti olduğuna ve CHP'nin Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucu değerlerine sahip çıkıp çıkmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 169:171
- 32.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, asimilasyon görmek isteniyorsa Türk ve Müslümanların asimile olduğu Balkanlara bakılması gerektiğine, Kürtlerin bu memlekette asimile edildiğini söylemenin gerçeklerin ardına saklanmak olduğuna ilişkin açıklaması 171:172
- 33.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, vatandaşların kanun önünde eşit olduğuna, ayrımcılığın, asimilasyonun söz konusu olmadığına, herkesin kendi dilini, kültürünü yaşatması için özgürlükleri genişletici kanuni düzenlemelerin yapıldığına ve Türkiye'de PKK sorunu olduğuna ilişkin açıklaması 196:197
- 34.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 197:198
- 35.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Maraş ve Sivas olayları sırasında CHP'nin iktidarda olduğuna ve bu konuda İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın düşüncelerini öğrenmek istediğine, Cumhurbaşkanının sözünün anlamından ve bağlamından koparılmaması gerektiğine, asimilasyonun söz konusu olmadığına ilişkin açıklaması 198:199
- 36.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Cumhurbaşkanının beyanına ilişkin açıklaması 199:201

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**98,172**

- 1.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Hatay Milletvekili Barış Atay Mengüllüoğlu'nun 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 98:99
- 2.- Hatay Milletvekili Barış Atay Mengüllüoğlu'nun, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 100:101
- 3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasında Cumhuriyet Halk Partisi ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması 172:176

4.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 176:178

5.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 178:179

VII.- ÖNERİLER 180

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ 180

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 19/12/2018 Çarşamba günü Birleşiminde 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin oylanmasına kadar (13'üncü maddesi dâhil) çalışmalarını sürdürmesi ile 20/12/2018 Perşembe günü Birleşiminde mezkur teklifin görüşmelerine 14'üncü maddesinden devam edilmesi ve Perşembe günü Birleşimde Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın maddelerinin oylanmasının tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi 180

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI 209

1.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, basın özgürlüğüne dair uluslararası sıralamalarda Türkiye'nin yerine, tutuklu gazetecilere ve OHAL sürecinde kapatılan medya kuruluşlarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/5928) 209:212

2.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/5929) 213:215

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.02'de açılarak beş oturum yaptı.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 11) görüşmelerine devam edilerek;

Hazine ve Maliye Bakanlığı,

Maliye Bakanlığı,

Gelir İdaresi Başkanlığı,

Kamu İhale Kurumu,

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı,

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu,

Türkiye İstatistik Kurumu,

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu,

Hazine Müsteşarlığı,

Sermaye Piyasası Kurulu,

Gelir Bütçesi,

2019 yılı merkezî yönetim bütçeleri ile 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

Gelir bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanarak 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesine kadar kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, milletvekillerinin bayrağa gelecek en ufak leke karşısında hayatlarını ortaya koyacağına inandığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak, 12 Aralık İsa Yusuf Alptekin'i vefatının 23'üncü yıl dönümünde rahmetle andığına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Yenikapı mitinginde hain FETÖ terör örgütünün 15 Temmuzdaki darbe girişimine karşı millet tepkisinin gösterildiğine, gerek mali sisteme gerekse ekonomiye ilişkin reformların 57'nci Hükümet döneminde gerçekleştirildiğine,

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, siyasette haksız rekabet pozisyonu devam ettiği müddetçe, keyfi gözaltılar devam ettiği müddetçe ekonomiyi rayına oturtmanın mümkün olmayacağına,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, anayasal ve yasal reformlar gerçekleştirmek suretiyle vatandaşların adalete olan güvenini tesis etmek için, yargının demokratikleşmesi ve hukukun üstünlüğü ilkesini hayata geçirmek için mücadele verdiklerine,

İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırhaoğlu, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve devletin başının "Ben Anayasa Mahkemesinin kararına uymuyorum, saygı da duymuyorum." diyemeyeceğine,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Milliyetçi Hareket Partisinin her zaman açık ve net olarak sözünü söyleyen parti olduğuna,

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu'nun, 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın sekizinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, hiçbir canlının elinden yaşam hakkının alınamayacağına ve hayvanları öldürmenin cinayet olduğuna, Meclise sunduğu Hayvanları Koruma Kanunu Değişiklik Teklifi'nin yasalaşmasını talep ettiğine,

Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş, Kütahya halkı adına fiberglas fabrikası kurulmasını talep ettiğine,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Edirne ili İpsala ilçesinde faaliyet gösteren Yeni Gazete'de çıkan yangın nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna,

Antalya Milletvekili Abdurrahman Başkan, Antalya ili Kemer ilçesinde yaşanan kuvvetli sağanak nedeniyle selden zarar gören vatandaşların tespit edilerek gerekli yardımın yapılmasına ve Antalya ili Elmalı ilçesinin sel baskınına maruz kalmaması için Türkmentepe barajının yapılması gerektiğine,

İzmir Milletvekili Atıla Sertel, köylülerin Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Aşağısallıpınar, Yukarısallıpınar ve Boyalı köyü ile Selim ilçesine bağlı Laloğlu köyüne bir çivi dahi çakılmamasının Alevilikle ilgisi olduğunu düşündüğüne,

Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt, Hükümetin EYT'liler, yardımcı hizmetler sınıfı ve bilgi işlemcilerle ilgili çalışmasının olup olmadığını öğrenmek istediğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın sekizinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz, kastının Şırnak 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 2018/409 esas sayılı dosyada adı geçen şahıslara yönelik olduğuna,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın sekizinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasında genelleme yapmaktan kaçınması gerektiğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ve Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın sekizinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, her sıkışıldığında Halkların Demokratik Partisinin ihanetle suçlanıp, parmak sallanamayacağına, FETÖ'nün Türkiye'nin başına niye bela edildiğini öğrenmek istediğine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Milli Emlak Genel Müdürlüğünün hangi gerekçelerle Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlandığını, devlet yönetiminde oluşan kurumsal arşivin vatandaşın taleplerini karşılamadaki önemine dikkat edilip edilmediğini, tekrar eski yapısına kavuşması için Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlanmasının düşünülüp düşünülmediğini öğrenmek istediğine,

Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman, vatandaşın alın terinin Meclise emanet olduğuna ve emanete sahip çıkılması gerektiğine, bu bütçeyi savunmanın faizi, zulmü, haramı savunmak anlamına geldiğine,

Hatay Milletvekili Hüseyin Şanverdi, 18 Aralık Uluslararası Göçmenler Günü'nü kutladığına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın gerek kürsüde yaptığı konuşmasında gerekse sorulara verdiği yanıtlarında çelişkiye düşüren durumlar olduğuna,

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, "İşsizlik yok fakat kimse çalışacak iş bulamıyor, kimse çalışmıyor fakat üretim artıyor, üretim patlıyor ama fiyatlar düşmüyor, yakında ucuzluk olacak ama kimse memnun değil, kimse memnun değil ama seçimde herkes partiye oy veriyor." ibaresinin yer aldığı Duma'ya sunulan raporun şu an içinde bulunulan hâli çok iyi aktardığına,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, ekonomideki kötü gidişatın yükünün millete yüklendiğine,

Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye'nin çok zor bir coğrafyada, meydan okuyucu güçlerle karşı karşıya olan bir ülke olduğuna,

Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Halkların Demokratik Partisine "Onu söyleyemezsiniz, bunu söyleyemezsiniz." gibi ifadelerle ayar vermeye çalışıldığına, Savunma ve İçişleri Bakanlığının bütçesi artırılıyorsa buna "savaş bütçesi" diyeceklerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Hazine ve Maliye Bakanının Türkiye gerçeklerine aykırı şeyler söylediğine, kuvvetler ayrılığını yok sayan bu sistemin demokrasiye fayda getirmediğine, Cumhurbaşkanına yapılan eleştirilere İç Tüzük 69'a göre söz verilemeyeceğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, işçinin, köylünün, esnafın, çiftçinin arasında siyaset yaptıklarına ve gelen talepleri kanun teklifi hâline getirdiklerine, kuvvetler ayrılığı olduğuna,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, ayrıştırma diline ve savaş kelimelerine gerek olmadığına,

Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, bir kişinin milletvekili olmasının tek başına masumiyet karinesini ortaya koymadığına ve herkesin önce kendi hayatının hesabını vermesi gerektiğine,

Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, sataşmanın Meclisin ritüeli olduğuna ama kim yaparsa yapsın hakareti kabul etmelerinin mümkün olmadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, Meclis Başkan Vekili olarak bir milletvekiline "Söz atma." ifadesini kullanmaktan utanç duyduğuna ilişkin bir açıklamada bulundu.

Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 18/12/2018 Salı günü Birleşiminde 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin oylanmasına kadar (5'inci maddesi dâhil) çalışmalarını sürdürmesi ile 19/12/2018 Çarşamba günü Birleşiminde mezkûr teklifin görüşmelerine 6'ncı maddesinden devam edilmesi ve Çarşamba günü Birleşimde teklifin 14'üncü maddesine kadar (14'üncü madde dâhil) oylanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi kabul edildi.

Alınan karar gereğince, 19 Aralık 2018 Çarşamba günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşime 01.16'da son verildi.

Celal ADAN
Başkan Vekili

Bayram ÖZÇELİK
Burdur
Kâtip Üye

Barış KARADENİZ
Sinop
Kâtip Üye

Fatma KAPLAN HÜRRİYET
Kocaeli
Kâtip Üye

No: 50

II.- GELEN KÂĞITLAR
19 Aralık 2018 Çarşamba
Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi
(Milletlerarası Andlaşmalar)

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 19.12.2019 (Gelen evrak no: 401325)

19 Aralık 2018 Çarşamba**Milletvekili Teklifleri**

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) (Milli Savunma ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Filistin-Türkiye Dostluk Hastanesi'nin Gazze'de Ortak İşletilmesi ve Devri ile Filistin Vatandaşlarının Tıpta Uzmanlık Eğitimini Türkiye'de Almasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1456) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) (Milli Savunma ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1459) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1460) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.12.2018)

Cumhurbaşkanlığı Tezkereleri**(Yasama Dokunulmazlığı)**

1.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/453) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.12.2018)

2.-İstanbul Milletvekili Gökân Zeybek'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/454) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.12.2018)

3.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/455) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.12.2018)

4.-İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/456) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.12.2018)

5.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/457) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

6.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/458) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

7.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/459) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

8.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/460) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

9.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/461) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

Rapor

1.-Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve 7 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1369) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Dağıtma tarihi: 19.12.2018) (GÜNDEME)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Diyanet İşleri Başkanının yaptığı bir ziyarete ilişkin yazılı soru önergesi (7/5763)

2.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, tasfiye edilen FETÖ üyesi hakim ve savcılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5764)

3.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Diyanet İşleri Başkanlığının internet sitesinde yer alan açıklamalara ve Diyanet İşleri Başkanının gerçekleştirdiği bir ziyarete ilişkin yazılı soru önergesi (7/5765)

4.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Türkiye Varlık Fonu bütçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5766)

5.-İstanbul Milletvekili Fatih Mehmet Şeker'in, Diyanet İşleri Başkanlığının bazı rapor ve uygulamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5767)

6.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ithal edilen tatlandırıcı maddelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5769)

7.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yardım kuruluşlarına et ithalatı izni verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5770)

8.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2018 yılında yapılan canlı hayvan ve kırmızı et ithalatına dair bazı verilere ve hayvancılık desteklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5771)

9.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilinden Cazibe Merkezleri Destekleme Programı'na yapılan başvurulara ve sonuçların ne zaman açıklanacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5772)

10.-İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, OHAL sürecinde pasaportlarına tahdit konulan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5773)

11.-İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, Kamu Personeli Seçme Sınavının tek yıl-çift yıl uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5774)

12.-İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, OHAL KHK'ları ile kamu görevinden ihraç edilen kişilere ve OHAL Komisyonu tarafından görevine iade edilenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5775)

13.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Avrupa Denetçiler Mahkemesinin mülteciler adına gönderilen fonun kullanımını hakkındaki raporuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/5776)

14.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Antalya Aksu Belediyesi tarafından 49 yıllığına kiralananan bir ormanlık alana ve ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5777)

15.-Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, son 6 ayda konkordato ilan eden ve Ücret Garanti Fonu'na müracaat edenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5778)

16.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, İstanbul Beşiktaş'ta bulunan İsmail Tarman Ortaokulu hakkındaki yargı kararının uygulanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5779)

17.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş ilindeki bazı mahallelerin okul, yol, su, altyapı ve telefon sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5780)

18.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, İşsizlik Sigortası Fonu'nda biriken meblağa ve nasıl değerlendirildiğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5781)

19.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, 1 Ocak 2018-21 Kasım 2018 tarihleri arasında cuma namazı çıkışlarında toplanan yardım miktarları ve bu yardımların kullanım yerlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5782)

20.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Cumhurbaşkanlığı araç alım ihalelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5783)

21.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İDO'nun iç hat seferlerini durdurma kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5785)

22.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul'da bir özel hastanede bir bebeğin ölümüne dair iddialara ve Adli Tıp Raporu'na ilişkin yazılı soru önergesi (7/5786)

23.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ili Kozan ilçesinde bulunan arıtma tesisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5787)

Adalet Bakanlığı

24.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Abdullah Öcalan'ın cezaevi koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5788)

25.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Şanlıurfa'da bir suç duyurusuna konu olan sosyal medya üzerinden yapılan tehditlerin delil olarak kabul edilmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5789)

26.-Hatay Milletvekili Barış Atay Mengülluoğlu'nun, beş yıl önce Gezi olaylarında bir gencin hayatını kaybetmesiyle ilgili yürütölen soruŐturmanın tamamlanmamış olmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5790)

27.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5791)

28.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5792)

29.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, 100 Günlük İcraat Programı kapsamında Bakanlığın faaliyet alanında yapılacak olan projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5793)

30.-Niğe Milletvekili Ömer Fethi Güner'in, 2012-2018 arasında yapılan ve yapımı devam eden cezaevlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5794)

31.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ankara Barosu bünyesinde kayıtlı kadın avukatın kolluk kuvvetleri tarafından darp edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5795)

32.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Denizli'de bir kadının ve kızının öldürölmesi vakası ve 2010-2018 yılları arasında koruma kararı talep eden kadın sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5796)

33.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, 2018 yılında işlenen kadın cinayetlerine dair bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5797)

34.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilinde adli kontrol tedbiri uygulanan, gözaltına alınan, denetimli serbestlikten yararlanan ve elektronik kelepçe takılan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5798)

35.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, tutuklu ve hükümlölerin ailelerinin ikamet yerine yakın cezaevleri için yaptıkları nakil taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5799)

36.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kadına yönelik Şiddet vakalarına dair adli ve istatistiki verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5800)

37.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep H Tipi Cezaevinde kalan bir tutuklunun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/5801)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

38.-İstanbul Milletvekili DilŐat Canbaz Kaya'nın, 2002-2018 yılları arasında Şiddet mağduru kadın verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5802)

39.-Manisa Milletvekili Tamer Akkal'ın, İstanbul 3. Havalimanı inşaatında hayatını kaybeden işçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5803)

40.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, 100 Günlük İcraat Programı kapsamında Bakanlığın faaliyet alanında yapılacak olan projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5804)

41.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5805)

42.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Çanakkale'de uzaklaştırma kararı bulunan bir erkeğin eşini öldürmesine, kadın cinayetlerine karşı alınan önlemlere ve uzaklaştırma kararlarının caydırıcılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5806)

43.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, taşerondan kadroya geçen işçilerin diğer kadrolu işçilerin toplu sözleşme haklarından faydalandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5807)

44.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, işsizlik nedeniyle mağdur olanlara yönelik yapılacak çalışmalara ve hükümet politikalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5808)

45.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, 2010-2018 yılları arasında töre, aşk, kıskançlık, namus adı altında işlenen cinayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5809)

46.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, 3. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eylem Planı kapsamında yapılacak mevzuat çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5810)

47.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, 2018 yılında erkekler tarafından öldürülen kadınlara, faillerin kadınlarla yakınlık derecelerine ve Bakanlığın taraf olduğu vakalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5811)

48.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Denizli'de bir kadının ve kızının öldürülmesi vakası ve 2010-2018 yılları arasında koruma kararı talep eden kadın sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5812)

49.-İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, emeklilikte yaşa takılanların sorunlarının çözümlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5813)

50.- İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, İstanbul üçüncü havalimanı inşaatı çalışmalarında yaşanan iş kazaları nedeniyle yaşamını yitiren işçi sayısı ve iş kazalarının üzerinin kapatıldığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5814)

51.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, AB tarafından Suriyeli mülteciler için verilen fonun denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5815)

52.-Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Diyarbakır İş ve Çalışma İl Müdürlüğü personelinin yaşadığı sıkıntılar ve Toplum Yararına Program kapsamında işe alımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5816)

53.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, sığınma evlerine, buralarda kalan kadın ve çocuklara ve sığınma evi bulunmayan belediyelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5817)

54.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, görevi başında geçirdiği kalp krizi sonucu hayatını yitiren polis memurunun vazife malulü sayılmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5818)

55.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kadına yönelik şiddete dair çeşitli verilere ve Bakanlığın çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5819)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

56.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5820)

57.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, 100 Günlük İcraat Programı kapsamında Bakanlığın faaliyet alanında yapılacak olan projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5821)

58.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, toplu yaşam alanlarında yangın merdiveni denetimleri ve merdiven olmayan yapılara uygulanan cezalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5822)

59.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Gaziantep'in hava kirliliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5823)

60.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Onikişubat İlçesi Üçevler Köyü'ndeki hizmet eksikliklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5824)

61.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli AFAD İl Müdürlüğü'nün afete maruz bölgelere yönelik yaptığı çalışmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/5825)

62.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Bakanlığa ait tasarruf tedbirleri konulu Genelgeye ve uygulama aşamasında doğabilecek sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5826)

63.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Sıhhiye çok katlı otoparkının kapatılması ve park cezalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5827)

64.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Başkent Doğalgaz İşlem Merkezlerinde yapılan işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5828)

65.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya'nın Kaş İlçesi'nde imar barışı gerekçesiyle birçok kaçak yapı inşa edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5829)

66.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, İzmir'in Karabağlar İlçesi Kavacık Köyü'ndeki mermer ocağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5830)

67.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir'deki kamu arazilerinin satışı ve kiralama işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5831)

68.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'da metroya sefer yapan ringlerin bekleme duraklarının fiziksel koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5832)

Dışişleri Bakanlığı

69.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, 100 Günlük İcraat Programı kapsamında Bakanlığın faaliyet alanında yapılacak olan projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5833)

70.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, öldürülen bir Suudi gazeteciye ilişkin yazılı soru önergesi (7/5834)

71.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, Yunanistan'ın Lozan Anlaşması'na aykırı olarak adalar üzerinde tasarrufta bulunup bulunmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5835)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

72.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2017 ve 2018 yıllarında EPDK tarafından lisans verilen ve lisansı iptal edilen şirket sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5836)

73.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, 2014-2018 yılları arasında Van'da elektriği kesilen abonelere ve abonelerin toplam elektrik borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5837)

74.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 2018 yılı yatırım programında Eskişehir için ayrılan ödenek miktarına ve ildeki projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5838)

75.-Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, Tekirdağ ilindeki elektrik tüketimine ve sanayide ve çiftçilikte kullanılan elektrik tarifelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5839)

76.-Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, Mardin ilindeki elektrik tüketimine ve sanayide ve çiftçilikte kullanılan elektrik tarifelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5840)

77.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Aydın ili Söke ilçesi Kisir köyünde Greenpeace tarafından yapılan araştırma sonucu ortaya çıkan radyasyon oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5841)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

78.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5842)

79.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 2018 yılı yatırım programında Eskişehir için ayrılan ödenek miktarına ve ildeki projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5843)

80.- Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal'ın, Antalya Arena Stadi'nda Türkiye Futbol Federasyonu'nun sponsor firmalara verdiği biletlerin siyasi partilerin gençlik kollarına dağıtıldığına dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5844)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

81.-Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal'ın, Enflasyonla Topyekün Mücadele Programı kapsamındaki uygulamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5845)

82.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5846)

83.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, kredi ve kredi kartı borcunun ödenmemesi nedeniyle mağdur olan kişilerle ilgili bir çalışma yapılıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5847)

84.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilinde yaşanan deprem sonrası vergilendirme işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5848)

85.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Zafer Havalimanı için yapılan Hazine garantili ödemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5849)

86.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, şehir hastanelerinin yapım sözleşmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5850)

İçişleri Bakanlığı

87.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van'da bir eve yapıldığı iddia edilen baskına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5851)

88.-Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, 24 Haziran 2018 seçimlerinde askeri öğrencilere oy kullandırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5852)

89.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5853)

90.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2003-2018 yılları arasında belediyelerce Ramazan ayı ve diğer bazı etkinlikler için yapılan harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5854)

91.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Bulanık Belediyesine kayyum atandıktan sonra belediyeden çıkartılan işçilere ve yapılan harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5855)

92.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Varto Belediyesine kayyum atandıktan sonra belediyeden çıkartılan işçilere ve yapılan harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5856)

93.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Malazgirt Belediyesine kayyum atandıktan sonra belediyeden çıkartılan işçilere ve yapılan harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5857)

94.-Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Çanakkale'de bir kişinin eşini öldürmesine ve kadın cinayetlerinde Bakanlığın tutumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/5858)

95.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Suriyeli mülteciler için AB tarafından gönderilen fonlar ile bu fonların kullanım ve denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5859)

96.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, 2017-2018 yıllarında Van Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5860)

97.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, 2014-2018 yılları arasında Van Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5861)

98.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van Büyükşehir Belediyesinin kayyum atamasından sonraki bütçesi ve ihale işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5862)

99.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilinde yaşanan içme suyu ve kanalizasyon sorununa ve abonelerin su faturası borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5863)

100.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5864)

101.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Büyükşehir Belediyesi 2017 yılı Sayıştay denetim raporuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/5865)

102.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayeti vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5866)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

103.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, RTÜK tarafından çocuklara yönelik olarak hazırlanan Sessiz Şehit isimli kamu spotunun çocuklara uygun olmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5867)

104.-İstanbul Milletvekili Fatih Mehmet Şeker'in, atamalarda liyakat ilkesinin gözetilmesi gerektiğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5868)

105.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5869)

106.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, çeşitli sanat dallarının durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/5870)

107.-Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, Devlet Tiyatroları'nda sözleşmeli misafir sanatçı pozisyonunda çalışan personelin mali ve sosyal haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5871)

108.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü bünyesindeki sözleşmeli misafir sanatçı statüsüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/5872)

109.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van iline ait turizm verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5873)

110.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilinde 2010-2018 yılları arasında yapılan kültür-sanat yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5874)

111.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 2018 yılı yatırım programında Eskişehir için ayrılan ödenek miktarına ve ildeki projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5875)

112.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, ülkemizde yükseköğretim kurumlarına devam eden Uygur Türkü öğrencilere burs sağlanması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5876)

Milli Eğitim Bakanlığı

113.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, anadilde eğitim talebi ve din eğitimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5877)

114.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Bakanlığın Yavuz Bingöl Sanat Merkezi bünyesindeki bir dernekle okullara piyano ve bağlama dağıtımı için protokol imzaladığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5878)

115.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5879)

116.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, KHK ile kapatılan üniversiteler ve üniversitelerin öğrencilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5880)

117.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Yusufeli ilçesi Sarıgöl Şehit Onbaşı Soner Ateşşaçan Orta Okulu'ndaki öğretmen ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5881)

118.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, özel okullara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5882)

119.-İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, KPSS puanı yüksek olduğu halde mülakat sebebiyle elenen öğretmenlerin durumuna ve mülakat sisteminin kaldırılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5883)

120.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Uzman Öğretmenlik sınavının 2006 yılından bugüne kadar yapılamamasına ve Uzman Öğretmenlik sınavına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5884)

121.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, okullardaki kantin, kafeterya, çay ocağı gibi işletmelerin denetimlerinin ne sıklıkla yapıldığı ve Adana ilindeki denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5885)

122.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, bir özel okulun Keçiören şubesinin iflasının neden olduğu mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/5886)

123.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 2018 yılı yatırım programında Eskişehir için ayrılan ödenek miktarına ve ildeki projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5887)

124.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ta bulunan bir lisenin yolunun asfaltlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5888)

125.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, ülkemizde yükseköğretim kurumlarına devam eden Uygur Türkü öğrencilerin maddi durumlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5889)

126.-Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, 6111 sayılı torba kanunla belediyelerdeki bazı çalışanların Milli Eğitim Bakanlığı'na devrine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5890)

127.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, kreş ve anaokullarında şiddete uğrayan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5891)

Milli Savunma Bakanlığı

128.-Manisa Milletvekili Tamer Akkal'ın, Manisa'da askeri kıışlada yaşandığı iddia edilen gıda zehirlenmesi vakası ve yemek hizmetini sağlayan firmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/5892)

129.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5893)

130.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa 1. Komando Eğitim ve Tugay Komutanlığı Albay Mehmet Arif Seyhun Kışlası'nda meydana gelen gıda zehirlenmesi vakasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5894)

131.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kara Harp Okulu personelinin fazla çalışma sürelerine yönelik Kamu Denetçiliği Kurumu tavsiyesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5895)

Sağlık Bakanlığı

132.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Abdullah Öcalan'ın sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/5896)

133.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5897)

134.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, dolaşım sistemine bağlı ölümlerin azaltılması için Bakanlıkça alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5898)

135.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, artan tüberküloz vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5899)

136.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, diyabet hastalarının kullandığı cihaz ve sarf malzemelerinin Devletçe karşılanma durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/5900)

137.-Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'ın, Kütahya Şehir Hastanesi inşaatının ne zaman tamamlanacağına ve hastane işleyişine yönelik bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5901)

138.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 2018 yılı yatırım programında Eskişehir için ayrılan ödenek miktarına ve ildeki projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5902)

139.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli Devlet Hastanesi'nin yemekhanesine ve il genelinde kayıtlara geçen gıda zehirlenmesi vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5903)

140.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Türkiye'deki hasta muayene sürelerinin uzatılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5904)

141.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, 2000-2018 yılları arasında antidepresan kullanımı ve psikiyatri servislerine başvuran hasta sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5905)

142.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya Şehir Hastanesi yapım aşamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5906)

143.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, 2018 yılında ALO 182 üzerinden verilen randevulara, uygulanan ücret tarifesine ve elde edilen gelire ilişkin yazılı soru önergesi (7/5907)

144.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Bakanlığın 2018-5 sayılı atamasında göreve başlatılmayan sağlık personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/5908)

145.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, şehir hastanelerinin yapım sözleşmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5909)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

146.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilinde son 8 yılda kapanan ve açılan fabrikalar ve 2015-2018 yılları arasında KOSGEB kredilerinden faydalanan esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5910)

147.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya Altıntaş Zafer Organize Sanayi Bölgesi'nin ne zaman faaliyete geçeceğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5911)

Tarım ve Orman Bakanlığı

148.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5912)

149.-Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, iyi tarım uygulaması destek ödemelerinin ne zaman yapılacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5913)

150.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilinde tarım ve hayvancılık faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5914)

151.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 2018 yılı yatırım programında Eskişehir için ayrılan ödenek miktarına ve ildeki projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5915)

152.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Gebze'de metro inşaatı nedeniyle kesilen ağaçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5916)

153.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Adana ilindeki yerfıstığı üretiminin desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5917)

Ticaret Bakanlığı

154.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5918)

155.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, susam ithalatı ile ilgili verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5919)

156.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, GDO açısından riskli olduğu tespit edilen ithal ürünlerin laboratuvar inceleme süreçlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5920)

157.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 1 Ocak 2017-15 Kasım 2018 tarihleri arasında ithal edilen sığır, koyun, dana, et, ilaç, aşı ve biyolojik madde miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5921)

158.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2018 yılında büyükbaş ve küçükbaş hayvan ithal eden firmalara ve yapılan deniz ürünleri ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5922)

159.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Dahilde İşleme Rejimi İzin Belgesi kapsamında ithalat izni verilen firmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5923)

160.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, dahilde işleme rejimi kapsamında ithal ve ihraç edilen ürün miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5924)

161.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tropikal meyve ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5925)

162.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, domuz eti ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5926)

163.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, Suriye'den kaçak olarak getirilen zeytinyağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5927)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

164.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, TCDD Taşımacılık ve Taşımacılık A.Ş. personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/5930)

165.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Mardin'e yapılan uçak seferlerinin sıklığı ve bilet fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5931)

166.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 2018 yılı yatırım programında Eskişehir için ayrılan ödenek miktarına ve ildeki projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5932)

167.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Emet, Tavşanlı, Domaniç ve Kütahya yol çalışmalarının ne zaman bitirileceğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/5934)

168.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Yeni Havalimanı inşaatında yaşandığı iddia edilen iş kazaları ve işçi ölümleri ve gözümlüne alınan işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/5935)

169.-Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, ölümlü kazaların meydana geldiği Şanlıurfa-Akçakale yolu hakkındaki dilekçelere ve yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/5936)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 31 milletvekilinin, ilaç erişiminde yaşanan tüm sorunların incelenerek sağlık hakkının temin edilmesi için bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/615) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2018)

2.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, başta araç kazaları ve mühimmat kaynaklı kazalar olmak üzere güvenlik güçlerinin yaralanması ve şehit olmasına sebebiyet veren kazaların nedenlerinin incelenerek bu konudaki sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/616) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.12.2018)

3.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, Batman'da uyuşturucu kullanımında yaşanan artışın nedenlerinin incelenerek bu sorunun çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/617) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.12.2018)

4.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 20 milletvekilinin, Konya ve Karapınar çevresindeki obrukların yarattığı risklerin tespit edilerek olası zararların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/618) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.12.2018)

5.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü ve 20 milletvekilinin, kadın istihdamında yaşanan sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/619) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

6.-Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 26 milletvekilinin, öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/620) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

7.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 22 milletvekilinin, dolandırıcılık olaylarının artmasının temelinde yatan nedenlerin çeşitli açılardan incelenmesi suretiyle bu olaylara sebebiyet veren durumların ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/621) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

8.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 21 milletvekilinin, kamu personeli alımında liyakat esasına uyulmadığı ve personeller arasında ayrımcılık yapıldığı iddialarının incelenerek bu sorunların ve sosyo-ekonomik diğer sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/622) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

9.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 milletvekilinin, atanamayan ve sözleşmeli öğretmenlerin yaşadıkları tüm sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/623) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

10.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 22 milletvekilinin, yoksulluğun çocuklar üzerindeki etkilerinin incelenerek maddi sıkıntı yaşayan çocuklar için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/624) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

11.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, Arhavi ile Rize arasındaki minibüs hattının çalışmamasının yarattığı sorunların incelenerek taşımacılık yapanlar ile vatandaşların mağduriyetlerinin giderilmesi ve ilgili yargı kararlarının uygulanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/625) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

12.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 22 milletvekilinin, Gönen Çayı'ndaki kirliliğin nedenlerinin incelenerek bu sorunun çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/626) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

13.-İstanbul Milletvekili Zeynel Emre ve 20 milletvekilinin, itfaiyecilerin çalışma koşulları ve özlük hakları açısından yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/627) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

14.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 20 milletvekilinin, terör olayları, darbe girişimi ve kamuoyuna yansıyan cinayetler gibi olumsuzlukların toplum üzerindeki etkilerinin incelenerek zarar görenlerin mağduriyetlerinin giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/628) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

15.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 21 milletvekilinin, İzmir ve çevresindeki tektonik hareketliliğin incelenerek deprem risk haritası çıkarılması ve olası bir depreme karşı gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/629) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2018)

16.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 milletvekilinin, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin kılavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kaza ile 8 Temmuz 2018 tarihinde Tekirdağ'da meydana gelen tren kazasının nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/630) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.12.2018)

17.-CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin kılavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kaza ile benzer kazaların nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/631) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.12.2018)

18.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştas ve 20 milletvekilinin, ayrımcı uygulamalar sonucu yurtdışına göç oranında artış yaşandığı iddialarının incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/632) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.12.2018)

19.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 20 milletvekilinin, gıda güvenliğinin sağlanması ve bu alandaki denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/633) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.12.2018)

20.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 20 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/634) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.12.2018)

21.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 milletvekilinin, çocuklara yönelik cinsel istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/635) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.12.2018)

22.-Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz ve 19 milletvekilinin, Diyarbakır'da uyuşturucu madde kullanımının nedenlerinin incelenerek kullanımla etkin mücadele için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/636) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.12.2018)

23.-HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin klavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kaza ile benzer kazaların nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/637) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.12.2018)

24.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 23 milletvekilinin, İstanbul'da taksit ulaşımında yaşanan tüm sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/638) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

25.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 26 milletvekilinin, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin klavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kaza ile benzer kazaların nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/639) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

26.-Ankara Milletvekili Servet Ünsal ve 23 milletvekilinin, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin klavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kaza ile benzer kazaların nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/640) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

27.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 25 milletvekilinin, zeytin üreticilerinin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/641) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

28.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan ve 22 milletvekilinin, Isparta'nın ticari, tarımsal ve sanayiye ilişkin sorunlarının incelenerek kentın ekonomik yapısının güçlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/642) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

29.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve 21 milletvekilinin, sözleşmeli er ve erbaşların çalışma şartları ve özlük hakları bakımından yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/643) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

30.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 22 milletvekilinin, askerlik görevi sırasında yaşanan asker intiharlarının ve şüpheli asker ölümlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/644) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

31.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan ve 21 milletvekilinin, Aksaray'ın ticari, tarımsal ve sanayiye ilişkin sorunlarının incelenerek kentın ekonomik yapısının güçlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/645) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

32.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan ve 20 milletvekilinin, Çankırı'nın ticari, tarımsal ve sanayiye ilişkin sorunlarının incelenerek kentın ekonomik yapısının güçlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/646) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

33.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan ve 21 milletvekilinin, Düzce'nin ticari, tarımsal ve sanayiye ilişkin sorunlarının incelenerek kentin ekonomik yapısının güçlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/647) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

34.-Denizli Milletvekili Kazım Arslan ve 21 milletvekilinin, Gümüşhane'nin ticari, tarımsal ve sanayiye ilişkin sorunlarının incelenerek kentin ekonomik yapısının güçlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/648) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2018)

35.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 20 milletvekilinin, çocuk işçiliğinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/649) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.12.2018)

36.-Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/650) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.12.2018)

37.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 20 milletvekilinin, İstanbul'da doğal yaşam alanlarını ve tarihi alanları olumsuz etkileyen çarpık kentleşmenin nedenlerinin incelenerek sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/651) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.12.2018)

38.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 20 milletvekilinin, 1978 yılında Kahramanmaraş'ta yaşanan olaylarda ölen alevî vatandaşların cenazelerinin bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/652) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.12.2018)

39.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu ve 22 milletvekilinin, Manisa'daki yer altı ve yer üstü su kaynaklarındaki azalmanın nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/653) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.12.2018)

40.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve 22 milletvekilinin, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin kılavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kazanın nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/654) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.12.2018)

41.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan ve 34 milletvekilinin, Uludağ Milli Parkı ve çevresindeki su kaynaklarının buralarda faaliyet gösteren firmalar tarafından hukuka uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/655) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.12.2018)

42.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan ve 34 milletvekilinin, Türkiye'de tarımsal üretimin ülkenin ihtiyaçlarını karşılama düzeyinin belirlenerek ithal ürünlerin yerli ürünlerle ikame edilebilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/656) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.12.2018)

43.-Mersin Milletvekili Baki Şimşek ve 20 milletvekilinin, son yıllarda yaşanan tren kazalarının nedenlerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/657) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.12.2018)

19 Aralık 2018 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Mustafa ŞENTOP

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yetersayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, programa göre 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (x)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Geçen birleşimde 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesi kabul edilmişti.

Şimdi 6’ncı maddeyi okutuyorum:

Aktarma, ekleme, devir ve iptal işlemleri

MADDE 6- (1) Bu Kanunla verilen ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla, kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10’unu aşmamak kaydıyla; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin “Yedek Ödenek” tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(x) 10, 11 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 10.12.2018 tarihli 28’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

2) Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden hizmeti yaptıracak olan kamu idaresi, yıl içinde hizmeti yürütecek olan idarenin bütçesine, fonksiyonel sınıflandırma ayırımına bakılmaksızın ödenek aktarmaya yetkilidir.

(3) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, 10/7/2018 tarihli ve 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yaptıracığı işlere ilişkin ödeneklerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesine aktarmaya yetkilidir.

(4) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinde yer alan ve tek merkezden yönetilmesi gereken ikmal ve tedarik hizmetleri ile bir fonksiyona ait bir hizmetin diğer bir fonksiyon tarafından yürütülmesi hâlinde ilgili ödeneği, fonksiyonlar arasında karşılıklı olarak aktarmaya ilgili kurumlar yetkilidir.

(5) Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelirler ile (F) işaretli cetvellerinde belirtilen net finansman tutarlarını aşan finansman gerçekleşme karşılıklarını, idare ve kurumların bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine ödenek olarak eklemeye Cumhurbaşkanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kamu idareleri yetkilidir. Hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerin 2018 yılında “06-Sermaye Giderleri” ve “07- Sermaye Transferleri” giderlerine finansman sağlamak üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinden tahakkuka bağlanan Hazine yardımlarının bu idarelerce kullanılmayan kısımları, 2019 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak mevcut veya yeni projelerin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılır.

(6) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferleri ödenek aktarma suretiyle yapılır. Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler ve kurumlar arasındaki diğer kaynak transferleri tahakkuk işlemleriyle gerçekleştirilir. Bu işlemler karşılığı tahsil edilen tutarlar, ilgili kamu idaresince bir yandan (B) işaretli cetvellere gelir, diğer yandan (A) işaretli cetvellere ödenek kaydedilir.

(7) a) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü bütçelerinin (özel ödenekler ve “03.9 Tedavi ve Cenaze Giderleri” ekonomik kodu ile “03.1.1.01 Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Hizmetleri Yatırımları” fonksiyonunu içeren tertipler hariç) mal ve hizmet alım giderleri ve sermaye giderleri ile ilgili tertiplerinde yer alan ödeneklerden yılı içinde harcanmayan kısımları, hizmetin devamlılığını sağlamak amacıyla bu tertiplere bütçe ile tahsis edilen ödeneklerin toplamının yüzde 30’unu aşmamak üzere ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye,

b) 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin 21.01.36.00 ve 21.01.36.63 kurumsal kodu altında bulunan (03) ekonomik kodunu içeren tertiplerinde yer alan tanıtma amaçlı ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

c) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu bütçesinin 40.08.33.00-01.4.1.00-2-07.1 tertibinde yer alan ödenekten harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertibine devren ödenek kaydetmeye,

ç) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin 26.01.31.00-04.8.1.02-1-07.1, 26.01.31.00-04.8.1.04-1-05.4, 26.01.31.00-04.8.1.06-1-05.4, 26.01.31.00-04.8.1.07-1-05.4, 26.01.31.00-04.8.1.08-1-05.4 ve 26.01.31.00-04.8.1.09-1-05.4 tertiplerinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

d) Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.41.00-04.1.1.00-1-07.2, 12.01.41.00-04.1.1.00-1-05.6 ve 12.01.41.00-01.2.1.00-1-08.2 tertiplerinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

e) Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinin “03.1.1.01 Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Hizmetleri Yatırımları” fonksiyonu altında yer alan yatırım ödeneklerinden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertibine devren ödenek kaydetmeye,

f) İlgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullandırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, yılı içinde harcanmayan ödenekleri (2018 yılından devredenler de dâhil) ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar belirlemeye,

Cumhurbaşkanı yetkilidir.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Tanzanya-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Fatma Hassan Toufiq ve Tanzanya'nın Ankara Büyükelçisi Elizabeth Kiango Kiondo ile beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Meclisimizi ziyaret etmekte olan Tanzanya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı Sayın Fatma Hassan Toufiq ve Tanzanya'nın Ankara Büyükelçisi Elizabeth Kiango Kiondo ile beraberindeki heyet şu anda Genel Kurulumuzu takip ediyor.

Kendilerine Meclisimiz adına hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, malumunuz, dün madde görüşmeleri yapıldı. İç Tüzük'e göre gruplar adına 1'er üyeye ve Komisyona onar dakika, şahısları adına 2 üyeye beşer dakika söz veriliyor, varsa maddeler üzerinde toplam on dakika süreyle soru-cevap işlemi yapılıyor.

6'ncı madde üzerinde söz talepleri var.

İlk söz talebi, İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekili Koray Aydın'a ait.

Buyurun Sayın Aydın. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA KORAY AYDIN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 6'ncı maddesinde zaruri hâllerde bütçe ödenekleri arasında aktarma, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine konulan yedek ödenek kullanımıyla ilgili hususlar, yılı içinde kullanılmayan bazı ödeneklerin ertesi yıla devri gibi bir dizi önemli konu yer alıyor. En önemlisi, bütün bu hususlara ilişkin usul ve esasları belirlemeye de Sayın Cumhurbaşkanını yetkili kılıyorum.

Değerli arkadaşlar, daha önce çeşitli vesilelerle defalarca söyledik: Demokrasinin olmazsa olmazı kuvvetler ayrılığı prensibidir. Yasama, yürütme ve yargı birbirini dengeleyecek ve denetleyecektir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi kuvvetler ayrılığı prensibini yerle bir etmiş, âdetâ bütün güçleri tek elde toplamıştır. Üzerinde konuştuğumuz 6'ncı madde de birçok konuda düzenleme ve harcama yetkisini yine tek elde topluyor. Sayın Cumhurbaşkanı yedek ödeneği âdetâ örtülü ödenek gibi dilediğince kullanacak, kurum ve kuruluşların bütçeleriyle ilgili aktarma yetkisine sahip olacak. Peki, bütçe ödeneklerinin yerli yerinde kullanılıp kullanılmadığı nasıl denetlenecek? Sayıştay, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına harcamaları denetleyebiliyor mu? Geçtiğimiz aylarda basına yansıyan birkaç Sayıştay raporuyla gördük ki milletin parası akıl almaz yol ve yöntemlerle hortumlanmıştır. İktidarın ilk icraatı bu raporu hazırlayanları görevden el çektirmek oldu. Sayıştayın denetim işlerinden sorumlu Başkan Yardımcısı apar topar görevinden alındı. Yetmedi, belediyelerin denetlenmesinden sorumlu Sayıştay 15'inci Grup Başkanı da görevinden alındı.

İktidarın belediyeleri milletin parasını har vurup harman savuruyor, iktidar buna karşılık tasarrufu millettten bekliyor. İktidar “İtibardan tasarruf olmaz.” diyor, milletin parasını saraylara, köşklere, şatafata harcıyor, açıkçası israf ediyor ama tasarrufu vatandaştan bekliyor. Gördüğümüz 2019 bütçesine de “tasarruf bütçesi” deniyor. Daha önce dedim ya “Tasarruf sadece vatandaştan bekleniyor.” diye. Bakın, son yaşadığımız örnek, Meclis Başkanlığı daha önce iki kez iptal edilmiş olan 66 araçlık lüks makam aracı ihalesi için yeniden ilana çıkıyor. İşçimiz, memurumuz, öğrencimiz toplu taşıma ücretlerine gelen 20-30 kuruşluk zamdan bile etkilenip kara kara düşünürken sıfır kilometre lüks makam aracı derdine düşmüş durumda Hükümetimiz.

Sayenizde vatandaşımızın satın alma gücü zaten yerlerde sürünüyor. Türkiye, vatandaşın satın alma gücü açısından Avrupa'da 37 ülke arasında 29'uncu sırada. Ekonominin neresinden tutsak elimizde kalıyor. Daha dün işsizlik rakamları açıklandı, Eylül ayı itibarıyla işsizlik 11,4 oldu. Her 4 gençten 1'i işsiz. İşsizlik, devriktidarınızda kronik hâle geldi artık.

Yine, dün sanayi üretimi rakamları açıklandı, ekim ayı itibarıyla sanayi üretimi yıllık bazda yüzde 5,7 azaldı. Yandaş basın ve ekonomistler bile bu rakamları “sert düşüş” olarak nitelendirdi. Müdahale ettiğiniz sanayi üretim rakamları bile, açıklanan son büyüme rakamlarını aslında yalanlıyor.

Bir başka çarpıcı veri daha paylaşmak istiyorum. Son birkaç ayda, sayenizde, neredeyse bütün vatandaşlarımızın öğrendiği bir terim var “konkordato.” Neymiş bu konkordato? Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre iflas anlaşması, bir başka deyişle de anlaşmalı iflas demek.

Birkaç gün önce ilgili bakan vahim tabloyu kendisi açıkladı, 846 işletme konkordato ilan etmiş. Biliyorsunuz, bu rakam bir ay önce 356'ydı. 356 rakamı açıklandığında bile, ekonomiyle ilgili çevreler bu rakamın binin üzerinde olduğunu söylüyorlardı, şahsen ben de aynı kanaattayım. Bu rakamların da örtülerek açıklandığını düşündüğümüzde, Türkiye'nin nasıl bir iflas dalgasıyla karşı karşıya kaldığını daha gerçekçi olarak görebiliyoruz.

Değerli arkadaşlar, batık kredi rakamları da alarm veriyor. Batık kredi pazarı 41 milyar TL'ye çıktı. Borç tahsilatı için bekleyen tam 3,5 milyon dosya var. Bankalar, alacaklarını tahsil etmek için, batık kredileri, sayıları giderek artan varlık yönetim şirketlerine satıyor. Bu şirketler de zaten zor durumda olan vatandaşın tepesine çöküyor. İcra dosyaları rekor kırdı, adliyelerde yer kalmadı. Şimdi, yılın son ayındayız. 2018 yılında adliyelere gelen icra dosyası tam 8,5 milyona dayanmış. Bu rakam, neredeyse Avrupa'daki çoğu ülkenin nüfusundan bile fazla. Memleket ne hâle geldi!

Ya enflasyon rakamlarına ne demeli? “Düştü” dediğiniz enflasyon rakamları TÜFE’de 20’nin, TEFE’de de 40’ın üzerinde seyrediyor. Kaldı ki açıklanan enflasyon rakamlarına da nasıl inanalım? Çünkü artık Türkiye öyle bir hâle geldi ki açıklanan rakamlara karşı müthiş bir inançsızlık var.

Şimdi, Hükümet mevzuatta bir değişiklik yaptı, bir gecede kişi başına düşen geliri balon gibi şişirdi. Yine, enflasyon rakamlarını beğenmeyip enflasyon hesaplamalarında kullanılan ürün sepetinde değişikliğe gidildi. Keyiflerini kaçırın rakamları açıkladı diye, bu rakamları açıklayan birimin başındaki TÜİK Başkan Yardımcısı da görevden alındı.

Değerli arkadaşlar, böyle bir durum dünyanın hiçbir yerinde olmaz. Enflasyonu açıklamakla görevli TÜİK Başkan Yardımcısı “Vay sen nasıl bu rakamları açıklarsın.” diye iki gün sonra görevden alınabiliyorsa ülkenin nereden nereye geldiğini anlamak için başka hiçbir olaya gerek yok.

Değerli milletvekilleri, bu bütçe kanunu teklifiyle Hükümete ve Sayın Cumhurbaşkanına verdiğimiz harcama yetkisi denetlenemiyorsa bizim burada 6’ncı madde böyledir, yedek ödenek şöyledir dememizin fazla bir anlamı yoktur.

Milletimizin mağdur kesimlerini ilgilendiren, vatandaşımızın yaralarına parmak basan araştırma önergelerimizin hiçbiri kabul edilmiyor. İYİ PARTİ olarak “Aynı önergeleri siz verin, biz destekleyelim.” diyoruz, o da kabul görmüyor. Soru önergelerimize ya hiç cevap verilmiyor ya da alay eder gibi ilgisiz cevaplar veriliyor. Anlaşılan odur ki bu denetim yolları tıkanmış, tek adam rejimi artık iyice hayata geçmiştir. Maalesef, üzülerek söylüyorum, Türkiye’nin geldiği nokta budur.

Tek eksik, harcama yetkisinin de tek elde toplanmasıydı; işte, bugün bu bütçe kanunu teklifiyle o da hayata geçirilmiş olacak. Oysa yapılması gereken “Beytülmale uzanan el, kızım Fatıma’nın eli de olsa keserim.” anlayışıyla tüyü bitmemiş yetimin hakkına sahip çıkmaktır.

Bugün, ülkemizde fıkralara rahmet okutan bir dolar-zam ilişkisi de yaşanıyor. Dolar yükselirken zamlar da yükseliyor ama düşerken düşmüyor. İktidar da bu çarpık düzeni seyrediyor. İğneden ipliğe zam gelmiş, işsizlik tavan yapmış, sanayi üretimi çakılmış, krediler ödenemiyor, şirketler bir bir iflas ediyor ama iktidarımız “Kriz yok.” “Büyüyoruz.” “Bize bir şey olmaz.” yalanlarıyla milleti kandırmaya devam ediyor. Kendi maaşına yüzde 26 zam yapan Sayın Cumhurbaşkanı, asgari ücretlinin, memurun, emeklinin ve işçinin maaşına da aynı oranda zam yapın teklifimizi duymazdan geliyor.

Türkiye’de kriz var değerli arkadaşlar, hem de krizin babası var. Yapmak istediğiniz, krizi mart sonuna kadar idare etmek, “Kriz yok.” diye diye milleti uyutmak, kandırmak, sonra da zamlarla milletin tepesine çökmektir, işin aslı budur. Bugünden vatandaşı uyarmak da bizim asli görevimizdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün geldiğimiz noktada, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde ülkemizde adalet de yoktur, kalkınma da yoktur maalesef. Yandaşları zengin etmek ve kalkındırmakla meşgul olan iktidar, zamların altında ezilen, işinden ve aşından olan işçinin, memurun, esnafın, sanayicinin, çiftçinin, emeklinin velhasıl tüm mağdur kesimlerin feryadını duymuyor, görmüyor ve hissetmiyor. Değerli arkadaşlar, bu feryadı duymamak insafsızlıktır, vicdansızlıktır ve halka karşı da açık bir zulümdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydın, tamamlayalım lütfen.

KORAY AYDIN (Devamla) – Bağlıyorum Sayın Başkanım.

İktidarın daha önce seçim dönemlerinde “çiraklık dönemi” “kalfalık dönemi” ve “ustalık dönemi” gibi kendi tanımlamaları vardı. Şimdi o dönemleri unuttular, onlar geride kaldı ama biz kendilerine hatırlatıyoruz. Gelinen noktada, iktidarın bu dönemi, zam ve zulüm dönemi olarak tarihe geçecektir.

Değerli arkadaşlar, bu duygu ve düşüncelerle, 2019 yılı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, İYİ PARTİ Grubu adına da selam ve saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek.

Buyurun Sayın Özyürek. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin “Aktarma, ekleme, devir ve iptal işlemleri” başlıklı 6'ncı maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle bizleri izleyen aziz milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Maddenin, genel olarak ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacını taşıdığı görülmektedir. Makroekonomik sorunlar açısından kamu maliyesi hayati önemi haizdir. Bütçe disiplini açısından kamuda tasarrufların sağlanması ve mevcut kaynakların etkin ve verimli bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Bu açıdan bakıldığında, bütçede öngörülen tasarruf tedbirlerinin ve ödeneklerin yönetimi önemlidir. 2019 yılı bütçesine bakıldığında, tasarrufların kamu yönetiminden ziyade kamu yatırımları kalemlerinden yapıldığı görülmektedir. Bununla birlikte, kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerini diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak ve bunu hızlı bir şekilde gerçekleştirmek hizmetlerin yürütülmesinde verimliliği sağlayacaktır. Kaynakların tahsisi ve amaca yönelik akılcı rasyonel kullanımı açısından ödeneklerin kamu idareleri bütçeleri arasında veya Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin yedek ödenek tertibine aktarılması yurt içi tasarrufu da artıracaktır. Bilindiği üzere ekonomik büyümenin birinci kaynağı sabit sermaye yatırımları, ikinci kaynağı ise ülke genelinde verimliliğin artırılmasıdır. Daha fazla üretim, daha fazla ihracat, daha fazla istihdam ve daha fazla gelir için daha fazla yatırıma ihtiyaç vardır ve bunun yolu da öncelikle yurt içi tasarrufları artırmaktan geçmektedir; ayrıca, hem kendi kaynaklarımızın hem de yurt dışından kullandığımız kaynaklarımızın verimli ve üretken alanlarda kamu hizmetini aksatmayacak şekilde kullanmaktır. Burada kamu otoritesi kaynak tahsisini doğru yönlendirmeli, öncelik ve ihtiyaç kalemlerini doğru analiz etmelidir. Tahsis edilen kaynakların kamu idareleri arasında etkin bir yönetiminin ve aktarımının yapılması bu açıdan önemlidir.

Yine maddede “Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden hizmeti yaptıracak olan kamu idaresi, yıl içinde hizmeti yürütecek olan idarenin bütçesine, fonksiyonel sınıflandırma ayırımına bakılmaksızın ödenek aktarmaya yetkilidir.” ifadesi bulunmaktadır. Fonksiyonel bir ayırım gözetilmeksizin ödenek aktarımının yapılması, hizmetlerin yürütülmesinde meydana gelebilecek aksama ve gecikmelerin önüne geçilmesi açısından da önem arz etmektedir.

Bu minvalde kanunun gerekçesinin ikinci bölümünde yer alan “Orta Vadeli Mali Plan” başlığında “Kamuda kaynakların verimli kullanılması, maliyetlerin ve harcamaların azaltılması, gelirin kalitesinin artırılması amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde Kamu Maliyesi Dönüşüm

ve Değişim Ofisi kurulacak. Bu ofis tarafından hazırlanacak ve takibi yapılacak Tasarruf ve Gelir Dönüşümü Programı'yla kamu maliyesinde kalıcı iyileştirmeler sağlanacaktır." denmektedir. Bu ofisin çalışmalarının ve yapılacak Tasarruf ve Gelir Dönüşümü Programı'nın kamuya paylaşılması, acil ve öncelikli aktarımların neler olduğunu ve kurumlar arasında nasıl yapıldığının da bilinmesi gerekmektedir.

Yine Hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerin 2018 yılında 06- Sermaye Giderleri, 07- Sermaye Transferleri giderlerine finansman sağlamak üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinden tahakkuka bağlanan Hazine yardımlarının bu idarelerce kullanılmayan kısımlarının 2019 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar'a uygun olarak mevcut veya yeni projelerin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılacak olması da tasarrufların etkin kullanımı açısından gereklidir.

Değerli milletvekilleri, Bütçe Kanunu açısından önemli bir nokta ise tarımdır. Örneğin Sivas'ta iş gücünün sektörel dağılımına bakıldığında tarım ve hayvancılık çok büyük ekonomik etkinliğe sahiptir. Sivas'ta iktisaden faal nüfusun yüzde 66,5'ini tarım sektöründe çalışanlar oluşturmaktadır ve bunun yüzde 54,7'si kadınlardır.

Çiftçilerimizin en önemli sorunlarından bir tanesi indirimli tarımsal kredi kullanamamasıdır. Ziraat Bankasının çiftçilerimizin kredi taleplerine de anında cevap vermesi gerekmektedir. Ayrıca, Ziraat Bankası şubeleri, çiftçilerimizin kredi müracaatı sırasında veya müracaatı sonrasında, kredi çıksın veya çıkmamasın, kredi talep sorgulaması bedeli olarak 260 TL ile 750 TL arasında para kesmektedir. Kredisi çıkmayan çiftçilerimiz özel bankalara müracaat etmekte ve yüzde 25 faizle kredi kullanmaktadır. Bu da çiftçimizin maliyetini yükseltmekte ve gücünü zayıflatmaktadır. Çiftçilerimizin bu açıdan tarımsal maliyetlerinin düşürülmesi elzemdir. Ayrıca, hayvancılık açısından Et ve Süt Kurumu Sivas Entegre Tesislerinin en kısa zamanda faaliyetlerine başlaması gerekmektedir. Yem fiyatları konusunda da düzenleyici önlemlerin alınması gerekmektedir. Ayrıca, Sivas'ta üretilen ürünlerin markalaşması ve pazarlanması açısından da etkin bir çalışmanın yapılması gerekmektedir. Yerel ve bölgesel ürünlerin tanıtımı ve pazarlanması en az üretimi kadar önemli olup istihdama katma değer sağlanması kalkınma açısından hayati önemdedir.

Kuruluşu cumhuriyetimizle yaşıt olan köklü Sivas Numune Hastanemiz gün geçtikçe kaliteli hizmet veremez hâle gelmiştir. Bu sorunların başında hekimlerin ve diğer sağlık çalışanlarının döner sermaye gelirleri düşürülmüş; bununla beraber, kadrosunda 225 uzman hekim bulunan hastanemizin sadece 59 hekimine 4924 sayılı Yasa'yla sözleşmeli hekim kadrosu verilerek hekimler arasında ayırım yapılmıştır. Bu ayırım gelir adaletsizliğine neden olmuştur. Buna çözüm bulmak için hastanemiz bünyesinde çalışan tüm hekimlerin bir an önce sözleşmeli statüye geçirilmesi gerekmektedir. Sivas, il olarak Sağlık Bakanlığı gelişmişlik sıralamasında "5'inci bölge" olarak tanımlanmıştır. İlimize diğer yakın çevre iller 4'üncü bölge olmasına rağmen, bu illerde çalışan tüm hekimlere sözleşmeli kadrosunun verildiği bilinen bir gerçektir. Sivas Numune Hastanemizden 93 doktor ayrılmış, yerlerine sadece 53 doktor göreve başlamıştır. Hastanemizde bir yıldır erişkin gastroenteroloji uzmanı, sekiz aydır da nükleer tıp uzmanı bulunmamaktadır. Çocuk kardiyoğlu ve çocuk yoğun bakım servisi yoktur. Bu servislerimiz kapalıdır.

Yine, Sivas'ımızda turizmle ilgili çok önemli yerler vardır. Özellikle Kangal ilçemizde Balıklı Kaplıca'mız vardır. Balıklı Kaplıca'mızın vatandaşlarımıza hizmet verebilmesi için Sosyal Güvenlik Kurumu, aynı zamanda Sağlık Bakanlığı tarafından, oraya bir ödenek sağlanmıştır fakat bu ödenekler çok yetersizdir.

Egzama ve sedef hastalıklarının insan psikolojisinde, hayatında gerçekten çok önemli bir yeri vardır çünkü insanı psikolojik olarak etkiliyor ve öz güvenini kaybettiriyor. Sivas’ımızda da belki de dünyada eşi benzeri olmayan Sivas Kangal Balıklı Kaplıca’mız vardır. Sedef hastalarını ve egzama hastalarını oraya bekliyoruz ama Sağlık Bakanlığımıza ve Sosyal Güvenlik Kurumuna da şunu söylüyoruz: Vatandaşlarımızın bütçesi oraya elverişli değildir, gidemiyor. Bu yüzden de orada bir iyileştirme yapılmasını özellikle istirham ediyorum buradan.

Yine, Sivas’ımızda yer altı zenginlikleri vardır. Kangal, Divriği, Zara, Yıldızeli ve diğer ilçelerimizde bulunan maden yataklarının işletmeye açılmasını sağlamak zorundayız. Fakat buraya müracaat eden işletmecilerimize, ruhsat alımında veya oraya müracaatı sırasında ÇED raporlarının alınmasında zorluk çıkarılıyor. Oradaki rezerv çıkarıldığında hem Sivas’ın istihdam açığını kapatacak hem de millî ekonomiye katkı sağlayacaktır. Fakat yatırımcılarımıza zorluk çıkarılıyor ve önleri açılmıyor. Bununla ilgili bizi arayan birçok iş adamı var. Zaten Sivas’ta iş yok, aş yok, lütfen, bari bırakın da maden ocaklarımıza, oraya yatırım için gelen iş adamlarımızın önünü açalım. Bir an önce bürokrasinin önünün açılarak ruhsat ve diğer çalışma izinlerinin de çıkarılmasını istiyoruz.

Bütçenin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, Gazi Meclisi ve aziz Türk milletini saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu...

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinize günaydın. Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Şimdi, 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi üzerine konuşuyoruz ve 6’ncı madde üzerine konuşma yapmayı düşünüyorum ama tabii, 6’ncı madde üzerine konuşma yapmayacağım tahmin edebileceğiniz gibi çünkü 6’ncı madde ne diyor? Bütçe ödeneklerinin Cumhurbaşkanınca istenildiği gibi kaydırılabileceğiyle ilgili bir yetki belirliyor. E, zaten bu böyle. Yani biz bunu vermesek Cumhurbaşkanı bunu kullanmayacak mı? Tabii, şunu söyleyebiliriz: Cumhurbaşkanına yetki vermek demek, esasında hükûmete yetki vermek demektir ama Sayın Cumhurbaşkanının danışmanı Mehmet Uçum’un söylediği gibi Cumhurbaşkanı aslında tek kişilik hükûmet olduğu için tabii ki kaçınılmaz olarak Cumhurbaşkanı demek zorunda kalıyoruz.

Şimdi, arkadaşlar, ben tabii ki eleştirel bir yerden birkaç şey söyleyeceğim. Bir kere, Komisyondaki arkadaşlarla yaptığımız tartışmalarda benim anlamakta da zorlandığım bir husus var, sizlerle de paylaşmak istiyorum. Şöyle bir algı var: Adalet ve Kalkınma Partisi on altı yıldır iktidarda ve inanılmaz işler yaptığını, kişi başına millî geliri şuradan alıp şuraya götürdüğünü söylüyorsunuz ve büyük bir efsane gibi de konuşuyorsunuz bunu fakat nereye baktığınız çok önemli arkadaşlar. Yani şunu söyleyeyim: Bakın, ben birkaç rakam size vereceğim. Türkiye’nin 2002 yılında yani sizin yönetime geldiğiniz tarihte 3.660 dolar kişi başına millî geliri varmış ve bunu 10.547’ye çıkarmışsınız 2017 yılında. E, tabii, bu büyük bir başarı hakikaten, büyük bir başarı gibi gözüküyor ama başka ülkeler ne yapmış aynı dönemlerde diye baktığımızda, mesela, başka bir ülke olarak Brezilya’dan söz edelim: Brezilya’da da 2002 yılında kişi başına millî gelir 2.820 dolarmış, 2017 yılında 9.821 dolara gelmiş yani aşağı yukarı aynı büyümeyi yakalamış. Arjantin’de 2002 yılında 2.579 dolarmış kişi başına gelir, 2017 yılında 14.402’ye gelmiş; Kosta Rika’da mesela, 4.062 dolarmış 2002’de, 2017’de 11.631 dolara gelmiş.

Arkadaşlar, sizin başarı olarak gördüğünüz şey, size ait bir şey değil esasında. Tabii ki küçümsüyor değilim, sizin de katkılarınız olduğunu da kabul ediyorum ama bu, zaten dünyanın ekonomik konjonktürü belli özelliklere sahip ülkelerin gelişmesine yol vermiş ve siz de bu yolu yürümüşsünüz. Daha da bariz bir şey söyleyeyim size, kişi başına gelir sıralamasında -bunlar IMF'nin rakamlarıdır- 2002 yılında Türkiye 72'nci sıradaymış, şimdi kaçınıcı sırada biliyor musunuz arkadaşlar? 67'nci sırada. Yani 5 basamak atlatmışsınız Türkiye'ye. Bu başarı mıdır? "Evet, başarıdır." diyebilirsiniz ama öyle "efsane", işte "Şöyle yaptık, böyle yaptık." demek mümkün değildir arkadaşlar. Ben size söyleyeyim; bu konuyu, Türkiye'de Adalet ve Kalkınma Partisinin ekonomi yönetimiyle ilgili yaptığı hataları tabii ki daha uzun vakitlerde, daha uzun uzun konuşmak gerekiyor.

Ben size yine başka rakamlardan giderek söyleyeceğim. Mesela, diyebilirim ki 2002'de aldığımızda, tabii, biliyorsunuz, Kemal Derviş'in dizayn ettiği IMF programı vardı, mali disiplindi, şuydu, buydu derken yüksek oranlı büyümeler elde ettiniz. Açık ki Türkiye'nin tarihsel gelişimi içinde baktığımızda yüzde 7 civarındaki büyümelerin başarılı olarak görülmesi lazım ama yüzde 7'nin altındaki büyüme oranlarının esasında çok da önemli olarak görülmesi gerekmiyor. Şimdi, böyle baktığımızda, 2008 biliyorsunuz "Kriz bize değdi, değmedi" tartışmalarının olduğu yıldır. 2009'da ekonomimiz yüzde 4,8 küçülüyor. Bu makul bir şey çünkü dünyada böyle bir kriz yaşanıyor, 2008'de değilse de 2009'da bizi vurdu. 2010'da yüzde 9,2'yi yakalamışsınız, bu bir başarı, 2011 yılında yüzde 8,8'i yakalamışsınız, bu da başarı fakat ondan sonra arkadaşlar, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016; hepsi çok kötü performanslar; 2,2-4 civarında. Ancak 2017'de 7,4 gibi bir rakam yakalamışsınız. Bu tabii ki bir başarı gibi gözüküyor ama bu başarının arkasında da -hepinizin bildiği gibi- ÖTV, KDV indirimleri yatıyordu, Kredi Garanti Fonu'ndan fonlanmış olan bir sektör yapısı yatıyordu ve dolayısıyla da 7,4 yakalandı ve bu sene itibarıyla yani 2018'den söz edecek olursak çakılmaktayız diye söyleyebilirim. Dolayısıyla da uzatmadan, buradan şunu söylemek istiyorum: Arkadaşlar, kötü yönetiyorsunuz, bunu kabul edin. Yani yönetemiyorsunuz ekonomiyi -siyaseti de yönetemiyorsunuz bence ama- çünkü rakamlar bunu söylüyor, ben söylemiyorum; bunlar TÜİK'ten alınmış olan rakamlar.

Şimdi "Peki, niye yönetemiyorsunuz?" sorusunun cevabıyla ilgili olarak -yine çok az zamanım kaldığı için uzatmayacağım ama- arkadaşlar, 2011'den sonra -bu rakamların kötüleştiği yıldır bu- sizin kimyanız bozuldu.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Küresel bakmak lazım.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Sizin ekonomiyi de Türkiye'yi de nasıl yöneteceğinizi ilgili olarak kafanız karıştı ve her şeyi merkezleştirerek halledebileceğinizi sanıyorsunuz. Her şeyi, bir anlamda -ben söyleyeyim, şaka söylemiyorum- her şeyi merkezleştirerek bu işin içinden çıkabileceğinizi düşünüyorsunuz. Bu olmuyor arkadaşlar çünkü İbni Haldun'dan beri biliyoruz ki toplumlar merkezileştikçe kırılgan hâle gelirler ve Türkiye de kırılgan bir hâle geldi hem ekonomik olarak hem siyasi olarak.

Üç dakikam kaldı, onun için daha hızlı birkaç şeyi daha söyleyeceğim.

Şimdi, Sayın Bakan dün açıklamalarda bulundu, dedi ki: "Enflasyonla ilgili ciddi adımlar atıyoruz. Vergi kayıp ve kaçığıyla etkin olarak mücadele edilecektir, bunun için bir kurum kurulacaktır." Arkadaşlar, toplumun vergi vermemesi veya kayıt dışı kalmasının sebebi, sandığınız gibi, ekonomiyle ilgili değil -Türkiye bu konuyu doğru dürüst tartışmadı- çünkü insanlar devletten korkuyor ama devlete güvenmiyor arkadaşlar, devlete vergi vermek istemiyorlar, bunu hepiniz biliyorsunuz bir şekilde. Dolayısıyla da sorun, bu türden bir kurumun oluşması, oluşturulması meselesi değildir; sorun, devletin gerçekten toplum tarafından benimsenen bir organizasyon olmasını sağlayıcı kararlar ve tavırlar içinde olmamanızdır. Şimdi, ben baktığımda bunları maalesef göremiyorum.

Bir de şeyden bahsedeyim, diyebilirsiniz ki bu zaman zaman konu ediliyor ama arkadaşlar, “algı operasyonu” diye bir laf var, bu “operasyon” çok da sık kullanılıyor. Fakat algı operasyonu yapabilmemiz için algı operasyonu yapacak aletlere sahip olmanız lazım ki mesela bizde yok o ama sizde çok var. Siz Türkiye’de neredeyse bütün medyaya sahiptiniz ve dolayısıyla da bu medyaya sahip olmaktan dolayı Sayın Bakan çok rahatlıkla konuşuyor “Enflasyonu kontrol altına alıyoruz, döviz kurları şöyle.” falan filan diye. Fakat alınan bütün tedbirler palyatif tedbirler, geçici tedbirler, Türkiye’nin ekonomisinin iyileşmesi için gerekli olan adımlar değil bunlar arkadaşlar ama şuna güveniyor Sayın Bakan: “Nasıl olsa A Haber var, medyada birçok televizyonu ve gazeteyi kontrol edebiliyoruz” diyor, oradan bir algı yaratılıyor. Ben geçen gün kaldığım otelde televizyona bakıyordum, Allah Allah, A Haber, o kadar güzel şeyler anlatıyorlar ki fiyatlar düşüyor, dolar geliyor, şu oluyor, bu oluyor filan. Arkadaşlar, böyle bir şey yok. Bu, algı operasyonu, sağlayabiliyorsunuz bunu çünkü dediğim gibi -geçenlerde yaptığım konuşmada da altını çizmiştim- Türkiye’de medya sektörünü siz tekelleştirdiniz, inanılmaz bir tekelcilik var burada. Yani bunu da nasıl sağladınız? Bunu, verdiğiniz ihalelerle sağladınız. Bugün Türkiye’de var olan televizyon şirketlerinin hemen hemen tamamı inşaat şirketlerine bir şekilde bağlı ve bu inşaat şirketleri de devletten ihale alıyor. Dolayısıyla da buradan algı operasyonu yapma şansınız var ve yapıyorsunuz da ama bir kez daha altını çizeyim ki bu, çözüm değildir.

Onun ötesinde -yani vaktim olsaydı konuşmak isterdim doğrusu, çok az vaktim kaldı- Türkiye’de siyaseti de yönetemiyorsunuz bence. Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı geçen gün “Fatih Portakal” adındaki bir gazeteciyle ilgili olarak hakikaten çok rencide edici bir laf etti. Arkadaşlar, insanların soyadları ailelerini ima eder ve her ailenin de kendine özgü bir ahlak anlayışı... Bir onur meselesi yapar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hocam, tamamlayalım lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Şimdi, siz “Portakal mıdır, mandalina mıdır, narenciye midir?” diye o kişinin soyadından giderek özellikle bir Cumhurbaşkanının aşağılaması ve “Millet ensende patlatır.” gibi bence şiddet içeren bir cümleyi sarf etmesi asla kabul edilebilir bir şey değil arkadaşlar. Ben sizlere, tabii, böyle konuşmalar sırasında şunları söylemeye çalışıyorum: Arkadaşlar, bir şey yapın ya. Yani “Sayın Cumhurbaşkanına bir şey söyleyin.” demeye çalışıyorum ama biliyorum ki siz de bir şey söyleyemeyeceksiniz zaten çünkü Cumhurbaşkanına bir şey söylemek mümkün değil, bunu sizler de biliyorsunuz benden fazla.

Dolayısıyla da laflarımı, evet, sözlerimi bitirmek zorundayım, zamanım bitti ama böyle Türkiye’yi yönetemezsiniz arkadaşlar, bunu çok yakında göreceksiniz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, 5,7 olan on altı yıllık ortalama büyüme oranının dünya rekoru olduğuna, her kıyaslamanın kendi içinde yapılması gerektiğine, bütçenin büyük kısmının millî eğitime, sağlığa ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına ayrıldığına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz evvel, tabii, hatibi dinledik, sadece birkaç hususa açıklık getirmek için ben söz aldım; sataşma falan yok, birkaç hususa açıklık getirmek için.

BAŞKAN – Pek kısa bir açıklama.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, çok kısa bir açıklama.

Şimdi, on beş on altı yıldır iktidardayız. On beş on altı yıllık ortalama büyüme oranlarına baktığımızda 5,7’dir. Bu, hakikaten bir dünya rekorudur, küresel ölçekte bir dünya rekorudur hakikaten.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hayır; 3,9.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla, hakikaten, 230 milyar dolarlardan 850 milyar dolara getirilmiş bir ekonomi vardır. Kişi başına düşen millî gelir 3 bin dolarlardan 11 bin dolara gelmiştir. Bu, 65 milyon nüfustan 81 milyon nüfusa çıkmak suretiyle yapılmıştır. Her kıyaslama kendi bünyesi içerisinde yapılmalıdır.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – 11 bin dolar doğru değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, Arjantin ve Meksika da başarılıdır, onların başarısı bizim başarısızlığımıza...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Toparlıyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Onların başarısını da takdir etmek gerekir ama bizim nüfus artışımızı, 65 milyondan 81 milyona çıktığımız gerçeğini de mutlaka nazarıdikkate almak gerekir. Türkiye 1 Türkiye’ydi 2002’de, bugün 2018’de 3,5 Türkiye’ye geldi. Bu nedenle, bu takdire şayan durumun da herkes tarafından bilinmesini istihham ediyorum.

Aynı zamanda, hakikaten, Sayın Cumhurbaşkanımız çok demokratik bir insandır. Biz çeşitli toplantılarda her zaman, her fikri kendilerine sunabilme imkânına sahip bir yapıdayız. Aynı zamanda, sizler de her zaman kendisine her şeyi söyleyebilme imkânına sahipsiniz.

Bu konudaki açıklamayı da bu şekilde kayıtlara geçirmek istedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu vesileyle, tabii, daha önce savunmaya harcanan paralar -bütçelerin en büyük kısmı- şu anda millî eğitime, sağlığa ve Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığımıza ayrılıyor. Bunu da takdirlerinize sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bilgen, yalnız gruplar adına konuşuluyor fakat AK PARTİ Grubu sarfınazar ettiği için biraz o on dakikayı böyle tolere edelim lütfen.

Buyurun.

2.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGEN (Kars) – Ben “pek kısa”dan daha kısa bir konuşma yapacağım Sayın Başkan.

Bu mikrofonlardaki sistem krizi galiba yine size denk geldi ama...

BAŞKAN – Benimle bir alakası yok.

AYHAN BİLGEN (Kars)- Sistemin genel sorunları olduğunu biliyoruz Sayın Başkan yani burada, tabii, her konuşmacıdan sonra yeniden tartışma yapmayalım diye...

BAŞKAN – Olmasa daha iyi olur tabii.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Aslında daha önceki iki oturumda da hem dün hem önceki gün bir şey oldu; yoksa tartışma platformuna döndüğünde gece çok geç saatlere kadar sürüyor ama...

Türkiye'nin seksen yılının büyüme oranı zaten 4,5'larda yani 1923'lerde savaştan yeni çıkmış bir ülke, İkinci Dünya Savaşı'nda savaşa girmemeyi başarmış bir ülke, büyük krizler... Bunların ortalaması 4,5'larda. Dolayısıyla, konuşmacımız çok net biçimde 2000'li yılların başlarındaki iyi örnek ile 2011 sonrasını ayırt etti bir haksızlık yapmamak açısından.

Son durumu daha insafla takdir etmek ve tehlikenin farkında olmak için söyledim sadece.

Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'da.

Buyurun Sayın Sarıbal. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir bütçe dönemi yaşıyoruz. Cumhurbaşkanına bütün yetkileri vermeye gerek yok, o zaten “Benim şirketim, istediğimi alırım, istediğimi satırım, yetki bende.” diyor. Yani burada bunu yetkilendirmenin çok büyük bir öneminin olmadığını hep birlikte paylaşıyoruz.

Soru şu: Bu bütçe ne kadar demokratik? Halklar, meslek odaları, demokratik kitle örgütleri, sendikalar bunun neresinde? Hiçbir yerinde. Yani bu bütçe demokratik değil, dolayısıyla halkın bütçesi değil.

İki, bu bütçe köylünün bütçesi değil, bu bütçe emeklinin bütçesi değil, bu bütçe çalışanın bütçesi değil, bu bütçe kimin? Ne yazık ki faiz lobilerinin bütçesi. Bu bütçe kimin bütçesi? Elbette sarayın bütçesi. Bu bütçe kimin bütçesi? Halkı korkutarak terbiye etmeye çalışan diktatörlük yapısının bütçesi. Ne diyor: 228 tane cezaevi yapacağım, 137 bin insanı daha oraya tıkayacağım; ona göre az konuşun -sakın dokunmayın- televizyonlarda, sağda solda fiskos gazetesi... Aman ha, atarım içeri! O yüzden cezaevlerine bütçe var. Başka? Savaşa. Ekonomik kriz var, tam da onu söylemeye çalışıyordum. Tam da burada bu insanları görüp... “Bu ülkede ekonomik kriz yok, bunu yabancılar bu topraklara getirdi.”

diyecek bir anlayışın bunu görmesi lazım. Burada halkın ne hâle geldiğini açık bir şekilde görmek gerekiyor ama ne yazık ki bu iktidarın şöyle bir özelliği var: Ağzına istediği zaman fermuarı çekiyor, canı istediği zaman kulaklarını tıkıyor, görmek istemediği zaman uçaklardaki o gözlükleri hep rahatlıkla kullanabiliyor, böyle bir derdi var.

Bu bütçe başka kimin bütçesi? Elbette ithalatçıların bütçesi. Yeni bir sektör kazandırdınız bu ülkeye. Evet, başarı öykülerinizden bir tanesidir; yeni bir sektör, ithalat sektörü. Kamu kaynaklarını kullanarak kendi yandaşlarını, saray etrafını ve sarayı zengin ettiniz.

Bütçe aktarmalarından bahsediyorlar “Oraya aktaralım.” “Buraya aktaralım.” Ya, bir kere de şu Cumhurbaşkanlığının bütçesinden aktarın! Bir kere de oradan başka yere aktarın. Hep diğer bütçelerden oraya aktarıyorsunuz, diğer kalemlerden oraya aktarıyorsunuz; ya, biraz da şuradan aktarın, biraz da böyle bir şey getirin, şu millet sizin ne kadar demokratik olduğunuzu görsün.

Diğeri, arkadaşlar, ya, vergiyi nereden topluyorsunuz? Verginin yüzde 82’sini dolaylı, halktan; çiftçiden, küçük esnaftan, memurdan, işçiden topluyorsunuz. Oysa, vergiyi tavandan toplayıp tabana da var olan gelirleri yaymak gerekiyor.

“Sosyal devlet” diyorsunuz, bir bütçe ayırmışsınız ama ne yazık ki insanlarımızın durumu artık çöp kutularından yiyecek toplayacak duruma gelmiş, böyle bir ülke.

Diğer bir konu, değerli milletvekili arkadaşlar, ya, gayrisafi millî hasılanın yüzde 77’sini yüzde 10’luk bir nüfus elde etmiş arkadaşlar, yüzde 77’sini yüzde 10’luk nüfus. Yani 8 milyon insan gayrisafi millî hasılanın yüzde 77’sini elinde bulunduruyor. Daha da güzel, sizin övüneceğiniz bir şey daha söyleyelim; yüzde 1’lik yani 800 bin kişilik bir nüfusunuz bu gayrisafi millî hasılanın da yüzde 54’ünü elinde tutmaktadır, yüzde 54’ünü. Geriye kalan yüzde 90’lık nüfus da yüzde 27’siyle geçinmek zorunda. Geçinme ne olur? Ee, bir savaş çıkartırız, içeri atarız, cezaevine atarız, döveriz, görevden alırız, kodese atarız, elimizde var güvenlik güçleri, bize çalışıyor, adalet bizim elimizde.

Dün, burada Millî Savunma Bakanı konuşuyor: “Ben şöyle iyi yaptım, böyle iyi yaptım.” Dünyada bir örnek gösterirseniz sevineceğim, diktatörlükler hariç, faşizmin egemen olduğu tarihler hariç. Bir ordunun içerisine FETÖ yerleşecek, orada hayatının bütün dinamiklerini güçlendirecek; amiral olacak, general olacak, astsubay olacak, üstsubay olacak, oradan darbe hareketi gerçekleştirecek; o Genelkurmay Başkanı “Darbe girişimini bastırdım.” diye övünecek, sonra da bakan olacak. Vallahi, kitaplarda ve hikâyelerde yazsalar inanasımız gelmez; böyle bir hikâye. Bir de burada kalkıp bunları anlatıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, burada, yine bir Bakan geldi; bakıyor ama, vallahi -bu Tarım Bakanlarını özel seçiyorsunuz- samimi söylüyorum, bakıyor. Yine “Zaten biz ilgili alanlarla ilgili bakan tespit etmiyoruz, başka alanlarla ilgili adamları oraya koyuyoruz çünkü bize talimat, ferman yukarıdan geliyor, o ne derse onu yaparız.” diyorlar.

Burada diyor ki: “Çiftçi çok çalışır, az kazanır.” Biz de söylüyoruz, bu Bakan da az çalışıyor, çok kazanıyor; enteresan bir durum var. Şunu söylüyor aynı zamanda, diyor ki: “300 tır et getirdik.” İhale belli değil, kimin aldığı belli değil, hangi tarihlerde bu toprağa girdiği belli değil. “Bizim boğazımızdan mı geçti?” diyor. E, doğru, senin boğazından ne geçtiğini biz bilmiyoruz ama halkımızın boğazından o 300 tırlık etin geçmediğini kesinlikle biliyoruz.

Değerli arkadaşlar, övünüyorsunuz “Şunu yaptık, bunu yaptık.” diye. Şu tarımı biraz irdeleyelim, zaman çok hızlı geçiyor.

2018 bütçesi 760 milyar civarında. Buradan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Orman Bakanlığına toplam 36,4 milyar ayırmıştık geçen sene. Şimdi 2019 yılı bütçesi 960 milyar, yüzde 26 gibi bir büyüklük söz konusu ama bizim bütçemiz, iki bakanlığın toplam bütçesi -birleştirildi Orman Bakanlığıyla- 33,74 yani yüzde 7,4 civarında bir düşme var. Bu ne demek biliyor musunuz? “Ben tarımı bu topraklarda bitireceğim.” demek. “Ben köylüyü sürüm sürüm süründüreceğim.” demek. “Bu köylü artık üretmesin, kente gelsin; onun cebine ben sosyal yardımdan bir sigara parası, kapısının önüne de 2 çuval kömür koyarım, idare ederim. Ondan sonra bir bütçe yaparım, Diyanet İşlerine 6 bin adam daha alırım, öbür dünyada ona cennet ve arsa vadederim.” demek. Çiftçinin geldiği nokta bu. O yüzden, bu bütçenin bir tarım bütçesi olmadığını açıkça paylaşmak isterim.

Yine paylaşıyorlar, diyorlar ki: “Tarımsal gayrisafi millî hasılda Avrupa 1’incisiyiz, 180-190 milyar.” Soruyu şuradan soralım: Siz geldiğinizde neydi? Gayrisafi millî hasılanın yüzde 10’uydu arkadaşlar. Bugünkü parayla neye karşılık geliyor? 440 milyar olması gerekiyor eğer bir başarı öykünüz varsa gayrisafi millî hasılda tarımın. Oysa ne kadar? 180-190 milyardan bahsediyorsunuz. Hadi kuldan utanmıyorsanız, insanlardan sıkılmıyorsanız Allah’tan korkun. Öyle bir derdiniz yok yani gözümüzün içine baka baka yalan söylemeyi alışkanlık hâline getirdiniz.

Evet, değerli milletvekilleri, 2002’den bugüne kadar -bu bütçe kimin bütçesi anlayalım- tam 189 milyar dolarlık tarımsal ithalat var, 189 milyar dolarlık. 2018’i de ilave ediyorum buna değerli arkadalar ve tam 75 milyar dolarlık ham madde ithalatı var, 75 milyar dolarlık ham madde ithalatı. Ve ham maddede ithalat ile ihracat farkı 64 milyar dolar, 64 milyar dolar. Bu neye karşılık geliyor biliyor musunuz arkadaşlar, hatırlatayım: 2002’den bugüne kadar bu ülkenin toplumuna, bu ülkenin insanına, bu ülkenin halkına, bu ülkenin çiftçisine, köylüsüne, öğretmenine, öğrencisine ait olan ne kadar mal, mülk var sattınız, işte bu kadar özelleştirme gelirimiz var, işte bu kadar, işte bu kadar. (CHP sıralarından alkışlar) Yani sadece bu ithalattan bize ciddi anlamda verdiğiniz zarardır bu.

Diğer bir konu değerli milletvekilleri, bitkisel üretimden örnek vereceğim -zaman az ama muhtemelen bize bir dakika ek süre verirler- ve şunu paylaşmak istiyorum: Bakın değerli arkadaşlarım, buğday ithalatı 52 milyon ton, 52 milyon ton. Ödenen para 14 milyar dolar, 14 milyar dolar. Ayçiçeği, soya, soya küspesi, yağlı tohumlar ve türevlerinde toplam ithalat, arkadaşlar, 70 milyon ton, 70 milyon ton; petrolden sonra en fazla para ödediğimiz kalem.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Buğday ihracatının ne kadar olduğunu biliyor musunuz? Undan ne kadar para alındığını biliyor musunuz?

ORHAN SARIBAL (Devamla) – Değeri ne kadar biliyor musunuz? 40 milyar dolar, 40 milyar dolar.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Hocam, bağırmasına!

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Undan, makarnadan ne kadar para geldiğini biliyor musunuz?

ORHAN SARIBAL (Devamla) – Hayvancılık: Bunlar geldiğinde bu topraklarda bir tane hayvan ithalatı yoktu, bir tek. Toplam 7 milyondan fazla büyükbaş, küçükbaş hayvan ithalatı yaptılar, 285 bin ton kemikli, kemiksiz et ithal ettiler; tam 7 milyar 330 milyon dolar ithalat yaptık arkadaşlar, 7 milyar 330 milyon dolar.

Şöyle bir şey de söylüyorlar: “Meralar yerinde duruyor.” Bakın arkadaşlar, 2002’den bugüne kadar bir tek metrekare mera alanı değişmemiş; 14,6. Bu ülkede büyük şehir olmamış, bu ülkede AKP iktidar olmamış, bu ülkede yollar, köprüler, rantlar, TOKİ’ler olmamış, ticaret alanlarını, saray alanlarını yapmamışlar, hiçbiri olmamış, meralar duruyor. Ya, Allah’tan korkun. 14,6 milyon hektar mera alanı 10 milyon hektara indi, 10 milyon hektara. Bu ne demek biliyor musunuz? Ot yoksa yem yok, yem yoksa et yok, süt yok arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SARIBAL (Devamla) - Sayın Başkanım, bir dakika daha alayım.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ORHAN SARIBAL (Devamla) – Evet, zaman kalmadı, kısaca şunu paylaşmak isterim: Bu bütçe çiftçinin bütçesi değil, bu bütçe AKP'nin yarattığı rant bütçesi, korku bütçesi ve açıkça, net söylemek gerekiyor, ciddi anlamda rantçıların bütçesi. Ama Friedrich Nietzsche şunu söylemişti: “Zenginler fakirlere sadece Tanrı'yu bıraktı.” AKP de bu ülkede her şeyimizi aldı, toplumu yoksullaştırdı, onlara sadece öbür dünyada cennet ve elbette, şükür bıraktı ve elbette, bu işlerin bir çözümü var mı? Var değerli arkadaşlar, var, var, çözüm mutlaka var. Domuz eti yemekten korktuğunuz kadar kul hakkı yemekten korksaydınız bu ülke bu duruma gelmezdi. Yaşasın demokrasi, yaşasın özgürlük. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; biraz evvelki hatibin konuşmasında düzeltilecek çok husus var ama özellikle Cumhurbaşkanımıza atfen âdeta “Devlet benim şirketim, istediğimi alırım, istediğimi satarım.” deyip “diktatörlük yapısının bütçesi” şeklinde bir suçlamada bulundu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Doğru söyledi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Zinhar, bu hakikat dışıdır. Bunu milletimiz de zaten takdir etmektedir. Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devletidir. Hukuk herkes için bağlayıcıdır. Bu konuda yapılan iş, eski sistemde Maliye Bakanının bizzat uhdesinde olan bir yetkinin Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine uyarlanmasına ilişkin olup teknik bir düzenlemeden ibarettir.

Biz, çiftçimiz de dâhil bütün toplum kesimlerinin durumlarını zenginleştirmek için bugünlere kadar çabaladık ve kul hakkı bizim için hakikaten en önemli husustur. Biz Hakk'a kul olmak, Allah'ın rızasını kazanmak, milletin duasını almak için çalışıyoruz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)*

2.- *2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)*

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, böylece 6'ncı maddede gruplar adına konuşmalar tamamlandı.

Bir istirahatım olacak yalnız sayın grup başkan vekillerimizden: Her konuşmadan sonra konuşmayla ilgili değerlendirme yapılırsa bitiremeyiz bugün bu görüşmelerimizi. Her grubun konuşmacısı var; o bakımdan, o konuşmacılar gerekli cevapları vermeli konuşmalara.

Şimdi şahıslar adına konuşmalar var.

İstanbul Milletvekili Rümeysa Kadak.

Buyurun Sayın Kadak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

RÜMEYSA KADAK (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çok kıymetli Genel Kurul, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Şimdi, tabii, az önce beklerken şunu düşündüm: Bundan altı ay önce üniversitedeyken finaller, dernek koşuşturması, işte staj vesaire derken birisi gelip bana “Altı ay sonra milletin kürsüsünden sesleneceksin.” deseydi asla inanamazdım. O yüzden, konuşmama, tüm gençlere hayal kurma ve inanma şansı verenlere teşekkürlerimle başlamak istiyorum.

Bugün Gazi Meclisimizin en genç milletvekili olarak sesleniyorum sizlere. Türkiye’de benim gibi 17 milyon gencimiz var. Avrupa’nın en genç nüfusuna sahibiz. Tabii, bakıldığında, gençlerin en büyük özelliği, değişime en hızlı adapte olan kitle olmamız ve birçok zaman aslında değişimin öncüleri olmamızdır. Bu noktada, tabii, değişimin ve dönüşümün en çok etkileneni de biz gençleriz. Bugün, sizlerle, bu değişimin en fazla etkileneni gençlerden birisi olarak, AK PARTİ’li olsun olmasın, toplam seçmenimizin üçte 1’ini oluşturan gençleri temsilen konuşuyorum. Tabii, hazır böyle değerli bir kitle varken karşımda, muhalefet-iktidar ayırmadan tüm milletvekillerimizden gençler adına birkaç söz isteyeceğim. (AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Birincisi: Biz gençler özgürlüğü çok seviyoruz, sahip olduğumuz özgürlüğe her zaman sahip olmak istiyoruz. Buradaki tüm milletvekillerimizden özgürlüğü öncemelerini istiyorum. Ülkemizin, 90’lı yıllardan hatırladığımız yasaklara, daha da öncesinden gelen tek tip vatandaş yetiştirme gayeli dönemlere geri döndürülmesine hep birlikte izin vermeyeceğiz diyelim. “Başörtülü-başörtüsüz” “dindar-seküler” “Doğulu-Batılı” gibi ayrımları, biz, açıkçası, gençler olarak bilmiyoruz aramızda. Lütfen, bu ayrımları bize hiçbir zaman göstermeyin çünkü biz kavga etmek değil, üretmek istiyoruz.

İkinci olarak “Gençleri sadece gençlerle ilgili konularda muhatap alalım.” düşüncesini asla kabul etmiyorum, hiçbir genç de kabul etmiyor. Çünkü bugün, bakıldığında, hepimizin cep telefonlarında bulunan, her gün binlerce seçmene aslında ulaşmamıza yardımcı olan uygulamalar gençler tarafından üretildi. Afrika’da yaşanan sıkıntılardan kadın haklarına, hayvan haklarına, bakıldığında çevre haklarına, bilişimden zihin felsefesine, Meksika’nın iç politikasından Çin’in ekonomik yükselişine kadar tüm bu konuları etraflıca tartışabilecek binlerce gencimiz var şu anda Türkiye’de. Fakat maalesef, siyasal ve yönetsel mekanizmalarda bu gençlere yer verilmediği için onlar sadece bu konuları tartışmış gençler olarak kalabiliyorlar. Biz gençler Türkiye’de yani ülkemizin içinde üretmeyi, iş yapmayı istiyoruz, sorumluluk verilsin istiyoruz artık bizlere. Her alanda olduğu gibi, siyasi arenada da daha fazla rol almamız gerektiği düşüncesindeyim. Tabii, sadece siyasette de değil; sivil toplumda, akademiye, bürokraside, iş dünyasında gençlere daha fazla yer vermemiz lazım artık. (AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Tabii, mevcut durumda yer alan gençlerimize de daha fazla söz hakkı, daha fazla sorumluluk vermemiz gerekiyor ki onlar gerçekten anlamlı bir şekilde var olabilsin oralarda.

Tabii, bugün biz gençler de sizlere birkaç söz vermek istiyoruz. Kritik düşünmekten, hakaret içermeyen bir ifade özgürlüğüne inanmaktan asla vazgeçmeyeceğimize, sağımıza solumuza bakmadan “Ben varım.” diyeceğimize, bize duyulan güvenin hakkını vermek için çok çalışacağımıza, hangi işi yapıyorsak yapalım en iyi şekilde yapacağımıza, tüketme değil üretme gayesinde olacağımıza, adım adım binbir sıkıntıyla büyüttüğümüz, yeri geldiğinde korumak için canımızı feda ettiğimiz demokrasimize sahip çıkacağımıza (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar) onu daha çok güçlendireceğimize ve son olarak genç olmaktan asla çekinmeyeceğimize söz veriyoruz. (AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Ayrıca, maalesef, bu kürsüde gençlerimizin aksi şekilde tanıtılmasına çoğu kez üzülerken şahit oldum. Ben Türkiye gençliğine yapılan yanlış ithamları kesinlikle kabul etmiyorum, etmeyeceğim hiç. (AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kadak, tamamlayalım lütfen.

RÜMEYSA KADAK (Devamla) – Teşekkür ederim.

Sözlerime son verirken öncelikle burada bulunmama sebep olan, gençlerin önünü açan başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a ve AK PARTİ’ye (AK PARTİ sıralarından alkışlar) sonrasında burada hangi görüşten olursa olsun desteğini, güler yüzünü benden hiçbir zaman esirgemeyen tüm milletvekillerimize çok teşekkür ediyorum.

Saygılarımla. (AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kadak.

Şimdi şahsı adına Mardin Milletvekili Ebrü Günay.

Buyurun Sayın Günay. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; öncelikle, hepimizi selamlıyorum.

Benden önce konuşan genç arkadaşım çok iyi şeyler ifade etti, özellikle özgürlük vurgusu yaptı. Umuyor ve diliyorum ki içeride de bu sesi yükseltiyordur çünkü gençlerin özgür olmasını bizler de istiyoruz, bu ülkenin geleceği onlar. Ama kendisine buradan bir hatırlatma yapmak istiyorum: Şu an 70 bin genç öğrenci cezaevinde; umarım, kendileri bu 70 bin genç tutuklu öğrenci için de bir özgürlük mücadelesi verecektir, bunu da gösterecektir; öyle umuyorum.

Bugün 19 Aralık, hepimizin yakinen bildiği 2000 yılında yapılan cezaevi operasyonlarının yıl dönümü. Değerli arkadaşlar, bir ülkedeki cezaevleri o ülkenin insan haklarının aynası, o ülkenin hukuk devleti ilkesinin aynası, o ülkenin demokrasisinin aynasıdır. Ama maalesef, bugün, 19 Aralık’ın yıl dönümünde parlamenterimiz, milletvekili arkadaşımız Leyla Güven açlık grevinin 42’nci gününde. Yine, onlara siyasi mahpus, politik mahpus süresiz, dönüşümsüz açlık grevinde ve ülke, 19 Aralık’ın yıl dönümünde yeniden bir cezaevi sorunuyla yüz yüze, özgürlük taleplerini dile getiren bir süreçle karşı karşıya. Tabii, bu Parlatentonun bunu görmemesi, bu Parlatentonun bunu görmezden gelmesi başka bir acı kayıp. Bunu ifade ederek konuşmama devam etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayıştay Başkanlığınca düzenlenen kamu idareleri denetim raporlarında birçok belediyeye ait yolsuzluklar açık bir şekilde kamuoyuna yansdı. Sayıştay raporlarına yansıyan yolsuzlukların önemli bir kısmı DBP’li belediyelere atadığımız kayyumların raporları. Ben, kayyum

atanmış belediyelerin sadece birisinden söz etmek istiyorum, hâliyle, kendi seçim bölgem olan Mardin Büyükşehir Belediyesinin kayyum raporuna değinmek istiyorum. Bu Sayıştay raporlarında, tahsisli kullanılan veya kullandırılan binaların mali tablolarda yer almadığı, kayyumun 3 adet binayı diğer kurum ve kuruluşlara tahsis ettiği, 3 binayı da tahsisli kullandığı ancak mali tablolarda tahsislere ilişkin bir kaydın olmadığı görülmüş. Taşınmaz kayıtlarının gerçek durumu yansıtmadığı, 1.479 taşınmaz değerinin 1 TL olarak gösterildiği, ayrıca, yapılan ihalelerin yandaş firmalara verildiği tespit edilmiştir. Belediyeye bağlı Kültür Daire Başkanlığının “Din konferansı ücreti” adı altında bütçeden milyarlarca lira parayı zimmete geçirdiği iddialar arasında. İlahiyatçı Nihat Hatipoğlu’nun Mardin’de verdiği konferans için bütçeden 400 bin TL alındığı ancak Hatipoğlu’na 60 bin TL’nin ödendiği ve kalan paranın zimmete geçirildiği basına yansır. Haberi yapan gazeteci Sedat Sur on bir ay yirmi gün hapis cezası aldı ama kayyuma dair, bu habere dair herhangi bir yalanlama olmadı.

Yine, mevzuata aykırı davranan Mardin Büyükşehir Belediyesi kayyumu, şimdi de milyonlarca lira borçlandırdığı belediyeye ait taşınmazları satışa çıkardı. DBP yönetimindeyken hazineye borcu olmayan, hatta kasasında artı bütçesi olan belediye, şu an bir borç batağında. Bu da belediyenin taşınmazlarının satışa çıkarılmasının önünü açtı ki bu, gazete ilanlarından bir tanesi, bir taşınmazını satışa çıkarmış durumda.

Yine, Midyat Belediyesinde geçtiğimiz günlerde 6 taşınmazın ihaleyle satışa çıkarıldığı duyurusu yapıldı. İlginçtir, AKP’li meclis üyesi bile “İtibarımız küçük düşürülür.” diyerek bu satışa karşı çıktı, 4 adet taşınmazın satışı iptal edildi, 2 adet taşınmaz 1 milyon TL karşılığı satıldı. Bu paralar nereye gidiyor? Hangi açığı kapatmak için kullanılıyor? Yine, 31 Mart öncesi bu taşınmazların satışa çıkarılması bizler açısından manidar.

Yine, Mardin Büyükşehir Belediyesinde yapılan usulsüzlüklerin ve yolsuzlukların yanında, Mardin Artuklu Üniversitesinde de yolsuzlukların yapıldığı çok açık. Eğitim Fakültesinde görevli bazı öğretim üyelerinin zorunlu ders yüklerini tamamlamadıkları -ama yine pedagojik formasyon derslerine girdikleri- derse girmedikleri hâlde zorunlu ders yüklerini tamamlamış gibi gösterildikleri belirtilmiş. Ayrıca, raporda, üniversitedeki döner sermaye işletmesinin zarar ettiği, akademik araştırma için verilen ödeneklerin amacının dışında kullanıldığı, yapılan harcamaların belgelendirilmediği de görülmekte.

Değerli arkadaşlar, Mardin Artuklu Üniversitesi Mardin’in çok dilli ve zengin mimari yapısına çok uygun bir üniversite olarak aslında planlandı ama nedense gelinen nokta ortada. İhraçlar, üniversitede sözleşmeli olarak çalışan akademisyenlerin sözleşme sürelerinin uzatılmaması ve Rektörün akademisyenlere uyguladığı mobbinge görevlerinden uzaklaştırılan ya da ayrılmak zorunda kalan akademisyenlerle dolu.

Değerli arkadaşlar, Artuklu Üniversitesinde Yaşayan Diller Enstitüsü kuruldu ve YÖK’e bağlı bir şekilde Kürtçe lisansüstü ve sonradan lisans dersleri verilmeye başladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

EBRÜ GÜNAY (Devamla) – Tamamlıyorum.

Ama maalesef, Yaşayan Diller Enstitüsünün yani Kürdoloji bölümünün geldiği durum ortada.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Muş Alparslan Üniversitesi...

EBRÜ GÜNAY (Devamla) – Son olarak, MEB tarafından 20 bin sözleşmeli öğretmen alımı için branş dağılımı yapıldı ve yaşayan diller ve lehçeler için 2 Kurmanci, 1 Zazaki öğretmeni atandı. Yani 20 bin öğretmene 3 kişiyi mi uygun görüyorsunuz? Bu, aslında Kürt diline karşı açık ayrımcılığımızın göstergesidir.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, böylece konuşmalar tamamlandı.

6'ncı madde üzerinde soru-cevap işlemi yapıyoruz. Toplam on dakika; beş dakika soru, beş dakika cevap.

Soru işlemi başlatıyorum.

Sayın Gaytancıoğlu, buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün açıklanan verilere göre, Türkiye genelinde işsizlik oranı yüzde 11,4'le son zamanların en yüksek rakamına ulaştı. Gördüğümüz kadarıyla, Hükümet üretimi teşvik ederek istihdam yaratmak yerine günü kurtarmayı tercih ediyor, İŞKUR aracılığıyla kısa süreli programlar düzenleyerek insanlara altı aylık bir umut vadediyor. Sorun çözülüyor, daha da ağırlaşıyor. En yüksek işsizlik ise üniversite mezunu gençlerde. Demek ki üniversite sayısını artırmakla olmuyormuş. Temeli üretim olan, katma değer yaratan bir ekonomi politikasıyla büyüme ve bununla birlikte istihdam oluşturma gerekiyormuş. Siz ne yaptınız? Bol bol beton bina dikerek Türkiye'nin büyüdüğünü sandınız. Tarlaları boş bırakarak, çiftçiyi borçlandırarak, esnafı görmeyerek büyüme olur mu, işsizlik önlenir mi? Ekonomi politikalarınızı işsizlik yaratan politikalardan üretim artışı sağlayıcı politikalara yönlendirmeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Yalım...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kökü yarım asrı geçip bir asra yaklaşan, köklü otobüs firmalarımız var. Seksen bir yıllık Ulusoy firması, elli altı yıllık Pamukkale firması; bu iki firma da -buna benzer birkaç tane daha küçük firma var- konkordato ilanı verdiler. Diğer birçok firma da -dediğim gibi- aynı şekilde, sıkıntılı durumdalar. Bu sektörün can çekişmemesi, sektördeki daha fazla şirketimizin batmaması adına -biliyorsunuz, çok sayıda da istihdam sağlıyorlar kaliteli hizmet vermek adına- bu sektörde çalışan işçilerimiz, şoförlerimiz, hostlarımız için, bu sektörde çalışan tüm personel için, sektöre can suyu vermek adına Sosyal Güvenlik Kurumundan bir destek vermeyi düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özşavlı...

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sizi ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kitapseverlerin mutlaka bildiği bir kitap vardır, Umberto Eco'ya ait “Yorum ve Aşırı Yorum” adlı kitapta, özetle “aşırı yorum” şöyle tanımlanmıştır: Okuyucunun ne yapıp ne edip metni kendi amacına hizmet eder hâle getirmesine “aşırı yorum” denmektedir. Bu minvalde son bir haftadır yapılan konuşmalarda, başta Sayın Katırcıoğlu ve muhalefet milletvekillerinin on altı yıldır AK PARTİ'nin yazdığı kitabı kendi inisiyatifleri ve kendi çerçevelerinden okuduklarına şahit olmuştum. Fakat şu da bilinmelidir ki: Yüce Türk milleti bu kitabı gerçek anlamıyla okumakta ve her seçimde AK PARTİ'ye hak ettiği değeri vermektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

1 milyon 800 bin kişi asgari ücretin altında aylık alıyor. 6 milyon 700 bin kişi açlık sınırının altında asgari ücret alıyor ve kayıt dışı çalışan binlerce kişi var. 1 Ocaktan beri vatandaşın bankalara borcu 500 milyar lirayı geçmiş ve ilk on ayda bankalara ödenen faiz 55,5 milyar. Çiftçilerin tarlaları hacizli, emekli, memur, işçi ay sonunu getiremiyor ve hâlâ vergiyi tabana yaymaktan bahsediliyor. Biz çağrıda bulunuyoruz: Vergiyi tavana yayın, geliri tabana yayın.

Asgari ücretten vergiyi kaldıracak mısınız? Söz verdiğiniz gibi 3600 ek göstergeleri verecek misiniz? EYT'lilerin haklarını teslim edecek misiniz? Çiftçinin mazotundaki ve gübresindeki vergileri kaldıracak mısınız? Elektrik, doğal gaz, su faturalarındaki vergileri, yükleri kaldıracak mısınız?

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İbni Haldun'a göre, devletlerin hayatı da insanların hayatı gibidir, inişli çıkışlı seyreder. Bugünümüze şükür, bütçemizi bile eloğluna yaptırdığımız günlerden bugüne... Mehmet Akif'i dinleyelim:

“İşimiz düştü mü tersaneye yahut denize,

Mutlaka âdetimizdir, koşarız İngiliz'e.

Bir yıkık köprü için Belçika'dan kalfa gelir,

Hekimin hazıkı bilmem nereden celbedilir.

Mesela bütçe hesabâtını yoktur çıkarana,

Hadi, Maliyeye gelsin bırakın Mösyö Loran.

Hani tezgâhlarınız nerde? Sanayi nerde?

Ya Brüksel'de ya Berlin'de ya Manchester'de.”

Bütçemizi hep beraber kendimiz yapabiliyoruz ya, korkmayın, gerisi gelir, gelmiştir de. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

FOX Ana Haber bülteni sunucu Fatih Portakal'ı hedef alan AKP Genel Başkanı Sayın Erdoğan'ın “Birileri çıkmış, portakal mıdır, mandalina mıdır, narenciye midir, sokağa çağırıyor. Haddini bil, haddini. Bilmezsen haddini, bu millet patlatır enseni.” ifadesi ülkemizde mal mülkten sonra can güvenliğinin de tek adamın iznine tabi olduğu algısını yaratmaktadır. Bu, demokrasi anlayışıyla örtüşen bir tavır değildir, kabul edilemez; hele hele bir ülkede Cumhurbaşkanı olarak tüm ülke insanının sorumlusu olan bir kişiye hiç yakışmaz, inancımıza da sığmaz. Acilen Cumhurbaşkanının sözlerini düzeltmesini temenni ediyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, ülkemizde üniversite mezunu işsiz sayısı 1 milyonu aştı. Bunların 150 bini ise mimar ve mühendisten oluşuyor. Ülkemizdeki ekonomik kriz nedeniyle özel sektörde istihdam olanakları daraldı. Dolayısıyla bu gençlerin tek umudu kamuda kendilerine verilen atama sözlerinin tutulması.

Önceki Gıda, Tarım Bakanı Sayın Eşref Fakıbaba Bakanlığına 10.550 mühendis ve veteriner alımı için geçtiğimiz yıl -Mayıs ve Şubat 2018- kadro talebinde bulundu. Bu talebe neden sessiz kalıyorsunuz, neden cevap vermiyorsunuz? Sayın Bakan, gelin, Hükümetinizin bu atama sözünü tutun, hem Tarım Bakanlığının personel ihtiyacını karşılamış olun hem de işsiz mühendisleri işe kavuşturun. Yılbaşı öncesi atama bekleyen mühendislere ve personel ihtiyacı olan tüm bakanlıklara bu müjdeyi verin.

BAŞKAN – Sayın Atay, buyurun.

SERMET ATAY (Gaziantep) – Sayın Başkan, benim sorum Ulaştırma Bakanına. Gaziantep’te çok güzel bir havalimanımız var ama uçaklarımız inip kalkamıyor. Gerekçesi sis. Günümüz teknolojisinin bu kadar gelişmesine rağmen uçakların devamlı suretle inip kalkamamasını anlamış değiliz. Bu, Gaziantep halkına ve sanayicisine çok büyük zarar vermektedir.

Gaziantep’e inen uçakların küçük gövdeli olması ve seferlerin artırılmamış olması sebebiyle uçak biletleri çok fiyatlıdır, pahalıdır. Bir an önce uçak seferlerinin artırılmasını, geniş gövdeli uçakların Gaziantep’e gönderilmesini ve sis nedeniyle meydana gelen aksaklığın giderilmesi için gerekli teknolojinin sağlanmasını arz ediyoruz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, tabii, cevap için süre azalmış.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bakan yok zaten, Bakan yok zaten.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Komisyon Başkanımız var dağ gibi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bakanlara sorular ya.

BAŞKAN – Sayın Komisyon Başkanı, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben kısaca bu 6’ncı maddeyle ne yapıyoruz, onu ifade etmek istiyorum. Ama onun öncesinde istihdama ilişkin bazı söylemler, sorular oldu; buna ilişkin verileri paylaşmak istiyorum.

2010 ve 2018 mukayesesine baktığımızda istihdamın 2010’da 21 milyon 858 bin olduğunu ama 2018’de de 6,8 milyonluk ilave istihdam artışıyla 28 milyon 677 bine geldiğini görüyoruz. Avrupa Birliğine baktığımızda da hâlâ bizim istihdamda sağlamış olduğumuz bu artış oranına onların yaklaşmadıkları da çok net. Ayrıca, iş gücüne katılım oranına baktığımızda da 2010’da yüzde 46,5 olan bu oranın 2018 verileriyle yüzde 53,2’ye geldiğini de görüyoruz.

Tasarruf bütçesi olup olmadığına ilişkin, bir dengeleme bütçesi olup olmadığına ilişkin bir söylem vardı. Burada, baktığımızda da bu bütçede toplam 75,9 milyar tutarında -ki bu da millî gelirin yüzde 1,7’sine tekabül ediyor- bir tasarruf ve tedbir uygulandığını görüyoruz. Bunların 59,9 milyar lirası harcama tasarruflarından sağlanıyor, 16 milyar lirası da gelir artırıcı tedbirlerden. Onun için buna “bir dengeleme ve tasarruf bütçesi” demenin yanlış olmayacağı da ortada, net olarak açık.

Ayrıca, satın alma gücü açısından baktığımızda da bu son dönemde ortaya konulan güçlü büyüme performansı ile beraber 4,7 olan büyüme oranının ortalama 5,7 olarak gerçekleştiğini görüyoruz. Gene, 2002’de 9.200 dolar olan satın alma gücü paritesine göre kişi başı gelirin de 27.900 dolara yükseldiğini ve bu anlamda da satın alma gücü paritesine göre ülkemizin 14’üncü sırada yer aldığını görüyoruz.

Gene, tasarruf açısından baktığımızda, bunu, mesela taşıtlarda görüyoruz. 2018 yılı bütçesinde çeşitli kamu idarelerinin edinecekleri taşıt sayıları 4.780 iken bu sayının da 2019 yılı bütçesinde yaklaşık, yarı yarıya düşürülerek 2.325’e düştüğünü görüyoruz.

Gene bu 6'ncı maddeye dönersem, bunun (1)'inci fıkrasında genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10'unu aşmamak kaydıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan ekonomik kodlardaki ödeneklerin kamu idareleri bütçeleri arasında veya Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin yedek ödenek tertibine aktarılması noktasında Cumhurbaşkanımız yetkili kılınmaktadır.

(2)'nci fıkrada genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden hizmeti yaptıracak olan kamu idaresi, yıl içinde hizmeti yürütecek olan idarenin bütçesine aktarma yapma konusunda yetkili kılınmakta.

(3)'üncü fıkrada genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 10 Temmuz 2018 tarihli ve 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yaptıracığı işlerde söz konusu işlere ilişkin ödeneklerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesine işi yaptıran idarenin doğrudan aktarması temin edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – (4)'üncü fıkrada Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinde yer alan ve tek merkezden yönetilmesi gereken hizmetlere ilişkin ödenekleri fonksiyonlar arasında karşılıklı olarak aktarmaya yetkili kılınmaktadır.

(5)'inci fıkrada ise özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretili cetvellerinde belirtilen, (F) işaretili cetvellerinde belirtilen net finansman tutarlarını aşan finansman gerçekleştirme karşılıklarının ödenek olarak eklenmesine Cumhurbaşkanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesince kamu idareleri yetkili kılınmaktadır.

Daha uzun tabii maddeye ilişkin açıklama ama burada yeterli olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, şimdi 6'ncı madde üzerinde bir önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının madde metninden çıkarılmasını ve fıkra sıralamasının ona göre düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Bekaroğlu

Sibel Özdemir

Ömer Fethi Gürer

İstanbul

İstanbul

Niğde

Okan Gaytancıoğlu

Nurhayat Altaca Kayışoğlu

Erkan Aydın

Edirne

Bursa

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Anayasa'nın bütçe görüşmelerini düzenleyen 161'inci maddesinin "...değişiklik önergeleri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır." hükmü gereğince önergenin gerekçesini okutacağım. Bugün işleme alınacak diğer önergeler olacaksa onlar için de bu açıklamam geçerli olacaktır.

Gerekeçyi okutuyorum:

Gerekçe:

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6'ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla, Bütçe Kanunu'yla verilen ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla, kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10'unu aşmamak kaydıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin "Yedek Ödenek" tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılınmaktadır.

TBMM'de 16/11/2016 tarihinde kabul edilen 6761 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanunun 1'inci maddesiyle değişik 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrası "Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmaları kanunla yapılır. Ancak, harcamalarda tasarrufu sağlamak, dengeli ve etkili bir bütçe politikasını gerçekleştirmek üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde onunu geçmemek kaydıyla, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmalarına ilişkin yetki ve işlemler ile usul ve esaslar merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenir." hükmünü taşımaktadır.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6'ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla Cumhurbaşkanıya 5018 sayılı Kanun'un temel ilkeleri ve kurduğu mali sistemle bağdaşmayan yetkiler tanınmakta, genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10'unu aşmamak kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri idarelerin kendi bütçeleri arasında aktarmaya veya Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin "Yedek Ödenek" tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılınmaktadır.

Anayasa'nın 7'nci maddesinde "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez." denilmektedir.

Anayasa'nın 87'nci maddesinde bütçe hakkının Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu hüküm altına alınmıştır.

Cumhurbaşkanına çerçevesi çizilmemiş, esasları belirlenmemiş bir alanda hiçbir sınırlamaya bağlı olmaksızın geniş yetkiler tanınarak yasama yetkisinin devri yapılamaz. Söz konusu aktarma toplamı için genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10'u gibi bir limitin konulması çerçeve çizme, sınır getirme anlamında bulunmamaktadır. Bütçe Kanunu'na Anayasa'ya aykırı olarak bütçe dışı hükümler konularak mevcut kanun hükümlerinin değiştirilmesi veya bütçe yılı itibarıyla zımnen kaldırılması Anayasa'nın 87'nci ve 161'inci maddelerine de aykırıdır.

Söz konusu düzenleme, Anayasa'nın 7, 87, 161'inci maddelerine aykırı olduğundan bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

Şimdi 7'nci maddeyi okutuyorum:

Diğer bütçe işlemleri

MADDE 7- (1) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bütçesinin 38.01.02.00-09.4.2.20-2-05.2 (Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı) tertibinde yer alan ödenek, bu Program kapsamında lisansüstü eğitim veren yükseköğretim kurumlarına, görevlendirilen öğrencilerin sayıları ve öğrenim alanları dikkate alınarak mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere tahakkuk ettirilmek suretiyle ödenir. Ödenen bu tutar karşılığını bir yandan ilgili yükseköğretim kurumunun (B) işaretli cetveline öz gelir, diğer yandan (A) işaretli cetveline ödenek kaydetmeye ilgili yükseköğretim kurumu yetkilidir.

(2) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 44 üncü, 46 ncı, 58 inci, ek 25 inci, ek 26 ncı ve ek 27 nci maddeleri ile 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca tahsil edilen tutarlar ve diğer gelirler, yükseköğretim kurumları bütçelerine özel gelir ve özel ödenek olarak kaydedilmez. Tahsil edilen bu tutar ve gelirler, ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine konulan ödenekler, gelir gerçekleştirmelerine göre kullanılır.

(3) Öz gelir karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinin (A) işaretli cetvelinde fonksiyonel sınıflandırmanın dördüncü düzeyinde tertiplenen ödenekler arasında (09.6.0-Eğitime Yardımcı Hizmetler fonksiyonu altında öz gelir karşılığı tefrik edilen ödenekler arasında yapılacak aktarmalar hariç) aktarma yapılamaz.

a) Emniyet Genel Müdürlüğünün öğrenim ve eğitim müesseselerinde okutulan ve eğitim gören yabancı uyruklu öğrenci ve personele yapılan giderler karşılığında ilgili devletler veya uluslararası kuruluşlar tarafından ödenen tutarları,

b) NATO makamlarınca yapılan anlaşma gereğince yedek havaalanlarının bakım ve onarımları için ödenecek tutarları,

c) Gümrük idarelerince tahsil edilerek Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirilen bandrol ücretlerinin yüzde 2'si oranında Ticaret Bakanlığı hizmetleri için söz konusu Kurumca ödenecek tutarları,

aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan ilgili idare bütçelerinde açılacak özel tertiplere ödenek kaydetmeye ve bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan yılı içinde harcanmayan kısımları ertesi yıla devretmeye yetkilidir.

BAŞKAN – Madde üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Kıymetli milletvekilleri, günlerdir Meclisimizin çatısı altında bütçe görüşmelerini sürdürüyoruz. İYİ PARTİ bütçe teklifindeki bazı maddelere milletimizin lehine olduğu için “evet” oyu vermiş, bazılarına “hayır” demiştir. Bu, yapıcı muhalefetin gereğidir ama maalesef yürütme ve iktidar partisi muhalefete kulağını tkamış durumdadır. Ne desek “Biz halk oyuyla geldik, bizi halk seçti.” diyorlar. Değerli AK PARTİ milletvekilleri, biz de buraya gökten zembille inmedik, biz de halk oyuyla geldik ve milletimiz bize muhalefet görevi verdi. Siz muhalefetin sesini dinlemeyerek aslında size oy vermeyen vatandaşlarımızı görmezden gelmiş oluyorsunuz. Bu doğru bir yaklaşım değildir.

Dünyaya baktığımızda halk oyuyla gelmiş pek çok iktidar vardır ki zulümle, adaletsizlikle anılmaktadır. Dünyayı dev bir savaşa sürükleyen Hitler de halk oyuyla iktidara geldi, Esad da darbeci Sisi de halk oyuyla iktidara geldi. Bu örnekleri çoğaltabiliriz. Sadece seçimle gelmek adaletli ve demokratik olduğunu göstermez. Kendisinden başkasının fikirlerine kıymet vermeyen her iktidar otoriterleşir ve hem kendine hem de milletine zarar verir.

Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi duvarında asılı olan bir ayetikerimeyi sizinle paylaşmak istiyorum. Yüce Allah Şûra suresinin 38'inci ayetinde şöyle buyuruyor:

(Hatip tarafından Şûra suresinin 38'inci ayetinin okunması)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Yani “Onlar işlerini istişareyle danışarak yaparlar.” Kıymetli iktidar, siz ne istişare ediyorsunuz ne de danışıyorsunuz. Demokrasiye itibar etmiyorsunuz, bari Allah'ın ayetine itibar edin, kulak verin. Ve biraz önce buradan konuşan en genç milletvekilimiz Sayın Rümeysa Hanımefendi'nin sözlerine kulak verin.

Değerli milletvekilleri, konuştuğumuz teklifte TRT'ye verilen bandrol ücretlerinden bahsediyoruz. TRT'nin kültürümüzü ve gönül coğrafyamızı merkeze koyduğu yayınlarını beğeniyor ve takip ediyoruz ancak TRT'nin ve doğrusu bir kısım Türk basınının içine düştüğü durum Rusya'daki Pravda gibi olma hâlidir. Ülkemiz, Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 180 ülke arasında 157'nci sırada. Bu kürsüde defalarca ifade edildi ancak ben tekraren ifade etmek istiyorum ki: 24 Haziran seçimlerinde Cumhur İttifakı ve Sayın Recep Tayyip Erdoğan, devletin resmî kanalı TRT 1'de yüz seksen bir saat yer alırken Cumhuriyet Halk Partisi ve Sayın İnce on altı saat, İYİ PARTİ ve Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi üç buçuk saat, Saadet Partisi ve Sayın Karamollaoğlu bir buçuk saat yer almıştır.

Değerli milletvekilleri, 1 Nisan 2018 tarihinde Ankara'da 100 binden fazla vatandaşımızın katılımıyla gerçekleşen İYİ PARTİ olağanüstü kurultayını Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun hiçbir kanalı bir dakika haber olarak dahi yayınlamamıştır, yayınlamamıştır. Bu tablo utanç verici bir tablodur.

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Türk milletinin verdiği vergilerle çalışan bir kurumdur. Siz bu vergileri sadece kendi iktidarınız için harcarsanız adaletsizliğe, hukuksuzluğa çanak tutmuş, kul hakkı yemiş olursunuz.

Saygıdeğer milletvekilleri, konuştuğumuz kanun teklifinde Yükseköğretim Kurulunun bütçesi de var. Demokrasilerde bilginin doğru ve sağlıklı bir şekilde üretilmesinin yolu özgür ve kaliteli üniversiteden geçmektedir. Üniversitelerimizin geleneklerinin ve kalitelerinin korunması en temel görevimizdir ama maalesef, geleneği olan üniversitelerimiz “Yönetilemiyor.” bahanesiyle bölünüyor. Ankara'mızın cumhuriyetle yaşıt ve büyük Atatürk'ün unvanını taşıyan üniversitesinin yani Gazi Üniversitesinin bölünmesinin üniversite camiamıza büyük zararlar verdiğini düşünüyorum. Bu bölünme hem muhalefet partileri hem Türkiye kamuoyu hem de Gazi Üniversitesinin öğrencileri ve akademisyenleri tarafından yoğun bir şekilde eleştirilmiştir. Bu bölünme gerçekleştirilirken Ankara'mızın manevi mimarlarından büyük mutasavvıf Hacı Bayram Veli Hazretlerinin adının yaşatılması gibi sudan bir sebeple sunulması da bir samimiyetsizliktir.

Değerli milletvekilleri, şu logoya bakmanızı öneririm. Bu, geçen hafta ilan edilen Hacı Bayram Veli Üniversitesinin logosu. Allah aşkına, burada Hacı Bayram Veli'nin manevi şahsiyetini ya da başka bir millî değerimizi görebiliyor musunuz? Bu üniversitenin ne bir tabelası ne de bir kurumsal kimliği var. Bilimsel yayınlarının uluslararası indekslerde taranması noktasında pek çok kayıp yaşanmıştır. Akademik ve idari işleyişte yüzlerce sorun yaşanmaktadır. Ara döneme gelinen bu süreçte Hacı Bayram Veli Üniversitesi sadece kâğıt üzerinde kalmıştır. Kişiye özel KHK'yle üniversiteye iki aylık bir profesör rektör olarak atanmıştır. Ne olurdu Hacı Bayram Veli Türbesi'ne sadece 200 metre uzaklıktaki Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin adını Hacı Bayram Veli Üniversitesi yapsaydık, ne olurdu? Ne olurdu Gazi Üniversitesinin varsa sorunlarını da bölmek yerine büyük devlet olma sorumluluğuyla çözeydik?

Saygıdeğer milletvekilleri, geçen hafta konuşmamda dedim ki: Bu bütçe israf bütçesidir çünkü içinde işçi yoktur, memur yoktur, emekli yoktur, fakir fakara yoktur. Şimdi size bunun bir örneğini vereceğim: Geçtiğimiz hafta Ankara'mızın Polatlı ilçesindeki köylerimizi ziyaret ettik. Özyurt köyümüzde gittiğimizde vatandaş bize sitem etmeye başladı. Başta anlamadık, sonra baktık ki bizim logolarımızı AK PARTİ'ye benzetmişler ve sanmışlar. Neden biliyor musunuz? Özyurt köyünde telefon çekmiyor, su yok, yol yok, köylü perişan. Arkadaşlar, Cumhurbaşkanlığı ve yüce Meclise 150 kilometre uzaklıktaki bir yerden bahsediyorum. Sonra köylü bizden özür diledi ve karşılıklı helalleştik. Ardından, Uzunbeyli, Sinanlı, Hacıosmanoğlu köylerine giderek şeker pancarı ve soğan üreticisi çiftçimizi ziyaret ettik.

Arkadaşlar, çiftçi perişan durumda. Ziraat Bankası ve tarım kredi kooperatiflerinden aldıkları kredilerin faizi hakkında köylü "Köyü satsak ödeyemeyiz." diye bahsediyor. Satılan şeker fabrikaları sebebiyle tonlarca şeker pancarı elde kalmış durumda.

Arkadaşlar, şu fotoğraflara da bakmanızı öneririm: Dağlarca, yığınla olan soğan ve şeker pancarı. Bu pancarlar millî servettir ve burada çürüyor. Soğan üreticisi soğanını satamaz duruma gelmiş. Neden biliyor musunuz? İnsanlar, stokçulukla suçlanan "terörist" denen çiftçiden ürün almaya korkuyor, korkak hâle gelmişler. İşte sizin tarım politikanız, işte sizin köylüye bakış açımız budur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarihî bir sorumluluğun getirdiği duygu ve düşüncelerle bir hususu da dile getirerek konuşmamı sonlandırmak istiyorum.

Osmanlı tarihinin son dönemlerinin en kudretli yöneticilerinden birisi şüphesiz şehit Enver Paşa'dır. Hatasıyla sevabıyla Enver Paşa bizim bir değerimizdir. Büyük Atatürk "Enver bir güneş gibi doğmuş, bir gurup ihtişamıyla batmıştır, arasını tarihe bırakalım." demiştir. Bu tarihin bize yüklediği bir sorumluluk vardır. merhum Nihal Atsız şu dizeleriyle âdetâ Enver Paşa'yı anlatmıştır: "Kahramanlık ne yalnız bir yükseliş demektir,/ Ne de yıldızlar gibi parlayıp sönmektir./ Ölmezliği düşünmek boşuna bir emektir;/ Kahramanlık; saldırap bir daha dönmemektir."

Enver Paşa, Tacikistan'ın Çeğen Tepesi'nde Türkistan coğrafyasındaki soydaşlarımızın bağımsızlığı ve huzuru için mücadele etmiştir. Göğsünde bir Kur'an-ı Kerim ve vatan sevgisi dolu bir yürekle mitralyöz kurşunlarına karşı taarruz etmiş ve şehit olmuştur. Bu cesaret, iman ve vatan sevgisi dolu insanın hatırası için, aynı zamanda Türkistan coğrafyasıyla olan gönül bağımızı biraz daha somutlaştırmak için şehit olduğu yere bir anıt yapılması düşünülmüştür. Çeğen Tepesi'nde 9'uncu Cumhurbaşkanımız merhum Süleyman Demirel döneminde planlanan ve iktidarınızda Sayın Abdullah Gül döneminde projelendirilen ama hâlen tamamlanamayan anıtın bir an önce bitirilmesi milletimizi ve gönlünde Enver Paşa sevgisi olan vatandaşlarımızı memnun edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Tabii.

Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Bu konu, AK PARTİ iktidarının da hayırla anılması için bir vesile olacaktır umarım. Bu hususu yüce heyetimizin bilgilerine sunuyor, şehit Enver Paşa'yı rahmet ve minnetle anıyorum. 2019 bütçesinin milletimize hayırlı olmasını Yüce Allah'tan temenni ediyor, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu...

Buyurun Sayın Osmanağaoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle muhterem heyetinizi ve ekranı başında bizleri takip eden yüce Türk milletini saygı ve muhabbetlerimle selamlıyorum.

Ülkemiz genç ve dinamik nüfusuyla umut vermektedir. Bu genç nüfusun çağın gereklerine göre bir eğitim ve öğretim görebilmesi, geleceğe daha emin adımlarla yürüyebilmesi önem arz etmektedir. Liseyi bitiren evlatlarımızın tercihlerini yaparken mezun olduktan sonra istihdam kaygısıyla bölüm tercih etmesi, üniversitelerden mezun olan gençlerimizin kendi alanları dışında, hayatın zorluklarını aşmak maksadıyla iş bulma telaşına düşmesi; geleceğimizin teminatı gençlerimizin vasıflarını yitirmesine, geleceğimiz olan genç insan kaynağımızın heba olmasına sebep olmaktadır. Bu sebeple, üniversitelerimizde verilen eğitimin niteliği, üniversitelerimizin bilim üretme ve araştırma geliştirme merkezleri hâline gelmesi, üniversitelerde ehliyet, liyakat ve devletine sadakat noktasında eksikliği olmayan bilim adamlarımızın göreve gelmesini sağlayacak bir sistemin geliştirilmesi, koordinasyonunun sağlanması büyük önem arz etmektedir. Bu manada, atılan ciddi adımların olduğunu da göz ardı etmiyoruz ve Millî Eğitim Bakanlığımızın umut vadeden 2023 vizyonunu çok önemsiyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu vesileyle bazı hususları, gördüğümüz yanlışları ve eksiklikleri, faydalı gördüğümüz önerilerimizi de dile getirmek istiyoruz. Geçtiğimiz ay bir yönetmelik yayımlanarak Yükseköğretim Kurulunda bir yetki devri yaşandı, 2 Kasım 2018 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan, Devlet Yükseköğretim Kurumlarında Öğretim Elemanı Norm Kadrolarının Belirlenmesine ve Kullanılmasına İlişkin Yönetmelik uyarınca üniversitelerde istihdam edilecek öğretim elemanlarıyla ilgili ilanları ve kriterleri üniversite yönetimleri belirlemeye başlamıştır. Bu durum, YÖK'ün yetkileri açısından bakıldığında bir reformdur ancak söz konusu yönetmelikle birtakım mağduriyetlerin yaşanması ihtimali de artmış, istismarın ve suistimalin de maalesef önu açılmıştır. Üniversitelerde şahsa münhasır özel ilanların çıkmaya başlaması, bu tespitimizi teyit etmektedir. Bu ilanların, ehliyet ve liyakat göz önünde bulundurulduğunda, denetlenmeye muhtaç olduğu ortadadır.

15 Temmuz 2016'da hain bir işgal girişiminde bulunan ve eli kanlı bir terör örgütü olan FETÖ'nün üniversiteleri nasıl yuva edindiğini, üniversitelerde nasıl hâkimiyet kazandığını, aynı zamanda üniversiteleri finans kaynağı hâline nasıl getirdiğini, bu elim hadiseden sonra çok daha net gördük.

FETÖ'yle mücadelenin bitmediğini, yeni paralel devlet yapılanmalarının oluşma ihtimalini göz önünde bulundurursak, ehliyet ve liyakatten yoksun, devlet, millet ve vatan yerine kişilere ve belli gruplara sadakat gösteren şahısların göreve getirilme ihtimali göz ardı edilmemelidir.

Bu noktada bir parantez açıp önerimizi sizlerle paylaşmak istiyorum. Anadolu'nun bağrından eğitim ve öğretim için üniversitelere gelmiş gençlerimizin yeni paralel devlet yapılanmalarının pençesine düşmemesi için, stratejik ve sosyolojik temelli projelerin yetkili kurumların koordinasyonunda hayata geçirilmesi elzemdir. Söz konusu yönetmeliğin, üniversitelerimizde hâlihazırda var olan bazı sorunları derinleştireceği de ihtimal dahilindedir.

Unutulmamalıdır ki öğretim elemanlarının görevi sadece derse girmek değildir. Öğretim elemanlarını sadece derse yönlendirmek, istihdamı öğrenci sayısına göre belirlemek bilimsel bir yaklaşım olmadığı gibi, üniversitelerde bilim üretmenin önündeki en büyük engeldir. Bilim üretme merkezleri olan üniversitelerimizdeki akademisyenlerimizin bilimsel çalışma yapmaları, AR-GE faaliyetlerine ağırlık verebilmeleri için gerekli şartların sağlanması önemlidir. Bilim üretme ve AR-GE faaliyetlerindeki artışı bu çalışmalara aktaran kaynağın yükseltilmesi gibi olumlu gelişmeleri de yok saymıyoruz ancak üniversitelerimizin hak ettiği yerde olmadığını kabul etmeliyiz.

Değerli milletvekilleri, bugün, fizik ve biyoloji gibi çok önemli bölümler, öğrencilerimizin girmeye hak kazanmasına rağmen tercih etmediği bölümler arasındadır. Bu bölümlerin bilimin belkemiğini oluşturduğu kabul gören bir gerçektir. Öğrencilerimizin bu bölümleri tercih etmemesinin sebepleri arasında mezun olduktan sonra iş bulamama kaygısı yatmaktadır. Ancak bu durum, öğrenci sayısına göre akademisyen istihdamı sağlanmasını, “Öğrenci yoksa akademisyen de yok.” mantığını meşrulaştırmayacaktır. Bu durum, çok önemli iki bilim dalı olan fizik ve biyoloji gibi alanlarda ve bunlara bağlı kalemlerde gelişmenin de önünü tıkamaktadır.

Tekrar ifade etmek isterim, öğretim elemanlarının görevi sadece derse girmek değildir. Üniversiteler sadece ders okutulan binalar değildir, bilim merkezleridir. En büyük amaç da bilim üretmesidir. Dolayısıyla her ne kadar bu yönetmelikle amaçlanan akademik özerklik olsa da denetim mekanizmasının güçlendirilmesi ve aktif bir şekilde çalıştırılması, istismar ve suistimalin önüne geçecektir. Bu sebeple bu yönetmeliğin bir daha gözden geçirilmesi, bilim üretme merkezi olan üniversitelerimizin sadece nicelik bakımından değil, nitelik bakımından da gelişmesi için önem arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, akademisyenlerimizin de artık kronikleşen bazı sorunları vardır. Akademisyenlerimize bir üst kadroyu hak etmesine rağmen, yeterlilikleri olmasına rağmen kadro tahsis edilememesi bir sorundur. Bugün doçentliği hak eden bir akademisyenimizin, bilim adamımızın bulunduğu bir bölümde bir unvanı alabilmesi için o bölümde herhangi bir doçentin görevinden ayrılmasını beklemesi, maalesef bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Bu sorunun da bir şekilde çözüme kavuşturulması temennimizdir.

Akademik personelin özlük haklarının yetersiz olması, öğretim elemanlarının ek derse yönelme sebeplerinin başında gelmektedir. Ancak burada da ek ders ücretlerinin eksik olması ve bu ders ücretlerinin gelir vergisine tabi olması bazı sıkıntıları beraberinde getirmektedir. Öğretim elemanlarının ek ders ücretlerinin vergiden muaf tutulması akademisyenlerimizin beklentileri arasındadır.

Üniversitelerde çok büyük mağduriyetlerin yaşanmasına sebep olan bir diğer uygulama da idari personelin “akademik personelin eş durumu” tayinlerinden faydalanamamasıdır. Yıllardır gündemde olan, birçok ailenin dağılmasına sebep olan bu yanlış uygulamanın da sonlandırılması çok büyük bir adım olacaktır. İnaniyorum ki böylesine hayırlı bir kararı almak çok zor değildir, alınacağına da inancımız tamdır. Asıl olan, aile birliğinin sağlanmasıdır.

Diğer yandan, ülkemizde ağırladığımız yabancı öğrenci sayısının artışı önemsiyoruz. 140 bine ulaşan sayı hem ülkemiz için hem uluslararası platformdaki prestijimiz için büyük bir önem kazanımıdır. Ancak ülkemize gelen bu öğrencilerin arasında yabancı istihbarat örgütlerine hizmet eden, kendi memleketlerinden Türkiye’ye gelen öğrencileri kontrol altında tutmaya çalışan, Türkiye’de öğrenci olmanın avantajlarını farklı amaçlarla kullanan, terör örgütlerine eleman devşiren...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (Devamla) – ...sözde öğrencilerin varlığı da göz ardı edilmemelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim camiamızın beklentilerine cevap verilmesi, terfi sisteminin liyakat ve başarıya göre yapılandırılması, mesleğin itibarı ve saygınlığının hak ettiği konuma getirilmesi temennimizdir.

Bu duygu ve düşüncelerle 2019 yılı merkezî yönetim bütçemizin devletimiz ve milletimiz için hayırlar getirmesini temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Başkanım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran.

Buyurun Sayın Acar Başaran. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçeyle ilgili eleştirilerimize geçmeden önce, bugün 19 Aralık cezaevi katliamının yıl dönümü. Bildiğiniz üzere, 20 Ekim 2000 tarihinde Türkiye'nin geçmeyi amaçladığı F tipi cezaevleri sistemini protesto etmek için yüzlerce mahpus 19 temel taleple açlık grevine girmişti. Bu tutsakların bir kısmı, açlık grevinin 45'inci gününde, ölüm orucuna çevirdiler açlık grevlerini. 19 Aralık sabahı saat 04.30 sıralarında, 20 cezaevine eş zamanlı olarak operasyon başlatıldı. Bu operasyonda ağır silahlar, hâlâ ne olduğu anlaşılmayan kimyasal maddeler, iş makineleri, helikopterler, gaz bombaları kullanılarak, cezaevlerinin çatıları delinerek, duvarları yıkılarak adına -maalesef ki ölüm operasyonu olan ama- "Hayata Dönüş Operasyonu" dedikleri ölüm odaklı operasyon gerçekleştirildi. Bu operasyonda 20 kişi katledildi, yüzlerce insan hayatını kaybetti ve o dönemde bu "Hayata Dönüş" ama dediğimiz gibi ölüm operasyonu ile ilgili olarak basında çıkan birkaç cümleyi ya da birkaç manşeti sizlerle paylaşmak istiyorum. Nereden nasıl hatırladığımızı ya da ne kadar tanıdık geldiğini siz de göreceksiniz: "Sahte Oruç" "Kanlı İftar" "Devlet Girdi" "Telefonla Yak Emri / Lider Talimatı: Bir Arkadaş Kendini Yaksın" Yine "Hükümetin bu operasyona verdiği 'Hayata Dönüş' adı dün gerçek anlamda anlamını buldu." Yine "İş gücü vatan ve millet düşmanlığı yapmak olan 'insan hakları soytarıları' cezaevinde yaşanan üzücü olaylardan sonra yine ters taraftan ses veriyorlar." gibi. Bugüne çok benzeyen, bugün gazete manşetlerinde muhalifler için sıkça duyduğumuz, bugün Cumhurbaşkanının bir gazeteciyle ilgili olarak söylediği söylemlere çok benzeyen söylemlerin o dönemde gazetelere yansığını görüyoruz.

Yine o dönemin tanıklarından birisinin ifadelerini sizlerle paylaşacağım. Bizim 24 Haziranda Ankara'dan milletvekili aday adayımızdı, maalesef bu sıralara gelemedi. Keşke kendisi burada olsaydı ve kendisi yaşanmışlıklarını paylaşıp buradan nasıl telafi edeceğimizin de önerilerini sunabilseydi Veli Saçılık. Biliyorsunuz, Veli Saçılık 15 Temmuz darbe teşebbüsünden sonra ilan edilen OHAL KHK'lerinden biriyle işinden aşından edildi.

Veli Saçılık şöyle anlatıyor o dönemi: "Burdur Cezaevinde hiçbir şey yokken bir gerginlik yarattılar. Sabah sekizde operasyona başladılar. Önceden hazırladıkları Bolu Komando Tugayını getirmişlerdi. Üzerimizde gaz bombası, ses bombası, kurşun, her şeyi kullandılar ve son olarak da dozerle içeriye girdiler. Dozerle birlikte benim kolum koptu. Birçok arkadaşım ağır yaralandı. Saatlerce koğuştaki yaralı bekledim. Sekiz saatin sonunda beni hastaneye ulaştırabildi arkadaşlar. Kolumu da götürüp çöpe atmışlar ve bir köpeğin ağzında buluyorlar. Vatandaşın birisi cinayet ihbarında bulunup gazeteye yansınca benim kolum olduğu ortaya çıkıyor." İşte, Veli Saçılık'ın anlatımıyla 19 Aralık cezaevi katliamı. Ve dediğim gibi, Veli Saçılık, 15 Temmuz darbe teşebbüsünden sonra, iktidarın "Allah'ın lütfü" olarak gördüğü darbe teşebbüsünden sonra, bir OHAL KHK'siyle ihraç edildi ve o günden bugüne mücadelesini yürütüyor.

Tabii ki işsizliği bu kadar konuştuğumuz bir süreçte, işsizlik rakamlarının her geçen gün arttığı bir dönemde, 2018 Eylül ayı döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 930 bin artarak 3 milyon 749 bin olan işsizlik oranı, yüzde 0,8 artış göstererek yüzde 11,4 seviyesine çıkmıştır. Bu TÜİK verilerinden söz ediyorum, bunları açıklayan TÜİK'in kendi. İşsizlik bu kadar had safhadayken, biz akademilerden, okullardan, eğitimin geldiği durumdan söz ederken, bu kadar kalifiye kişi varken bunların ihraç edilmesi, işsizlikle, ekmekle, açlıkla terbiye edilmesi ayrıca tartışılması gereken bir durum. Ama Veli Saçılık bu örneklerden sadece birisiydi. Bildiğimiz gibi, işsizlik, aslında iktidarın kendisinin muhaliflere bilerek uyguladığı bir yöntemdi.

Değerli arkadaşlar, yine “Allah’ın lütfuyla” 15 Temmuzdan sonra ilan edilen KHK’lerle bizim birçok belediyemize kayyum atandı, bunlardan birisi de Batman Belediyesiydi. Yine, bir hatırlatma yapayım. Biz bu kadar bütçe görüşmesi yapıyoruz, Batman’la ilgili ya da Batman’ın durumuyla ilgili, Batman ekonomisini ileriye taşıyacak bütçede hiç bir şey göremedik ama Batman işsizlik oranında en son sırada yani en fazla işsizliğin olduğu kent Batman. OHAL KHK’leriyle atanan kayyumların yaptığı ilk iş belediyedeki işçileri, emekçileri ihraç etmek oldu. “Bu OHAL KHK’lerini neye dayandırdılar?” diye soracak olursanız arkadaşlar, bir örneğini söyleyeyim size; bu, iktidarın muhaliflere nasıl yaklaştığının yine Kürt diline ve Kürtlere nasıl yaklaştığının da bir göstergesi.

Değerli arkadaşlar, şöyle bir gerekçeyle ihraç edilmiş ihraç edilen birisi: Kürt Dili Araştırma ve Geliştirme Derneğinin Batman şubesine ve yine Batman Mezopotamya Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma, Dayanışma ve Kültür Derneğine üye olmaktan. Yani bu iki dernek, legal olarak faaliyet yürüten iki dernekti, 15 Temmuzda kapattınız da illegalize mi oldu? İnsanlar buna dayandırılarak işlerinden, aşlarından edildi. Biz kaç gündür sürekli aynı şeyi söylüyoruz, son günlere yaklaşıldığı için bir daha ifade edelim. Demokrasiye bakış açısıyla, yürüttüğünüz siyaset biçimi ile ekonomiye yaklaşımınız çok birbiriyle benzeşen bir durum. Savaş bütçesi dediğimizde, herkes, bütün iktidar milletvekilleri yerlerinden zıplıyorlar ama biliyoruz ki bu dönemde bütçenin büyük bir kısmı savaşın direkt kendisine ayrılırken bir kısmında dolaylı olarak savaşın etkisinin toplumda nasıl bir etki yarattığını görüyoruz. İşte çatışma süreci, işte savaş, işte düşmanlık politikaları binlerce insanı işsizliğe mahkûm ediyor.

Yine, bunun yanında, biliyorsunuz ya da bilmiyorsunuz, ben söyleyeyim; Batman, ekonomisini aslında tarım, hayvancılık ve bir dönemi -aslında il olmasına vesile olan- petrol üzerinden sağlayan bir ilimiz. Batman’da hayvancılıkla uğraşanlar en fazla da Koçerler, bugün hayvancılık yapamıyorlar çünkü sizin savaş politikalarınız diyor ki: Belli yerleri özel askerî güvenlik bölgesi ilan edelim, vatandaşlar oraya hayvanlarını otlatmaya götüremesinler, götürmek isteseler bile belli bir saatte götürsünler, komutanlıktan ya da oradaki yetkililerden izin alsınlar, hayvanlar orada öldü mü, kaldı mı onu belirleyemesinler; böyle bir politika yürütüyorsunuz.

Yine bunun yanında, dediğim gibi, siz halka rağmen bir bütçe hazırladığınız için, Batman’ın varlık sebebi olan, bakın il olma varlık sebebi olan Türkiye Petrolleri, TÜPRAŞ küçültüldü, küçültüldü, küçültüldü, belli bir zümrenin, belli bir kesimin finansmanı hâline geldi. Ya, Batman petrolle Batman oldu, bütün tabelalar -petrollü simgeleyen- petrolle atbaşıyken şu anda Batman’da insanlar neden işsizlikle bu kadar yüz yüze, bunu sormak gerekir.

Yine dediğim gibi, sizin savaştı, çatışmacı politikalarınız... Mesela Batman’ın Sason ilçesinde çilek en büyük geçim kaynağıyken, bal en büyük kaynağıyken bunların kalkınması ya da önlerinin açılması, bunun teşviki için hiçbir adım atılmazken Sason’a uygun gördüğünüz ya da reva gördüğünüz tek şey koruculaştırma politikası. Oradaki insanlara sadece ölü ya da öldürün diyorsunuz yani insanlara ölmekten başka hiçbir yol sunmuyorsunuz. Ya açlıktan ölecekler ya da sizin yarattığınız savaşta bunun bir tarafı olarak ölmek zorunda kalacaklar; böyle bir yol ve yöntem izlemiştir.

Yine burada Batman’la ilgili Hasankeyf’ten söz edildi. Değerli arkadaşlar, Hasankeyf’i göreniniz var mı bilmiyorum ama hepimize gidip görmenizi tavsiye ederim ama bir de önceki fotoğraflara bakmanızı tavsiye ederim. Hasankeyf’ten kopardığımız ya da Hasankeyf’ten taşıdığımız her bir tarihî eser Batmanlıların, Hasankeyflilerin yüreğinden bir parça sökülür gibi sökülüyor oradan. Biliyor musunuz, Hasankeyf’in taşıma ihalesi aslında Danıştay tarafından iptal edildi, usulsüzlükler belirlendi

ama hâlen Hasankeyf taşınmaya devam ediyor. Bakın, binlerce yıllık tarih, onlarca medeniyet, çok kısa süreli bir enerji ihtiyacını sağlamak adına sular altında bırakılıyor. Bunun için vicdanınızı dinlemenizi gerekiyor. Vicdana çağırıyoruz sizi, vicdanınızı dinleyin diyoruz size.

Değerli arkadaşlar, son bir şey daha söyleyeceğim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Başkan, bir dakika...

BAŞKAN – Tabii, tabii.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Şimdi, ekonominin çok iyi olduğundan söz ediyorsunuz ya, bence sırça köşkerinizden çıkıp bir halkın içine girin. Bakın, ben, Batman'ın bütün esnafını politik görüşlerini hiç ayırmadan tek tek ziyaret ettim: Nasılsınız? “İyi olmaya çalışıyoruz...” İşleriniz nasıl diye sorduğumda “Kötü çok şükür.” diyorlardı, “Kötü çok şükür...” İşte, halkın durumu “Kötü çok şükür.” durumunda. Batman'da onlarca, yüzlerce esnaf, küçük esnaf sizin bu politikalarınız nedeniyle kepenklerini kapatmak zorunda kaldı. Batmanlı esnaf kirasını ödeyemez durumda, evine ekmek götüremez durumda. Eğer gerçekten “Halktan yana bir bütçe nasıl olacak, nasıl olması gerekiyor?” diye soruyorsanız, bizden vazgeçtik; çıkın sırça köşkerinizden, çıkın saraylarınızdan, halkın içine bir girin. Ejder meyvelerini hesaplamıyor halk, halk gerçekten evine ekmek götürme kaygısında. Onları dinlerseniz eğer, nasıl talepleri olduğunu da öğrenmiş olursunuz diyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, 2000 yılındaki operasyona atıfta bulunularak orada devletin âdeta bir katliamdan sorumlu tutulması söz konusu. O dönem itibarıyla, 57'nci Hükümet sürecinde Milliyetçi Hareket Partisinin de bulunması hasebiyle ben söz istiyorum efendim, yerimden bir değerlendirmede bulunmak istiyorum .

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; konuşmasını yapan hatip, 19 Aralık, bu günü cezaevi katliamının yıl dönümü olarak ifade etmişlerdir. Bu gün, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kayıtlarına “Hayata Dönüş Operasyonu”yla cezaevlerinde, 20 cezaevinde eş zamanlı olarak başlatılan büyük bir isyan ve kalkışma girişiminin bastırıldığı gün” olarak geçmiştir. Bu, milletimizce de böyle bilinmektedir. Bunun dışında, üzerinden yaklaşık on sekiz yıl geçen bir meseleyi insanların hafızasında oluşabilecek zayıflıklardan istifade etmek suretiyle başka bir şekilde ifade etmeyi asla ve asla kabul etmiyoruz.

Ben o gün itibarıyla 24/12/2000 tarihli Hürriyet gazetesinde bu isyanların en fazla sürdüğü, en uzun süre devam ettiği Ümraniye Cezaevinden çıkan malzemelerle alakalı olarak şu önümdekileri sizlerle paylaşmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Milletimizin de takdirlerine sunmak istiyorum.

Şimdi, Ümraniye Cezaevinden 1'i Uzi marka olmak üzere 4 adet tabanca, binlerce mermi, 500 adet el yapımı gaz maskesi, alev makinesi silahı olarak kullanılmak üzere 15 adet tüp, ranza demirlerinden yapılan yüzlerce kesici delici alet, el yapımı 10'a yakın saatli bomba, 5 tane boru tipi bomba, eğitimde kullanılmak üzere 12 adet tahtadan yapılmış Kaleşnikof benzeri maket silahlar, çok miktarda ameliyathane malzemesi, 3 adet video cihazı, 10 adet teyp, 105 daktilo, 300 adet video kaseti, yasa dışı örgüte ait bir kamyon dolusu çoğunluğu yasa dışı doküman, 5 adet cep telefonu, saldırı planları; Bursa, Denizli, Kocaeli, Sivas ve Yozgat illerinde emniyet müdürlükleri, hükümet konakları ve diğer kamu binalarına yönelik saldırı planları ele geçmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İsyanın bastırılması için oraya verilen suyun etkisiyle çamurlaşan diğer malzemelerin yani temininde güçlük çekilen malzemelerin dışında görünen ve tespit edilenler bunlar.

Şimdi, Allah aşkına, sormak istiyorum: Hangi masumane demokratik bir talep, hangi ölüm orucu? Bu saydığım yüzlerce yasa dışı suç aleti bu cezaevlerinde bulunup da bu şekilde bir isyan, şu an, üzerinden on sekiz yıl geçtikten sonra bir katliam olarak dile getirilir, bunu milletimizin takdirine bırakıyorum.

Her zaman olduğu gibi bugün de burada, bu kürsüde yine -milletimiz biliyor neyin ne olduğunu ama- uluslararası kamuoyuna veya birtakım mahfillere yönelik bir haber gönderme ve selam gönderme çalışması olmuştur. Bu kayıtlar Türkiye Cumhuriyeti devletinin arşivlerinde mevcuttur, milletimizin hafızasının tazelenmesi için de bunu burada tekrar dile getirme ihtiyacı hissettim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bilgen, talebiniz mi var?

AYHAN BİLGEN (Kars) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

5.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, 30 kişinin ölümüne sebebiyet veren bir vakanın anılmaya ve sorumlularından hesap sorulmaya değer olduğuna, cezaevinde kalanların cezasını çekmesinin başka bir şey, insanca muamele görmesinin başka bir şey olduğunun unutulmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, sonuç itibarıyla bir ülkede 30 kişinin ölümüne sebebiyet veren bir vaka yaşanmışsa bu, elbette ki anılmaya, sorumlularından hesap sorulmaya değer bir durumdur. O günleri ben gayet iyi hatırlıyorum, sorunu konuşarak çözme konusunda temaslar başlamıştı; aydınlar, akademisyenler Adalet Bakanlığının bilgisi dâhilinde görüşmeler yapıyorlardı ama görüşme yapanları bile ortada bırakacak bir müdahale gerçekleşti. Kim, hangi niyetle onu tercih etti bilmiyorum.

Cezaevlerinden çıkan teyp, daktilo gibi şeyleri bir tarafa bırakıyorum; diğerleriyle ilgili sorulacak soru, onların oraya nasıl girdiğidir. Bakın, burada uyuşturucu tartışması yaparken de işte, polisi yıpratmamak, karalamamak gibi şeylerden bahsediyoruz ama bir vaka oluyorsa, bir suç işleniyorsa ve suçun işlendiği yer cezaevi gibi bir yere “Onların oraya girişinde kimin, ne kadar, neden payı var?” sorgulamak gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Elinde bulunduranları sorgulamayalım!

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Başkan, bahsettiği cezaevinde ben de vardım, cevaplamak istiyorum.

BAŞKAN – Bir dakika...

Buyurun Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, burada tekrar uzun bir 19 Aralık tartışması yapmak için söylemeyeceğim ama başka bir gönderme yapacağım durumun vahametini ifade için. Sayın Erdoğan'ın, Suriye savaşı başlamadan önce yaptığı bir önemli konuşma vardır, bu konuşmada -muhtemelen yanıltılarak kendisi- bir video paylaştı ve Suriye cezaevlerindeki bir müdahalenin görüntüleri idi bu görüntüler ve Sayın Erdoğan kurgusunu o zaman şunun üzerine kurdu: “Cezaevlerine böyle müdahale edilen bir ülkede, bu kadar sert, bu kadar aşırı güç kullanılan bir ülkede gayet tabii, muhalifler de ayaklanır, tepki olur ve iş, iç savaşa varır.” dedi. Sonra, o videoların eski olduğu, Suriye'deki cezaevlerinin görüntüsü olduğu ama eski olduğuna dair Esat yönetiminin savunması oldu.

Şimdi, cezaevinin ne kadar hassas bir konu olduğunu, cezaevinde kalanların cezasını çekmesinin başka bir şey ama cezaevinde kalanların insanca muamele görmesinin başka bir şey olduğunu galiba unutmamak gerekiyor.

Teşekkür ediyorum.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Çepni, konu üzerinde grup başkan vekillerine söz veriyorum. Siz satışmadan mı, neden söz istiyorsunuz?

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Evet, satışma sayılabilir çünkü...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kime satışım?

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – ...bahsettiği cezaevinde ben de vardım, Ümraniye'de. Operasyonu yaşayan biri olarak...

BAŞKAN – Tamam ama konumuz o değil aslında şu anda. Yani bir hatibin konuşması üzerine grup başkan vekilleri söz istiyorlar.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Bahsedilen silahların orada olmadığı...

BAŞKAN – Bu şekilde bir yolu açarsak yani her konu üzerinde...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, talebiniz mi var?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

6.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, terör örgütlerinin cezaevlerindeki asayışı bozması ve isyana kalkması neticesinde müdahalenin söz konusu olduğuna, devletin kurallarına harfiyen uyulması gerektiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok değerli milletvekilleri, biraz evvelki açıklamalarla ilgili ben de bir beyanda bulunmak istiyorum.

Tabii, 19 Aralık 2000 tarihinde gerçekleşen Hayata Dönüş Operasyonu'nda 2 askerimiz de şehit olmuştur, o müdahalede. Tabii, cezaevlerindeki düzeni tesis de devletin görevidir. Bu manada, orada olan olayların sorumlusu terör örgütleridir. Terör örgütlerinin cezaevlerindeki asayışı bozması ve bir isyana kalkması neticesinde böyle bir müdahale söz konusu olmuştur. Bu konuda herkesin, devletin kurallarına harfiyen uyması hususunu tekrar bu vesileyle hatırlatmış oluyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildirimiminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek. Buyurun Sayın Erkek. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA MUHARREM ERKEK (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 7'nci madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, kırk yıl önce, 19 Aralık Maraş katliamının başladığı gün. Maraş katliamında yalnızca evlere çarpılar konulmadı, insanlığa da çarpılar konuldu. Hiçbir katliamın -kimler tarafından yapılırsa yapılırsın- kabul edilmesi mümkün değildir çünkü demokrasinin öznesi insandır. Türk-Kürt dememiş, Alevi-Sünni dememiş, Hristiyan-Müslüman dememiş, zengin-yoksul dememiş; insan demiş. Onun için insan sevgisini, hoşgörüyü, barış ve kardeşliği her zaman en önde tutmalıyız.

Dün 18 Aralıktı, Necip Hablemitoğlu cinayeti işlendi on altı yıl önce. Fetullahçı yapılanmaya dikkat çektiği için bir bilim insanı, bir öğretmen on altı yıl önce maalesef katledildi.

Bugün de 19 Aralık 2018, dokuz yıl önce Ergenekon, Balyoz kumpaslarında maalesef haksız yere tutuklanan, daha sonra tahliye edilen, 2'nci kez tutuklama için geldiklerinde ailesinin yanında, evinde silahını başına dayayarak yaşamına son veren Ali Tatar'ın da ölümünün 9'uncu yılı. Evet, Ali Tatar, Fetullahçı yapıyla ve zihniyetle mücadele ettiği için bu cumhuriyete, demokrasiye bağlı bir subay olarak onurlu bir şekilde maalesef yaşamına son verdi.

Adaletsizlik silahını Ali Tatar'ın kafasına kimler dayadı, kimler? O yapıyla birlikte o kumpasları kimler kurdu? Ülkeyi yönetenlerin, o dönemin o atamalarını yapanların acaba hukuki, vicdani, siyasi sorumlulukları yok mu? Maalesef yok, maalesef yok; onlar yargılanmıyorlar ve burada, o dönem Silivri zindanlarında silah arkadaşları suçsuz yere yatırılırken tavır koymayan ve Fetullahçı yapılanmaya karşı bir mücadele veremeyen; Ergenekon, Balyoz kumpaslarının savcısı olan Genel Başkanınız Sayın Erdoğan'ın atadığı bir bakan burada yüce Meclise, Parlamento'ya parmak sallayarak hitap etti. Keşke o parmağı zamanında Türk Silahlı Kuvvetlerini kuşatan, çevresini kuşatan Fetullahçılara sallasaydı. (CHP sıralarından alkışlar) Keşke o parmağı Ergenekon, Balyoz kumpasında silah arkadaşlarını zindanlarda yatıranlarına sallayabilseydi. Biz milletvekilleri olarak güçlü Meclis, güçlü Parlamento diyorsak -ki dünyanın bütün gelişmiş demokrasilerinde siyasi güç merkezleri Parlamentolardır- biz Meclisin itibarını hep birlikte korumak zorundayız; atanmışlar değil, seçilmişler.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Cumhurbaşkanı'na da burada parmak sallayanları gördük biz.

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bizler seçilmişleriz, birbirimize en ağır eleştirileri yapabiliriz ama atanmış bir insan Parlamente'ye parmak sallayamaz.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Cumhurbaşkanı'na da sallayamaz.

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bütçe demek demokrasi demek; bütçe demek hukuk demek, adalet demek. Maalesef, bugün Sayıştay dahi, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına görev yapan Sayıştay dahi bütçeyi denetleyemiyor; bırakın vergi veren yurttaşların denetimini, bırakın hesap vermeyi hesap sorabilmeyi; bunların hiçbirisi yok. Zaten egemenlik hakkı devredildiği için, kuvvetler ayrılığı yıkıldığı için, 16 Nisan 2017'de bütçe hakkı elinden alınmış bir Parlamente'nin çoğunluğu bu bütçeyi kabul edecek, reddetse ne olur? Bir önceki bütçe artırılarak zaten devam ediyor.

Bu bütçede değerli milletvekilleri, neler var? Bu bütçede yürütmeyi temsil eden sarayın bir önceki yılda 845 milyon lira olan bütçesi 2 milyar 818 milyon liraya yükseltilmiş yani eski parayla 2 katrilyon 818 milyar lira; yüzde 233 artırılmış. Cumhurbaşkanı'nın maaşı da yüzde 26 oranında artırılmış, 74.500 lira olmuş. Bunları niye paylaşıyorum? Vatandaşın bütçesine bakmak lazım bu verilerle. Bugün asgari ücret, açlık sınırının altında ve asgari ücretle çalışan 7 milyon insanımız var. Asgari ücretin altında bir ücretle çalışan 1 milyon 800 bin insan var. İşte vatandaşın bütçesi bu. Hani çok meşhur bir çay simit hesabı var ya, işte bugün, gelinen noktada 5 kişilik bir aile, 3 öğün -sabah, öğlen, akşam- yalnızca çay ve simitle beslense -ki o beslenme değildir- asgari ücret, bir aylık asgari ücret.

Geçmişte sorulduğu gibi, şimdi sormak lazım: Siz yasama organı olarak, siz milletvekilleri olarak bu yürütmeyi, bu zalim yönetimi niçin destekliyorsunuz, niçin destekliyorsunuz? Vatandaş, milyonlarca insanı bir çay simide dahi mahkûm edemeyen... Niye destekliyorsunuz; bunu sormamız lazım.

Bakın -bütçeyi konuştuğumuz için- Hazine damada devredildi, damada teslim edildi. Damat da maalesef bir kibir abidesi, bir kibir abidesi. Bütçeye bakıyoruz, faiz lobilerine teslim olmuş bir bütçe. Bu yıl bütçeye baktığımız zaman göreceksiniz, bu yıl faize giden para 72 milyar, eski parayla 72 katrilyon. 2018 yılında faiz giderleri yüzde 30 yükselmiş, yüzde 30; 72 milyar lira. 2019'da faize ödenecek rakam ne? 117 milyar, eski parayla 117 katrilyon. Burada biraz önce bahsedildi İngiltere, Londra. İşte Londra'ya niçin gidildi sık sık? Londra merkezli bir avuç faiz lobisine teslim edildi çünkü Türkiye maalesef. Faizcilere, tefecilere hizmet eden -vatandaşa değil- bir bütçeyle karşı karşıyayız. Borçlanmayla yaratılan saadet zincirinin maalesef sonuna gelindi. Kamu varlıkları dahi Hazine'nin denetiminden çıkarılarak Varlık Fonu'na devrediliyor. Niçin? Borçlanma için, o kamu malları, kamu varlığı teminat gösterilecek, milletin varlığı.

Bu arada da deniliyor ki: "Sokağa çıkmayın." "Zamları protesto etmeyin." "Açız demeyin." "Demokratik protesto hakkınızı kullanmayın." Anayasa'nın 34'üncü maddesini hatırlatırım. Aynen okuyorum: "Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir." Evet, sahiptir ve bunu hiç kimse engelleyemez. Sayın Cumhurbaşkanı zaten sokağa çıktığı zaman sokakta bir insanın kalması mümkün değil ki binlerce koruma, yüzlerce araçlık konvoy; zaten beyefendi sokağa çıktığı zaman sokakta insan kalmıyor ama biz sokaktayız. (CHP sıralarından alkışlar) Biz sokaktayız ve sokakta olmaya devam edeceğiz. Bir siyasi, kim olursa olsun vatandaşını tehdit edemez. Bir kişiye yönelen tehdit bütün bir topluma yönelmiştir, bunu asla unutmamalıyız değerli milletvekilleri.

Bakın, dolaylı vergi adaletsiz vergidir, bu bütçede dolaylı veriler var. Bu bütçe tam bir hayal kırıklığı, toplumun hiçbir beklentisini karşılamıyor. Ağır bir ekonomik krizle de ülkeyi baş başa bıraktınız. Bir örnek vereceğim: Net döviz pozisyon açığı 2003'te 130 milyar dolar, bugün 450 milyar dolar net döviz pozisyon açığı; üstelik 200 milyar dolar sermaye girişi olduğu hâlde, 60 milyar dolar özelleştirme geliri olduğu hâlde. Niçin bütçe bu hâlde? Adalet çöktüğü için. Adaletin olmadığı bir yerde ekonomik büyüme, kalkınma da olmaz, bütçe de olmaz; aş, iş, ekmek de olmaz. Bu memlekette tren yolları çöküyor çocuklar ölüyor, madenler çöküyor işçiler ölüyor, viyadükler çöküyor insanlar ölüyor. Ama vicdanları çöktürtiniz çünkü adalet çöktü. Hiç kimseden hesap sorulmuyor, hiç kimse hesap vermiyor; asıl sorunumuz bu. Temel sorunumuz hukuk devletini tesis edemedik, aksine temelden zedeledik; asıl sorunumuz bu. Onun için işte Sözcü gazetesi yazarlarına da davalar açılıyor.

Şimdi birkaç örnek vereceğim.

Süre vereceksiniz değil mi Sayın Başkanım? İki dakika lütfen.

BAŞKAN – Kesilebilir, bir dakika.

Buyurun.

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Bakın, Sözcü gazetesinin iddianamesine bir göz atın. Diyor ki: “Bu örgütün faaliyetlerinin anayasal kurum olan Millî Güvenlik Kurulu tarafından değerlendirildiği ve çeşitli tarihlerde bu örgütle mücadelenin devam etmesi gerektiği yönünde Millî Güvenlik Kurulunda kararlar alındığı...” Güzel, 2004 yılında Millî Güvenlik Kurumu bu değerlendirmeleri yapmıştı, bu kararları almıştı, “Bu yapıyla mücadele edin.” dedi Hükûmete; o kararlar niçin sümen altı edildi, niçin mücadele edilmedi 2004 yılında? Emin Çölaşan 20 Haziran 1999 tarihli -2004 değil 1999, devletten çok önce farkına varmış- yazısında bakın ne diyor: “Fetullah’ın ve cemaatin iki özelliği göze çarpıyor: “Devlette, özellikle mülkiye ve adliyede kadrolaşma; her şeyin gizlice, sinsice, saman altından su yürütülerek yapılması. Fetullah temkinli gidiyor. Adalet, cumhuriyetin savcıları da bütün bu olup biteni yıllardan beri seyretmekle yetiniyor.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Bağlıyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Selamlasın Başkan.

BAŞKAN – İlave bir dakika vermişim, lütfen Sayın Erkek.

MUHARREM ERKEK (Devamla) – 1999, devletin Millî İstihbarat Teşkilatı ve Genelkurmayı bile 2004'te bunu tespit etmiş. Şimdi bu adam “FETÖ’ye yardım etmek”ten yargılanıyor, iddianamede o, örgüt üyesi değil ama “yardım etmek”. Bu memlekette bu örgüte kimlerin yardım ettiğini hepimiz çok iyi biliyoruz.

Saygılarımı sunuyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi şahıslar adına konuşmalar...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, politikaların eleştirilebileceğine ama şahsiyetle uğraşılması gerektiğine, Yeni Ekonomi Programı ve enflasyonla topyekûn mücadele çerçevesinde cari açığın azaldığına ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Biraz evvel, hakikaten talihsiz birtakım nitelendirmelerde bulundu sayın konuşmacı, kendisine hakikaten yakıştıramadım çünkü kendisi bir hukukçu. Meclis İçtüzüğüümüz temiz bir dil kullanılmasını ve şahsiyatla uğraşılmasını emreder. Ancak biraz evvel Maliye Bakanımızla ilgili söylediği sözler asla kabul edilemez ve kişilik yargılamasının yapılmaması gerektiğini ifade etmek isterim. Tabii ki politikalar eleştirilebilir, o konuda tamamen bir hürriyet söz konusu, istediği gibi onları eleştirme hakkına sahiptir ancak şahsiyatla uğraşılması lazım.

Şu bilgileri de vermek isterim: On altı yıl önce kasamızın yüzde 72'si borçtu, şimdi yüzde 29'u borç; vergi gelirlerimizin yüzde 86'sı faize gidiyordu, şimdi yüzde 10'u faize gidiyor. Nereden nereye geldiğimiz de görülmesi gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yeni Ekonomi Programı ve enflasyonla topyekûn mücadele çerçevesinde, hakikaten, ağustostaki ekonomik saldırılara gayet güzel bir şekilde karşılık verildiği, üç aylık zaman dilimi içerisinde hem ihracattaki hem turizmdeki artışlarla cari açığın azaldığı ve yıl sonunda 60 milyar dolar civarında beklenen rakamın 30 milyar dolar düşmesinin söz konusu olduğu; dolayısıyla bu konuda da, elhamdülillah, her türlü tedbirin alındığı ve olumlu gelişmelerin yaşandığı malumdur.

Bu konuda biz, Cumhurbaşkanımızla ilgili olan sözlerin de tashih edilmesi gerektiğini; Cumhurbaşkanımızın her zaman halkın arasında, halkın rızasını gözeterek, Hakk'ın rızasını gözeterek iş yaptığını ve o nedenle de on altı yıldır iktidar olduğunu arkadaşlarımıza hatırlatmak isteriz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay, söz talebiniz mi var?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

8.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve siyasette “diktatör” kavramının hakaret olmadığına ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, sayın mevkidaşım, grubumuza mensup sayın milletvekilimizin -ki genel başkan yardımcımızdır- kullandığı dilin temiz olmadığını söyledi fakat iddiaları da çürütmedi. Lakin, Sayın Cumhurbaşkanıyla ve Hazineyi teslim ettiği Sayın Bakanla -damadıyla- ilgili söyledikleri kamuoyuna yerleşmiş ve kabul görmüş nitelemelerdir. Eğer sayın milletvekilimizin konuştuğu dil temiz bir dil değil ise demek ki bu saatten sonra biz hiç temiz dil kullanmayacağız çünkü gerçekleri söylüyoruz. Güneş balçıkla sıvanmaz. Hangi ekonomik verilerle ilgili iddialarını yalanlıyorsunuz? Yok. “Efendim, Cumhurbaşkanına niye ‘diktatör’ dedi?” Ya, diktatöre “diktatör” denir ve biz, şahsen ben, Sayın Cumhurbaşkanına dört senedir “diktatör” diyorum, başkaları da diyor. Size Türk Dil Kurumu sözlüğünü gösterdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Bütün hükümet yetkilerini elinde toplayan kimseye “diktatör” denir arkadaşlar ve bu çerçevede Erdoğan diktatördür. Bu, yeni değil, daha önce söyledik kılınız hiç kıpırdamazdı genellikle. Sizin de ruh hâliniz Sayın Cumhurbaşkanının ruh hâline dayalı olarak, paralel olarak değişiyor yani Cumhurbaşkanı gerginse siz de geriliyorsunuz, Cumhurbaşkanı relaxsa siz de relax oluyorsunuz. Siz Cumhurbaşkanına göre düzen tutabilirsiniz ama biz Cumhurbaşkanına göre düzen tutamayız. Biz sizi eleştireceğiz, dün de söyledim, dün de söyledim.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) - Bu eleştiri değil ki ama “diktatör” demek eleştiri mi olmuş? Değil, basitlik.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Milletvekilim, siyasette “diktatör” kavramının hakaret olmadığını ben o dönemin oturumu yöneten Meclis başkan vekiline -ki AK PARTİ grubuna mensuptur- tescillettirdim. Bu söylenir, rahmetli Özal’a, rahmetli Demirel’e neler söylenmedi? Hakarete ben de karşıyım Sayın Milletvekili, hakaret ayrı bir şey ama siyasetin de bir dili var.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Hakaret.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Siz bizden alkış bekliyorsunuz, iltifat bekliyorsunuz. Hiç muhalefet iktidara iltifat eder mi ya? Dünyanın neresinde görülmüş bu ya?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Gel, “Millî Şef” diyelim.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Doğru şeyleri eder, doğru şeyleri Engin Bey, doğru şeyleri.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Doğruları söylüyoruz. Sayın Erkek’in söylediklerinin tamamı...

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Millî Şef’te anlaşalım, “Millî Şef” desinler.

BAŞKAN - Sayın Altay, açalım mı mikrofonu?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Açalım efendim, bitireyim hemen, tümünü kullanmayız.

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çıkın, “Sayın Erkek şunu iddia ettin, yanlış.” deyin, “Sayın Erkek, bunu iddia ettin, yanlış.” deyin. Hayır, bunu demiyorsunuz: “Temiz dil kullan.” Kullanılan dil gayet de temiz bir dildir ve Parlatentonun üslubuna da ayar veremezsiniz. Tayyip Erdoğan gazetecilere ayar verebilir, tehdit edebilir, bizi de tehdit edebilir ama siz ondan etkilenip de Parlatentoya ayar vermeye kalkarsanız olmaz sayın milletvekilleri. Herkes burada Anayasa’dan ve milletten aldığı hakkı da yetkiyi de sonuna kadar, sapına kadar kullanır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

9.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, seçimlere gidilen sistemde diktatör olamayacağına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim, biz Sayın Muharrem Erkek’in konuşmalarına cevap verdik.

Sayın mevkidaşımın konuşmalarına da şöyle cevap vereyim: Beraber seçime gittik, on altı yıldır beraber seçimlere gidiyoruz. Seçimlere gidilen bir yerde diktatör olmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hayır, öyle değil, öyle değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Diktatörün olduğu bir yerde de “diktatör” denemez; yüzde 53...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bak, Hitler de seçim yaptı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Arkadaşlar, bakın, dinledik ya! Siz neler söylüyorsunuz, ses çıkarmıyoruz.

BAŞKAN – Bir dakika...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli arkadaşlar, dinlemesini de biliriz, konuşmasını biliriz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tahrik etme.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, değerli arkadaşlar, bak, sakın sakın konuşuyorum, diyorum ki: Beraber seçime gittik. Demokrasi var ülkede. Egemenlik kayıtsız şartsız milletin arkadaşlar. Hep beraber eşit koşullarda milletin huzuruna çıktık.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Eşit olduğuna emin misiniz?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Demirtaş hapisteydi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Millet on altı yıldır ne diyor arkadaşlar? (Gürültüler)

HÜDA KAYA (İstanbul) - Hangi eşit koşullarda?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “AK PARTİ, AK PARTİ, AK PARTİ” diyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, rica ediyorum, biraz centilmen olun, biraz demokrat olun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Hangi eşitlikten bahsediyorsunuz?

ALİ KENENOĞLU (İstanbul) – Demirtaş hapisteydi ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar... Söz verdiğimiz bir arkadaşımız var Sayın Kaya, lütfen...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Arkadaşlar, hakikaten centilmen olmak lazım, demokrat olmak lazım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kesinlikle.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ee, tamam beğenmeyebilirsiniz, ne olacak?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Halka karşı saygılı olmak lazım, demokrat olmak lazım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kesinlikle.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Faşist düşüncelerden beri olmak lazım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Aynen öyle.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Diktatörlükten beri olmak lazım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Aynen öyle.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Dolayısıyla kendi kafanızın içindekileri lütfen buraya bocalamayın, boşaltmayın. Kendi tarihinizden, birtakım şuur altından hareketle bugünlere başka çıkarsamalarda bulunmayın. Millete karşı saygılı olun; seçimlere, demokrasiye saygılı olun, millet iradesinin tecelligâhı olan bu yerde hak ve hakikate karşı saygılı olun.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, tekrar söz talebiniz mi var?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 8 kere, 8 defa ayrı ayrı sataştı ve hakaret etti. (AK PARTİ sıralarından “Ya” sesleri, gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Rica ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Söyleyeyim, söyleyeyim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Rica ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Demokrat olun.” dedi, “Halka saygılı olun.” dedi, “Faşist kafalı olmayın.” dedi.

BAŞKAN – Ama kime dedi? Genel Kurula hitap etti.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman)- Hepimize sataşmadan cevap hakkı doğdu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hep birlikte, herkese.

BAŞKAN – Genel Kurula, Genel Kurula...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tamam, anlaşıldı ki...

BAŞKAN – Alınmayalım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tamam, söz istemiyorum. Sayın Akbaşıoğlu bu biraz önce söylediklerini Recep Tayyip Erdoğan dâhil siyaset yapan herkese söylemiş, biz böyle anladık.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Sayın Başkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Bir dakika...

Sayın Erkek...

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Efendim, tutanaklara geçmesi için otuz saniye çünkü ismim geçtiği için.

BAŞKAN – Lütfen...

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Sayın grup başkan vekili benim temiz bir dil kullanmadığımı beyan etti, bunu şiddetle reddederim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Kibir abidesi” diyorsunuz.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – “Kibir abidesi” siyasi bir eleştiridir. Bakın, siyasi bir eleştiridir.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Diktatör” diyorsunuz.

MUHARREMERKEK (Çanakkale)– Sayın Cumhurbaşkanı damadını düşünüyorsa bu memlekette anneler, babalar da çocuklarını düşünüyor. Babalar çocuklarına harçlık veremiyor. Böyle bir tabloda “kibir abidesi” gibi ifadelerle ekonomiyi anlatırsanız bu bir siyasi eleştiridir.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Zalim yönetim” diyorsun, biz de onların doğru olmadığını söylüyoruz.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Tabii ki zalim yönetim. Sayın Erdoğan, çay simit hesabı yaparken ne diyordu zalim yönetime? Tabii ki zalim yönetim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmalıyım. Kayıtlara geçti Sayın Erkek.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – İnsanları çay simide mahkûm etmiş yönetim, zalim olmaz mı? Bunlar siyasi eleştiridir, hakaret değildir, bunlar temiz bir dildir.

Ayrıca, şunu da hatırlatmak isterim: Biz yasama organıyız, milletvekilleriyiz; Parlamentonun, yasamanın görevi halkın çıkarlarını korumaktır, yürütmenin, bakanların değil.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Türkkan, buyurun.

10.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Franco'nun, Hitler'in, Mussolini'nin diktatör olduğuna ve bunların yönettiği sistemde de seçim yapıldığına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Konu her ne kadar 2 grup başkan vekili arasında cereyan etse de ben Sayın Akbaşoğlu'na tarihî bir tespitte bulunmak için bir hatırlatmada bulunmak istiyorum.

Bir: Franco diktatördür, Hitler diktatördür, Mussolini diktatördür ama bunların yönettiği her sistemde mutlaka seçim yapılmıştır. Seçimin yapılması bu insanların diktatör olmadığına dair bir işaret değildir.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Muhalefet kimdi o zamanlar? Muhalefetten bahsetsenize.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Türkiye'ye haksızlık etmeyin ya!

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Muhalefetleri bir söylesenize, kimdi muhalefet? Muhalefet yoktu ki.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Dolayısıyla seçim ile diktatörlüğü bir arada tutmak yanlış bir tespittir. Bu bilimsel tespiti hatırlatmak için söyledim sadece.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

11.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, kendisine hizmet edenleri on altı yıldır iktidara getiren milletin iradesine herkesin saygı göstermek zorunda olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şimdi deveye sormuşlar “Boynun neden eğri?” demiş ki: “Nerem doğru ki?” Nereyi düzeltelim ben şimdi, nereleri düzeltelim? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bence hiç düzeltme, öyle kalsın. Bence öyle kalsın, düzeltme.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli arkadaşlar, doğru kıyaslamalarda bulunmak gerekir. Kıyasıfasit doğru değildir. Dolayısıyla millet iradesini sandıkta tecelli ettirir, Türkiye Cumhuriyeti devleti 1950’den bu tarafa çok partili hayatta milletin dediğiyle yönetime geçmiştir ve millete saygılı olmak gerekir. Bu millet hiçbir diktatörü başında tutmaz ve tutmayacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama mutlaka, kendisine hizmet edenleri on altı yıldır iktidara getiren bu aziz ve asil milletin iradesine herkes saygı göstermek zorundadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, sayın grup başkan vekillerimize de 60’a göre söz verdiğimiz için eğer söz talebi olursa bir dakikayla sınırlı olacağını ifade edeyim gerek olursa.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bugün çok demokratsınız Sayın Başkan.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, iki gün önce bağırınları uyarıyordunuz. Aynı göreve sizi davet ediyorum. Genel Kurula bağırınları uyarıştınız siz iki gün önce.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, şahıslar adına Kastamonu Milletvekili Metin Çelik konuşacaktır.

Buyurun Sayın Çelik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika. (Uğultular)

Arkadaşlar kürsüde hatip var.

Buyurun Sayın Çelik.

METİN ÇELİK (Kastamonu) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

7’nci madde üzerinde şahsım adına söz aldım.

Bu, AK PARTİ’imizin 17’nci bütçesi. AK PARTİ iktidara geldiği ilk yıllardan itibaren milletimizin geçmişte sorun olarak yaşadığı her alana el atmış. Geriye dönüp bakıyoruz, sağlıkta AK PARTİ’den önceki dönemlerde yaşanan sıkıntılar kısa süre içerisinde belli bir aşamaya gelmiş, sorunlar bir bir çözülmüş. Bir tek örnek vereyim size: Bakınız, AK PARTİ iktidara geldiğinde Türkiye’de 112 acil ambulans sayısı sadece 600’dü, şu anda, hamdolsun, bu sayı 5 bini aşmış durumda.

Gelelim AK PARTİ'nin ulaşım alanında yaptıklarına. AK PARTİ geldiğinde Türkiye'de 6 bin kilometre bölünmüş yol var. Şu anda üzerine 20 bin kilometre bölünmüş yol ilave etmişiz. Türkiye'de 26 havalimanı vardı, şu anda bu sayı hamdolsun 56 havalimanına ulaştı. Bunlardan bir tanesi de Kastamonu Havalimanı'dır.

“AK PARTİ bütçelerinin en temel, en karakteristik özelliği nedir?” diye soracak olursak ben şunu söylerim: Eğitim ve sağlığa ilk sıralarda en çok payın ayrıldığı bütçelerdir. Bakınız, AK PARTİ iktidara geldiği ilk yıllardan itibaren halkımızın refah seviyesinin düzeldiğini görüyoruz. Millî gelirimizle orantılı olarak, millî gelirimiz 3 katına çıkarken, 250 milyar dolardan 800 milyar doları bulurken, kişi başına düşen gelir de 3 bin dolardan 10 bin dolarları aşmıştır. Uygulanan ekonomik programlar sayesinde enflasyon kısa sürede tek haneli rakamlara ulaşmıştır. Türkiye ihracatını bugün 36 milyar dolardan 170 milyar dolara ulaştırmıştır. (Uğultular)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, salonda uğultu var. Lütfen, hatibi duyamıyoruz.

METİN ÇELİK (Devamla) - Peki, bu yaptığımız yatırımlar neyle yapıldı? Eskiden Türkiye'nin bu imkânları yok muydu? Elbette vardı. Ama biraz önce sayın grup başkan vekilimizin de ifade ettiği gibi, Türkiye'de eskiden yapılan, Türkiye Büyük Milet Meclisinde yapılan bu bütçelerin yüzde 80'inden fazlası neye gidiyordu? Elbette faize gidiyordu. Bu on altı yıllık dönem içerisinde, hamdolsun, bizim faize ayırdığımız rakam yüzde 10'lar seviyesinde oldu.

Değerli milletvekilleri, bu kadar büyük hizmetler yapılırken 2013 yılının mayıs ayına geldiğimizde faizlerin yüzde 4,5'la dip yaptığı, 23,5 milyar dolar IMF'ye olan borcumuzun son taksitini ödediğimiz bir ayda, Gezi Parkı eylemleri, Gezi kalkışması başladı. Arkasından, 17-25 Aralık darbe teşebbüsü. Arkasından, çukur eylemleri. Arkasından, Türkiye'nin gördüğü en büyük ihanet 15 Temmuz darbe teşebbüsü. Türkiye'yi son beş yıldır sistematik saldırılarla dize getirmeye çalışıyorlar. Sayın Cumhurbaşkanımızın güçlü liderliği ve milletimizin ona verdiği, bizlere verdiği, AK PARTİ'ye verdiği güçlü destekle bütün bunları akamete uğrattık, savuşturduk.

Değerli milletvekilleri, bunlarla Türkiye'ye diz çöktüremeyenler en son, ellerindeki ekonomik enstrümanları kullanarak Türkiye'yi ekonomik açıdan zora sokmak istediler ama Hükümetimizin aldığı önlemler bize gösteriyor ki bu da sonuçsuz kalmıştır, bundan medet umanların da hevesleri kursaklarında kalmıştır, kalacaktır.

Bugün Türkiye'ye yönelen tehditler bir değildir, birden fazladır. Taşeron terör örgütlerini kullanarak Türkiye'yi yormaya çalışıyorlar, Türkiye'nin hızını kesmeye çalışıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

METİN ÇELİK (Devamla) – Çevremizdeki ateş çemberi, dış tehditler, yaşanan gelişmeler, bunlar karşısında Türkiye elini kolunu bağlayıp durmuyor, gerekli adımları kararlı bir şekilde atmaya devam ediyor. Bunu da 2002 yılında sadece yüzde 15 olan savunma sanayisindeki yerlilik oranını bugün yüzde 65'e ulaştırarak yapıyoruz, güvenlik politikalarımızı daha rahat uyguluyoruz.

Ben, bundan önceki bütçelerde olduğu gibi, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'mizin de ülkemiz, milletimiz için hayırlar getirmesini diliyor, hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına, İğdır Milletvekili Yaşar Karadağ.

Buyurun Sayın Karadağ (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YAŞAR KARADAĞ (İğdır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bilim ve kültür, tüm medeniyetlerin ve toplumların temelidir. Yükselen her toplumda bilimin önderliği aşikârdır. Üniversiteler, evrensel ilkeleri doğrultusunda öncelikle bilimin üretildiği ve paylaşıldığı, toplumun geleceğine yön vermede önemli bir etkiye sahip hayati kurumlardır. Üniversitelerimizin, bulunduğu bölgenin ekonomik, toplumsal ve kültürel yönden gelişmesinde, kalkınmasında lokomotif görevi üstlendiği bir gerçektir. Bu bilinçten hareketle bölgede, bölge yapılanmasında kurulan üniversitelerin geliştirilmesi önceliğimiz olmalıdır. Bugün itibarıyla serhat şehrimiz İğdır'ımızda 7 fakülte, 3 enstitü, 2 yüksekokul ve 4 meslek yüksekokuluyla hizmet veren, öğrenci yetiştiren bir üniversitemiz var, toplam 7.600 öğrencisi bulunmakta. Bütün buna rağmen İğdir Üniversitesinde bir hukuk fakültesi, bir eğitim fakültesi, bir sağlık fakültesi hâlâ açılmamış durumda. Gerekli başvuruların yapıldığını bizler biliyoruz ve yetkililere buradan seslenmek istiyorum: Arkadaşlar, İğdir, jeopolitik konumu nedeniyle ülkemiz açısından gerçekten büyük önem arz eden bir ilimizdir. Türk'ün Türk'e bakan yüzü olan ilimizde eğitiminden sağlığına, turizminden ulaşımına, her alanda yatırım yapmak ülkemiz açısından ciddi önem arz etmektedir. Madem “Her şeyin başı eğitim.” diyoruz, o zaman İğdir Üniversitemizin gerekli yerlere gelmesi için gereken tüm adımları atmalıyız. Talep edilen bu bölümlerin açılması için ne gerekiyorsa yapalım. Her ilin olduğu gibi İğdir'ımızın da daha kapsamlı, daha donanımlı bir üniversiteye ihtiyacı var. Lütfen, bunu göz ardı etmeyelim.

Tabii yükseköğretimi genel olarak ele alıp değerlendirdiğimizde, ülkede sadece üniversite kurmak her şeyi bitirmiyor. Gerekli altyapı çalışmalarının da yapılmış olması gerekiyor. Mevcut yapımızda birtakım çözülmesi gereken sorunların olduğunu da biliyoruz ki bunlardan birisi barınma. Evet, üniversiteye gelen öğrencilerin orada barınmasını gerçekleştirebilmeleri, yurt imkânlarımız maalesef yetersizdir. Yurda yerleşmeyen öğrencilerimiz ki özellikle kız öğrencilerimiz birçok sıkıntılarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Hatta kalacak yer bulamadıkları için kaydını yaptıramayan öğrencilere dahi rastlamaktayız. Dolayısıyla öğrencilerimizin bu barınma sıkıntısı giderilmeli, devlet yurtlarımızın daha da yaygınlaşması sağlanmalıdır.

Üniversitemizin en önemli sorunlardan biri de öğretim elemanı açığıdır. Öğretim elemanı sayımızın yetersiz olmasının yanı sıra öğretim elemanlarının üniversiteler arasındaki dağılımında da büyük dengesizlik olduğu bilinmektedir. Dengeyi sağlayabilmek için ilk adım, öğretim elemanlarının kapasitelerine göre tüm üniversitelere eşit dağıtılması ve cazip çalışma imkânlarına kavuşturulması olmalıdır. Hızla gelişen ve büyüyen üniversitelerimizde hedeflerimiz, kaliteli eğitim olanakları oluşturmak, bilim ve teknolojik gelişmelerin ışığında eğitim öğretim hizmetlerinin kalitesini yükseltmek ve idari işlemlerin verimliliğini artırmak olmalıdır. Hedeflerimize ulaşabilmek için akademik ve idari kadro sayımızdaki eksikliklerin ivedi olarak giderilmesi şarttır.

Değerli milletvekilleri, eğitim, bizim olmazsa olmazımızdır. İnsan kaynağı, bizim olmazsa olmazımızdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YAŞAR KARADAĞ (Devamla) – Dünyada her türlü yer altı, yer üstü kaynağına sahip olabilirsiniz ancak bu zenginlikleri kullanarak, işleyerek üretime dönüştüremeyen nitelikli insan kaynağına sahip değilseniz gelişmeden ve muasır medeniyet seviyesine ulaşmadan söz edemeyiz.

Bizler her zaman söylüyoruz, nicelik olarak artış sağlayabiliriz, bu elbette bir ülkenin gelişmişliği açısından önemli fakat niceliği, nitelikli bireylerle desteklemediğimiz zaman gelişmeden ve ilerlemeden bahsedemeyiz.

Sayın milletvekilleri, bir düşünceye, bir fikre, bir ülkeye yönelik ancak sadakat ve samimiyetle adanmasını bilen yüksek vasıflı insanlarla olur. Bu vasfı kazanmanın en sağlam yolu nitelikli eğitimidir. Bu duygu ve düşüncelerle gerekli tüm adımların atılmasını arzuluyor, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, böylece konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemi yapacağız on dakika, beş dakika soru, beş dakika cevap.

Soruları başlatıyorum.

Sayın Yayman...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bugün 19 Aralık 2018. Bundan tam yüz yıl önce bugün, ülkemizi işgal eden emperyalistlere karşı ilk kurşun Hatay Dört Yol Karakese köyünde atıldı. İşgalci Fransız ordusunun bölgeyi istilasıyla başlayan zulümler yöre halkının canına ve namusuna yönelmesi karşısında Mehmet Çavuş ve arkadaşları Millî Mücadeleyi başlattı. İşgalcilere karşı ilk kurşunun İzmir’de Yunan ordusuna karşı Hasan Tahsin’den beş ay evvel Dört Yol’da atıldığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt (ATASE) Başkanlığı tarafından 1992 tarihli yazısıyla da kesinleşmiştir.

Dört Yol’da Mehmet Çavuş tarafından atılan ilk kurşun ulusal bağımsızlık savaşımızın fitilini ateşlemiştir. Ruhları şad, mekanları cennet olsun.

BAŞKAN – BAŞKAN – Sayın Aydın...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizin aracılığınızla soruyorum: Devleti eşe dosta teslim etmenin son örneği: Kamu Başkanetçisi Şeref Malkoç’un kızı, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül’ün eşi, beş yıllık bir memuriyet hayatının büyük bölümünü iznil geçirdikten sonra 15 Aralıkta saraya atandı. Önce Ankara Büyükşehir Belediyesinde işe başlayan ancak neredeyse hiç işe gitmeden beş yıllık memuriyetini tamamlayan Bakanın eşi, jet hızıyla, 15 Aralık tarihinden itibaren Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığında mimar kadrosuyla işe başladı. Atanamayan bu kadar insanımız varken, iş bekleyen insanımız varken bir bakanın eşinin saraya atanmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Daha dün, Adana'mızın ekonomide yaşadığı sorunları dile getirmiştım. Maalesef, 2018 yılı Liseye Geçiş Sınavı'nın sonuçları Adana'nın eğitimdeki vahim durumunu ortaya koymuştur. Adana 81 ilimiz arasında başarı ortalamasında 61'inci olmuştur, bir başka deyişle sondan 20'nci sıradadır. Tamamen siyasi referanslara göre şekillenen, liyakat dışı atamaların ilimizde eğitimi getirdiği sonuç ne yazık ki budur.

Aracılığımızla Sayın Millî Eğitim Bakanına sormak isterim: Hükûmete yakınlığıyla bilinen ve yönetici olarak atanan kişilerin bu başarısızlıkta hiç mi payı yoktur? LGS sonuçları, bir kez daha, 4+4+4 eğitim sisteminin çöktüğünün net fotoğrafıdır. Öğretmen de öğrenci de veli de mutsuzdur. Bu başarısızlığın mimarı, ne yazık ki Bakanlık ve liyakatsiz yöneticilerdir. Başarısız olan siyasilere ve yöneticilere mutlaka hesap vermelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güner...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

31 Mart 2019 tarihinde yapılacak yerel seçimler için ciddi seçmen kütük değişikliği iddiaları vardır. Niğde ili Ulukışla ilçesinin 24 Haziran seçimindeki seçmen listesine 1.300 kişinin eklendiği ve bu yazılımın sürdüğü bilgisi kaygı vericidir. Tabela nüfusu 5.800 yazılı olan Ulukışla ilçesinin birdenbire seçmen sayısındaki artış nedendir? Neredeyse nüfusunu geçen seçmen sayısı nedendir? Seçimler bugünden tartışılır kılınmamalıdır, bu seçmen artışı incelenmelidir. Gözden ırak yerlerde yerel seçim sonuçları üzerinde etkileyici bu uygulamalar şaibe üretir. Cumhuriyet Halk Partisinin seçimi kazanacağı Ulukışla gibi yerlerde bu tür kaynağı belirsiz seçmen devşirmelerinden vazgeçilmelidir. Seçime dört ay varken bu tür düzenlemeler kabul edilemez. Yetkilileri bu konuda uyarıyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünver...

İSMAİL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) – Karşımızda bu bütçeyi uygulayacak bakanlar yok. Sistem gereği Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri karşımızda. Yürütmenin hiçbir temsilcisinin olmadığı bir ortamda AKP sıralarından çanak sorular soruluyor, Komisyon Başkanı da cevaplıyor. Milletten korktuğunuz için “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” diye uydurma bir ad taktığımız ucube sistemin bizi getirdiği nokta burası. Üstelik muhalefetin sorularına “Bütçeyle ilgili değil.” diye cevap vermeyen Komisyon, AKP sıralarından gelen, bazen –dün gece olduğu gibi- kapsamlı bir matematiksel hesaplama da gerektiren soruları maşallah dakikasında cevaplıyor. Anlaşılan yine bir soru çaldırma vakasıyla karşı karşıyayız. Yasama faaliyetini tam bir müsamereye çevirdiniz.

Size ne sorayım? Bari şunu sorayım: AKP'li vekillerin sorduğu çanak soruları çaldınız da mı hemen dakikasında cevap verebiliyorsunuz?

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Bizim sorumuzu ne yapacaksınız sen ya? Kendi soruna bak. Hayret bir şey ya!

BAŞKAN – Sayın Topal...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Sayın Cumhurbaşkanı seçimden önce de açıklamıştı öğretmen ve memurlara 3600 ek göstergiyi. İkinci 100 Günlük Eylem Planı'nda da yine bu 3600 ek gösterge var. Biz bunu talep ediyoruz. Şimdi, şu soruyu soruyorum: Seçimden önce mi seçimden sonra mı? Seçimden sonra olursa üçüncü bir yüz günlük eylem planı oluşur.

Diğer sorum şu: Ücretli öğretmenler kadroya alınacak mı? Bütçede yeterli kaynak ayrılmış mı bunun için? Bir an önce ücretli öğretmen arkadaşlarımızın da kadroya alınmasını, 3600 ek göstergenin de verilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum. Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Tiryaki...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Emek Gençliği “Krizin Ekonomik Etkileri” konulu bir panel düzenliyor ODTÜ’de, bugünkü katılımcılardan biri de Sayın Selin Sayek Böke. Bir diğeri, 19 Aralık’ın yıl dönümü nedeniyle gerçekleştirilecek etkinliğe Veli Saçılık’la birlikte vekillerimiz Ali Kenanoğlu ve Murat Çepni katılacak. Üniversite yönetimi bütün bölümleri kapatmış durumda, sınavı olan öğrenciler okula ve bölüme giremiyor, yurtların içeriden kapatıldığı söyleniyor. Antidemokratik bu uygulamadan derhâl vazgeçilmesini... Muhalefeti susturacağım diye okulları kapatmayı göze alan bu anlayışı da kınıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Başkan, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sorular bakanlara soruldu, bakanlara yazılı bildirin efendim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Ben öncelikle Sayın Ünver’den başlamak istiyorum müsaade ederseniz. Sayın Ünver, eğer Plan ve Bütçe Komisyonuna gelip oradaki çalışmalarını gerek yasama süreçlerinde gerek bütçe süreçlerinde takip ediyorsa olsaydınız ne kadar etraflıca bu süreçlerin yaşandığını, bütün bu konuların tartışıldığını gördünüz. Tabii, Amerika’yı yeniden keşfetmeyeceksiniz. Şu an elimde 1.500’e yakın soru ve cevabı var. Nerede var? Bunların hepsi Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan görüşmeler içerisinde ortaya konulan sorular ve bunların da cevapları. Müsaade ederseniz, Plan ve Bütçe Komisyonunda on ikinci yılını tamamlamış ve 13’üncü bütçesini yapan biri olarak da hem meselelere hâkimiyet hem de nelerin gelebileceği ya da gelemeyeceği konusundaki vukufiyeti de takdir etmenizi bekledim. Teşekkür ediyorum öncelikle. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

İkincisi, müsaade ederseniz, Cumhurbaşkanlığı bütçesi. Ha bire çıkıyoruz “Yüzde 232 arttı, yüzde 232 arttı.” E, müsaade edin, peki niye arttı, ne var bu Cumhurbaşkanlığı bütçesi içerisinde? Çıkan hiçbir arkadaşımız ya da soran hiçbir arkadaşımız bunun içeriğinde ne var ne yoktur bunu söylemiyor, tek söylediği “Yüzde 232 arttı.” Merak ediyor musunuz Sayın Ünver?

Bakın, mesela, Başbakanlıktaki görevlilerin Cumhurbaşkanlığına geçmesi, ayrıca kurumun kendi ilave görevleri bütçedeki artışların ana nedenidir. Cumhurbaşkanlığı bütçesinin yaklaşık yüzde 50’si Başbakanlıktan devralınan görevlerin ifa edilmesinde kullanılacaktır. Ayrıca, bütçede yer alan 3 kalem ciddi harcama yapılmasını gerektiren alanları içeriyor. Bunlardan ilki Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen işleri ifade etmektedir. Bu, özellikle uluslararası alanda yürütülen faaliyetler -yani Afganistan’dır, Bosna-Hersek’tir- barışı destekleme ve koruma faaliyetleri için Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay ve güvenlik birimlerinin kullandığı, ayrıca İçişleri Bakanlığının da kullanabileceği ve Cumhurbaşkanının şahsi harcamalarıyla uzaktan yakından ilgisi olmayan bir ödenektir. Bu ödenek daha önce Başbakanlık bünyesi içerisindeydi, şimdi Başbakanlığın görevleri Cumhurbaşkanlığına geçtiği için Cumhurbaşkanlığı bütçesi içerisinde yer aldı.

İkinci olarak, Türkiye'nin herhangi bir ilinde bir afet meydana gelmesi durumunda o ilde yapılacak yardımlar ki bunlar "acil yardımlar" başlığı altında toplanıyor ve bu da Başbakanlığın bütçesindeydi ve buna ilişkin her türlü giderlerle ilgili olmak üzere 150 milyonluk acil destek gideri öngörülmüştür. Bu da bu bütçenin içerisinde yer almaktadır.

Son olarak da yeni kurulan ofisler ve politika kurullarına ayrılan ödenekler var. Finans ofisine 5 milyon, insan kaynaklarına 8,5; dijital dönüşüme 70 milyon ve yatırım ofislerine 150 milyon olmak üzere ilave ödenek öngörülmüştür ki bu ödenekler ilk defa Cumhurbaşkanlığı bütçesi içerisinde yer almıştır. Yani yüzde 232 artışı konuşuyorsak bunun da net olarak ne olduğunu biliyor olmamız ve ona göre bir şeyler söylememiz lazım diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Başka da bir şeye cevap vermeyeceğim.

ORHAN SÜMER (Adana) – Adana'daki millî eğitim...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Az süre kaldı.

Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, görüşmekte olduğumuz madde yedek ödenekleri düzenlemektedir. Sayın üyelerden bir kısmı yedek ödeneği eleştiren, bunun gerekli olmadığını belirten görüşler belirttiler. Son on altı yılda gerçekleşen icraatlar, tamamlanan projeler hepimizin malumu ancak bu "yedek ödenek" kavramını biraz daha açmak lazım.

Sayın Komisyon Başkanımıza soruyorum: Yedek ödenek kapsamında hangi projeler tamamlanmıştır? Kısaca bize açıklar mısınız.

Teşekkür ediyorum.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Müsaade ederseniz bunları bir sonraki şeyde cevaplayayım, bir hazırlığımı yapayım.

BAŞKAN – Yazılı olarak cevaplırsınız, tamam.

Değerli arkadaşlar, böylece soru-cevap işlemi tamamlanmıştır.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.57

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.18****BAŞKAN: Başkan Vekili Mustafa ŞENTOP****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Barış KARADENİZ (Sinop)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyona? Yerinde.

8’inci maddeyi okutuyorum.

Mali kontrole ilişkin hükümler

MADDE 8 – (1) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri;

a) Arzı nitelikteki işleriyle sınırlı kalmak koşuluyla yıl içinde bir ayı aşmayan sürelerle hizmet satın alınacak veya çalıştırılacak kişilere yapılacak ödemeleri,

b) İlgili mevzuatı uyarınca kısmi zamanlı hizmet satın alınan kişilere yapılacak ödemeleri,

c) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun 25 inci maddesi gereğince aday, çırank ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere yapılacak ödemeleri,

ç) İlgili mevzuatı uyarınca ders ücreti karşılığında görevlendirilen ve üzerinde resmi görevi bulunmayanlara yapılacak ödemeleri,

bütçelerinin (01.4) ekonomik kodunda yer alan ödenekleri aşmayacak şekilde yaparlar ve söz konusu ekonomik kodu içeren tertiplere ödenek eklenemez, bütçelerin başka tertiplerinden (bu ekonomik kodu içeren tertiplerin kendi arasındaki aktarmalar ile 6 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılan aktarmalar hariç) ödenek aktarılamaz ve ödenek üstü harcama yapılamaz. Ancak, bu ekonomik kodu içeren tertiplerden yapılması gereken akademik jüri ücreti ödemeleri ile (ç) bendi kapsamındaki ödemeler için gerekli olan tutarları ilgili tertiplere aktarmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(2) Bu Kanuna bağlı (T) işaretli cetvelde yer alan taşınlar, ancak çok acil ve zorunlu hâllere münhasır olmak kaydıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine Cumhurbaşkanı kararı ile edinilebilir.

(3) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri, sürekli işçileri ve geçici işçileri, bütçelerinin (01.3) ile (02.3) ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yer alan ödenekleri aşmayacak sayı ve/veya süreyle istihdam edebilirler. Bu işçilerle ilgili toplu iş sözleşmelerinden doğacak yükümlülükler, ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri, asgari ücret ve sigorta prim artışı nedeniyle meydana gelecek ödenek ihtiyaçlarını ödenek aktarmak suretiyle karşılamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Bu fıkrada belirtilen ekonomik kodlara bu durumlar dışında (söz konusu ekonomik kodlar arasındaki aktarmalar ile bu kodlar için birimler arası aktarmalar hariç) hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamayacağı gibi bütçenin başka tertiplerinden işçi ücreti ve fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücreti de ödenemez. Bu fıkradaki ödenek aktarmasına ilişkin kısıtlamalar, kendi bütçe tertiplerinden aktarma yapılması koşuluyla TÜBİTAK için uygulanmaz.

(4) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin harcama yetkilileri, sürekli işçiler ile geçici işçilerin fazla çalışmaları karşılığı öngörülen ödeneğe göre iş programlarını yapmak, bu ödeneği aşacak şekilde fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma yaptırmamak ve ertesi

yıla fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışmadan dolayı borç bırakılmamakla yükümlüdürler. Deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetler nedeniyle yürürlüğe konulacak Cumhurbaşkanlığı kararları uyarınca yaptırılacak fazla çalışmalar ile fazla çalışma ücret ödemelerine ilişkin ilama bağlı borçlar için yapılacak aktarmalar hariç fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamaz.

(5) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından uluslararası anlaşma, kanun ve kararnameler gereği üye olunanlar dışındaki uluslararası kuruluşlara, gerekli ödeneğin temini hususunda Cumhurbaşkanlığı'nın uygun görüşü alınmadan üye olunamaz ve katılma payı ile üyelik aidatı adı altında herhangi bir ödeme yapılamaz.

(6) Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığının uluslararası anlaşma, kanun ve kararnamelerle Türkiye Cumhuriyeti adına üye olduğu uluslararası kuruluşlara ilişkin işlemlerine (katılma payı ödemeleri dâhil) beşinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(7) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, çocuk bakımevi, kreş, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin giderleri, münhasıran bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerden karşılanır. Bu yerlerde, merkezi yönetim bütçesi ile döner sermaye ve fonlardan ücret ödenmek üzere 2019 yılında ilk defa istihdam edilecek yeni personel görevlendirilmez.

(8) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, gerekli tedbirleri alarak bütçelerinin "03.3- Yolluk Giderleri", "03.6- Temsil ve Tanıtma Giderleri", "03.7- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri" ile "03.8- Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri" ekonomik kodlarını içeren tertiplerine tahsis edilen ödeneği aşmayacak şekilde harcama yaparlar. Söz konusu idarelerce anılan tertiplere bütçelerinin diğer tertiplerinden aktarılacak ödenek tutarları ile bu Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası kapsamında eklenecek ödenek tutarları toplamı bu tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10'unu aşamaz. Ancak, ihtiyaç hâlinde söz konusu ekonomik kodları içeren tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10'unu aşan aktarma ve bu Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası kapsamında ödenek ekleme işlemlerini yapmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir. Yükseköğretim kurumlarınca 6 ncı maddenin beşinci fıkrasına istinaden Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında 03.3- Yolluk Giderleri ile 03.7- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri ekonomik kodlarını içeren tertiplere yapılacak ekleme işlemlerinde bu fıkra yer alan sınırlamalar uygulanmaz.

BAŞKAN – 8'inci madde üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal...

Buyurun Sayın Vural Çokal. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TUBA VURAL ÇOKAR (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son yıllarda hemen herkesin dilinde benzer bir soru var: "Çalışıp dinlenerek okutmaya gayret ettiğimiz evlatlarımız aldıkları diplomayla nerede ve nasıl iş bulacaklar?"

2018 yılı Yükseköğretim Kurumları Sınavı sonucunda 840.286 olarak planlanan örgün öğretim öğrenci kontenjanı neredeyse tamamen dolduruldu. Şimdi soruyorum sizlere: Üniversite eğitimi alan bu gençlerimizin mezun olduklarında genç işsizler ordusuna nefer olmamaları adına ne gibi çalışmalarınız var?

Daha geçen gün Sayın Cumhurbaşkanı Almanya gezisinde Şansölyenin kendi ülkesinde 3 milyon üniversiteli olduğunu söylemesine cevaben 8 milyon Türk üniversiteli varlığından bahsetmiş. Bu anısına ilaveten “Nitelik itibarıyla zayıf olabiliriz ama beş on sene sonra biz nitelik olarak da onları yakalayacağız ve geçeceğiz, buna inanıyorum.” diyerek ekranlarda dile getirdiği nitelik eksikliğimiz hangi planlarla çözüme kavuşacaktır? Türkiye’nin her yerinde sırf kuruldukları şehre ekonomik katkı yapsınlar diye açılan onca üniversitenin mezunları TÜİK çalışmalarında yalnızca bir genç işsiz istatistiği mi olacaklar?

Günümüzde sağlık personeli yetiştiren üniversitelerde birçok bölüm açılarak mezun işsizler ordusu yaratılmıştır. Sağlık elemanlarının istihdamında bugün çok büyük problemler yaşanmaktadır. Örneğin; fizyoterapist, patolog, paramedikler, radyoloji teknikerleri, ameliyathane teknikerleri ve bu bölümler gibi onlarcası. Bu sağlık elemanlarına iş sahası sağlamak, sağlık hizmetlerinin standartlarının ve kalitesinin yükselmesine yol açacaktır.

İstihdamı yetersiz, ağır iş yükü altında ezilen birçok sağlık elemanı arkadaşımız ülkenin her bölgesinden şahsıma ulaşarak sorunlarını dile getirmişlerdir. Ben de toplamda 27 bin kadro açılan, 470 bin civarındaki bu mezun arkadaşlarımızın sorunlarını doktor bir milletvekili olarak bu yüce Mecliste dile getirmek için kendilerine söz vermiş bulunmaktayım.

Mezun fizyoterapist sayısı yüzde 300’den fazla artış göstermiştir. Günümüzde 25.420 fizyoterapi mezunu vardır. 2012 yılından itibaren toplamda 1.334 fizyoterapist atanmıştır. 25 bin mezundan 1.334’ü ataniyor. Son zamanlarda mezun sayılarında hızlı bir artış gözlenen fizyoterapistler atama sayılarından huzursuzdur. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı 700 yaşlı ve engelli bakım merkezinde 166 fizyoterapist çalışanın bulunması her 300 kişiye 1 fizyoterapist olarak hesaplanmaktadır. Ayrıca birçok hastanede fizyoterapi randevuları altı ay sonrasına verilmektedir.

Meclis araştırması önergesi verdiğim perfüzyon teknikerlerinin de istihdam ve kadro sorunları bulunmaktadır. Kalp ve damar cerrahisi yardımcı hizmetlerinde yetkin bu arkadaşlarımıza 2012 senesinde Sağlık Bakanlığı bir kereye mahsus yetkilendirme sertifikasyon programı uygulamış ve meslek tanımına “yetki sertifikası” ibaresi eklemiştir. Hâlen devlet üniversiteleri ve özel üniversitelerde öğrenim gören ve bu bölüme daha sonraki yıllarda kayıt yaptıracak olan öğrencilerin diplomaları Sağlık Bakanlığı tarafından şimdiden işsiz sayılmaktadır. Bunun yanı sıra, perfüzyon teknikeri bölümü dışında iki yıllık ön lisans eğitimi gören 37 bölüme tanınan hakların birçoğu bu arkadaşlarımıza verilmemekte, sertifika sahibi olma şartı uygulanmakta, sertifika alabilecekleri herhangi bir kapı da maalesef ki gösterilememektedir. Bu yıl yalnızca 53 kadro açılan, ön lisans eğitimleriyle yetkin bir şekilde yetişen perfüzyon teknikerlerinin karşılarında duran tüm engellerin ortadan kaldırılmasını talep etmekteyiz.

Bir başka grup olarak 2018 yılında yalnızca 1.160 kadro verilen, 50 bin atama bekleyeni bulunan ilk ve acil yardım bölümü mezunları vardır. İşin ilginç, ilk ve acil yardım (paramedik) bölümü 2016 ve 2017 yılında ön lisansta en çok tercih edilen bölümler arasındadır. Kritik durumlarda hastaya ya da yaralıya ilk müdahalede bulunan profesyonel sağlık uzmanı olarak görev yapan paramedik sağlık teknikerlerinin yirmi dört saat zor şartlarda çalışmalarına rağmen aldıkları maaşın düşük olduğunu ve yıpranma payından yararlanmadıklarını da belirtmek istiyorum.

Patoloji laboratuvarında insan doku ve vücut sıvılarının mikroskobik incelemeye hazır hâle getirilmesini sağlayan patoloji teknikerlerinin de sorunları bulunmaktadır. Patoloji bölümünden mezun 10 binin üzerinde arkadaşımız vardır fakat 2018 yılında açılan kadro sayısı sadece 56’dır. 22 Mayıs 2014 tarihli sağlık meslek grupları görev tanımlarının yapıldığı düzenlemedeki görev tanımının sadece patoloji ve laboratuvar teknikeri için yapılması gerekmektedir. Çünkü görev tanımı sorunu nedeniyle patoloji laboratuvarında farklı alanlardan personellerin çalıştırılmasından dolayı patoloji bölümünün istihdam alanı daralmaktadır.

Diğer bir mağdur grup ise odyometristlerdir. Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim ve araştırma hastaneleri odyometri bölümü için sertifikalı eğitimler düzenlemektedir. Hemşire arkadaşlarımıza ek bir eğitim vererek sertifikasyonla odyometristlere ait olan meslek yaptırılmaktadır. Arkadaşlarımızın kendi alanlarında uzmanlaşmış oldukları bilinmektedir. Nasıl ki odyometristlerin iki üç günlük bir eğitim alarak diğer sağlık görevlilerinin işlerini yapamayacağı bilinmekteyse aynı şekilde odyometristlerin görevlerinin de başka bir grup tarafından kısa süreli bir eğitimle yaptırılmaya çalışılması sağlıklı bir sonuç doğurmayacak, testlerin güvenilirliğini tehlikeye sokacaktır. 2018 yılında 190 kadro verilen eğitilmiş odyometristlerin mezun sayısındaki artış alımların az olması ve yanlış istihdam politikaları sonucunda oluşan mağduriyetlerin giderilmesi acilen gerekmektedir.

Sağlık personelleri arasında unutulmuş olan ve belki de adını ilk kez duyduğumuz evde hasta bakım teknikerlerinden de bahsetmek istiyorum. Ülkemizde bedensel faaliyetlerini yerine getiremeyen, zaruri ihtiyaçlarını tek başına karşılayamayan ve dolayısıyla başkalarının yardımına ve bakımına sürekli muhtaç olan insanların barınabileceği ve gerekli bakım hizmetleri alabileceği rehabilitasyon merkezleri oldukça yetersizdir. Bununla beraber, bu merkezlerde çalışması için yetiştirilen evde hasta bakımı bölümü öğrencileri, mezuniyet sonrası, görev tanımındaki tıbbi müdahale yetkisi yetersizliğinden dolayı özel sektör dâhil hiçbir yerde istihdam edilememektedir.

27 Şubat'ta yayımlanan yönetmeliğe göre, evde hasta bakımı teknikerleri evde sağlık birimlerinde yer almalıdır. İlk mezunların atanmasından sonra bölümün önü görev tanımından dolayı kapatılmıştır. Her yıl mezun veren geleceğin sağlık elçileri hakları olan görev tanımını almalıydılar. Avrupa standartlarında bir bölüm olan ve pilot uygulaması kabul edilen evde sağlık hizmeti ülkemizde ilerlemeli ve hak ettiği değeri almalıdır.

Soru önergesi de vermiş olduğum, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde ek ders karşılığı çalışan sosyolog, psikolog, öğretmen ve sosyal çalışmacı arkadaşlarımızın da mağduriyetleri ortadadır. İş güvencesi, özlük hakları, eğitim hakkı, nöbet hakkı, izin hakkı, ücret, kurumsal kimlik ve kadro hakkı konularında çok büyük mağduriyetler yaşamaktadırlar.

Son olarak, atama kadrolarında 4 bin kişilik istihdamı öngörülen dış hekimlerimiz altyapısı yetersiz üniversitelerde eğitimin mümkün olmadığını düşünmekte ve atama kontenjanının yetersizliği sebebiyle gelecek planlaması yapamamaktan dert yanmaktadırlar.

Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca, sağlık personelimizin iş yükünü azaltmak ve hastamıza, hastalarımıza daha kaliteli sağlık hizmeti vermek adına önümüzdeki aylarda yapılacak olan bir atamadan bahsetti. Acil tıp teknikerleri, veri hazırlama işletmenliği, ambulans şoförlüğü gibi alanlarda 6.500 kişilik atama yapacağını ve 2019 yılında pratisyen hekim, uzman hekim, dış hekimi, eczacı olmak üzere 25 bin sağlık personelinin atamasını gerçekleştireceğini açıkladı.

Konuşmalarımızda bahsettiğimiz atama sorunlarının öznelere olan arkadaşlarımızın bu listede adlarının geçmiyor olması bizleri haklı çıkartmaktadır.

Sağlık Bakanlığı, araç ve bina giderlerine son üç yılda toplam 823 milyon civarı kaynak ayırmışsa sağlık personelinin de "Kaynak yok." bahanesiyle atamasının yapılmama şansı bulunmamaktadır. Bu arkadaşlarımızın sorunlarına kendi evlatlarımız gibi dertlenmenizi sizden talep ederek sözlerime son veriyor ve sağlıktan büyük zenginlik yok diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı.

Buyurun Sayın Kaşıkçı. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen muhterem vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; merhum Başbuğumuz Alparslan Türkeş “Tarihini bilmeyen bir milletin coğrafyasını başkaları çizer.” sözünü bizlere sıklıkla ifade etmiştir.

Bugün, aynı zamanda, Akdeniz Bölgemizde Fransız işgaline karşı ilk kurşunun atılışının 100'üncü yıl dönümü. Bundan tam bir asır önce, takvim yaprakları 19 Aralık 1918'i gösterdiğinde, Hatay ili Dörtöyl ilçesinde Kuvayimilliyeye unsurlarından Kara Mehmet Çavuş'un mavzerinden çıkan besmeleli kurşunla Fransız işgal güçlerine “Dur!” denilmiş, Kara Mehmet Çavuş'un Dörtöyl'da fitilini ateşlediği istiklal ateşi dalga dalga yayılıp tüm bölgenin Fransız işgalinden kurtulmasına vesile olmuştur.

Mustafa Kemal Atatürk'ün Adana Tren İstasyonu'nda “Hatay ne olacak Paşam?” diyen Ayşe Fitnat Hanım'a “Kırk asırlık Türk yurdu düşman elinde esir kalamaz.” diyerek istikamet gösterdiği ve bu istikamet doğrultusunda faaliyetlerde bulunup önce Fransız işgalini sonlandıran, akabinde, bağımsız bir Hatay Cumhuriyeti kurup daha sonra da bu eşsiz vatan toprağını ana vatan Türkiye'ye katan, başta bağımsız Hatay devletinin ilk ve son Cumhurbaşkanı Tayfur Sökmen olmak üzere emeği geçen herkese şükran ve minnet borçluyuz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 16 Nisan 2017 halk oylamasıyla kabul edilen Anayasa değişiklikleri özü itibarıyla Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişi düzenlemiştir, 24 Haziran 2018 seçimleriyle de Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk Cumhurbaşkanı seçilmiştir. Bu yeni hükümet etme sisteminin inşasında Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli'nin hiç şüphesiz büyük katkı ve emeği vardır; yüksek öngörüler ve cesaretiyle aziz milletimizin millî ülküler etrafında toplanmasına vesile olup Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin hayata geçmesinde büyük rol oynamıştır. Bu yeni yasa döneminde ise Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin tüm kurum ve kurallarıyla sağlıklı bir zemine oturtulması ve sistemin tüm unsurlarıyla işleme için Cumhurbaşkanlığı ruhuyla hareket edilmesi gerektiğini dile getirmektedir. Türk milletinin tarihî misyonuna ve asırlardan bugüne gelen devlet geleneğine uygun bir yönetim modeli olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 2019 yılı bütçe teklifi yeni yapının ilk bütçesidir. Yeni Ekonomi Programı'yla çerçevesi çizilen hedeflerle uyumlu olduğu tarafımızca da görülen bütçenin devletimize, milletimize hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bütçe, aynı zamanda bölgesel kalkınma politikaları ve bu kapsamda yürütülen çalışmalarla bölgesel gelişmişlik farklarının fazla olduğu ülkemiz açısından da büyük önem taşımaktadır. Ülke genelinde bölge planları ve il gelişme planları hazırlanarak çağdaş dünya nimetlerinden bütün vatandaşların hakça yararlandığı bir kalkınma modelinin gerçekleştirilmesi bölgesel kalkınma politikasının esası olmalıdır. İşte, tam bu kapsamda bölgeler arası gelişmişlik farkları gözetilerek hazırlanacak olan il gelişme planlarında seçim bölgemiz Hatay da bir kez daha ele alınmalıdır. Hatay'da yeni yatırımlar planlanırken Hatay'ın neye ihtiyaç duyduğu, Hataylıların devletten ne istediği muhakkak göz önünde bulundurulmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uğruna mücadele edilmeye değer bu kadim topraklar ve bu topraklar üzerinde yaşayan aziz Hataylılar, şüphesiz her şeyin en iyisine ve en güzeline layıktırlar.

Hatay, ortalama her ilimizdeki mevcut problemlerin yanında, Suriye ile Türkiye arasında yaşanan problemlerle birlikte gelen ekstra sorunlar yumağıyla da baş etmeye çalışıyor. Hatay üretmek istiyor, ürettiğiyle katma değer yaratıp Türkiye ekonomisine katkı sağlamak istiyor. Hataylı çalışmak istiyor;

çalışıp, kazanıp mutlu olmak istiyor. Hatay bölge illerindeki yatırımları izliyor, oralara yapılan yatırımlara gıptaıyla bakıyor. Kısaca, Gaziantep, Kahramanmaraş, Osmaniye ve Adana'daki devlet yatırımlarının artık Hatay'a da gelmesini sabırsızlıkla bekliyor.

Hatay, bir Orta Doğu ülkesinin herhangi bir şehri değildir. Hatay, her dönem devletin yanında dimdik durmuş, vatani, milleti uğruna her türlü bedeli göze almış ve yeri geldiği zaman da bedelini ödemiş, Türkiye Cumhuriyeti'nin kutsal bir vatan toprağıdır. Devletimizin yanında nasıl durduğumuza, Afrin operasyonları sırasında tüm Türkiye şahit olmuştur. Sınırlarımızın öte tarafından atılan bombalar neticesinde verdiği onlarca şehit hepimizin hafızasındadır. Buna rağmen, hiçbir Hataylı evini, sokağını, mahallesini boşaltmamış, üzerine gelen bombalara rağmen, bir an olsun yerini değiştirmeyi düşünmemiştir. Hataylı cesurdur, Hataylı vatanseverdir. Bundan bir asır önce atılan ilk kurşunun iklimini ve heyecanını hâlâ muhafaza etmektedir. Hataylılar üretkendir ancak daha fazla üretmek için de devletimizden moral beklemektedir, destek beklemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hatay'a yeni gelecek yatırımların yanında, mevcutta devam eden yatırımların da bir an önce bitirilmesi gerekmektedir. Kırıkhan, Reyhanlı, Kumlu ilçelerimizdeki çiftçiler, Amik Ovası'nın bereketli topraklarında daha fazla üretmek ve daha fazla kazanmak için Reyhanlı Barajı'nın bir an önce bitmesini beklemektedir. Türkiye'nin dört bir tarafından yapılan barajları görmekten mutluluk duyuyoruz ancak yapımına yıllar önce başlanan ve ödenek kısıtlılığından dolayı durma aşamasına gelen bu barajın da artık tamamlanmasını istiyoruz.

Hatay sanayicisi yeni tesisler kurmak için İskenderun Körfezi'nde arazi arama derdinden kurtulup Hassa ilçemizdeki sanayi tesisleri için uygun bölgeden faydalanabilme adına Hassa ile körfezi birbirine kavuşturacak tünel projesinin hayata geçmesini istiyor. Bu proje aynı zamanda her yaz rızkını turizm şehirlerinde aramaktan yorulan genç işsiz kardeşlerimizin de büyük bir özlemidir.

Hassalı ürettiği üzümün, Altınözülü ürettiği zeytinin, Erzincan, Dörtymollu yetiştirdiği narenciye'nin sadece araçları zengin etmesinden bıkmış, yılmış, usanmış ve artık devletimizin bölgeye yeni yatırımlar getirmesini ve bu sayede ürettiği ürünün katma değeri yüksek ürün hâline getirilip değerlendirilmesini istiyor.

Yayladağlılar elinden alınan tütünü geri istiyor. Çalışkan Samandağlı ve Arsuzlular artık turizm şehri olmak için fırsat verilmesini bekliyor. Dörtymol, Belen, Hassa ve Defne ilçelerimiz daha iyi sağlık hizmeti almak için hastanelerinin tamamlanmasını bekliyor. İskenderun körfezde yapılacak gemi bakım, onarım ve imalatı için tersane istiyor. Hataylılar Belen ilçesinde kilitlenen trafiğin rahatlatılması için Ceyhan-İskenderun Otoyolu'nun Antakya ve Cilvegözü'yle birleşmesini istiyor. Samandağlılar Arsuz'a gidebilmek için her defasında yaklaşık 110 kilometre gitmekten yoruldu; sahilten yapılacak yeni bir yolla bu mesafenin 30-40 kilometre arasına düşmesini beklemektedirler. Hataylılar Osmaniye Toprakkale'de yapımı başlanan yüksek hızlı tren hattının Toprakkale, İskenderun ve Antakya iliyle birleşmesini istiyor. Hataylı sporsever kardeşlerim yapımına devam edilen stadıyımın bir an önce bitirilmesini ve bölgeye de büyük bir moral olması açısından bir millî maçın bu statta yapılmasını bekliyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak da, benim aziz hemşehrilerim Afrin'den atılan roketlerin hedefinde olmaktan nasıl bir an olsun imtina etmedilerse şimdilerde de haklı olarak Afrin'in yeniden imar edilmesinde söz sahibi olmak istiyorlar. Ancak üzülmeye takip etmekteyiz ki Afrin yeniden imar edilirken Hataylı şirketlerimizin orada iş yapması engellenmeye çalışılmakta, önüne engeller çıkarılmaktadır. Bizce Afrin'e toplu iğne dahi alınacaksa bu Hatay'dan karşılanmalıdır.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vallahi, şimdi Genel Kurulu selamlayacağım ama biraz boş sıraları selamlamış gibi olacak. Bütçe konuşulurken de işte gösterilen ilgi, alaka da buradan belli oluyor.

Değerli arkadaşlar, bugün, üç yıl önce Silopi’de yani 57 yaşında, 11 çocuk annesi Taybet İnan’ın sokak ortasında keskin nişancılar tarafından vurulmasının yıl dönümü. Değerli arkadaşlar, Taybet İnan’ın cenazesi saatlerce sokakta bekletildi, cenazenin alınmasına izin verilmedi. Cenazeyi almaya çalışan kayını, altı çocuk babası Yusuf İnan da vurularak katledildi.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – PKK vurdu.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Aile bir hafta boyunca cenazeyi pencereden izlemek zorunda kaldı. Eşi cenazeyi -almak için- ip uzatarak almaya çalıştı. Bu esnada elinden vuruldu. Geçen gün eşi bir gazeteye demeç veriyor ve orada diyor ki: “Keşke ben elimden değil de yüreğimden vurulsaydım.” Politikalarınız bir insana bunları söyletmek zorunda kaldı.

Taybet İnan’ın yedi gün sokakta bırakılan cenazesi, uyguladığınız şiddetin de simgesi oldu fakat Taybet ananın cenazesi insanlığın hafızasında yer edindi. Üzerinden, değil üç yıl, üç yüz yıl da geçse unutulmayacaktır. Çünkü yedi gün boyunca sokakta bırakılan cenaze aslında insanlığın onurudur; sadece bir Kürt’ün, bir kadının cenazesi değildir. Dolayısıyla bu insanlık onuru hâlâ Silopi’nin Nuh Mahallesi’nin 58. Sokağı’nda yerden kaldırılmış değildir.

Değerli arkadaşlar, biz kaç gündür bütçeyi görüşüyoruz. Peki, bu bütçe her sene bir savaş, bir baskı, bir talan bütçesi olmak zorunda mıdır? Hazırlanan bütçe, barışı, eşitliği, adaleti tesis etmek için yani ülkenin gerçek sorunlarının çözümü için hazırlanamaz mı? Kürtlerin, kadınların, emekçilerin, bir bütün olarak Türkiye halklarının taleplerini şiddetle bastırmak, halka ve halkın taleplerine savaş açmak, bu ülkenin bugünü, yarını kararttığı gibi, kaynaklarını da tüketmeye devam etmektedir.

İşte, tam da bu politikalar karşısında Leyla Güven bir parlamenter olarak kırk iki gündür açlık grevindedir. Biz, on gündür, bütçe görüşmeleri esnasında Leyla Güven’in sesini duyurmaya çalışıyoruz; siz de ısrarla bu sesi duymazlıktan geliyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, Leyla Güven, İmralı’daki tecridin durdurulmasını sadece Kürt sorununun demokratik çözümü için istememektedir. Aynı zamanda Türkiye halklarının temel sorunlarının çözümü için bu meselenin elzem olduğunu biliyor. Yani herkesin artık yaşanmaz dediği bu ülkeyi yaşanır kılmak için, tıkanan siyaset kanallarını açmak için bugün açlık grevindedir. Yine, Leyla Güven bu eylemiyle bizlere bir şey anlatmaya çalışıyor. Kendisinin de söylediği gibi, açlık grevini kutsadığı için yapmıyor. Demokratik siyaset kanalları kapatıldığı için, dışarıda siyaset yapması engellendiği için bu grevi yapmak zorunda bırakılmıştır. Leyla Güven, ülkeye hâkim olan karanlığı kırmak istiyor. Savaşın çözümsüzlük olduğunu anlatmaya çalışıyor bizlere bu eylemiyle, yoksa kendisi için hiçbir hak talebinde bulunmuyor. Bu ülkenin demokratikleşmesi için sorumluluk alıyor; hepimizi, hepimizi sorumluluk almaya da davet ediyor. Sorunların çözümü için tecridin kalkmasının elzem olduğunu biliyor. Yani savaşın, yıkımın halkların kaderi olmadığını haykırmak, barışın önünü açmak için bu eylemi gerçekleştiriyor.

Bu ülkede üç yıl süren diyalogu ve çözüm sürecinde yaşanan süreci hepimiz biliyoruz. Tekrar diyalogun kurulması ve akan kanın durması için güçlü bir duruş gösteriyor, cesaret gösteriyor. Sizi de onun sesini duymaya, taleplerini duymaya, cesarete davet ediyoruz.

Eninde sonunda varılacak yer diyalog ve müzakere sürecidir, bütün dünya deneyimleri bir kez daha bunu kanıtlamıştır. Çözumsuzlük, bugün, sadece Kürtlerin, kadınların, HDP'nin sorunu değildir, aslında tamamıyla sizin çözümsüzlükteki ısrarınız, sizin politikalarınız kuşatılmıştır. Dolayısıyla da bu, en fazla sizin sorunuzdur. Yüz yıldır benzer argümanlarla, benzer yöntemlerle bu sorunu çözmeye çalışıyorsunuz, tarihi tekrerrüt etmekte ısrarlısınız ama bilin ki her tekrerrüt bir geriye gidiştir. Muktedir olmanın kibirini bir kenara bırakırsanız bunu görürsünüz; bu ülkenin geldiği durumun, ekonomik krizlerin, yükselen şiddetin, toplumsal kutuplaşmanın bundan bağımsız olmadığını da göreceksiniz.

Bakın, Türkiye, uluslararası siyasette esir düşürülmüş durumda; bir Rusya'ya, bir Amerika'ya yanaşmak durumunda kalmanızın altında aslında tam da bu meselenin kendisi vardır. "Tam bağımsız Türkiye" zaten tarih boyunca bir propagandanın ötesine gitmedi, bugün de uyguladığımız bu politikalar bizce elinizi kolunuzu bağlamış durumda.

Değerli arkadaşlar, Leyla Güven'in hayatı tam da bu coğrafyanın hakikatidir. Kürtlerin, kadınların trajedisi olduğu kadar, mücadelesinin de özetidir. Ömrü mücadeleyle geçmiş, barış siyasetinde, demokratik siyasette ısrar etmiş bir kadındır. Adana Küçükdikili, Urfa Viranşehir Belediye Başkanlıklarını yapmıştır, bu esnada tutuklanmıştır. Leyla Güven Demokratik Toplum Kongresinin eş başkanlığını yapmıştır, bu esnada tutuklanmıştır. Leyla Güven cezaevinde HDP Hakkâri Milletvekili seçilmiştir, hâlen rehin tutulma durumu devam etmektedir. Ömrü mücadeleyle geçen bir kadın, bir belediye başkanı, bir milletvekili, iki çocuğu olan bir anne, 55 yaşında rehin tutulduğu cezaevinde bedenini açlık grevine yatırmış ise hiç kimse, özellikle de siz buna sessiz kalamazsınız.

Bilin ki Leyla Güven'in taleplerinin karşılanması için bir an önce harekete geçilmesi gerekmektedir, aksi bir durumda vebali bu Parlamentonun üzerindedir. Yarın bu sessizlikten utanç duyulmak istenmiyorsa bugünden sesinizi yükseltmeniz gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, son iki dakikamı da seçim bölgem olan Ağrı'yla ilgili kullanmak istiyorum. Açıkçası, çok uzun uzadıya anlatılacak Ağrı'nın sorunları var ama sadece şunu hatırlatmak istiyorum: On altı yıldır Türkiye'de iktidarsınız, 2014'e kadar da on yıl da Ağrı'nın yerelinde iktidardınız. İnanın ki 2014'te biz belediyeyi alana kadar birçoğunuz haritada Ağrı'nın yerini de bilmiyordunuz ama ne hikmetse 2014'te biz Ağrı'da yerelde iktidar olmaya başlayınca Ağrı'ya duyulan sevdanız, ilginiz, alakanız artmaya başladı. Ama biz Ağrılılar olarak biliyoruz ki sizin bu ilginiz hizmet aşkından değil, Ağrılılara duyduğunuz sevgiden değil, bizim oradaki başarımıza duyduğunuz hazımsızlıktan kaynaklıdır. Dolayısıyla bu ilgi, alakanın nedenini Ağrı halkı da çok iyi biliyor. Onun için de kim hizmet vermiş, kim hizmet vermemiş meselesini Ağrılılar çok yakından takip ediyor, hatta burada, Genel Kurulda çizdiğiniz pembe tablolara sosyal medya hesaplarında fıkralarla cevap veriyorlar. Dolayısıyla Ağrı halkı kendi iradesine gaspçı kayyum zihniyetinin neler yaptığını, nasıl yaklaştığını çok iyi biliyor, diline, kimliğine nasıl yaklaştığını da iyi biliyor. Dolayısıyla kayyumlar Kürtçe tabelaları indirirken, kreşleri, anaokullarını kapatırken, biz Mecliste iki kelime Kürtçe kullandığımızda bilinmeyen dil olarak geçirilirken bir adayınızın gidip Ağrı'da Kürtçenin okullarda zorunlu ders olarak okutulması söyleminin bir seçim propagandasının ötesinde bir anlam ifade etmediğini, bir takiye olduğunu da Ağrı halkı çok iyi biliyor. Dolayısıyla son dönemlerde Ağrı'ya bir bakan gidiyor, bir bakan geliyor. Elbette ki bu gidişin arkasında da -partimize, yöneticilerimize yönelik tutuklama furçasından anlıyoruz ki- bu gitmeler de bir seçim kampanyası, "Biz HDP'yi, HDP'nin aktivistlerini, çalışanlarını nasıl devre dışı bırakırız, seçimde ellerini kollarını bağlayarak nasıl seçime girebilir"izin hezeyanı olduğunu da bizler çok iyi biliyoruz.

Değerli arkadaşlar, yine sıkça bu kürsüde hem bakanlar hem milletvekilleri, Ağrı'ya dair, dediğim gibi, böyle toz pembe bir tablo çiziyor ama ben bu toz pembe çizilen tablonun gerçek yüzünü göstermek istiyorum. Sadece birkaç tane veri paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, TÜİK'in verilerinde gösterildiği gibi, istinasız bir şekilde Türkiye'nin en yoksul kentlerinin Kürt illeri olduğu gerçeği tesadüf değildir. Devletin, hükümetlerin, Kürtleri her türlü siyasi baskının yanında açıklıkla da terbiye etme politikalarının sonucudur. Buna karşı çıkıp bir linç kampanyasına girişmeden önce sadece istatistiklere bir göz attım. Nüfusları birbirine yakın batı illeriyle doğu illeri arasındaki yatırım, gelişmişlik ve hizmet düzeyleri rakamlarına baktığımızda bu uçurumu kendiliğinizden göreceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Ağrı yıllardır sosyogelişmişlik açısından 81 il arasında son 3'üncü sırada yer almaktadır.

Yine İŞKUR rakamları, Ağrı nüfusunun yarından fazlasının işsiz olduğunu gösteriyor, kadınların durumu ise bu konuda çok daha vahim.

Ağrı'da çok az olan iş kaynakları, istihdam alanı da sadece AKP'li olan ve AKP'lilere yakın olan kişilere peşkeş çekiliyor. Bakın, Ağrı merkez ve ilçelerinde İŞKUR'un işe alımlarında torpil ve kayırmacılık yapıldığına dair şikâyet almadığımız tek bir gün yok. Yani AKP, Ağrı'daki yoksulluğu istismar etmekte ve kendisine kadro yapmakta kullanıyor diyeyim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Gülizar Biçer Karaca Denizli Milletvekili.

Buyurun Sayın Biçer Karaca. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe kanun teklifinin “Mali kontrole ilişkin hükümler” başlığını taşıyan 8'inci maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi grubum ardına söz almış bulunuyorum.

Konuşmama, tarihi fesli Kadir'den öğrenenler için, tarihî gerçekleri “Bilmiyorum, görmedim, duymadım.” diyenler için 40 paranın hikâyesini anlatarak başlamak istiyorum.

40 paranın kahramanı kimdir bilir misiniz? Türkiye Cumhuriyeti'ni tek partili dönemden çok partili hayata geçiren ve kaybettiğinde, “Kaybettiniz.” dediğinde de “Ben kaybettim ama demokrasi kazandı.” diyen Lozan kahramanı 2'nci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'dür. (CHP sıralarından alkışlar)

Cumhuriyetimizin kurucusu, dönemin Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk bir gün Başbakan İnönü'nün canının sıkın olduğunu görür ve sorar: “Paşa Hazretleri, nedir canınızı sıkan olay?” Sayın Başbakan İnönü düşünceli düşünceli şöyle cevap verir: “Türk Hava Kurumu toplantısından geliyorum. Hesaplarında 40 para açık var, bu 40 parayı nereye verdiklerini bulamadım. Çok canım sıkıldı. Türk Hava Kurumu Başkanı ile yöneticilerinden derhâl o 40 parayı bulmalarını istedim. Bütün hesapları da yeniden taramaları için çok sıkı emir verdim. Kafam bu konuya çok bozuk.” 40 paranın peşine düşen Başbakan İnönü'ye Atatürk şöyle cevap verir: “Demek bu 40 para seni bu kadar üzdü, bu kadar yordu ama haklısın, biz cumhuriyeti kurarken o 40 paralara çok ihtiyacımız oldu. Bugün 40 para yok olur, yarın 40 kuruş, öbür gün 40 lira, sonra 400 lira derken ipin ucu kaçır.” İsmet Paşa 40 paranın peşini bırakmamış, günlerce hesaplar didik didik aranmış ve sonunda 40 para bulunmuş ve Başbakan İnönü rahat bir nefes almıştır.

Değerli milletvekilleri, İsmet Paşa'nın peşine düştüğü 40 paranın karşılığı nedir biliyor musunuz; sadece 1 kuruş. Evet, yanlış duymadınız; peşine düşülen ve günlerce devletin kasasında göremedikleri o 40 paranın değeri sadece 1 kuruş. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün 40 para, yarın 40 kuruş, sonra 400 lira derken geldik bugüne.

Değerli milletvekilleri, vatandaş borç batağına saplanmış; analar, babalar, eşler, çocuklar ödeyemediği borçlar için, intihar eden yakınları için ağıt yakarken kendileri zevk ve sefa içinde yüzen saray ve şürekâsı var.

Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi işte bu günler, o günler, ipin ucunun kaçtığı günler.

1 kuruşun peşine düşen, bu ülkeyi ilmek ilmek dokuyan, yoksul halkın kalkınması için gece gündüz cumhuriyetimizin kurucularının getirdiği Türkiye, bugün, bakalım ne hâlde? Bugün o 40 paraların peşine düşen Türkiye Büyük Millet Meclisi adına yani bizler adına yani millet adına o 40 paranın hesabını, 40 paraların hesabını tutmak ve denetlemekle görevli Sayıştay var.

Hiç Sayıştayın 2007 raporlarını okudunuz mu değerli milletvekilleri? Belki okumadınız. Şimdi, size birkaç yolsuzluktan ve o talandan örnekler vermek istiyorum. Sayıştay diyor ki: İstanbul Belediyesinin bir aracında 100 kilometrede 4-5 litre akaryakıt yakması gereken araç için 63 litrelik mazot parası ödenmiş. Sermayedaşlara, verilen ihalelerin ihale bedellerinin en az 3-4 katı oranında fazla para ödenmiş. Hâlâ aranan ama bir türlü bulunamayan, 2 köprünün, bedeli, ihaleyi alan yandaş firmalara ödenmiş. 127 kişilik tekneye 500 kişi bindirilmiş gibi ödeme yapılmış. Ataması yapılmayan binlerce öğretmen varken ek ders hakkı olmadığı hâlde, ek derse girmediği hâlde günlerce, yıllarca ek ders ücretleri ödenmiş. Piyasa değeri 65 lira olan su ısıtıcısı için 5 kat, 474 lira para ödenmiş. 900 lira olan oyuncak evin bedeline 4 bin lira ödenmiş, 6 kat fazla ödenmiş.

Evet, değerli milletvekilleri, Sayıştayın raporlarında, 2017 raporunda ortaya çıkan bu usulsüzlükler için bugüne kadar ne yaptınız? Soruşturma açtınız mı? (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, ne yaptığınızı ben size söyleyeyim. Siz bu yolsuzlukların hesabını, halkın emeğinin, alın terinin hesabını sormak yerine, gittiniz, bu yolsuzlukları, bu üçkağıdı ortaya koyan Sayıştayın yetkililerini görevden aldınız.

Hesap vermekten kaçırıyorsunuz, denetimden kaçırıyorsunuz, cevap vermekten kaçırıyorsunuz. Haktan, hukuktan, adaletten kaçırıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, bir yanda, ayakkabı kutularında dolarlar, yatak odalarında para kasaları olan siyasi yakınlar, diğer yanda, borçları için intihar eden vatandaşlar; bir yanda "Sıfırlayayım mı babacığım?" diyen çocuklar, diğer yanda, okul pantolonunu alamadığı için babasını kaybeden gözü yaşlı çocuklar; bir yanda, vergi borcu silinen ve vatandaşa küfreden Cengiz Holdingler, bir yanda, cebinden icra emri çıkan, yaşamından vazgeçmiş insanlar. Soruyorum: Adaletiniz nerede? Hangi fildişi kulelerde? Hangi yoksulun, tüyü bitmemiş yetimin ensesinde ya da hangi ihalenin bedelinde?

Değerli milletvekilleri, bu bütçede gençlerin öğrenim kredilerine yüzde 4 zam yapıldı, sarayın maaşına yüzde 26, vicdanınız sızlıyor mu? 20 milyondan fazla açlık sınırının altında yaşayan vatandaşımız varken yadırlara, yoldaşlara, sarayın şatafatına ayrılan bu bütçe bizlerin vicdanını sızlatıyor. Tüm yetkilerinizi saraya devrettiniz ama diyorum ki vicdanlarınızı saraya rehin vermeyiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Yargıya güven yerlerde sürünüyor, hiç kimse korkudan konuşmıyor, konuşanlar da apar topar derdest ediliyor. Üniversiteyi bitirmiş her 100 gençten 7'si işsizliğin pençesinde. Eşitsizlikleri ortadan kaldıran bir bütçe yerine eşitsizliği derinleştiren bir bütçeyle karşımızdasınız. Emeklilere, işsizlere, kadınlara, çocuklara, doğaya bütçe çok zor değil, inanın zor değil, istersek birlikte bunu başarabiliriz.

Değerli milletvekilleri, gelin, bu bütçede olmayanı olduralım. Faize, yandaşa, saraya aktarılan kaynağı emekliyle, işçiyle, çiftçiyle, yıllardır hak mücadelesi veren emeklilikte yaşa takılanlarla birlikte paylaşalım. Bugün başınızı yastığa koyduğunuzda bunları düşünün, bir kez olsun vicdanınızın sesine kulak verin. Eğer uyku tutmaz, vicdan muhasebenizde milletimize borçlu çıkarsanız o ellerinizi milletimiz için kaldırın ve size oy veren bu milletin huzuru, refahı için kaldırın. Evet, sizler milletvekili seçilinceye kadar sarayın milletvekili adaylarısınız ama hatırlatmak isterim ki seçildikten sonra 81 milyonun milletkilisiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Sizler kurşun asker değilsiniz, sizler milletkilisiniz. Eğer buna cesaret edebilecekseniz gelin millet için bu bütçeye millet için “hayır” oyu kullanın. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer kullanmayacaksanız, buna cesaret edemeyecekseniz o kartvizitlerinizdeki “milletvekili” unvanını silin, “saray vekili” olarak kartvizitlerinizi bastırın. (CHP sıralarından alkışlar) Biz “Alınan her kararda, harcanacak her kuruştta, yapılacak her yatırımda, içinde yaşadığınız doğanın bir parçası olduğundan hareketle adaletli bütçe, hepimiz için bütçe; rant için değil, halk için bütçe.” diyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli milletvekilleri, hiç itiraz etmeyin, bunları ben söylemiyorum, saray söylüyor.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sizi kale almıyoruz zaten.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Devamla) - Bunları ben söylemiyorum, Sayıştay söylüyor. Lütfen, okuyun görün.

Hani o görevden aldığınız, ağlaya ağlaya istifa ettirdiğiniz belediye başkanları var ya, peki, onlar için ne yaptınız? Onlar neden istifa ettirildi, açıklayabiliyor musunuz? Açıklayın, millet sizden bu açıklamayı bekliyor.

Ben sözlerime, bugüne çok denk düştüğü için, Hugo Chavez’in bir sözünü son vermek istiyorum: “Eğer adalet istiyorsanız zenginlerin sözlerine değil, fakirlerin gözlerine bakacaksınız.”

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

12.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, biraz evvel kürsüde konuşan hatibin hiçbir sözüne katılma imkânı maalesef yok. Keşke yol gösterici, tenvir edici, gerçekçi bir yaklaşım ortaya koysa, temiz bir dille tavsiyelerde bulunsa hepimizin istifadesi mümkün ama tam tersine bir yaklaşım kabul edilemez.

Öncelikli olarak o iddialarla ilgili şunu ifade etmek isterim ki: Sayıştayın bir tespiti varsa herhangi bir kurumla ilgili, bir sorguyla zaten bunu ilgili idareye gönderir ve ilgililerle ilgili hukuki süreci başlatır. Bundan herkesin emin olması lazım.

Ayrıca, millet iradesine herkesin saygı göstermesi gerektiğini tekrarlamak isterim. Burada bulunan herkes millet iradesiyle burada bulunmaktadır. Başka bir sıfatla sıfatlandırılmak hiç kimsenin hakkı ve haddine mümkün ve muhtemel değildir. Milletin iradesine saygı göstermeyi -lütüfen- bütün hatiplerimizin öğrenmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım arkadaşlar.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Demokrasi millet iradesine saygıyı gerektirir. Kendi düşüncelerinizi bu manada lütfen tashih edin ve Meclisin mehabetine, şahsımanevisine aykırı bir yaklaşımda bulunmayın.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay, talebiniz mi var?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Var efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Akbaşıoğlu hangi sebepten söz aldı, 60'a göre mi, sataşmadan mı; ben kaçırdım?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Açıklama yaptım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben de açıklama yapmak istiyorum o zaman.

BAŞKAN – Buyurun.

13.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, devletin kör kuruluşuna da demokrasiye de sahip çıkacaklarına, demokrasinin tepki ve protesto rejimi olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, çok bilinen bir fıkrayı anlatayım önce: Temel ile Dursun'a idam cezası verilmiş. Temel'e sormuşlar “Son isteğin ne?” diye, demiş ki “Anamı görmek istiyorum.” “Peki.” demişler. Dursun'a sormuşlar “Senin son isteğin ne?” diye, “Temel anasını görmesin.” demiş. Bunu Kürt-Türk için de söylerler.

Şimdi, Sayın Başkanım, AK PARTİ Grubunda son günlerde bir “temiz dil” dillerine pelesenk oldu.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İç Tüzük gereği, İç Tüzük; 67'ye göre.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben on yedi senedir buradayım ve bu Parlamentoda muhalefetin iktidarı alkışlaması beklenmez. Doğruya “doğru” deriz, eğriye “eğri” deriz. Eleştiri en doğal hakkımız.

Sayın Akbaşıoğlu “Sayıştay bir konuda bir değerlendirme yaparsa ilgili kurum gereğini yapar.” dedi. Bakın, ben size çok kısa bir şey söyleyeceğim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım arkadaşlar.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başbakanlık hizmet binası kaba inşaat işleri teklif fiyat esasına göre bilmem şu tarihte şu kadar TL'ye bilmem ne inşaat işleri falan falan falan firmaya TOKİ tarafından verilmiş. Firma isimlerini vermiyorum. Sonra da Sayıştay denetçileri tarafından bir taslak TOKİ raporu hazırlanmış. Bu iş ne biliyor musunuz Sayın Başkan? Bu, şu anda Sayın Cumhurbaşkanının oturduğu, devleti idare ettiği, bizim kaçak saray dediğimiz Külliyeiniz. Son gün bütçe konuşmasında bunlara değineceğim. Ve burada öyle iddialar var ki yenilir, yutulur değil. Ben bunu 2014'te soru önergesi yapmışım, Sayıştay raporuna dayanarak “Niye böyle yapıldı, bunun gerekçesi nedir?” demişim; 2014, sene 2018. Sayın Akbaşıoğlu, ne ilgili kurumdan ne şuradan ne buradan bir tık ses yok, tık. Bu durumda olan bir Sayıştay, orta yerde raporları... Orta yerdeki Sayıştay da sizin basıncınızdan artık rapor yazamaz oldu da... Yani biz devletin kör kuruluşuna sahip çıkacağız diye orada yemin ettik, millete söz verdik.

Bitiriyorum Başkanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Siz ne yaparsanız yapın, biz devletin kör kuruşuna da sahip çıkacağız, demokrasiye de sahip çıkacağız. Siz de şunu kabul edeceksiniz: Demokrasi tepki ve protesto rejimidir. Sizin partinizde ben... Sayın milletvekilim dedi ki: “Halkın milletvekili olun, sarayın milletvekili olmayın.” Sarayı ret mi ediyorsunuz? Erdoğan’ın liderliğini ret mi ediyorsunuz? Ne ayıp şey ya. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır, ne alakası var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

14.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, sayın mevkidaşımın konuşmalarını dinledik. Ben biraz evvel kürsüde konuşan hatibe yönelik kendi iddialarıyla ilgili Sayıştay üzerinden bir değerlendirme yaptım.

Şimdi, Sayın Altay farklı bir iddiada bulundu ve kaçak saray olduğunu ifade etti sözlerinde. Türkiye Cumhuriyeti devletinin başı olan Sayın Cumhurbaşkanımızın devlete ve millete hizmet ettiği mekân 2014 tarihinde iskân belgesi almış, her şeyiyle kanuni, muntazam, İmar Kanunu'na ve imar planlarına uygun olduğu hukuken tescil edilmiş bir yer. Hâl böyleyken, geçenlerde bir başka CHP Grup Başkan Vekili Özgür Özel Bey de “Madem burası kaçak değildi, imar barışından istifade etmek için niçin tekrar başvuruda bulunuldu?” demişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Biz de onun üzerine söz alıp burada hakikatleri kürsüden dile getirmiştik. Bunun gerçek dışı olduğunu ve bir iftira olduğunu ortaya koymuştuk. Ankara 5. İdare Mahkemesinin 2015/232 esas ve 2015/1066 sayılı Kararı, sonuç itibarıyla Danıştayın da 13. Dairesinin 2015/4531 sayılı Kararı'yla, bu yapının ekleriyle beraber, her türlü ihalenin ve yapının hukuka uygun olduğu tescil edilmiştir, mahkeme kararıyla.

Şimdi, bir tarafta hukuk, bağımsız ve tarafsız yargının kararı var, bir tarafta da buna rağmen, bu hakikatlere rağmen “Çamur at, tutmazsa izi kalır.” kabilinden birtakım talihsiz açıklamalar var. Şimdi, bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu!

Sonuç itibarıyla, arkadaşlar, bağımsız yargı hepimizi bağlar. Hukuk burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akbaşıoğlu, tamamlayalım lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu kavramsallaştırmayı “kaçak saray” “kaçak saray” “kaçak saray” “kaçak saray...” Bunları artık terk edin, bu tekerlemeleri terk edin, hakikate dönün, gerçekliğe dönün, doğru olana dönün ve doğru bir -hakikaten- kavramsallaştırmada bulunun diyorum. Ve konuşmalarımızda “temiz dil” derken, her türlü eleştiriye açığız arkadaşlar ama gerçek dışı olan, yanlış kavramsallaştırmalarla, konuşmalarla ve ithamlarla temizliği bulandırmayalım, kirlitemeyelim diyorum. Ben herkesi bu manada temiz dile davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, tutanaklara geçsin yani polemik...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben şimdi şunu anlıyorum: Sayın Milletvekilimiz “Halkın vekili değil sarayın vekilisiniz.” dedi. Sayın Akbaşoğlu da bundan rahatsız oldu. Takdiri ben saraya ve millete bırakıyorum. Ama bu kaçak saray baştan gerçekten kaçak başladı, sit alanıydı, sonra kararlar alındı, sit alanından çıkarıldı. Bu devirde Erdoğan’ın oturacağı inşaata temiz kâğıdı vermeyecek ya da onunla ilgili Erdoğan’ın istediği kararı vermeyecek mahkeme yok zaten Sayın Başkanım, maalesef böyle yani.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Mahkemelere güvenelim efendim. Türk yargısına güvenelim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Mahkemelerin güvenilirliği yüzde 30’a düşmüş. Tutanaklara geçsin, TÜİK’in verilerinden söylüyorum, devletin verilerinden, bu milletin yüzde 70’i mahkemelere güvenmiyor. Devletin kurumu bunu söylüyor, ben söylemiyorum. Mahkemeleri bu hâle biz getirmedi, siz getirdiniz yani Hükûmet getirdi. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – 1994 yılı Avrupa Birliği kararı doğrultusunda yüzde 20 idi Engin Bey. Yüzde 20, 1994. Kim iktidarda?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ağabey, güvenmiyor millet, ne dersen...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, sizin söz talebiniz niye? İki parti CHP grup sözcüsü adına açılan tartışmaydı bu. Siz sataşmadan mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Hayır, hayır, 60’a göre yerimden söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

15.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Türkiye İnsan Hakları Vakfı Başkanı Şebnem Korur Fincancı’ya verilen hapis cezasına, mahkemelere güvenmediklerine çünkü mahkemelerin verilen talimatları karar olarak ortaya koyan kurumlara dönüştürüldüğüne ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben iki konuda bir açıklama yapacağım grubumuz adına. Biraz önce İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesince Türkiye İnsan Hakları Vakfı Başkanı Şebnem Korur Fincancı’ya iki buçuk yıl hapis cezası verildi. İki hafta önce de Gençay Gürsoy’a aynı mahkemede iki yıl üç ay hapis cezası verilmişti. Her iki ceza da ertelenmedi, seçenekli yaptırımlara çevrilmedi. Biraz önce Sayın AKP Grup Başkan Vekili “Mahkemelere güvenelim.” dedi, biz mahkemelere güvenmiyoruz. Çünkü mahkemeler artık tümüyle bağımlı, verilen talimatları karar olarak önümüze koyan kurumlara dönüştürüldüler. Neydi Şebnem Korur Fincancı’ya yönelik iddia? Barış istemi. Barış Akademisyenlerinin yargılamaları aralıksız devam ediyor ve onların üzerinden bütün topluma barış istemenin, eşitlik istemenin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - ...suç olduğunu dikte ettirmeye çalışıyorlar. Biz bunu, kesinlikle, Hükûmetin savaş politikasının yargıya yansması şeklinde okuyoruz. Biraz geçmişe gidersek; Sayın Sırrı Süreyya Önder şu anda hapiste, o da barış istediği için hem de çözüm sürecinde ara bulucu olduğu için ceza aldı. İki gün önce, Ertuğrul Kürkcü -önceki dönem milletvekilimiz- yine İğdır Nevruz’unda barış içerikli bir konuşma yaptığı için iki yıl hapis cezası aldı. Bütün bunlar totalde bize şunu gösteriyor: İktidar partisi bu dönem savaş politikasını hem içeride hem dışarıda yürüterek barış istemine dair cezaları artırıyor. Çözüm sürecinde halkın yüzde 70’e varan oranının barışı desteklediğini

not etmek istiyorum. Barış istemek dünyanın hiçbir yerinde suç değildir, Türkiye’de de değildir ve yüzleşme olduğu takdirde, bu mahkeme kararlarının birer utanç vesikası olarak kaydedileceğini not etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANİŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ayrıca, en ilkel kabile dönemlerinde bile ara buluculara ceza verilmez. Hükümet, aynı masaya oturduğu süreçte bulunan Sırrı Süreyya Önder’i, İdris Baluken’i hapse göndererek ne kadar güvenilmez olduğunu da aslında tarihe not etmiştir.

Son olarak Sevgili Şebnem Korur Fincancı’nın mahkemede söylediği sözleri aktarmak istiyorum. Kendisi şöyle diyor: “Size rahatsızlık veren görüntüler benim işim ama sizin de işinizin parçası olmalı. Yüzleşmeyi başardığınızda bu yargılamalar utanç belgesi olacak. Suçlamalarınızı reddediyor, asıl ben sizi itham ediyorum.” Evet, biz de sizi itham ediyoruz diyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Özel.

Arkadaşlar, malumunuz, grup başkan vekillerimize, konuşmalar başlamadan önce, gündem dışı sözlerden sonra -Danışma Kurulunda konuşulan, Başkanlık Divanında da kabul edilen genel bir husus- 2+1 söz veriliyordu. Fakat şimdi -ben bu tartışma bağlamında bakıyorum sadece- sayın hatibin konuşmasından sonra aşağı yukarı bir on dakikadır birçok farklı konu dahil oldu hatibin konuşmasının dışında, konuşuluyor. Malumunuz, ya 60’a göre ya 69’a göre söz veriyoruz. 60’a göre bir dakika yerinizden; 69’a göre, sataşma söz konusuysa, kürsüden iki dakika söz veriyoruz. Ben, grup başkan vekillerimiz için de bunu uygulayacağım fakat şimdi Sayın Özel geldi, diyecek ki “Ben geldikten sonra böyle oldu.” Aslında ben ikaz ettim aradan önce arkadaşlarımızı ama bunu tamamlayalım, bundan sonra bunu uygulayacağımı ifade ediyorum çünkü konuşmaları, müzakereyi, gündemi de tamamlamak zorundayız.

Buyurun Sayın Özel.

16.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Ankara 5. İdare Mahkemesinin 2011/879 esas numaralı kararına ve 15 Temmuz müzesinin neden Atatürk Orman Çiftliği’ndeki sit alana yapılmak istendiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Teşekkür ediyorum.

Tabii, buraya geliş sebebim aslında kişisel bir cevap hakkını kullanmak üzere. Sayın Engin Altay’ın grubumuz adına görevli olduğu bir gündeyiz. Biraz önce Sayın Grup Başkan Vekili Akbaşoğlu Ankara 5. İdare Mahkemesinin esas numarası 2011/879 olan kararından bahsedince gelme mecburiyeti doğdu.

Karar elimde, gerekçesi elimde. Kararın özeti şu: “1. Derece Doğal ve Tarihi Sit Alanı’na uygun olmadığı, planla getirilen ikili fonksiyonların kullanımına yönelik plan notlarında açıklama getirilmediği, plan notları ile ilgili belirsizlikler bulunduğu, ulaşım şemasının hazırlanmasında ön inceleme ve değerlendirme yapılmadığı, ulaşım şemasının hazırlanmasında bilimsel bir altyapının bulunmadığı, peyzaj ekolojisi prensiplerinin göz ardı edildiği, dolayısıyla imar mevzuatı, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararına aykırı olduğu sonucuna varıldığından dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Kim diyor? Başkan Zülal Öztürk, Üye Fikri Bedir, Üye Deniz Dağıstanlı Altınordu. Yargılama giderleri de üzerinize bırakılmış. Karar bu, dediği karar. Bakın, hani diyor ya “Gerçeklerin olmadığını söyledik.” Falan. “Kararı bulacağız.” dedik, ben kendi nöbetimde dile getiririm diyordum, kendisi benim olmadığım bir yerde bunu dile getirmeyi tercih etti. Karar bu, gerekçesi bu. Sorun ne? Sorun şu: “Bu karara, bu mahkemenin yürütmeyi durdurmasına da, kararına da uymuyorum, tanımıyorum.” dedi, yürüdü saray inşaatı. Ve daha sonra Yargıtaya gitti, Yargıtayda hâlâ ele alınmadı, süründürülüyor orada. Bunun üstüne Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurdu Ankara Mimarlar Odası; Ankara Mimarlar Odasının başvurusu kabul edildi, esastan görüşülecek. Gerekçe de “yargı kararlarına uyulmaması”, yoksa AİHM kapsamına giren bir konu değil bu konu ama “yargı kararına uyulmaması” yönüyle ele aldı ve bahse konu mesele bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Toparlayayım son olarak.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - İkinci husus: Ben o günkü konuşmamızda bu mahkeme kararını getireceğimizi de söyledim. O sırada da madem hukuka, her şeye uygundu, niye imar barışına başvurdu dedim. Bunu da şundan dolayı söyledim: Yeni bir bilgi olarak da söyleyeyim. Sit alanına 15 Temmuz müzesi yapmak için bir süreç başlatmışlar. Ya, 15 Temmuz müzesi yapılınsa da neden Atatürk Orman Çiftliği’ndeki sit alanının içine bu yapılınsa 61 bin metrekare? Bu konuyla ilgili de aynı zamanda imar barışı başvurusu yapıldığı söyleniyor. Bununla ilgili de -o zaman da söyledim- bunu bana aktaranlar imar barışına başvurulduğunu söyledi. Bu yeni siteyle ilgili, 2011’le ilgili değil, bu müzeye ilgili. Yarın yazdırırsınız Diriliş Postası’nda “Özgür Özel 15 Temmuz müzesine karşı çıktı.” Müzeye değil, Atatürk Orman Çiftliği’ne yapılmasına itiraz ediyoruz. Bu konuda bir başvuru olduğu söyleniyor. Sizin gibi devletin her olanakları elimizin altında olmadığı için belki birkaç gün gecikmeli olarak bu karar gibi onu da getirir önünüze koyarız.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Devam edeceğiz arkadaşlar hemen, yalnız misafirlerimiz var. Ben hemen biteceğini zannediyordum ama bitmeyecek gibi gözüküyor. Onlar sıkıldılar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye sıkılınsınız?

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Portekiz Parlamentosu Dışişleri ve Yurtdışındaki Portekiz Toplulukları Komisyonu Başkanı Sergio Sousa Pinto ile beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Portekiz Parlamentosu Dışişleri ve Yurtdışındaki Portekiz Toplulukları Komisyonu Başkanı Sayın Sergio Sousa Pinto Komisyon üyeleriyle birlikte, Sayın Bozkır’la beraber Genel Kurulumuzu ziyaret ediyorlar. Kendilerine Meclisimiz adına hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

17.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in farklı bir mahkeme kararına ilişkin açıklama yaptığına, Beştepe'nin hukuka ve İmar Kanunu'na uygun olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz evvel Sayın Özgür Özel benim söylediğim mahkeme kararını değil, bambaşka bir mahkeme kararını okudu. Ben Ankara 5. İdare Mahkemesinin Mimarlar Odası tarafından açılan davayla ilgili 2015/232 esas no.lu ve 2015/1066 no.lu kararına atıf yaptım ve bu mahkemenin Danıştay 13. Daire tarafından 2015/4531 esas no.lu kararına atıf yaptım, tutanaklarda vardır. Ve kararı okuyorum kısaca: “Tüm bu bilgi ve belgeler değerlendirildiğinde uyuşmazlığa konu ihaleyle yapılması planlanan tesislerin bulunduğu alanın tarihî sit statüsünün bulunmadığı, doğal sit statüsünün sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı olarak belirlendiğı, Bakanlar Kurulu kararıyla kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ilan edildiğı ve bu işlemin iptali istemiyle açılan davada Danıştay 6. Dairesince yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verildiğı, mahkememizce yürütmesi durdurulan ve yukarıda anılan imar planından sonra anılan bölgeyi kapsayan yeni imar planının onanarak yürürlüğü girdiğı, bu hâliyle ihale konusu tesislerin yapımına engel oluşturabilecek hukuki bir durumun bulunmadığı sonucuna varılmıştır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, tamamlayalım artık lütfen.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - “Bu durumda Başbakanlık hizmet binası yerleşkesi yapım işleri ile altyapı ve çevre düzenlemesi inşaatı işi ihalesinin iptal edilmesi talebiyle davalı idareye yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.”

Açıklanan nedenlerle davanın reddine oy birliğiyle karar verilmiş ve bu Danıştay tarafından da onanmıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Karar numarasını tekrar söyler misin?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Tekrar söyleyeyim, söylerim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, şöyle bir istirhamım olsun, siz bu kararları birlikte bir karşılaştırın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karar numarasını söyler misiniz, çok rica edeceğim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - 5. İdare Mahkemesi...

BAŞKAN – Buyurun, son defa.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, bu böyle sürer gider.

BAŞKAN – Haklısınız ama ne yapalım?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ankara 5. İdare Mahkemesi 2015'e 232 esas.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - 2015'e 1198...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – 232 esas... Evet sizin dediğiniz farklı, alakası olmayan bir şey ve şunu söyleyeyim: Geçtiğimiz cuma günü aynı iddialara istinaden Sayın Özgür Özel “Yürürlükte olan İmar Kanunu’na aykırı inşaat yoksa çıkarılan imar barışından niye yararlanıldı o bina için?” diyor, Beştepe için. Ben de kürsüden sormuştum bunu ispatlayın diye. İmar barışından yararlanıldığına dair ispatlayın. Hâlâ ispatlayın diyorum. İspatlayamazsınız çünkü böyle bir başvuru yok. Başından beri bu Beştepe, hukuka ve İmar Kanunu’na uygundur arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

18.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, çok basit ve çok net. 2015/1198 no.lu karar hâlen Yargıtayda, bilerek görüştürülüyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yargıtayda değil ya, Danıştayda.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Danıştayda, özür dilerim, Yargıtayla ne alakası var. Vergi idare mahkemesi... Danıştay, Danıştay...

İkincisi de: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de esastan bu dosyayı görüşüyor almış olduğu kararlara uyulmadan yapıldı diye. Kendi söylediğini, bu durumu ortadan kaldırmak için, mahkeme kararına aykırı bir imar düzenlemesi yapıyor. O imar düzenlemesiyle mahkeme kararı boşa düşürülerek ışık hızıyla... Bakın, 2011/879 no.lu karar daha görüşülmeden, esas numarası beklerken ışık hızıyla majestelerinin yargısı, majestelerinin oturduğu yerle ilgili bir karar çıkartıyorlar, onu bana okuyor. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi diyor ki: Siz yargı kararına uymadan bu kaçak sarayı yaptınız. Siz de diyorsunuz ki: Yaparken kaçaktı, sonradan kulpunu uydurduk. Bunun itirafıdır bu yaptığımız. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya, alakası yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, birer dakika söz veriyorum sadece ve bu konuyu kapatıyorum.

Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

19.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, ifade ettiği kararın tarafsız yargının kararı olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, ben biraz evvel kararı okudum, hukuk burada, tarafsız yargının kararı burada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben de okudum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben, Sayın Özgür Özel bir iddiada bulundu, onun üzerine bunu açtım. Gene “kaçak saray” denildiği için CHP tarafından, “kaçak saray” denildiği için.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kaçak.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Kaçak değil. “Madem kaçak değildi, niçin imar barışından yararlanmak için başvurduunuz?” dediniz. Bunu ispatlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onu söylüyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İspatlamazsanız müfterisiniz, bu kadar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir dakika bile sürmez.

BAŞKAN – Buyurun.

20.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bilerek, isteyerek, ilk andan beri bunu çarpıtıp “Efendim, yapılan ilk binayla ilgili imar barışına...” Bir kere o kapsam dışında, son derece alakasız olur zaten o. Benim söylediğim, bir daha söylüyorum, yeni bir bilgi olarak da söylüyorum bunu size: 15 Temmuz müzesi yapımı için 61 bin metrekareselik alanı yapılaşmaya açıyorsunuz, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bunu onaylıyor ve bu askıya çıkarılıyor. Bununla ilgili yeniden bir yargı süreci takip edilecek ancak “Bu konuda -tarih itibarıyla da- o yer için imar barışına başvurarak mahkemeyi boşa düşürüyorlar.” diye gelen bir bilgi var. Bunu söyledim ve bu konuda elinde devlet imkânlarıyla imar barışı başvurusu, bilmem nesi falan filan... Biz de diyoruz ki: Böyle bir çalışma var, müzenin yapılmasına değil, oraya yapılmasına karşıyız. Bununla ilgili imar barış başvurusunu da bulduğumuzda aynı bu karar gibi getirip alınınızın ortasına yapıştıracağız, onu söylüyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Demek ki henüz bir şey yok. Delil başka, iddia bambaşka.

BAŞKAN – Arkadaşlar, tekrar söylüyorum: Bundan sonra grup başkan vekillerimizin taleplerini de 60’a göreyse bir dakika, sataşmadansa kürsüden iki dakika olarak değerlendireceğim, sonra bozuşmayalım.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)*

2.- *2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi, şahsı adına Adıyaman Milletvekili İbrahim Halil Fırat konuşacaktır.

Buyurun Sayın Fırat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

İBRAHİM HALİL FIRAT (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, 2019 yılı bütçemiz, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk bütçesi olması sebebiyle önem arz etmektedir. Bizim bütün bütçelerimizde olduğu gibi, bu bütçede de hizmet odaklı, insan odaklı bütçemizi yapıyoruz.

2019 yılı merkezi yönetim bütçesi, ekonomide dengelenmenin ve bütçede disiplinin sağlanması, orta vadede sürdürülebilir büyüme ve adaletli paylaşımaya yönelik ekonomik değişimin gerçekleştirilmesi, mali disiplinin sürdürülmesi, kamu dengelerinin iyileştirilmesi, maliye politikasının sürdürülebilirliğinin gözetilmesi ve kamu maliyesi alanında elde edilen kazanımların gelecek dönemde de korunması başta olmak üzere, birçok hedefin gerçekleştirilmesi amacını taşımaktadır. Bütçemiz adaletli ve vicdanlıdır; emekçiden yana, yoksuldan yana, çiftçiden yana, öğretmenden yana, doktordan yana, memurdan yana, velhasıl vatandaştan yanadır, üretimden yanadır. Bu bütçeyle huzuru vadediyoruz, kardeşliği vadediyoruz, refahı vadediyoruz, birlik ve beraberliği vadediyoruz.

Sayın milletvekilleri, milletimizin en büyük özelliği “Sen, ben yok; biz varız.” düşüncesiyle hareket etmesidir. Birlik ve beraberliğimize sahip çıktığımız sürece günden güne kalkınan devletimiz ve ülkemiz daha müreffeh hâle gelecek, huzur ve güven ortamının devamı, hepimize daha iyi imkân ve mutluluklar getirecektir.

Küresel boyuttaki terörizm, aşırıçılık, ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve yasa dışı göç, ekonomik kriz, insani trajediler, çevre sorunları gibi meseleler hepimizi ilgilendirmektedir. Bölgemiz, hatta tüm dünya olarak bugün zor bir dönemden geçmekteyiz; barışa, hoşgörüye, istikrar ve güvenliğe, ekonomik ve insani kalkınmaya her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyuyoruz.

Aziz milletimizin beklediği hizmetleri birer birer yerine getirirken diğer yandan, millî irade ve egemenliğe karşı yönelen her türlü tehdidin zerre kadar gözümüzü kırpmadan, endişe etmeden karşısında olduk. Geldiğimiz bu noktada, elhamdülillah, ülkemiz; demokrasisiyle, hukuk devletiyle, terörle mücadelesiyle önemli başarılar sağlamıştır. Ülkemizin geleceği için daha güzel günler yaşayacağımızı temenni ediyorum.

On altı yıldan beri olduğu gibi, bütçelerimizle ülkemizin en ücra köşelerine kadar ulaşarak yediden yetmişe tüm vatandaşlarımıza el uzatıyor olmanın ve bütçemiz imkânları doğrultusunda eğitimden sağlığa, ulaşımdan enerjiye, emniyetten adliyeye kadar birçok alanda hizmet ve yatırımları gerçekleştiriyoruz. Devletimizin gücünü ve şefkatini hissettirmenin mutluluğunu yaşıyoruz.

Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; AK PARTİ hükümetleriyle birlikte sağlıkta, özellikle kendi bölgem olan Adıyaman'dan da birçok örnek vererek... Bakınız, bizim Adıyaman'da -sağlıkta-AK PARTİ iktidara gelmeden önce 2 tane ambulansımız vardı. Bu ambulanslarda hasta olduğunda ve başka yere sevk edilmesi gerektiğinde şunu söylüyorlardı: “Ambulans orada ancak bunun mazot parasını yatırmadan sizin hastanıza götürmeyeceğiz.” diyorlardı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama bugün, elhamdülillah, Adıyaman'da 60'ın üzerinde ambulansımız ve kış şartları zor geçen Gerger, Sincik, ve Çelikhane ilçelerimizde de paletli ambulanslarımız bulunmaktadır ve bu şekilde şu anda bütün ilçelerimizde biz sağlık alanında hastanelerimizi yaptırдық. Adıyaman'da 400 yataklı Eğitim ve Araştırma Hastanesini gerçekleştirdik. Bunu tüm Türkiye için söylemek mümkündür. Enerjide aynı şekilde. AK PARTİ iktidara geldiğinde tüm Türkiye'de 7 il doğal gaz kullanırken, hamdolsun, bugün, Türkiye'deki tüm illerimiz ve ilçelerimizle birlikte doğal gazı kullanıyoruz. Adliye binalarımız aynı şekilde. Ulaşımında, Adıyaman'ın bütün çevre illerle olan bağlantılı duble yollarını yaptık. AK PARTİ iktidara geldiğinde Türkiye'de 6.100 kilometre duble yol yapılmışken bugün AK PARTİ döneminde 20 bin kilometrenin üzerinde duble yol yaptık. Köprüler yaptık, havaalanları yaptık. AK PARTİ iktidara gelmeden 25 tane havaalanı varken bugün 56 tane.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Adıyaman tütününü iptal ettiniz.

İBRAHİM HALİL FIRAT (Devamla) - Biz Adıyaman’da havaalanı yaptık, biz Adıyaman’da double yolların bağlantısını yaptık, hastaneler yaptık, Biz Adıyaman’da birçok şeyi gerçekleştirdik.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Adıyaman’da yüzde 20’lik işsizlik oranı var, yüzde 20, onu anlatsana.

İBRAHİM HALİL FIRAT (Devamla) - Aynı şekilde Türkiye’de de bunları yaptık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Fırat.

İBRAHİM HALİL FIRAT (Devamla) – İşte, biz AK PARTİ olarak hizmet odaklı ve insan endekslisi olarak yolumuza devam ediyoruz, milletimizin refahı ve mutluluğu için hizmet etmeye devam edeceğiz. İnşallah 2019 bütçemizde de bu şekilde yolumuza devam edeceğiz. Vesayetin, prangalarından kurtulmuş, özgür, demokratik, her düşüncenin ve her inancın rahatça yaşayabileceği bir Türkiye hayaliyle kurulan partimiz, on altı yıldan beri insanı merkez alarak, hizmet odaklı olarak yoluna devam ediyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçenin ülkemize, milletimize, vatanımıza hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, emeği geçen herkese saygı ve hürmetlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, şahsı adına Hatay Milletvekili Barış Atay Mengüllüoğlu.

Buyurun Sayın Mengüllüoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Genel Kurulu ve halkımızı selamlıyorum.

Kabul ediyorum arkadaşlar, engelleyemedik. Günlerdir bütçe görüşmelerinde “Şunu yaptık, bunu yaptık.” deyip her fırsatta muhalefete saldırmanızı, halkın çıkarlarını korumak amacıyla dile getirdiğimiz bütün itirazlara rağmen bütçeyi bir virgül dahi değiştirmeden Genel Kurula getirmenizi engelleyemedik.

Seçimlerin her defasında manipüle edildiğini bilmemize rağmen on altı yıldır iktidarda kalabilmenizi engelleyemedik.

İktidarınız boyunca Soma’da, “Torunlar”da, üçüncü havalimanında, Ermenek’te ve daha sayamayacağımız birçok yerde 21 bin işçinin iş cinayetlerinde öldürülmesini, Soma’da yere düşen emekçinin tekmelenmesini, Taner Yıldız’ın üç gün üst üste giydiği gömleğinin 301 maden işçisinin toprak altında kalmasından daha fazla haber değeri olmasını engelleyemedik.

Suruç’ta çocuklara oyuncak götüren devrimci gençlerin, 10 Ekimde “barış” diyenlerin, Roboski’de yaşamak için sınırdan geçmek zorunda kalanların katledilmesini engelleyemedik.

Evinin önünde vurulan Taybet ananın cenazesinin bir hafta boyunca sokakta bırakılmasını da engelleyemedik.

Gezi’de gençlerin sokaklarda vurulmasını, dövülerek öldürülmesini, katillerinin aklanması için verilen çabaları, akıl dışı yalanların çarşaf çarşaf serilmesini engelleyemedik.

SALİH CORA (Trabzon) – Şehitlerimizden de bahset Barış Bey.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Ederiz.

Emek Sineması’nın, AKM’nin yıkılmasını, ormanlarımızın katledilmesini, ülkenin kamu kuruluşlarının, fabrikalarının “özelleştirme” adı altında peşkeş çekilmesini de engelleyemedik, 2 askerinizin donarak öldürülmesini de engelleyemedik mesela. (HDP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – “Askeriniz” mi, “askerimiz” mi?

BAŞKAN – Sayın Cora, lütfen, oturduğunuz yerden müdahale etmeyin. Yok böyle bir usul.

SALİH CORA (Trabzon) – “Askeriniz” diyor, Sayın Başkan.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – On altı yılda 10 tren kazasında bir tek üst düzey yetkiliyi sorumlu tutmamanızı da kazalarda çocuğunun neden öldürüldüğünü soran annelere kör, sağır kalmanızı da gözümüzün içine bakıp yapılan pişkince açıklamaları da engelleyemedik.

Paraları sıfırlamanızı, bakanların birilerinin önüne yatmasını, hediye saatler almasını da engelleyemedik, on bir yıl boyunca istedikleri her şeyi verip ortaklaştığımız kişilerle çıkarlarınız çatışınca sizin dışınızda kalan herkesi “FETÖ”cü” diye suçlamanızı da engelleyemedik.

KHK’lerle insanları işlerinden etmenizi; akademisyen, gazeteci, avukat, öğrenci, muhalif olan kim varsa tutsak etmenizi; Hrant Dink’in, Tahir Elçi’nin hedef gösterilip öldürülmesini ve sanatçı, gazeteci, haber spikeri, önünüze çıkan kim varsa hâlâ meydanlardan hedef gösterilmesini de engelleyemedik.

Çocuklarına okul kıyafeti alamadığı için intihar eden babaları “Şov yapıyor.” diye aşağılamanızı engelleyemediğimiz gibi emekçiler bu durumdayken OHAL’i patronların hesabına kullanmanızı da engelleyemedik ve ne yazık ki karşımızda büyük bir kibirle hâlâ oturuyor olmanızı da engelleyemiyoruz.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Bizim buraya gelmemizi de engelleyemiyorsunuz. Bu kadar övünüyorsunuz.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Alman halkı da Brecht’in sürgüne gönderilmesini, Şili halkı Victor Jara’nın ellerinin kesilmesini...

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Halkla ne alaka? Hadi oradan be!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – ...İspanyol halkı Lorca’nın kurşuna dizilmesini de engelleyememişti, aynı bizim halkımızın Nazım’ın, Yılmaz Güney’in, Ahmet Kaya’nın sürgünde ölmesini, Ruhi Su’nun gözlerimizin önünde yitip gitmesini engelleyemediği gibi. Ama bugün, halklara, halklarımıza miras kalan onların türküleri, onların oyunları, onların filmleri, onların şiirleridir. Hiçbir diktatörünse esamesi okunmuyor bilesiniz.

Kibrin bir sebebi de mutlak güç sahibi olduğunu sanmaktır, biliyorum. Ben mücadele ettiğiniz kişileri iyi anlamaktan yanayım. O yüzden sizi ve davranışlarınızı gerçekten anlayabilmek için biraz araştırma da yaptım. Karşıma hubris sendromu diye bir hastalık çıktı.

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Hadi oradan be! Terbiyeli ol!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Kısaca çok uzun süre gücü elinde bulundurmaktan kaynaklanan bir kibir sendromu diyebiliriz.

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Terbiyeli konuş!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – İnternete bunu yazınca bir platformda çıkan ilk örneğin Recep Tayyip Erdoğan olması bence manidar. Sizin için de düşündürücü olmalı arkadaşlar.

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Hadi oradan be!

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Hasta sensin, hasta.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Bu kibir hiçbir zaman kaybetmeyeceğinizi sanmanızdan geliyor.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sen FETÖ mü, PKK mı, hangisiyle berabersin?

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Bir yandan da bu kibir ve yenilmezlik sanrısı içinde yaşarken korktuğunuzu da biliyorum.

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – FETÖ ağzıyla konuşma!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Örneğin haftalardır ta Fransa’da sarı yelekli eylemi iktidarın gündeminde. İktidara yakın kalemler sarı yelek alanların terörist olduğunu söylüyor.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Halk sizi izliyor, halk.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Dinleyin, dinleyin.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Hatta bir grup başkan vekiliniz “Sakin denemeyin, devlet cevabınızı verir.” diye üst perdeden tehditler savurdu bu kürsüde.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Macron diyor, Macron.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Buradan yola çıkarak bitmek tükenmek bilmeyen Gezi travmanız nüksetti, her hak arama talebini, her küçük eylemi Gezi’yle bağdaştırıyorsunuz. Şarlatanın biri “Gezicilerin başı kesilmelidir.” diyor, sesinizi çıkarmıyorsunuz. Şunu söyleyeyim: Siz ne dersiniz deyin Gezi bizim için onurdur. Ben orada geçirdiğim her dakikadan gurur duyuyorum. (HDP sıralarından alkışlar) İçinde olmaktan da gurur duyacağım.

Bakın, biz baş kesmeyiz ama bu niyetli olanların karşısında dimdik duracağımızdan, bir tek geri adım atmayacağımızdan emin olabilirsiniz.

Tolstoy’un bir sözü var: “Kibir ve inat bir kişinin kendini mükemmel görmesini, sonra da sonunu oluşturur.”

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Kendinizi tarif ettiniz, bravo!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Emin olun size karşı mücadele etmek için sarı yelege ihtiyacımız yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Sarı yeleklilere ihtiyacımız yok.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Emperyalizmin gayelerini onur olarak görüyorsunuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, konuşmayalım.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Ne giydiğimizi görmenize ihtiyacımız yok.

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Tam sana yakıştı gibi konuşuyorsun, evet.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Haklı olduğunu bilen, hakkını aramak için mücadele eden, faşizme karşı omuz omuza, yan yana duran örgütlü bir halk size cevabını verir ve emin olun yetecektir de. Ne giydiğimiz önemi yok. Geldiğimizde göreceksiniz, bunu bilesiniz. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Göreceğiz!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Hadi bakalım, göreceğiz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, sataşma mı, 60 mı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir sataşma var, evet. Dolayısıyla sataşma münasebetiyle söz almak istiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne söyledi ki?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla kibirden bahsetti, hastalıktan bahsetti bizim grubumuza yönelik. Bu nedenle...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cumhurbaşkanıya söyledi.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Grubunuza değil, Tayyip Erdoğan’a...

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Hatay Milletvekili Barış Atay Mengülliüoğlu'nun 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Evet, ben genelde yerimden açıklama yapma ihtiyacı olduğu zaman açıklıyorum, hatta eleştirileri de sükûnetle dinliyoruz ama kendisi hasta olup da hastalıklı ruh hâletiyle burada kendi durumunu başkalarına psikolojik olarak yansıtanlar karşımıza çıkınca onlara da sözlerini aynen iade ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, Gezi birileri için onur olabilir. Demokratik bir Türkiye'de özgürlüklerin önünü açan AK PARTİ'dir. Refahı hakikaten toplum tabanına yayan AK PARTİ'dir.

HÜDA KAYA (İstanbul) - Bu kadar yalan olmaz ya. Bu kadar yalan olmaz ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Hanımefendi, halk bunun ispatı! On altı yıldır bu halk boşuna mı AK PARTİ'yi iktidar yapıyor? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Halka saygılı olun. Hakk'a saygılı olun.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Halk bilgi edinmiyor! Halk bilgi edinmiyor! Sadece sizin kanallarınız var.

BAŞKAN – Sayın Kaya, ne yapmak istiyorsunuz anlamıyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Evet, 15 Temmuz, arkadaşlar, dünyanın en büyük 10 tane projesinden 6'sının Türkiye'de gerçekleşmesini engellemeye yönelik uluslararası bir operasyondur. Emperyalistlerin ekmeğine yağ sürmekle...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Havuz, havuz...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Emperyalistlere bu büyük mega projelerle tokat atmak işte bizim şiarımız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Mega soygun!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bak, bunlar gerçek, gerçek.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Mega soygun!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – 2015'te bunlar yapılmasın diyenler...

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Ölen işçilerden bahset, işçilerden.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – ...Gezi'de Vandalizme esir oldular. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Torunların ödeyecek onu, torunların!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Biz Vandalizme esir değil, milletimizin emrinde hizmetkâr olmaya geldik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Cengiz İnşaata hizmetkâr oluyorsunuz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Toparlayacağım.

BAŞKAN – Sataşmalarda uzatmıyoruz Sayın Akbaşıoğlu.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Cengiz İnşaata hizmetkâr ediyorsunuz milleti!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Peki, öyleyse kayda geçsin.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bunlarla havuzu dolduruyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kanını emdiniz milletin be!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Arkadaşlar...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Utanmadan gösteriyorsunuz soygunlarınızı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, hep beraber...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kanını emdiniz milletin, kanını!

BAŞKAN – Arkadaşlar... Sayın Akar, ne oluyor! Sayın Akar...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – ...bütün milletimizin hizmetinde olmaya bu eserler devam edecek. Sizler de oradan geçmeye, o havaalanından yolculuk yapmaya devam edeceksiniz.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bedava konuşuyorsun oradan be!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Uçaktan pahalı, uçaktan!

BAŞKAN – Sayın Mengüllüoğlu...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Sayın Başkanım, 69’dan söz istiyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Uçakla gitmek daha ucuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, duymak istiyorum arkadaşımızı. Bir dakika...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşma yok.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – 69’uncu maddeden, şahsıma sataşmadan söz istiyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Açıklama var, sataşma yok.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – “Kendisi hasta olup” derken, şahsımla ilgili bir iddiada bulundu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Siz bizi... Hayır, kendiniz bize söylediniz, biz size iade ettik, size söylemedik.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – “Kendi hasta olup bizi bununla itham eden” dediniz. Sayın Başkan...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Siz söylediniz.

BAŞKAN – Sayın Mengüllüoğlu, söz veriyorum fakat siz söylediniz, o size cevap verdi. Siz söyleyeceksiniz, cevap verecek yani bunun şeyi yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, tarafsız olun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tarafsız olun Başkanım.

BAŞKAN – Tekrar sataşmaya imkân vermeyelim, Genel Kurula hitap edelim lütfen.

Buyurun.

2.- Hatay Milletvekili Barış Atay Mengülluoğlu'nun, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Burada sonuç itibarıyla bir tespit var arkadaşlar. Mesela “Kansersiniz.” desem...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kimin tespiti?

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Bir saniye, lütfen...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ama bir dakika...

BAŞKAN – Arkadaşlar...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Tamam, söyleyeyim, devam edin.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Neyi tespit ediyorsun sen? Doktor musun?

BAŞKAN – Ya, arkadaşlar, bir kişiye söz verdim, ne oluyor anlamıyorum ben, lütfen.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Ben “Kansersiniz.” desem bu kadar alınmazdınız, hubris sendromunu hepimiz biliyor olmalısınız ki bayağı zorunuza gitti; problem değil.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya doktor musun?

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Doktor musun?

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Başkan vekilinizin söylediği gibi hasta olsam...

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Her şeyi de biliyorsun.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Doktor musun sen?

BAŞKAN – Sayın Güler...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – ...bunu kabul eder, şahsen tedavi olmayı tercih ederim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Muayene oldunuz mu?

BAŞKAN – Sayın Güler...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Bence bu önerimi dikkate alın.

Şunu da söyleyeyim: Sayın Grup Başkan Vekili sürekli burada çıkıp...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Muayene oldunuz mu? Siz muayene oldunuz mu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, lütfen...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Evet, muayene oldum.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Ne çıktı sonucu?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – E tamam, muayene oldum, sordunuz. Allah Allah!

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Ne çıktı? Ne çıktı?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ne çıktı? Hasta mısınız?

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Grup Başkan Vekili, sürekli burada çıkıp köprü fotoğrafları göstermeniz...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Rahatsız mı oldun?

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – Biz yaptık, biz, AK PARTİ yaptı.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – ...asında hükûmetinizin çok da bir şey yapmadığını gösteriyor. Bu sizin göreviniz zaten hükûmet olarak.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Öyle mi? Öyle mi?

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Siz bize köprü yaparken lütufta bulunmuyorsunuz açıkçası.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Niye karşı çıkıyorsunuz o zaman? Görevimiz de niye karşı çıkıyorsunuz o zaman?

BAŞKAN – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sizin göreviniz ne peki? Sizin göreviniz ne?

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Konuşmak istiyorsanız çıkıp konuşabilirsiniz arkadaşlar. Başkan size söz verecektir.

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – Konuşuruz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Yıkmak değil mi sizin göreviniz!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – O yüzden bence naçizane önerimizi dikkate alın, çok uzun süre iktidarda kalmak ne yazık ki böyle şeylere sebep olabiliyor.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sen kalamazsın, iktidar olamazsın sen, emperyalistlerin uşağısın.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Bir gidip görünmenizde yarar var. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, konuşmalar tamamlandı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sadece kayıtlara geçsin.

Bir daha tekrarlıyorum: Biz hiç kimseye bir sataşmada bulunmadık, herhangi bir söz de atmadık. Grubumuza yöneltilen cümleleri, fazla da bir şey söylemedik, ilave ettik arkadaşlar. Herhâlde dokundu biraz.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Yo. Yo.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Size dokundu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, biraz dokundu.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Bir rahatsızlığınızın olabilir arkadaşlar, bu utanılacak bir şey değil, gider tedavi olursunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yani ben tekrar şunu ifade ediyorum: Sataşma mataşma yok, bize söylenenleri aynen iade ettik ve açıklamaları da bütün milletimizin huzurunda yaptık.

Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

BAŞKAN – Arkadaşlar, soru-cevap işlemine geçiyorum.

Soru-cevap işlemi 8’inci madde üzerinde on dakika; beş dakika soru, beş dakika cevap.

Sayın Taşkın, buyurun.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

18 Aralık Dünya Göçmenler Günü’ydü. Bugün Türkiye, dünyanın en çok sığınmacı barındıran ülkesi olmasına rağmen diğer yerlerde sergilenen çirkinliklerin hiçbirinin yaşanmadığı bir ülkedir. Biz, renginden, kültüründen önce insan olarak bakıyoruz. Karşınızdakini önce insan olarak gördüğünüzde, ona, insana yakışmayan bir davranış sergileme imkânı zaten olamaz. Avrupalı kimi bakanlar sığınmacıları kastederek “Hepsini denize dökmek lazım, boğulsalar da umurumuzda değil.” diyebiliyorlarsa orada insanlık ölmüş demektir. Akdeniz’de, Ege’de Avrupa’ya giden kırık dökük teknelerdeki insanları kurtarmak için gemi göndermek yerine savaş helikopteri göndermeyi teklif eden yazarlar Avrupa’da revaçtaysa durum vahim demektir. Avrupa’nın kendisini sorgulama vakti gelmiştir.

Bu vesileyle Dünya Göçmenler Günü’nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Güner...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Emeklilikte yaşa takılan binlerce kişi bir yıldır umutla iktidarın konuyu gündeme almasını bekliyor ancak iktidar konuyu inanılmaz yanlış ve yanlış bilgilerle yok sayıyor. Emeklilikte yaşa takılanlar ülke gerçeğidir ve hakları iktidar eliyle gasbedilmektedir. Prim ve gün süresini doldurmuş ve kendi priminin geri dönüşünü isteyen emekçilere “Yaşın tutmuyor.” diye dirsek gösteriliyor. Yaş sınırı ise 65 yaşına çıkarıldı, mezarda emeklilik sosyal devlet anlayışına uymuyor. Bireysel emeklilik dahi 58 yaşında oluyorsa iktidar emekliliği hak edenlerin hakkını vermemelidir; EYT’lilere “Türedi.” demek yerine EYT’lilerin ne istediğini öğrenip onlara gerekli desteği sağlamalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sertel, buyurun.

ATILA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bu ülkeyi yöneten ya da yönettiğini sananlara bazı sorularım olacak: Ekmeğin fiyatını biliyor musunuz; zeytinin 1 kilogram fiyatını biliyor musunuz; soğanın, patatesin, kuru fasulyenin, mercimeğin 1 kilogram fiyatını biliyor musunuz; etin 1 kilogram fiyatını biliyor musunuz; peynirin 1 kilogram fiyatını biliyor musunuz; elektrik, su, doğal gaz fiyatlarını biliyor musunuz; otobüs, metro, dolmuş fiyatlarını biliyor musunuz; insanın insanca yaşaması için aylık ne kadar para harcaması gerekiyor, biliyor musunuz; emekli maaşını biliyor musunuz; asgari ücret nedir, biliyor musunuz; polis, öğretmen, maliye memuru, PTT memuru, sağlıkçılar kaç parayla geçiniyor, biliyor musunuz; emeklilere yaşattığınız zulmü biliyor musunuz? Siz bu ülkede mi yaşıyorsunuz, başka bir ülkede mi yaşıyorsunuz? Bunun cevabını bekliyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Önal...

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tüm Türkiye’de olduğu gibi, Kırıkkale’imizde de Toplum Yararına Program kapsamında İŞKUR aracılığıyla noter çekilişi ve liste yöntemiyle altı ve dokuz ay süreyle işçi alımları yapılmaktadır. Bugün de Kırıkkale Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü önünde yapılacak olan noter çekilişinde sonuç bekleyen vatandaşlarımızı görüyorsunuz. Vatandaşlarımız noter çekilişinin yapıldığı yere alınmamakta, sonucu dışarıda beklemektedirler. Ancak her ne hikmetse Kırıkkale’de yapılan çekiliş ya da hazırlanan listelerde AKP teşkilatına yakın kişilerin eş dost ve akrabalarının işe alındığı görülmekte, ekonomik sıkıntı çeken, ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza ise AKP’ye üye olup olmadıkları sorularak siyasi baskı yapıldığı sıkça dillendirilmektedir.

Ekonomik sıkıntı çeken, çocuk okutan, kira ödeyen, kış günü sokakta çekiliş sonucu bekleyen Kırıkkaleli hemşehrilerimiz yapılan bu haksızlığın bir an önce sonlandırılmasını, İŞKUR vasıtasıyla yapılan alımların daha adil ve şeffaf yapılmasını talep ediyor.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bütçemizin içerisinde en büyük ikinci pay sağlığa ayrılmaktadır, 16,3. Peki, bu bütçenin içinde kimler var? 82 milyon insanımız var, memurumuz var, işçimiz var, esnafımız var, çiftçimiz var, emeklimiz var, ev hanımlarımız var, öğrencilerimiz var. Öğrencilerimiz demişken, üniversite öğrencileri için 25 yaşına kadar, lise öğrencileri için 20 yaşına kadar, kızlarımız evleninceye kadar, mezun olan öğrencilerimiz mezuniyet tarihinden itibaren iki yıla kadar Genel Sağlık Sigortası kapsamındadır yani tüm sağlık masraflarını devlet karşılamaktadır. Bütçede bunlar var.

Başka neler var mesela? Henüz doğmamış bebekler var, anneler var. Yani geçmişte yeni doğan bebekler ve anneler hastanede masraf ödeyemediği için rehin kalırken şimdi bütün masraflar bu bütçe tarafından karşılanırken ayrıca anneye de “gözün aydın” ödemesi yapılmaktadır.

Sayın Başkanım, soruyorum: Sağlığa ayrılan pay yurt içi millî hasılanın yüzde ne kadardır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünver...

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Biz “Bu bütçede işçi, memur, emekli, esnaf, çiftçi yok.” dedikçe AK PARTİ rahatsız oluyor. Söylediğimizi bir örnekle açıklayalım: Asgari ücretli bugün emekli olmak için müracaat ettiğinde 970 lira aylık bağlanıyor. Asgari ücretlinin yirmi beş yıl sonra emekli olduğunu düşünürsek o zaman alacağı emekli aylığının değeri bugünün parasıyla 718 lira olacak.

Bu hesaplama çiftçi Bağ-Kurlular için yapıldığında alacağı emekli aylığı 621 lira olacak. 2008’de yaptığınız sözde sosyal güvenlik reformu olmasaydı bugün asgari ücretli işçi emekli 1.822 lira, çiftçi Bağ-Kur emekli 1.260 lira emekli maaşı alacaktı. İşte, sadece bu sebep bile bu bütçede emekli, işçi, memur, esnaf, çiftçi yok demek için yeterli.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Çilez...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Eksik bilgiden doğru sonuç çıkmaz diye bir kaide vardır. Hatipler çıktığında eksik bilgilerle yorum ve eleştirilerde bulunabiliyorlar. Bu şekilde eleştiri yapılırken milletimiz yanıtlanabiliyor. Sorumluluğumuzu müdrik seçilmiş bireyler olarak azami dikkat, gayret göstermemiz gerektiğini düşünüyorum. Bugün buğday ithalatıyla alakalı yapılan bir eleştiriye de şu katkılarda bulunmak istiyorum: Sayın hatip 52 milyon ton karşılığı 15 milyar dolar ödeme yapıldığını söyledi. Bu mamul madde karşılığında buğday ithaline Hükümetimiz izin vermektedir. Bunun karşılığında 66 milyon ton makarna, 26,1 milyar dolar ihracat yapılmış, 2002-2018 sekizinci ay arasında net 11,5 milyar dolar dış ticaret fazlası verilmiştir. Yüce Meclisimizin bilgilerine sunulur.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Çulhaoğlu...

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

19 Aralık 1918’de ilk kurşun Hatay Dörtöyl Karakese’de Kara Mehmet Çavuş tarafından atılmıştır. Dört yıllık bir mücadeleden sonra 9 Ocak 1922 yılında Dörtöyl ilçemiz düşman işgalinden kurtulmuştur. İlk kurşun atılan 19 Aralık 1918 gününün anısına Dörtöyl İlk Kurşun Kültür Sanat ve Turunçgil Festivali ilçenin tarihî ve kültürel zenginliklerinin yanı sıra narenciye üretiminin tanıtımı açısından da önem arz etmektedir. Ben de bu şanlı günümüzün 100’üncü yılı münasebetiyle düzenlenen turunçgil ve narenciye festivalinin bütün üreticilerimize ve yöre halkına hayırlı uğurlu olmasını diliyor, Kara Mehmet Çavuş’u rahmet ve şükranla anıyorum. Hataylı hemşehrilerime saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cevap için ilave yapacağım ben Sayın Başkan.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Yok, sadece gelen sorular içerisinde tek bir soru var, onu söyleyeyim.

Sağlık harcamalarının bütçe giderleri içerisindeki payı 157 milyarla, yüzde 16,3’tür.

Devam ederseniz soru-cevap kısmına konuşayım?

BAŞKAN – Devam edeceğimiz tabii ki bu on dakikayı tamamlayana kadar.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Peki, madem sağlıktan açıldı, o zaman biraz bilgi vereyim.

2002 yılında Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde toplam 107.394 yatak kapasitesi vardı ve bunun sadece yüzde 6’lık kısmı, 6.839’u nitelikli yataktı. Bugün geline nokta 145.450 yatak kapasitesine sahibiz, yaklaşık 38 bin yeni yatak ilavesi olmuştur ve 6.839 olan yatak kapasitesi de 102 bine taşınmıştır. Şu anki mevcut yatak kapasitesinin yüzde 70’i de nitelikli yatak kapasitesinden oluşmaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sıradan devam edelim.

Sayın Ayvazoğlu? Yok.

Sayın Aydın? Yok.

Sayın Barut, buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, iktidarın “Kriz yok.” söylemlerine karşın ülkemiz derin bir krizle karşı karşıyadır. Bugün ekonomik durgunluktan ekonomik küçülmeye gidiyoruz. Bu kriz, iktidarın bilerek ve isteyerek kurduğu düzenin krizidir. Bu kriz, üretimden yana değil ranttan yana, hukuktan yana değil keyflikten yanadır, demokrasiden yana değil tek adamlıktan yana, iktidarın çıkarttığı düzenin krizidir. Eğer “Kriz yok.” diyorsanız niye bir yılda 330 bin kişi daha işini kaybetti? Neden işsizlik son bir buçuk yılın zirvesinde ve yüzde 11,4’tür? Neden insanlar iş arayamayacak kadar umutsuz, eksik çalışmaya bile razı hâle getirildi? Neden kadınlar ve gençler işsizdir? Kriz yoksa niye sanayi üretimi bir yılda yüzde 6 daha küçüldü? Neden kişi başına millî gelir 2013’ten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar böylece 8’inci madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

9’uncu maddeyi okutuyorum, buyurun:

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yatırım Harcamaları, Mahalli İdareler ve Fonlara İlişkin Hükümler

Yatırım harcamaları

MADDE 9- (1) 2019 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamaz. Bu cetvellerde yer alan projeler ile ödeneği toplu olarak verilmiş projeler kapsamındaki yıllara sari işlere (Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca gerçekleştirilecek şehir içi raylı ulaşım sistemleri ve metro yapım projeleri ile diğer demiryolu yapımı ve çeken araç projeleri hariç) 2019 yılında başlanabilmesi için proje veya işin 2019 yılı yatırım ödeneği, proje maliyetinin yüzde 10’undan az olamaz. Bu oranın altında kalan proje ve işler için gerektiğinde projeler, 2019 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyulmak ve öncelikle kurumların yatırım ödenekleri içinde kalmak suretiyle revize edilebilir.

(2) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş yıllık projelerinden makine-teçhizat, büyük onarım, idame-yenileme, tamamlama ile bilgisayar yazılımı ve donanımı projelerinin detay programları ile alt projeleri itibarıyla tatad edilen ve edilmeyen toplulaştırılmış projeler ile ilgili işlemlerde 2019 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esasları uygulanır.

(3) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerine yatırım projeleri ile ilgili olarak yapılacak ödenek ekleme, devir ve aktarma işlemleri 2019 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usul ve esaslara göre yatırım programı ile ilişkilendirilir.

(4) 2019 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişiklikler için 2019 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usullere uyulur.

(5) 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu ile İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanununun 28/A maddesi ve geçici 10 uncu maddesi gereği 2019 yılı bütçesine devren kaydedilecek ödenekler, Strateji ve Bütçe Başkanlığına bilgi vermek kaydıyla proje sahibi ilgili kurum tarafından Yatırım Programında yer alan projelerle ilişkilendirilir.

BAŞKAN – 9’uncu madde üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin...

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe kanununun 9’uncu maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Geçen hafta AK PARTİ’nin yatırım anlayışını ortaya koyan müessif bir tren kazası yaşandı. Dikkatsizlik ve ihmale ek olarak yönetimin sorumsuz tutumu nedeniyle yaşandığı izlenimi veren kazada hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Kamuoyuna yansıdığı kadarıyla bu kazanın en önemli nedenlerinden birisi sinyalizasyon altyapısının tamamlanmamış olmasına rağmen hattın ulaşım açılmış olması. Pamukova’da ve Çorlu’da yaşanan tren kazalarında Parlamentomuzun denetim mekanizması doğru bir şekilde işletilebilseydi geçen hafta yaşadığımız üzücü olay muhtemelen yaşanmayacaktı. İYİ PARTİ bu konuda önergeler vermişti, reddedildi, cevaplandırılmadı.

Son kaza AK PARTİ iktidarının yatırım anlayışını da yansıtıyor. Maalesef iktidar ya seçim dönemlerinde yatırım vaatleriyle vatandaşın gözünü boyamayı ya da tam anlamıyla bitmemiş olan yatırımları tamamlanmış gibi göstermeyi alışkanlık hâline getirdi.

İstanbul üçüncü havalimanı daha çok tartışmaya konu olacak. Muhtemelen tarihe yanlış zihniyetle girilen, sakat bir proje olarak geçecek. 2007 yılında da her yere “Yerli uçağımız göklerde.” diye afişler asıldı, yerli uçağımızı göklerde göreceğiz diye beklerken bir de baktık ki Katar’dan hediye olduğu iddia edilen uçan saraylar uçmaya başladı göklerimizde. Bu uçakla ilgili olarak sorduğum soru önergesine aradan üç aydan fazla geçmesine rağmen hâlâ bir yanıt alamadım nedense. Demokratik ve hesap verebilir yönetimlerde bu gibi meseleler yaşanmaz.

Seçim bölgem Aydın da tutulmayan sözler ve tamamlanmayan yatırımlardan mustarıptır. Aydın’da uzun yıllardan beri havalimanı için müsait saha vardır. AK PARTİ on altı yıldan beri her seçimde yolcu taşımacılığı için havaalanı sözü vermekte ancak proje bir türlü gerçekleştirilememektedir. Oysa Aydın Ticaret Odası başta olmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşların hazırladığı raporlara göre Aydın Çıldır Havalimanı gayet rantabl ve fizibl gözükmektedir.

Aydın’ın hemşehrilerimin ısrarla beklemedikleri bir diğer altyapı yatırımı ise hızlı tren projesidir. Ülkemizin en eski demir yolu güzergâhı olan İzmir-Aydın demir yolu tarihe ve geleceğe yakışmayacak kadar çağ dışı kalmıştır. 2023’e kadar tamamlanması vadedilmiştir, ne var ki henüz hiçbir ilerleme yoktur. Proje Aydın ili 2018 yılı kamu yatırımları içinde de yer almamış ve boş vaatler kataloğuna girmiştir. Aydın halkının Kuşadası-Selçuk sınırından başlayarak Güzelçamlı’ya kadar devam eden sahil bandında hafif raylı ulaşım sistemi talebi de bulunmaktadır. Bu sistem hem yoğunlaşan trafiğe nefes aldırarak hem de bu turizm bölgesinde özgün bir cazibe hattı oluşturacaktır. Güzelçamlı’da limanın çevreye uygun koşullarda genişletilmesi ve derinleştirilmesi de ihtiyaç duyulan ciddi bir projedir.

Aydın, Türkiye turizmiyle özdeş addedilen bölgelerden birisidir ancak bilhassa merkezi, iktidarın ihmaliinden kaynaklanan altyapı sorunları nedeniyle Aydın turizmi haksızlığa uğratılmaktadır. Nazilli’de ise üniversite ve tarım organize sanayi altyapısı hazırlanması maalesef havada kalmış projeler arasındadır. Esasen Aydın’lı hemşehrilerim kendileri ekonomik kaderlerini belirleyecek güce, enerjiye, öngörüye ve girişimci ruha sahiptir. Ne var ki bu defa da karşılıklarına bir düzine bürokratik engel çıkmaktadır.

Öte yandan, Aydın’ın ekonomik verileri göz önünde bulundurulduğunda yatırım teşviklerinde ikinci bölgede olması da aklın ve ekonomik rasyonalitenin kabul edeceği bir şey değildir. İYİ PARTİ’nin anlayışına göre, teşvik bölgeleri yeniden makul ölçütlere göre düzenlenmelidir, özel yatırımlarda tüm engeller kaldırılmalıdır. Yatırımlar için en önemli koşul, yatırımın yapılacağı bölge halkının rızasının alınmasıdır. Hâlbuki, Aydın’da Aydınlıların rızası olmamasına rağmen bölgede insan yaşamı, çevre, tarım ve hayvancılık üzerinde ağır tahribat yaratan denetimsiz JES projeleri işletilmektedir, yenileri yapılmaktadır. Bu konuda, ilgili kurumlar gereken tedbirleri ivedilikle almalı, denetimleri artırmalı, Aydın’ın tarihinin, bugünün ve geleceğinin yok olmasının önüne geçilmelidir.

Yıllardır beklenen ve daha önce 3 kez iptal edilen 140 kilometrelik Aydın-Denizli Otoyolu Projesi’nin yap-ışlet-devret ihalesi de birkaç hafta önce nihayet tamamlanmıştır. Karayolları Genel Müdürlüğünün verdiği bilgilere göre, geçiş ücretleri otomobil ve kilometre bazında 5 euro/cent olarak ücretlendirilecektir. Türk lirasına geçiş için zorlayıcı düzenlemeler yapan iktidarın bu mukaveleleri euro ile yapması tam bir tenakuzdur. Bu ihalenin inandırıcılığını da sorgulamak gerekir. Yıllardır askıda olan bir yatırım, ekonomik kriz nedeniyle büyük yatırımların durdurulduğu bir ortamda gündeme getirildi. Ümit edelim ki ihale Aydınlıları oyalamak için bir yerel seçim teşebbüsünden ibaret olmasın. Ayrıca, otoyol gibi önemli bir konudaki ihalenin bugüne kadar herhangi bir otoyol yapma deneyimi olmadığı söylenen bir konsorsiyuma verilmiş olması da ilave bir soru işaretidir.

Sayın milletvekilleri “çılgın proje” olarak adlandırılan Kanal İstanbul’aysa hiç değinmeyeceğim. Böyle bir projenin sırf gündeme getirilmiş olması bizatihi felakettir. Ülkemizin artık tamamlanmadan açılan yatırımlara, tutulmayan sözlere, göstermelik temellere, çılgın ve verimsiz projelere takati kalmadı. Rahmetli Menderes, Demirel ve Özal dönemlerinde ekonomide esas olan imar, inşa ve istihald. AK PARTİ için iktidar inşaat oldu. Sonuçta, inşaat iktidar oldu. İnşaat, ihya olma aracı hâline dönüştü. O deniz de bitti ve ekonomi bugünkü çöküşün içinde düştü.

Diğer yandan da yapılan yatırımlara geçiş ve kullanım garantisi verilerek zaten iş bulmakta güçlük çeken veya 1.600 liralık asgari ücretle geçinmeye çalışan hatta asgari ücretin de altında bir gelirle geçinen 10 milyon civarında vatandaşımızın, dar gelirlielerin sırtına ilave yükler bindiriliyor. İYİ PARTİ olarak asgari ücretin iyileştirilmesine, emekli maaşlarının artırılmasına yönelik Meclise verdiğimiz bütün önerge ve tekliflerimiz maalesef iktidar bloku yani Cumhurbaşkanlığı çoğunluğu tarafından reddediliyor.

İktidarın yaklaşımının demokrasinin asli unsuru olan Parlamento’yu tam anlamıyla etkisiz hâle getirmek olduğu anlaşılıyor. Parlamento, özü itibarıyla 600 kişinin seçimle Ankara’da toplanması ve bir kişinin istediği yasaların çıkması için ellerin indirilip kaldırıldığı bir sahne olmamalıdır. Bu itiyat, Cumhurbaşkanının Parlamento’da Cumhurbaşkanlığı çoğunluğu sayesinde Parlamento’yu kendisine hizmet edecek bir organa devşirmesi sonucunu doğurmaktadır. Parlatonun mantığını ve işlevini yok etmek gibi bir yaklaşım kuvvetle yerleşmektedir, âdeta misyonu muvazaa olmaktan ibaret bir Parlamento istendiği izlenimi edinilmektedir. Hâlbuki, demokrasi ve hukuk devleti zayıfladıkça ekonomide durum daha da kötüye gitmekte, yatırımcılar kaçmakta, yerli ve yabancı yatırımcı asli faaliyetinden uzaklaşmakta ve yatırımlarını yurt dışına kaydırmaya çalışmaktadır. Otoriter bir yönetim anlayışıyla ekonomide hızlı büyüme sağlanan birkaç ülke vardır, evet fakat Türkiye ne Çin’dir ne de müstebit Çin benzeri bir rejime özenmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Türkiye, yüz elli yıla dayanan parlamenter demokratik geleneklere sahip bir ülkedir. Ülkemizin sahiden kalkınmasının ve refahının artmasının yolu demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü yeniden tesis etmek, bir an önce yapısal reformlar sürecini başlatmaktır.

Dün, Sayın Hazine ve Maliye Bakanını dinledik, söyledikleri ciddi, bir ekonomi talebesi için dahi inandırıcı mahiyette değildi. Saymakla bitmesi zor iddiaları palyatif ve sağlam olmayan tedbirlere, savlara bağlı. Gerçek ihtiyaç olan yapısal reformdan iz dahi taşıyor. Bu iddialar yakında ama her hâlükârda nisandan sonra gerçek teste tabi olacak ve çökecek.

Kitaptan dergiden hınç alan kaynak sağlamaya çalışan ekonomik anlayış ayakta duramaz. Kitapta KDV bugün yüzde 8’den 18’e, dergide yüzde 1’den 18’e çıktı. Bu, inanılmaz bir şey. Avrupa Birliğine özeniyoruz, Avrupa Birliğinden çok uzak bir noktadayız bu alanda.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt.

Buyurun Sayın Enginyurt. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 bütçesinin, yatırım harcamalarının, 9’uncu maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Tabii, yaklaşık on günden bu tarafa bütçeyi konuşurken... Özellikle bir konuya açıklık getirmek istiyorum: 1999 yılında milletvekili olarak Parlamente’ye girdim, 57’nci Hükümet döneminde görev aldım. Burada AK PARTİ’li hatip arkadaşların -tamamı değil tabii ki ama- bir kısmı 1999-2000 kıyaslaması yaparak bugünkü durumlarını izah etmeye çalışırken şuna çok üzüldüm: 1999-2002 yılları arasında görev yapan 57’nci Hükümet, gerek ekonomik gerek yapısal reformlar gerekse bu ülkede birçok konuda büyük mesafeler katetmiş, dünyaya farklı pencereden bakan 3 partili hükümet olmasına rağmen -Allah rahmet eylesin- Sayın Bülent Ecevit’in Başbakanlığında bugün on yıl boyunca AK PARTİ iktidarlarının dahi bence takdir ettiği, bir kısmının söylediği, birçok konuda büyük kararlar almıştır. Lakin konuşmacıların, ısrarla on altı yıllık AK PARTİ iktidarını anlatmaları gerekirken, bana göre de yaptıkları güzel şeyler var, hizmetler var, bu hizmetleri anlatması gerekirken, o gün yaşı 10 olanlar dahi “2002’de bankalara el konuldu.” “2001’de faiz şuydu.” “2001’de şu oldu.” E, tamam da yıl 2018; 2019’a geçiyoruz; konuşacak çok şey var, anlatılacak çok şey var. 2002’de hükümette bulunan partiler eğer hakikaten halk tarafından desteklenmiş olsaydı zaten baraj altında kalmazlardı. O gün yüce Türk milleti bir karar verdi; Milliyetçi Hareket Partisi, Demokratik Sol Parti ve Anavatan Partisinden oluşan hükümetin tamamını Meclis dışında bıraktı ve sizleri iktidar etti. Öyleyse ben hassaten rica ediyorum, sürekli geriye dönüp de “Şu oldu, oradan buraya geldik.” “Buradan şunu yaptık.” diyerek benim hükümet ortağı olduğum, Milliyetçi Hareket Partisi Grubunda Sayın Genel Başkanımın 21’inci Dönem milletvekili olarak görev yaptığı 57’nci Hükümete sürekli sataşılırsa bu sefer biz de konuşmak zorunda kalıyoruz, ben konuşunca da haber oluyor; ittifak zarar görür diye sesimizi çıkarmıyoruz çünkü ittifakın yürümesi gerektiğini düşünüyoruz, Cumhuriyet İttifakı’nın 31 Martta da başarılı bir sonuç almasını arzuluyoruz, öyleyse bu arzumuz istikametinde, lütfen biraz hassasiyet göstermenizi önemle rica ediyorum, özellikle sayın grup başkan vekillerinden bunu...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – İttifakı pamuklara sarmamız lazım Başkanım.

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – İnşallah.

Dolayısıyla, şimdi, yatırım harcamalarına gelince, bu on altı yıl içerisinde iktidar olunmasına rağmen, kendi vilayetim Ordu’da sorunların çok fazla olduğunu da söylemeden geçemeyeceğim.

Örneğin, Ordu ilinde organize sanayi bölgeleri olarak Ünye, Fatsa ve Ordu merkezde 3 tane organize sanayi bölgesi istimlak kararı alındı; bunun 53 milyon istimlak bedeli hâlen ödenmediği için, yaklaşık 118 trilyonluk da bir yatırım olarak önümüzde duruyor, bir türlü hayata geçirilmiyor.

Sayın Sanayi Bakanına önceki gün sorduğumda “Bütçenin yeterli olduğu oranda bakacağız.” dedi; “bakacağız” olmamalı çünkü buradan en az 20-25 bin insan ekmek yiyecek, çalışacak, üretecek, hem Türkiye’ye katma değer yaratacak hem ihracat yapacak hem istihdam yaratacak. Öyleyse, bunun bir an önce hayata geçirilmesi gerekiyor çünkü Fatsa, Ünye ve Ordu merkez âdeta lokomotif üç bölge, buna özen gösterilmesi gerekiyor.

Ordu’da, 2014 yılında Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 14 trilyon harcanarak bir botanik bahçesi yapıldı ve açılışı gerçekleşti. Güzel bir hizmetti, takdir etik, methiye düzdük. Lakin bu yıl içerisinde botanik bahçesi yerle bir edildi, yıkıldı, yerine şehir hastanesi yapılması kararı alındı. Şehir hastanesi kararını da saygıyla karşıladık çünkü Ordu’nun bir şehir hastanesine ihtiyacı var ama maalesef hâlâ arazinin Sağlık Bakanlığına devri bile gerçekleşmedi, arazi üzerinde, 100’ün üzerinde arsa sahibinin alacağı, yani tapusu var -özür dilerim- istimlak paraları ödenmiyor, dolayısıyla şehir hastanemiz bir türlü hayata geçmiyor, geçirilemiyor, bunun dikkate alınması gerekiyor.

Ordu’nun iç kesimlerdeki ilçeleri dediğimiz Aybastı gibi, Korgan, Kumru gibi, Mesudiye gibi ilçelerimizde sağlık hizmetleri yeterli değil. Doktorlar âdeta yok denecek seviyede. Kadın doğum doktoru yok, çocuk doktoru yok, dolayısıyla bu hastanelerin bir an önce 21’inci yüzyıla yakışır, iktidarın hizmet anlayışına yakışır seviyeye getirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Yine, Ünye’de bir kültür merkezi, ihalesi yapıldı, müteahhide devri gerçekleşti ama maalesef her ne sebeptendir bilmiyorum, ihale durduruldu, ihaleyi alan müteahhit oraya kazma vurmasına rağmen geri çektilirdi. Ne müteahhide “Al, geri veriyoruz teminatını falan, çekil.” deniliyor ne de kültür merkezi yapılışı için bir çaba gösteriliyor. Ünyeli, bu kültür merkezinin bir an önce hayata geçmesini bekliyor.

53 tane kapanan belde belediyemiz var, âdeta mezraya döndü, buralar yatırım bekliyor, iktidardan yatırım bekliyor. Büyükşehir olmamız sebebiyle, üç tane limanımız vardı, büyükşehre devredildi, âdeta limanlarımız kapatıldı, hiçbir işe yaramaz hâle geldi. İç Anadolu ile Karadeniz’in bağlantısı olan bu limanların tekrar canlandırılması gerekiyor; Ordu’nun en büyük geçim kaynağı olan denizcilik, balıkçılık tekrar canlandırılmalıdır diyoruz bu yatırım bütçesi kapsamında.

Yine, Ordu büyükşehir olduktan sonra insanlar umutlandı ama maalesef yol ve su sorunları had safhaya çıktı. Bunların da bir an önce çözümlenmesi gerekiyor. Tabii, biz yol ve su deyince bu Ordu Büyükşehir Belediyesi kapsamına giriyor. Ordu Büyükşehir Belediyesine “Neden yapmıyorsunuz? Sular akıyor köylerde, yollar perişan.” dediğimizde Büyükşehir de “Bütçe yeterli değil.” diyor ama Ordu Büyükşehir Belediyesine üç ay önce yeni bir belediye başkanı atandı. Atanan belediye başkanı 500 bin liraya “Ters Ev” yapıyor Ordu’ya yani görüntü güzel olacaktı, tanesi de 500 bin lira. Yazık günah değil mi? Para yoksa bu 500 bin lira nereden? Para varsa su niye yok, yollar niye yapılmıyor? Dolayısıyla insanlar soruyorlar bize bunu. Biz de size aracılık görevi yapıyoruz, sayın grup başkan vekillerine. Bunları anlatıyoruz ki not alırlar diye bekliyoruz; muhtemelen tutanaklardan not alacaklar inşallah, değerlendirecekler, muhataplarına bildirecekler diye düşünüyoruz.

Bu on altı yılın neticesinde sorunlar hakikaten çok fazla. Bu sorunların çözülmesi gerekiyor. Muhalefet partileri de söylüyor, biz de söylüyoruz. Emeklilikte yaşa takılanların sorunlarının çözülmesi için gayret gösterilmeli. Otuz yıl prim ödemiş insanlara, hiç olmazsa sağlık hizmetlerini vermeyi layık görmeliyiz.

Yardımcı hizmetler sınıfı, kadro kaldırılmasını talep ediyor. Bu konuda onların isyanları dikkate alınmalı.

Ceza indirimi bekleyen insanlarımız var. Hakikaten, ekonomik kriz demeyelim ama ekonomik sıkışma -kriz deyince alınganlık yaratabilir- sebebiyle çekler ve senetlerde büyük oranda bir yığılma var, icra dosyaları hayli sayıda arttı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Enginyurt, tamamlayın lütfen.

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – İcra taahhüdünde bulunup da doksan gün hapis cezası alıp bekleyen en az 300 bin insan var. Bu icra taahhüdünün cezasında denetimli serbestlikten de yararlanamıyor, doksan gün hapis yatmak zorunda kalıyor. Bu ekonomik çıkmazdan dolayı çekleri yazılan yüz binlerce insan hapse girmek için âdeta sırada bekliyor. Bu insanların da dertlerine çözüm üretmek için Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkan Yardımcısı Feti Yıldız'ın sunduğu ceza indirimini tartışalım, görüşelim, konuşalım; yanlışlar, beğenmediklerimiz varsa çıkaralım ama insanlara bir umut verdik, muhakkak bu umudu hayata geçirelim. Hakikaten mağdur olanlar, hakikaten kader mahkûmu olanlar var. Bu insanların dertlerine bir çözüm üretelim diyorum.

Bütçemizin hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Hakk'tan niyaz ediyor, hepimize saygılar sevgiler sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, İç Tüzük 60'a göre bir dakika söz talebiniz var.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, AK PARTİ hükümetlerinin millet iradesiyle hizmet üretmek için işbaşına geldiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Tabii, ben Değerli Milletvekilimiz Sayın Enginyurt'a hatırlatmaları için teşekkür ediyorum. Cumhuriyet İttifakı, üzerinde azami ihtimam, özen gösterilmesi gereken çok önemli bir süreç hakikaten. Burada milletvekillerimizin “2002 öncesi ve sonrası” diye nitelendirmesi, bazı parametreler için, iktidara geldiği tarih itibarıyla o tarihten bu tarihe kadar nelerin yapıldığına ilişkindir. Tabii ki bütün hükümetlerimiz milletimizin lehine hizmet üretmek, onların dertlerine çare bulmak için işbaşına millet iradesiyle gelmişlerdir. Burada 2002 kıyaslaması, hususen hele MHP'ye veya herhangi bir partimize göndermeye ilişkin olmayıp, dediğim gibi, iktidarı aldığımızda neydi, bugün neye geldi kıyasını yapabilmek için bir parametre olarak nitelendirilmektedir. Bu açıklamayı yapma ihtiyacı hissettim.

Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her siyasal iktidarın bir hikâyesi vardır. Bazıları, çekilen yoksulluğa ve adaletsizliğe karşı eşitlik ve özgürlüğün hikâyesini yazarlar. Mesela, Şili'nin ünlü önderi Allende, bolluk olduğu hâlde aç yatan insanlara topraklarını geri verme sözüyle iktidara gelmişti. Onun hikâyesi, büyük malikânelerin yıkılması, toprakların yoksul çiftçilere dağıtılmasıyla başladı, ülkenin doğal kaynaklarını sömüren ve tüm zenginliği ülke dışına çıkararak maden sanayilerinin kamulaştırılmasıyla devam etti. Fakat Latin Amerika'da etkileyici bir sosyalist liderin, soğuk savaş döneminde ABD için yarattığı korkuyu tahmin edersiniz; Allende, diktatör Pinochet komutasındaki darbeci askerler tarafından öldürüldü. Gerçek bir kahramanlık hikâyesiydi bu.

Bazı iktidarların ise böyle hikâyeleri yoktur. O nedenle, ister istemez yoktan kahramanlık hikâyeleri üretilir. Üstelik, tek ülkeye de özgü değildir bu. Mesela, Filistin dostu kahraman olurlar, sonra Filistinlilere sürekli baskı, zulüm ve haksızlık yapan İsrail'le 2002 yılında 1,4 milyar dolar olan ticareti 2017 yılında 5 milyar dolara çıkarırlar. “Büyük Türkiye” ve “yerli ve milli” anlatılarıyla kahraman görünür, ülkeyi vidadan patates ve soğana, her şeyi yurt dışından ithal eder hâlde getirirler. Ülkenin tüm kaynaklarını sömüren şirketleri ülkeden atmak yerine, kendileri de şirketler açıp yurttaşları mega projelerle, doğayı katleden köprülerle, şehir hastaneleriyle, dolarla borçlandırırırlar. Kendileri dolarla kazanır, ülke krize girince “Aynı gemideyiz.” demeye başlarlar. Kamu girişimlerini tek tek yabancı şirketlere satarlar.

Değerli milletvekilleri, TEKEL, PETKİM özelleştirmeleri, şeker fabrikaları... Yirmi beş yıl önce 653 bin kişinin çalıştığı KİT'lerde bugün kaç kişi çalışıyor biliyor musunuz? Sadece 105 bin. Doğru, KİT'lerin düzeltilecek çok yanı vardı. On yıllarca, sağ iktidarlar, KİT'leri özel sermayeye ucuz ara mal, kalifiye eleman deposu olarak kullandılar, KİT'lerde kadrolaştılar. Elbette, KİT'lerde değişime ihtiyaç vardı ama bu değişim özelleştirme, tasfiye ve kapama değildi. 70 milyar dolarlık kamu kurumu satıldı

arkadaşlar, 70 milyar dolarlık kamu kurumu. Bir şey sattığımız zaman bir şey alırsınız -ama gerçekten ya da ne bileyim, tasarruf edersiniz, olmaz yani yoksullara, emekçilere falan dağıtırsınız. Ne oldu bu 70 milyar dolarlık bütçe, biz bilmiyoruz. Köprüye mi gitti, havalimanına mı gitti; yanıt yok. Daha bunların borcunu da halka ödetiyorsunuz. İşte, arkadaşlar, eğer hikâyeniz böyle rantla, parayla başlarsa buna itiraz edenleri de susturmak için elinizden geleni yaparsınız. Çünkü bir iktidar, çıkar ve güç ilişkileriyle kirlenince halk ne yaşıyor, onu unuttur ve göremez.

Mısra Öz aylardır Çorlu tren kazasında kaybettiği 9 yaşındaki oğlu Oğuz Arda'nın acısıyla hepimize seslenirken hiçbir şey olmamış gibi yolunuza devam ettiniz. Demiryolları gibi kökü Osmanlı'ya dayanan bir kurumu, en tecrübeli personelleri barındıran bir kurumu getirdiğiniz hâle bakın. "Seçime yetişsin." diye yine tren kazası. Sinyalizasyon olması zorunlu bir hattı sinyalizasyon sistemi bitmeden açtınız, 9 canımızı kaybettik. Pamukova'da da hızlı tren sırf "2014 seçimlerine yetişsin." diye 41 canımızı kaybetmiştik. Yetmedi mi? Artık aklımız, kalbimiz dayanmıyor. Bu neyin hırsı arkadaşlar? Hangi seçim galibiyeti değer buna?

Bakın, bugün şahane üçüncü havalimanınızın bazı bölümleri sular altında kalmış, işçileri arkadaşları ip atarak kurtarmışlar arabalara, servis araçlarına giderken. Maalesef hep doğa ve işçi katliamlarıyla anılacak olan üçüncü havalimanı işçileri, bakın, mahkemede ne diyordu: "Niye slogan attığımı açıklayayım; benim kuzenim iş kazası geçirdi, iskele olmadığı için 3'üncü kattan düştü. Onun için susma, sustukça sıra sana gelecek." dedik yani bir daha olmasın diye. (HDP sıralarından alkışlar) İşte böyle naif ifadeleri vardı işçilerin. Bu işçiler, onlarca arkadaşını havalimanı inşaatından defnettiler ve berbat koşullara, tahtakurularına isyan edince tutuklandılar arkadaşlar. Şimdi söyleyin, hadi yüzlerine bakıp söyleyin "Siz ölüyorsunuz, biz büyüyoruz ama aynı gemideyiz." deyin, eğer yapabiliyorsanız gidin yüzlerine karşı söyleyin.

İşçilerin duruşmasına katıldım, hepsi çok gençti, bir kısmı öğrenciydi, okumak için çalışıyorlardı, bir ikisi dışında hepsi İstanbul dışından, Van, Siirt, Şırnak gibi şehirlerden gelmişler yani ekmeke parası göçü. İddianame ise hemen her temel hakkı suçmuş gibi düzenlemiş bir iddianameydi. "Sözde sendikacılar" tabiri kullanılarak sendikacıların iş sahasına girmesi ve işçilere haklarını anlatması, aralarında WhatsApp grubu kurmaları da suç sayılmıştı. Ve sendikacı, örgütlenme yapıyormuş. Sendikacı başka ne yapar arkadaşlar? Sendikacı örgütlenme yapar. Ha, bu arada, inşaat alanına gelen milletvekillerini işçilerin izlemeleri, onlara bakmaları da suç sayılmış, böyleydi iddianame.

Şöyle dedi bir işçi "Ayağımda terlik vardı, o hâldeyken kime karşı koyayım? Bir de bize saldırdılar ama hiç bunların kayıtlarını görmedim. İyi yönlerimizi hiç yazmamışlar." Evet, böyle naif ifadelerdi, "İyi yönlerimizi hiç yazmamışlar." diyorlardı. Sadece hakkını aradığı için hapse girebileceğinin hiç mi hiç farkında olmadan konuşuyorlardı. Birisi de "Üç ay önce işe girdim, para yetmediği için ayakkabı boyacılığı da yapıyordum." diyordu. İşçiler o kadar haklılar, o kadar haklılar ki bir gün mutlaka kazanacaklar; işte, aslında korku da bu yüzden.

Çocuklarını iş cinayetlerinde kaybeden ailelerden oluşan, adalet arayan işçi ailelerini, Cumartesi Annelerini, erkek şiddetine karşı 25 Kasım'da yürüyen kadınları engelleyen de işte bu korku. İşte sizin hikâyeniz arkadaşlar, bu korku ve korkutma hikâyesi. Hikâyenizin fotoğrafı ise bu. Evet, siz bariyer iktidarısınız arkadaşlar. Türkiye'nin her yerine bariyerler kurdunuz ve bir insan hakları anıtını, şu başkent'in ortasında bariyerlerle çevirmekle tarihe geçecek ve böyle anılacaksınız maalesef.

Bizim de bir hikâyemiz var tabii. Bakın, örneğin, Sırrı Süreyya gibi bir hikâye anlatıcısı, İdris Baluken gibi bir hatip gördü mü bu Meclis? Bazılarınızın belki başı öne eğilebilir "İdris Baluken" deyince, buradaki performansını, konuşmalarını hatırlayınca. Bu arkadaşlarımız bu ülkenin barışına bir tuğla koymak için, bunun için mücadele ettiler ve en önemli hikâyeleri buydu; işte bunun için

hapisteler. Sizin hikâyeniz, gerçekten her şeye “terör” demek, korku yaratmak, güvenlik paranoyası ve boşanmaya bile “terör” diyebilen bir İnsan Hakları Kurumu Başkanı. Bir de galiba Koçtaş’tan sarı yelek satışlarında artış var mı diye sorduruyormuşsunuz, bu da bir başka enteresan hikâyeniz.

Evet, bu ülkenin en güzel hikâye anlatıcılarından birini, Sırrı Süreyya’yı hapsedtiniz; bu ülkenin hikâyesini, özgürlüğünü hapsedtiniz ayrıca. Ama bizim hikâyemiz bitmez, bizim hikâyemiz çocuğu yıllar önce devlet dersinde öldürülen bir Cumartesi Annesinin her cumartesi aynı meydanda bekleyen inadır arkadaşlar; bizim hikâyemiz budur. Hiçbir insanı ayırmadan, ardında bırakmadan kol kola verdiğimiz, evet, kol kola verdiğimiz insanlık mücadelesi. (HDP sıralarından alkışlar) Bizim hikâyemiz budur arkadaşlar. Bu hikâye bu ülkenin hikâyesi olacaktır, bu ülkenin hikâyesi bu ülkeyi özgürleştirecektir ve bundan siz de nasibinizi alacaksınız, hep birlikte özgürleşeceğiz çünkü İnsan Hakları Anıtı’nı bariyerlerle çevirmek bir hikâye değildir. Sizi de daha vicdanlı yeni hikâyeler yazmaya davet ediyoruz.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın konuşmacımın...

BAŞKAN – Sataşma mı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞ OĞLU (Çankırı) – Açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Bir dakika...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, bütün dünyada gönüllerin iktidarı olduklarına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Filistin’le ilgili şunu hatırlatmak isterim ki Türk Bayrakları ve Erdoğan’ın posterleri Filistinli gençlerin ve çocukların ellerinde dalgalanıyor.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Hep reklam, hep!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Yazık, bilmiyorlardır belki.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok iyi biliyorlar çünkü gönülden gönüle bir köprü var. Bunun en güzel, somut örneği evrensel, küresel anlamda Türkiye’nin başını çektiği bir liderlikle, Sayın Erdoğan’ın liderliğiyle Amerika’nın kararına karşı, 130 ülkenin Türkiye’nin kararının lehinde oy kullanmak suretiyle, Kudüs’ün Filistin’in ebedî başkenti olduğu gerçeğini tüm dünyaya ilan ettirmektedir. Bundan daha güzel, somut örnek var mı?

Biz bariyerlerin değil, bütün dünyada gönüllerin iktidarıyız; bunun böyle bilinmesini isterim.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Çok kısa bir açıklama yapabilir miyim yerimden?

BAŞKAN – Efendim?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Çok kısa bir açıklama yapabilir miyim ben de yerimden Filistin’le ilgili?

BAŞKAN – Bir sataşma yok, söylediğinde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, Filistinliler Türkiye’ye vizeyle geliyor, İsraililer vizesiz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşma yok, açıklama var.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sadece duruma açıklık vermek yani...

BAŞKAN – Konuştunuz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Çünkü benim...

BAŞKAN – Ama grup başkan vekillerine -siz de yaptınız- biliyorsunuz, biraz daha farklı bir şey veriyoruz yani.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkan, Filistinliler Türkiye’ye vizeyle geliyor, İsraililer vizesiz geliyor. Böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Nasıl, Sayın Tanal?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İsraililer Türkiye’ye vizesiz geliyor, Filistinliler Türkiye’ye vizeyle geliyor.

BAŞKAN – Anlamadım Sayın Tanal, söz mü istiyorsunuz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Böyle istikrarsızlık...

BAŞKAN – İstemiyorsunuz, anladım.

Sayın Kerestecioğlu, tamam, peki.

Buyurun.

23.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, Mavi Marmara Anlaşması’nın altında “Kudüs” yazdığına ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ben sadece, Meclis tutanaklarında da olan, oylama kayıtlarında da olan yapılan bir sözleşmeyi bir kere daha hatırlatmak isterim. Umarım Filistinli gençler bunu da biliyorlardır, Mavi Marmara Anlaşması Filistin için yapılan zulme karşı, oraya giden insanların öldürülmesinden sonra, mağdur olanların tazminatlarının hiçe sayıldığı... Anlaşmanın altında “Tel Aviv” yazmıyordu, “Kudüs” yazıyordu.

Herhâlde Filistinli gençler bunu bilselerdi, “İsrail’in başkenti Kudüs.” dediğini bilselerdi Erdoğan için aynı şeyleri düşünmezlerdi.

Teşekkürler.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir açıklama yapmak istiyorum ben de kısa, çok kısa, bir dakikayı da bulmayacak.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, birer dakika toplamda tabii uzuyor da...

Buyurun.

24.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bakan, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kabul edilen bir küresel belge var, Türkiye'nin öncülüğünü çektiği; en yeni, en taze, küresel bir belge, herkes için bağlayıcı. İslam İşbirliği Teşkilatı Dönem Başkanı sıfatıyla, bütün İslam ülkelerinin, 60 ülkenin ortak iradesiyle bunu Birleşmiş Milletlere Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Türkiye taşıdı ve orada 130 ülkenin, Amerika'nın başını çektiği 9 ülkeye karşı aldığı bir karar var: “Kudüs ebedî olarak Filistin'in başkentidir.” Geçerli olan hüküm budur.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Karar öyle değil. Karar “Filistin'in ebedî başkentidir.” şeklinde mi, Birleşmiş Milletlerde alınan karar?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, efendim, biz de sisteme girdik.

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

25.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben de biraz yorum yapayım Başkanım, her konuşmacıdan sonra yorum yapmak âdet oldu madem.

BAŞKAN – Birer dakikaya indirdik yalnız, kesiliyor otomatik.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz de mikrofonsuz konuşuruz o zaman, olur. Bir dakika doldu zaten Başkanım.

Yani şimdi, Filistin konusunda Erdoğan'ın karnesi... Şüphesiz, Erdoğan Filistinlilerin düşmanı değil yani öyle bir iddia da yok. Zaten Filistin'le ilgili, Hükümetin Filistin politikasıyla ilgili de hatip bir laf etmedi ama Sayın Akbaşıoğlu konuyu buraya bağladı. Nasıl bağladı? Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda ““Kudüs Filistin'in başkentidir.” diye bir karar alındı, bunda Erdoğan'ın katkısı oldu.” dedi. Eksik, “Doğu Kudüs” diye bir karar alındı. O zaten genel bir kabul, bütün dünya milletler ailesi bakımından, sadece İslam coğrafyası, İslam ülkeleri bakımından değil, Doğu Kudüs'ün Filistin'in başkenti olduğu çok geriye dönük, üzerinde tartışması bile olmayan bir mesele. Ama orta yerde, ambargoyu kaldırmazsan, özür...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Vermiyor musunuz? Kimseye vermeyeceksiniz, kesin?

BAŞKAN – Kâfi, kimseye vermiyorum bundan sonra.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama grup başkan vekillerinin lafı böyle kesilirse milletvekillerine ne yaparsınız siz, bilmiyorum.

BAŞKAN – Bir dahakinde, bir dahaki konuşmacıda yorum yaparız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Neyse... Tutanaklara geçsin.

“İsrail özür dileyecek.” diyen Erdoğan'ın, “ambargoyu kaldıracak” diyen Erdoğan'ın bu iki şart yerine...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Özür dilendi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Dilemedi. Kim diledi ya?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Özür dilendi, evet.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz arkadaşlar.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi.

Buyurun Sayın Akkuş İlgezdi. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan, 2019 yılı bütçe teklifinin 9’uncu maddesinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Nazım Hikmet elli yedi yıl önce şu sözlerle sesleniyordu “Senin yolunu gözlüyor işsizlik, açlık falan, tren kazası, iş kazası, polis copu, hapishane kapısı/Hoş geldin bebek, hoş geldin, yaşama sırası sende.” diyerek tarihe not düşüyordu. (CHP sıralarından alkışlar) Evet, o günden bugüne bebelerimizin, çocuklarımızın, gençlerimizin kaderlerinde ne yazık ki hiçbir şey değişmemiş.

Bakın, insanın tarihi emeğin tarihinden ayrılmaz bir durumdur. O yüzden, bugün burada sadece 2019 yılı bütçesini görüşmüyoruz, yarınları tartışıyoruz, aslında, yeni doğanından 7’sine, 17’sinden 80’ine bir ülkenin geleceğini konuşuyoruz çünkü görüştüğümüz bu bütçe Türkiye’nin kaderidir. Öyle ki birkaç gün sonra bu bütçeyle ya sokakları, fabrikaları, okulları ve evleri teslim alan çaresizliği ve yoksulluğu kabul edeceksiniz ya da gelecek güzel günleri halkımıza müjdeleyeceğiz çünkü bütçe sadece rakamdan, zamdan, kesintiden, yuzdeden, ithalat ve ihracat dengesinden, istatistikten ya da dövizin ateşinden ibaret değildir; bütçeler, insana dair her şeydir, emeğin, emekçinin, emeklinin, öğrencinin, işsiz, esnafın, çiftçinin namusu demektir.

Değerli vekiller, bizler eğer ki millet iradesinin temsilcileriyssek 81 milyon yurttaşımız için hukuk ve adalet yolundan ayrılmadan hak savunuculuğunu yapmakla görevliyiz. İşte bu nedenle bütün yurttaşlarımızın insan onuruna yaraşır bir yaşam sürmesi için hep birlikte mücadele etmeliyiz. Bu anlayışla milyonlarca yurttaşımızın belini büken ekonomik krizin derinleştiği bu süreçte bütçe görüşmelerini kamu kaynaklarını halk için hakça bölüştürmek, serbest piyasa ekonomisinin ürünü olan bireyciliği ortadan kaldırmak, kâr için her şey mübahır anlayışının bencilliğini yok etmek adına tarihe düşecek bir fırsat notu olarak görüyoruz.

Ancak 21 sayfalık bu bütçe teklifinde insanca yaşatacak bir ekonomik düzene rastladık desek diyemeyiz. Maddeleri aradık taradık da insanları birbirine düşman eden, ötekileştiren, ayrıştıran nefret söylemini yok edecek yeni bir toplumsal sözleşme göremedik. Ve her şeyden önemlisi hamasetin olmadığı, kardeşlik, eşitlik ve özgürlük temelinde şekillenen yeni bir siyasal iklimle ilişkin bir iz bulamadık. Ancak Parlatentonun baypas edildiği bu bütçenin bir teslimiyet belgesi olarak tarihe geçtiğine tanıklık ediyoruz. Bu bütçenin neden bir teslimiyet belgesi olduğunu hissediyoruz biliyor musunuz? On altı yıl boyunca sorunlar çığ gibi büyürken görmezden geldiniz. Bizler “Yasama yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisindedir, devredilemez.” dedikçe, sizler torba yasalarda ısrar ettiniz. Yasaları denetimden kaçıarak milletvekillerinin özgür biçimde çalışmasını engellediniz. Böylece ülkeyi sadece ekonomik darboğaza değil uçurumun eşiğine getirdiniz. Neticede çareyi yine torbada, torba bütçe hazırlamakta buldunuz. Bakın, bir bütçe ancak ülkenin içinde bulunduğu durum göz önüne alınarak hazırlanırsa halkın bütçesi olur. Bizleri bu bütçenin zarar eden çiftçiye, geçinemeyen emekçiye, yaşamın her alanında ötekileştirilen kadınlara, istihdamdan dışlanan gençlere, atanmayan öğretmenlere, şiddete uğrayan sağlık emekçilerine, güvenlik soruşturmalarına takılan doktorlara, sefalet bütçesine talim eden memura, taşeron baskısı altında her gün ölen çalışana, vergilerle ezilen esnafa, çay, simide bile muhtaç olan emekliye, iş arayan işsizde can suyu vermesini dilerdik. Ne yazık ki tam tersi bir tabloyla karşı karşıyayız.

Değerli vekiller, bir taraftan enflasyona karşı topyekün mücadele ederken diğer taraftan vatandaşa hakkı olanı vermezseniz, tasarruf diyerek garip gurebayı, fakir fukarayı yok sayarsanız, yetkileri tek kişide toplarsanız bu bütçe olsa olsa israf bütçesi olur. İsraf bütçelerinde, kullanılmayan köprüden, tünelden ve otoyollardan döviz üzerinden garantili ödemeler alırsınız ama kemer sıkmaktan kemikleri sayılan vatandaşı yok sayarsınız.

Bakın, bu ülkede tam 16 milyon yoksul var. Ayda 794 lirayla açlık sınırında aile geçindiren 16 milyon yoksul için tek bir satır yok bu bütçede. Öte taraftan, her yerde fiyatlar artarken yerinde sayan asgari ücretli de yok bu bütçede. Bakın, daha geçtiğimiz gün burada bir bakan “Asgari ücretli daha az fatura ödüyor.” dedi. Sayın Bakan, bu bir lütf değıldir ki. Verin 6 milyon asgari ücretliye hak ettiğini, faturasını da ödesin, insanca da yaşasın. Zira günde on beş saat çalıştırılan ücretliler asgari değıl, insanca yaşam istiyorlar sizden.

Bakın, nasıl ki güneşi balçıkla sıvayamazsak asgari ücretliden esirgeğiniz artışla güçlü bir ekonomi yaratamazsınız. Peki, kaybedilecek neyimiz kaldı diyen işçilere ne diyeceğiz? Bu bütçede, payına daima yokluk, ölüm, çile düşen işçiler de unutulmuş. Az da olsa nefes almak isteyen işçiye bu bütçede yine açlık sınırının altında bir yaşam reva görölmüş. Oysa ücretleri zamanında ödenmeyen ya da eksik ödenen onlar. Fazla mesai yaptırılan, yirmi dört saat dahi dinlenmelerine izin verilmeyen onlar. Kıdem tazminatı hakları en çok ihlal edilen, kölelik düzeninde taşeronla mahkûm edilen onlar. İş cinayetlerine kurban giden de onlar. Sadece geçtiğimiz dört senede 1 milyon 108 bin 600 emekçi iş kazası geçirmiş, 5.916’sı hayatını kaybetmiş yani haftada 25 işçimiz iş cinayetine kurban gitmiş. Durum böyleyken, hayatta kalmayı başarabilen emekçiye “Ölüm hep bana, bana mı düşer usta?” demek kalıyorsa bu bütçe israf bütçesidir. Ülke kaynakları toplumun yüzde 1’inin ihtiyaçlarına göre seferber ediliyorsa bu bütçe israf bütçesidir.

Değerli vekiller, yıllarca uyardığımız hâlde “İtibardan tasarruf edilmez.” dediniz, Türkiye’yi en sonunda israf bütçesine getirip mahkûm ettiniz. Tasarruf bütçesi dediğiniz bu teklifle kendi yarattığımız krizi vatandaşın sırtına yüklediniz. Yatırım ve üretim yerine faizi temel aldınız. Yeni vergiler ve vergi artışlarını öngören bütçeyle halkımıza acı bir reçeteyi dayattınız. Fakat milyonların sizden emek ve hak talepleri aynıydı aslında; asgari ücretin artırılması, maaşların insanca yaşam düzeyine çekilmesi,

vatandaştan alınan verginin makul seviyelere indirilmesi, temel tüketim ürünlerinin lüks olmaktan çıkarılması, tam istihdamda güvenceli çalışma getirilmesi, borç faizlerinin silinerek ödeme kolaylığı getirilmesi, eğitim ve sağlığın ulaşılabilir olması ve bütçesinin en az iki katına çıkarılması, kamu kaynaklarının ekonomik ve sosyal ihtiyaçlar için kullanılmasını istiyorlardı.

Oysa neresinden tutsak elimizde kalan bu bütçeyi milyonlara dayatıyorsunuz. Bakın, 1 milyon 198 bin kadın koruma kararı aldırılmışsa, beş yılda 406 bin kadın şiddete uğramışsa, sekiz yılda 2.082 kadın öldürülmüşse, 2017’de sadece İŞKUR’a başvuran kadın sayısı 2 milyona ulaşmışsa, 20 milyon kadın istihdamda yoksa, kız çocuklarının yüzde 34’ü eğitimden erken ayrılıyorsa ve toplumsal cinsiyete duyarlı bütçe hazırlanmamışsa kadına düşman, emeğe düşman ve demokrasi düşmanı bu bütçeye “hayır” diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Cezaevinde annesiyle kalan 743 çocuk uçurtmaya hasretse, on iki senede en az 159 bin çocuk cinsel istismara uğramışsa, dokuz yılda 204 bin çocuk doğum yapmışsa, çocuk yaşta evlendirilen 667 kız çocuğumuz varsa, çocukları istismar eden 288 bin şüpheli varsa, sadece 2017’de 2.056 çocuk cezaevine girmişse, suça sürüklenenlerin sayısı 53 bini geçmişse, çocuklar her köşe başında uyuşturucuyla zehirleniyorlarsa, çalışmak zorunda kalıp liseyi terk eden 1 milyon 395 bin 621 çocuk açık lise okuyorsa çocuklarımıza düşman refah, güvenlik ve eğitim düzeylerini artırmayan bu bütçeyi kabul etmiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

İcra dosyaları 7 milyona dayanmışsa, beş yılda İŞKUR kapısını aşındıran 25 milyona aş yoksa, saatte 6 engelli yurttaşımız iş arıyorsa, geçtiğimiz on altı yılda intihar eden 44.277 kişi varsa, geçim sıkıntısından canına kıyan sayısı 4 bini aşmışsa, hakkında işlem yapılan şüpheli sayısı 12 milyona yaklaşmışsa yani her 7 vatandaştan biri zanlıysa, A’dan Z’ye alfabenin tüm harflerini kullandığınız cezaevi nüfusu 259 bine ulaşmışsa, ihtişamdan değil, insan yaşamından tasarruf eden bu bütçeyi hazırlayanlara iade ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) – Çünkü bütçe hakkını böyle açık biçimde talan ederseniz Türkiye’yi bir kurumsal devlet olmaktan uzaklaştırırsınız. Kaddafi’nin Libya’sındaki gibi duble yollar olan, büyük inşaatları olan ama dünyada yeri olmayan, kurumsallaşamamış bir çadır devleti hâline getirirsiniz. Bilin ki bu suça biz ortak olmayacağız.

Ben sözlerime Nazım Hikmet’in şiiriyle gene son veriyorum:

“Büyük insanlığın toprağında gölge yok

sokağında fener

penceresinde cam

ama umudu var büyük insanlığın

umutsuz yaşanmıyor.”

Unutmayın, umut özgür kılar, korku tutsak eder.

İçinde insana ve yaşama dair en ufak bir iz barındırmayan bu bütçeye rağmen umudunu yitirmeyen, yaşamak için direnen genci, yaşlısı, kadını, erkeği tüm halkımızı saygı ve hürmetle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, şahsı adına Kütahya Milletvekili Ceyda Çetin Erenler.

Buyurun Sayın Çetin Erenler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

CEYDA ÇETİN ERENLER (Kütahya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulumuzu ve ekranları başında bizleri izleyen tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyor, çalışmalarımızın ve çıkacak olan bütçemizin milletimiz ve ülkemiz adına hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Millî ve manevî değerlerimizden aldığı güçle 80 milyon vatandaşımızın partisi olmanın gayretiyle ülkemiz için büyük hizmetler, büyük reformlar kazandıran iktidarımız bu on altı yıllık süreçte ekonomimizi 4 katından fazla büyütüştür. 2002 yılında 36 milyar dolar olan ihracatımız 2018 yılı sonu itibarıyla 170 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. Gayrisafi yurt içi hasılamız 226 milyar dolardan 850 milyar dolara çıkmıştır. AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde eğitimden sağlığa, adaletten güvenliğe, ulaşımdan tarıma, sanayiden sosyal yardımlara kadar ülkemize her alanda sayısız projeler kazandırılmış, dünya çapında ses getiren büyük projelerin temelleri atılmıştır. Dünyanın en büyüğü olma özelliğini taşıyan ve 60 ülkeyle birlikte 20 trilyon dolarlık ekonomileri birbirine bağlayan İstanbul Havaalanımızın açılışı, yine kendi alanlarında çok önemli yatırımlar olan Star Rafinerisinin ve TANAP Projesinin açılışları gerçekleştirilmiştir. Karadeniz'in altından ülkemize bağlanan Türk Akımı Gaz Boru Hattı Projesi de çok önemli bir strateji olmuştur.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepimizin de malumu olduğu üzere savunma sanayisinde yüzde 20'lerde olan yerlilik ve millîlik oranı bugün yüzde 65'lere ulaşmıştır. Savunma, havacılık ve uzay teknolojilerinin her alanında söz sahibi olma yolunda hızla ilerleyen ülkemizde Ali Kuşçu'dan ve Uluğ Bey'den bu yana büyük hayalimiz olan Türkiye Uzay Ajansı kurulmuştur.

AK PARTİ hükümetlerimiz bugün olduğu gibi yarın da projelerini bir bir gerçekleştirmeye devam edecek, ülkemizi yüksek gelirli ülkeler arasına çıkaracak küresel bir güç olma yolundaki ilerleyişini sürdürecektir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde azimle ve özveriyle çalışarak 2023, 2053 ve 2071 hedeflerimize emin adımlarla ve milletimizle birlikte yürümeye devam edeceğiz.

2002 yılından bugüne ülkemize yapılan sayısız yatırımlardan 12 milyar 872 milyon 979 bin liralık yatırımla Kütahya'mız da istifade etmiştir. Coğrafi konumu, lojistik avantajı ve devletimizin sağladığı yatırım teşvikleriyle, ulusal ve uluslararası ekonomik faaliyetlerde aranılan tüm nitelikleri fazlasıyla taşıyan Kütahya'mız, yerli ve yabancı yatırımcılar için de bir fırsat şehridir. Bu sayede, yetiştirdiği evlatlarla, yönettiği boyla koskoca bir cihan imparatorluğunun temellerini atan Hayme Ana'nın yaşadığı, Kurtuluş Savaşı'nın zaferle sonuçlandığı, kuruluşun ve kurtuluşun şehri Kütahya'mız, sanayi şehri olma yolunda da hızla ilerlemektedir. Yüz yıllar boyunca güzellikleriyle şairlere ilham veren Kütahya'mızı bir de Hazreti Mevlana'nın oğlu Sultan Veled'in şu beyitleriyle ifade etmek isterim:

“Kütahya'da bir ay kalana ne mutlu.

İki ay kalacak olursanız, daha müstefid ve münfeyiz olursunuz.

Kütahya kusursuz bir güzeldir.

Böyle kusursuz güzele zeval olur mu?

Ya Rab, bu memlekete kaza, bela verme.

Cennet, Kütahya'nın ya altındadır ya üstünde.

Feda olsun Lahor, Keşmir, Tebriz Kütahya'ya.”

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çeşitli zenginliklere sahip birbirinden değerli 12 ilçemizle, tarih, kültür, sanat, termal, doğa turizmiyle yatırım fırsatları şehri olan Kütahya'mızın keşfedildikçe kendine hayran bırakan bir çeyiz sandığına benzediğini ifade ediyor, siz değerli vekillerimizi ve bizleri izleyen tüm vatandaşlarımızı bu zenginlikleri keşfetmeye, çeyiz sandığımızı aralamaya davet ediyorum.

Sözlerime son verirken, Gazi Meclisimizi, Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar, İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi şahsı adına Bursa Milletvekili Erkan Aydın.

ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, kayda geçmesi için bir şey söyleyebilir miyiz efendim?

BAŞKAN – O zaman, hatipten sonra söz vereyim.

Buyurun Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

“Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” diye dünyanın hiçbir yerinde olmayan bir sistemin ilk bütçesini yaklaşık on gündür konuşuyoruz. “Cumhurbaşkanlığı” diyorsunuz ama kendi aranızda konuşurken “Başkan” diyorsunuz; “hükümet sistemi” diyorsunuz, gene konuşurken “yürütme” diye adlandırıyorsunuz ama sistemin adı, buradan, “hükümet sistemi.”

Şimdi, ne demiştiniz 2017 referandumunda sandığa giderken? “Eski parlamenter sistem hantal, hızlı değil, bürokrasi ağır. Sistemi hızlandıracamız.” Gerçekten o konuda hızlı çıktınız, hızlandı birtakım şeyler. Ne oldu? Hızla borçlandık, hızla yoksullaştık, hızla paramızın değeri aşağı doğru indi, hızla bütün ülke olarak aşağı doğru çekiliyoruz; bu konuda gerçekten haklısınız!

Şimdi, bu bütçeye bakıyoruz; 9'uncu madde neyle ilgili? Yatırımlarla ilgili ama hepi topu sadece 10 milyarlık bir yatırım; bunun yanında, 117 milyar TL'lik bir faiz ödemesi koyduğunuz bir bütçe teklifi.

Sayın Cumhurbaşkanı bir çok konuşmasında, özellikle emeklilere, yaşı yüksek olanlara defaatle diyor ki: “Gençlere eski Türkiye'yi anlatın. Eski Türkiye nasıldı, onu öğrensinler.” Şimdi, biz de eski Türkiye'nin nasıl olduğunu Arnavut Selim'den dinleyelim.

Arnavut Selim şöyle demiş: “Toplaşın, anlatıyorum. Yaşım 53. SGK emeklisiyim. 14 yaşımdan beri çalışıyorum. Ellerinizden öper, 2 ikiz kızım var. O dönemlerde kredi kartımız yoktu, o yüzden bakkala falan borç yapardık ama süpermarketler olmadığı için eve haciz gelmezdi. Sendikalar vardı; tamam, öyle “hö hö” korkutmasa da Devrimci İşçi Sendikası (DİSK) üyesi isen adamı öyle kapının önüne koymaya patronun potkası sıklmazdı. Devlet memuruna it muamelesi yapmaya kimsenin yüreği yetmezdi; 657 sıkı Kanun'du. Öğretmen saygı görürdü ama ana baba gelip höt höt edemezdi, onlar da öğrencilerine tecavüz etmezdi. Öğretmenlerden gizli sigara içmek cesaret isterdi ama okul önünde uyuşturucu satmak kimsenin aklına bile gelmezdi. Komşunun çocuklarını istediğin gibi öper koklardın, kimse ‘Ulan, çocuğu taciz mi edecek?’ diye aklından geçirmezdi. İnanan inanmayan herkes çocuklara melek gözüyle bakardı. Mahallenin imamından dayak yemek işin şanıandı, taciz edilmek akla bile gelmezdi. Babana gidip ‘Cemil Hoca sırtımda sopa kırdı.’ dedin mi ‘Vay haylaz!’ der bir araba da sopa o atardı ama ‘Sana başka bir şey yapt mı?’ diye sormazdı. Baban emekli olmaya yaklaştı mı ananla

beraber iki göz oda bakardın çünkü ikramiyen ona yeterdi. Ne kadarın varsa ev alırken ‘Allah kerim.’ deyip eşten dosttan yardım isterdin, kimse ‘Yüzde 70 enflasyon var.’ deyip ‘Dolar vereyim, dolar alırım.’ demezdi. Sana kuyruğuna, tüp kuyruğuna girerdin ama o kuyruklarda tanışıp evlenenlerin hikâyelerini dinlerdin. Semtlere göre okul farkı yine vardı ama kimsenin anası babası ‘Benim çocuğum onunla bununla aynı sınıfta olmaz.’ diyemezdi, ayıptı, günahı, gerçekten de Allah’tan da kuldand da utanırdı insanlar. Gırgır ve Hey 1 milyon satardı. Bu mizah dergileri ne kadar siyasetçi varsa toptan giydirdi ama hiçbir siyasetçi bunlara ilişemezdi çünkü bilirdilerdi, arkasından Fırt ve Çarşaf da o siyasetçilere sarar, hele hele Oğuz Aral’a laf edecek siyasetçi zaten sahadan silinirdi. Ulan, Atatürk’e ‘ayyaş’ demek ne demek? Evi işgal edilir, kolpası İstanbul’u dağıtırdı be! Bir siyasetçi ‘Ananı da al git.’ ‘affedersin, Ermeni’ ‘Kız mıdır kadın mıdır?’ ‘Alevi’ diye sözler ağzına alamazdı. Siyasetçilerin hepsinin diploması vardı ama mesela Ecevit ‘Benim üniversite diplomam var.’ demezdi. Hırsızlık olmaz mıydı? Tabii ki olurdu ama o adam sahadan silinirdi ister Başbakanın yeğeni isterse İSKİ Müdürü olsun.”

Son bir şey söyleyeyim “Ulan, aynı ceketle, aynı pantolonla yıllarca okula gittim de gelecekten korkmadım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERKAN AYDIN (Devamla) – ...Hep gülecek, sevinecek bir şeyler buldum ama on altı yıldır hem gelecekte hem de çocuklarımla geleceğinden korkuyorum, siz de korkun.” diyor Arnavut Selim. (CHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, on altı yılın sonunda hem bu bütçeyle hem de ülkenin geldiği durumla... Aslında evet, bizim de Cumhurbaşkanının dediği gibi, gençlere yaşı yetenlerin bu güzel Türkiye’yi, evet yoksul, evet geliri fazla değil ama mutlu, gelecekte umutlu, fakir de olsa birbiriyle komşuluk içerisinde olan insanları anlatmamız gerekiyor ve bu yoksulluk bütçesini, bu fakire fukaraya hiçbir şey vermeyen bütçeyi onaylamadığımızı ve “hayır” oyu vereceğimizi buradan bildiriyor, Genel Kurula saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kara, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Konya Milletvekili Esin Kara’nın, “Cennet ya burasıdır ya buranın altındadır.” sözünün Alaaddin Keykubat tarafından Konya Beyşehir için söylendiğine ilişkin açıklaması

ESİN KARA (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kıymetli hatibimizi dikkatle dinledim. Vatandaşımızın her karışı şehit kanlarıyla sulanmıştır ve her şehri birbirinden güzeldir. Kütahya da eminim çok güzel bir şehrimizdir yalnız “Cennet ya burasıdır ya buranın altındadır.” sözü Büyük Selçuklu Hükümdarı Alaaddin Keykubat tarafından Konya Beyşehir için söylenmiştir. Beyşehir, Selçuklu’nun yazlık başkentidir ve Türk Patent Enstitüsünden biz bunun patentini aldık.

Bunu bilgilendirmek istedim efendim.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi değerli arkadaşlar, 9’uncu madde üzerinde soru-cevap işlemi yapıyoruz; beş dakika soru, beş dakika cevap.

Sayın Gaytancıoğlu, buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP’nin tarım politikası artık tamamen iflas etmiştir. Gıda fiyatlarını düşüremeyen AKP, üreticiyi desteklemek yerine çözümü sürekli ithalatta görmüştür. Gıda fiyatları sürekli enflasyonun üzerinde artışlar göstermiştir. Neden acaba? Çünkü döviz artıyor, dövizle satın aldığımız gübre, ilaç ve mazotun fiyatı da sürekli artıyor.

Yine, maalesef üretebileceğimiz hâlde yem ham maddelerinin yarısını ithal ediyoruz. Ne mi ithal ediyoruz? Mısır, soya, ayçiçeği, buğday, arpa; işte, bunlar yem ham maddeleri. Türkiye’de yem fiyatları neden artıyor sanıyorsunuz? Kısacası çiftçimiz mazot, gübre ve ilaca çalışıyor, yeme çalışıyor; cebine para girmiyor, artık borçlarını da ödeyemiyor. Hükümet yüksek girdi maliyetlerinin nedenlerini ortadan kaldırmak yerine çözümü ithalatta aramaktadır.

Şimdi sorum şu: Ne zaman bu politikadan vazgeçeceksiniz? Yani ne zaman ürün fiyatlarına destekleme, girdi fiyatlarına indirim yapacaksınız?

BAŞKAN – Sayın Şeker...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AK PARTİ hükümetleri olarak 2019 bütçesinde yine ülkenin kalkınması ve büyümesi için yatırıma 65,1 milyar TL kaynak ayırıyoruz. Bu bütçede nerelere yatırım var ve kimler var? Kalkınmaya, büyüme, refaha, eğitime, üretime, tabii ki istihdama yani gençlerimize, ailelerimize, işçimize, esnafımıza, çiftçimize, öğrencimize, mazlum ve mağdur insanlara, projesi olan gençlerimize ve yatırımcılarımıza, en son terörist ve terör yuvaları yok oluncaya kadar terörle mücadele için iç güvenliğimize, daha güçlü bir ülke için dış güvenliğimize bu bütçede yer var. 2019 yılı merkezî bütçede bunların hepsi var. Yani 82 milyon insanımız var. Bunun için öncelikle Cumhurbaşkanlığı sisteminin bu ilk bütçesini hazırlatan Sayın Cumhurbaşkanımıza, hazırlayan ekibe, günlerce çalışan Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanına ve üyelerine, sabahlara kadar görüşmelere katılan saygıdeğer milletvekillerine ve bizlerle birlikte çalışan personele teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Güner...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Taşeronda çalışan binlerce işçiye söz verildiği hâlde kadro verilmedi. Belediyede taşeronda çalışanlar şirketlere aktarıldı, esas kadro ve eşit işe eşit ücret verilmedi. Taşeronda sürekli işçi kadrosuna geçen işçiler kamu iş toplu sözleşmesine dâhil edilmedi. Geçiş süreci diye 2020 Ekimine kadar Yüksek Hakem Kurulu toplu sözleşmesine tabi tutulup eski kadrolu işçilerin faydalandığı tüm haklardan mahrum bırakıldı. Enflasyon farkından taşeronda geçenler faydalanamıyor. Enflasyon yüzde 25’lerde ama emekçiler 4+4’e mahkûm ediliyor. Tayin hakları dahi yok. Taşerondan kadroya geçirilenler 2019 sözleşmesine dâhil edilmelidir. Güvenlik soruşturması gereğiyle işten çıkarılanlar işe alınmalıdır. KİT ve bakanlıklarda taşeronda kalanlara derhâl kadro verilmelidir. 4 Aralık öncesi ihalesi bittiği için işsiz kalanlar, 4 Aralık sonrası işe başlayıp kadrosuz kalanlara da mutlaka kadro verilmelidir. Taşeronda ilgili sorun toptan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Hazine ve Maliye Bakanına soruyorum:

1) Sayıştayın 2017 raporundaki tespitine göre, Yatırımcı Tazmin Merkezi SPK bünyesinde tüzel kişiliğe sahip ayrı bir kurumdur. SPK tarafından kesilen idari para cezalarının bir kısmı bu kurumun gelirleri arasında yer almaktadır. Raporun 36-43 sayfalarında yer bulan “SPK tarafından kesilen idari para cezalarının bir kısmı yönetim zafiyetinden dolayı hâlâ tahsil edilememiştir...” Bu konuda herhangi bir soruşturma başlatacak mısınız?

2) Yatırımcı Tazmin Merkezi raporu, iflas idarelerinin içinde bulunduğu durumu ve adalet sisteminin geldiği noktayı ortaya koymuştur. 1994 yılında yaşanan ekonomik krizde iflas eden aracı kurumlarda parası batan yatırımcıların zararlarını tazmin etmek için 1999 yılında bir fon kurulmuş ancak on sekiz yıl geçmesine rağmen, hak sahiplerinin belirli bir kısmına ödeme yapılabilmemiş, bir kısmının da hakkı verilmemiştir. Bu konuda bir çalışmanız olacak mıdır? Bu borçlar ne zaman ödenecektir?

BAŞKAN – Sayın Vahapoğlu...

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrasya Ekonomik Birliği isimli bölgesel kuruluşun internet sitesindeki haritada Türkiye’nin üzerine “Ermenistan Cumhuriyeti” yazıldığı görülmektedir. Bu durum bir hata sonucu olamaz ve kabul edilemez. Avrasya Ekonomik Birliğinin internet sitesinde yer alan söz konusu haritanın düzeltilmesi için Dışişleri Bakanlığınca anılan kuruluş ve Moskova’daki merkezine ev sahipliği yapan Rusya Federasyonu nezdinde gerekli girişimde bulunulması gerekmektedir.

Genel Kurula saygılarımı arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, OHAL Komisyonuna bugüne kadar 130 binin üzerinde müracaat yapılmıştır. Bunların yaklaşık 40 bini değerlendirilmiş ve 2.700 kişi işine geri döndürülmüştür. Takipsizlik veya beraat kararı aldığı hâlde yani yargıda masumiyetini ispat ettiği hâlde işine geri dönemeyen KHK’liler vardır, işe iade talepleri reddedilmiştir bu insanların. Bu Komisyonunda yargıda aklanmış olmanın geçerli bir kriter olmadığı, eğer ilgili kurum amiri olumlu referans vermezse yargıda aklanmış bile olsa kişinin işine geri dönemediği iddiaları dolaşmaktadır ortalıkta. Bu iddialar doğru mudur? Doğruysa çok vahim iddialardır ki kişinin aklanmış olmasına rağmen yargı kararına güvenmeyen bir İçişleri Bakanlığı komisyonu mevcuttur. Eğer yargı kararına güvenmiyorsanız, bu kişileri sadece ilgili kurum amirine göre işten atıp veya işe geri iadelerine bu şekilde karar veriyorsanız, niye yargılama yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, cevap için Sayın Komisyon Başkanı, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

9’uncu madde, yatırımcı harcamalarını düzenleyen madde. Burada 2019 yılı yatırım programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamayacağı, yıllara sâri işlerdeyse ise bir işin ihale edilebilmesi için gerekli ödeneğe ilişkin şartlar düzenlenmektedir.

Aynı şekilde, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş projeler ve projelerin alt projeleriyle ilgili değişiklikler konusunda uyacakları esaslar düzenlenmekte.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerine yatırım projeleriyle ilgili olarak yapılacak ödenek, ekleme, devir ve aktarma işlemlerinin 2019 yılı programının uygulanması, koordinasyonu ve izlenmesine dair kararda yer alan usul ve esaslara göre yatırım programıyla ilişkilendirileceği de hükme bağlanmaktadır.

2019 yılı yatırım programında ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişikliklerin 2019 yılı programının uygulanması koordinasyonu ve izlenmesine dair kararda yer alan usullere uyularak yapılacağına dair hükme de yer verilmektedir.

Son olarak da (5)’inci fıkrada da Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları aracılığıyla yapacağı işlere ilişkin ödeneklerden kullanılmayanların 2019 yılı bütçesine devren kaydedilecek ödeneklerin yatırım programında yer alan projelerle ilişkilendirilmesi sağlanmaktadır.

Aynı şekilde, daha önce bu yedek ödeneklere ilişkin bir soru gelmişti, Sayın Şeker’ dendi galiba. 5018 sayılı Kanun’ un 23’ üncü maddesinde Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’ nda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek ve bütçelerde öngörülmeleyen hizmetler için gerektiğinde aktarma yapılmak üzere yedek ödenek bulundurulabileceği ve bu ödeneklerden aktarma yapmaya Cumhurbaşkanının yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

2019 bütçesinde de yedek ödenekler için toplam 7 milyar 866 milyon lira ödenek öngörülmüştür. Bu ödenek bütçenin uygulanması esnasında ek ödenek ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla ilgili kuruluş bütçelerine aktarılmaktadır. Geçmiş yıllarda da yedek ödenekler büyük ölçüde yatırım harcamaları için kullanılmıştır. Aynı şekilde, geçmişteki bütçe kanunlarında bu yedek ödeneklere ilişkin olmak üzere Maliye Bakanı yetkilendirilmişti, şimdi de Hazine ve Maliye Bakanı yetkilendirilmektedir.

Burada hep gündeme geldiği için tarımla ilgili bir iki veriyi de paylaşmak istiyorum. Bir kere, ithalat ve ihracat oranlarına baktığımızda, 2003-2018 döneminde, 14,6 milyar dolar değerinde 52 milyon ton ithalat yapılmışken 26,1 milyar dolar değerinde 66 milyon ton ihracatın yapıldığını görüyoruz. Burada, baktığımızda, ihracatta 11,5 milyar dolar fazlalık ve miktarda ise 14 milyon tonun üzerinde bir ürünün ihraç edildiği görülüyor.

2018 yıl sonu dikkate alındığı zaman, son on altı yılda, bütün kesin hesapları, bütçeleri de incelediğimizde 117,4 milyar lira nakit hibe desteği sağlandığını, 2019 yılında ise destek miktarlarının bu seneye göre yani 2018’ e göre yüzde 10,7 oranında artırılarak 16,1 milyar olarak planlandığını görüyoruz. Bu süreç içerisinde baktığımızda, gübre ve yemden alınan KDV’ nin kaldırıldığını, mazot maliyetlerinin yüzde 50’ sinin desteklendiğini ve mazot ve gübreye bugüne kadar da 17,3 milyar liralık bir destek sağlandığını görmekteyiz. Aynı şekilde, alan bazlı destekler kapsamında mazot, kimyevi gübre, organik tarım uygulamaları ve fındık üreticilerine yönelik destekler ile 5 dekar ve altındaki küçük aile işletmelerine de baktığımızda toplamda bu süreç içerisinde, 2003-2018 döneminde 37,2 milyar lira çiftçilerimize destek ödendiğini görüyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Süre var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Dokuz saniye. Sende değil zaten.

Buyurun Sayın Aydın...

İBRAHİM AYDIN (Antalya) Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

2016’da yaşadığımız sıkıntılı süreçten sonra 2017’de süratle toparlanan turizm sektörümüz, 2018’in üçüncü çeyreği itibarıyla yüzde 23’lük artış oranıyla yaklaşık 32 milyon turiste ulaşmıştır. Bu sayının yıl sonu itibarıyla 40 milyon rakamını aşarak Türkiye rekorunun kırılacağı anlamına gelmektedir. Ancak ana hedefimiz, turist sayısının yanı sıra, turizm gelirini artırmak olacaktır. Turizmin başkenti Antalya’ımızda turist sayımız 13 milyonu aşarak tüm zamanların rekorunu kırmıştır. Önümüzdeki sene ise çok daha iyi bir turizm sezonu bizleri bekliyor. 2019 erken rezervasyon satışları geçen senenin çok üstünde rakamlarla başladı. Bu amaçla ülkemizde turizm yatırımlarını cazip hâle getirecek hazırlıklarda da sona geldik.

2019 yılı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Böylece 9’uncu madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.16

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.26****BAŞKAN: Başkan Vekili Mustafa ŞENTOP****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Barış KARADENİZ (Sinop)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

10’uncu maddeyi okutuyorum:

Mahalli idarelere ilişkin işlemler

MADDE 10- (1) Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin;

a) 12.01.32.00-06.1.0.07-1-05.2 tertibinde yer alan ödenek, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun uyarınca il özel idarelerine devredilen personelin aylık ve diğer her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemelerini karşılamak üzere il özel idarelerine,

b) 12.01.32.00-06.1.0.08-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında köylerin altyapı ihtiyaçları için il özel idareleri ve/veya köylere hizmet götürme birliklerine,

c) 12.01.32.00-06.1.0.09-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek, Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında belediyelerin içme suyu ve atık su projelerini gerçekleştirmek üzere İller Bankası Anonim Şirketine,

tahakkuk ettirilmek suretiyle kullanılır. SUKAP kapsamında ihtiyaç olması hâlinde genel bütçe kapsamındaki ilgili kamu idaresi bütçesine veya özel bütçeli idare bütçesine ödenek aktarılabilir. Bu fıkra kapsamında ilgili idarelere yapılan Hazine yardımları hacedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(2) Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirlenir.

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan ödeneklerin, 2019 Yılı Yatırım Programında belirlenmesini müteakip, KÖYDES Projesi için iller bazında; SUKAP için ise belediyeler bazında dağılımı, kullanılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından karara bağlanır.

BAŞKAN – 10’uncu madde üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan.

Buyurun Sayın Erozan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ayın 17’sinde, iki gün evvel, Dışişleri Bakanlığı bütçesiyle ilgili konuşmamı “Beni izlemeye devam ediniz.” diye bitirmiştım. İzin verirsiniz bugün bıraktığım yerden devam edeceğim.

Dış politika nedir? Dış politika tabii ki güvenlidir, tabii ki istikrardır, tabii ki barıştır ama bunun ötesinde, hem ekonomidir hem kalkınmadır.

“Niye ekonomidir?” diye sormak gerekirse şu unsurları vurgulamak isterim: Suriye politikasındaki hatalar yapılmasaydı bugün neredeydik? Borsa çakılmasaydı neredeydik? Döviz kuru hop oturup hop kalkmasaydı neredeydik? Papaz krizi olmasaydı neredeydik? Bazı Avrupa ülkelerine “faşist” ve “Nazi” demeseydik bugün acaba neredeydik? Ben size söyleyeyim nerede olacağımızı: Eğer bu söylediğim ve geçen günkü konuşmamda da değindiğim hatalar yapılmasaydı, bugün, emeklilikte yaşa takılanlar kanunu 40 defa çıkarılmış olurdu, 3600 gösterge 40 defa verilmiş olurdu, asgari ücretten vergi alınmaması çok çok defa gerçekleşmiş olurdu. Maalesef bunlar yapılmadı ama buna mukabil “Rus uçağını ben düşürdüm.” diye iktidarın çeşitli liderleri birbiriyle yarıştı.

Ben bugün -eleştirilerden ziyade- yapılmaması gerekenlere değil, yapılması gerekenlere değineceğim ve bunu da tabii ki müstakbel iktidar adayı bir parti olarak gündeme getireceğim, dile getireceğim.

İYİ PARTİ'nin uygulayacağı dış politikada popülizme yer olmayacaktır. Dış politikamız olgulardan ve gerçeklerden hareket edilerek, barışçı ve akılcı bir yaklaşımla uygulanacaktır. Dış politika konularının iç politika malzemesi hâline getirilmesinden özellikle kaçınılacaktır. Dış politikamızın uygulanmasında öncelikle millî birliğimizin, ülke bütünlüğümüzün ve millî güvenliğimizin korunması ve pekiştirilmesi temel hedefimiz olacaktır. Dış politikamız, tarihten gelen kazanımlarımız, coğrafyamızın zenginlikleri, ülkemizin stratejik ve jeopolitik konumu temelinde siyasal bir gerçekçilikle oluşturulacak, Türkiye'nin egemenlik haklarının ve çok boyutlu menfaatlerinin korunması esas alınacaktır. Büyük Atatürk'ün “Yurtta sulh, cihanda sulh.” düsturu temelinde uluslararası hukuku esas alan, caydırıcı, dengeli, barışçı, etkin, akıllı, kararlı, saygın, güvenilir, istikrarlı, gerçekçi; sadece sorunların çözümünü değil, krizlerin önlenmesini de hedefleyen; müttefiklik ve ortaklık vecibelerinin yerine getirilmesini öngören; dostluk, iyi komşuluk ve iş birliğine dayalı; diğer ülkelerin egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygılı, sonuç odaklı bir dış politika uygulanacaktır. Türkiye dış politikada değerli yalnızlıktan kurtarılacaktır. Ülkemizin son zamanlarda dinî, mezhepsel ve toplum mühendisliği yaklaşımlarıyla içine itildiği Orta Doğululaştırma yanlısına son verilecektir.

Kurucusu veya üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlardaki sorumluluklarımız, taraf olduğumuz ikili ve çok taraflı anlaşmalara ve ahde vefa ilkesine uygun olarak yerine getirilecektir. Komşu, müttefik ve ortaklarımızın da Türkiye'ye karşı ahdî yükümlülüklerini yerine getirmesi konusunda kararlı, ısrarlı ve takipçi bir tavır sergilenecektir. Millî bir dış politikanın izlenmesinin ön şartı olan kurumsal kimliği, gelenekleri ve profesyonel yapısı güçlü bir Dışişleri Bakanlığı kadrosu yeniden ihdas edilecek ve korunacaktır.

Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinin ve tam üyelik perspektifinin Türkiye için olduğu kadar Avrupa Birliği için de önemli olduğunu düşünmekteyiz. Sağlıklı bir ilişki zeminine oturmuş Türkiye-AB ilişkilerinin sadece iki taraf açısından değil, Orta Doğu, Kafkasya, Balkanlar ve Doğu Akdeniz için de önem taşıdığı düşüncesindeyiz. Bu çerçevede, İYİ PARTİ Avrupa Birliğiyle ilişkilerde tarafların karşılıklı çıkarlarını temsil edecek bir ilişki zemininin oluşturulmasını sağlayacak ve tam üyelik istikametinde yürüyecektir.

Orta Doğu'da barışı korumak, iş birliği fırsatlarını artırmak, saldırmazlık ve iyi komşuluk ilişkilerini geliştirmek üzere, kimsenin iç işlerine müdahale etmeksizin bölgenin sorunlarına sahip çıkılacak, bölge ülkelerinin kendi çözüm süreçlerini oluşturmalarına katkıda bulunulacak, bu ülkelere yakın ve uzak coğrafyalardan gelecek dış müdahaleleri önlemek, barış, güven ve huzur ortamını sağlamak üzere bölge ülkeleriyle yakın iş birliği içinde çalışılacaktır.

Partimiz, Kıbrıs Rum tarafının, adanın ortak sahibi olan Kıbrıs Türk halkının doğal kaynaklar üzerindeki asli haklarını göz ardı ederek Kıbrıs Adası'nın etrafındaki hidrokarbon kaynaklarında araştırma faaliyetlerinde bulunmasına karşıdır. Kıbrıs Rum Yönetiminin bu tek yanlı faaliyetlerinin ve Türkiye'nin münhasır ekonomik bölgesine tecavüz teşkil eden hareketlerinin önlenmesi için kararlılıkla çalışılacaktır.

Türkiye, komşusu, müttefiki ve AB çerçevesinde ortağı Yunanistan'la ilişkilerini istikrarlı, dostluk, iyi komşuluk ve iş birliği temelinde yürütecektir. İki devlet arasındaki sorunların diyalog ve müzakere yöntemleriyle çözümlenmesi için iyi niyetli ve samimiyetle çalışacağız. Çalışmalarımızda 1923 Lozan ve 1947 Paris Anlaşmalarını ve iki devlet arasında kurulmuş bulunan stratejik dengeyi esas alacağız.

Aynı uluslararası örgüt ve ittifaklar içinde olunmasına rağmen uluslararası hukuk ve anlaşmaların temel hükümlerine aykırı davranışlarla Türkiye Cumhuriyeti'nin haklarını ve egemenliğini ihlal eden yaklaşımlar karşısında, ülkemizin Ege'deki haklarının korunmasında ve ihlallerin önlenmesinde kararlı davranacağız.

Karadeniz'i coğrafi konumu itibarıyla çevremizdeki ülkelerin somut iş birliğine imkân sağlayacak bir bölge olarak görmekteyiz.

Küresel anlamda terörle mücadele bugün uluslararası ilişkilerde ve ülkelerin dış politikalarında çok önemli bir yer işgal etmektedir. Savaş ve iç çatışmalar nedeniyle yaşanan dış göçler dünya barışını tehdit eder hâle gelmiştir. Bu göç eğilimlerinin yan ürünü olarak ortaya çıkan insan, silah ve narkotik kaçakçılığı gibi vakalar da sorunla mücadelenin sadece ulusal değil, uluslararası alanda da sürdürülmesini gerekli kılmaktadır.

Türklüğü reddedenlerin Türk dünyasıyla ilintileri kalmamıştır. Tek bir örnekle keyfiyeti vurgulamak isterim: “Borç alan emir alır.” sözünün doğru olduğu, Doğu Türkistanlı kardeşlerimizin içine düşürüldüğü durumdan ötürü maalesef bir kez daha teyit olunmuştur. Dünya âlem konuya eğilmiş ve takipçisi olmuşken iktidar, Çin Halk Cumhuriyeti yetkililerine “Doğu Türkistan’ı ziyaret edip duruma bir bakalım.” dahi diyememiştir. İktidar, ısrarlı sorgulamalarımıza rağmen Uyurlu kardeşlerimiz konusunda üç maymunu oynamayı tercih etmektedir. Maalesef, Ahıska Türkleri, Türkmenler ve Kırım Tatarlarının durumları da pek farklı değildir.

Yurt dışındaki soydaşlarımızın aynen ülkemizdeki vatandaşlarımıza yapıldığı gibi bölünmüş olmaları, dış politikanın önemli kaldıraçlarından biri olan bu toplulukların etkinliğini gündemden düşürmüştür. “Bizden olanlar” ve “diğerleri” tanımlaması Batı Trakya'daki ve Bulgaristan'daki Türk azınlıklarına, Kosova'daki Türklere, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki soydaşlarımıza, Suriye ve Irak'taki Türkmenlere de uygulanmıştır.

Avrasya coğrafyasına yayılmış olan Türk dünyası dış politikanın önemli bir boyutunu teşkil etmektedir. Ortak tarih ve kültürü paylaştığımız bu topraklardaki milyonlarca insan kardeşçe kucaklanacaktır. Avrasya coğrafyasının ayrılmaz parçası olarak gördüğümüz Balkanlardaki soydaşlarımız da yaşadıkları ülkeler ile Türkiye arasında dostluk köprüsünü teşkil edeceklerdir.

Vatandaşlarımızın Avrupa'ya gurbetçi olarak gidişlerinden bu yana altmış yıla yakın bir süre geçmiştir, günümüzde dördüncü nesle erişilmiştir. İşçi olarak gidenlerin torunları bugün buldukları ülkelerde işveren konumuna gelmişlerdir.

İYİ PARTİ olarak biz, bu soydaşlarımızın öz benliklerini, dillerini, dinlerini, örf ve âdetlerini muhafaza ederek ülkesinde yaşadıkları devletlerin de güven duyulan birer vatandaşı olmalarını, kültürel renkleriyle ve zenginlikleriyle içinde buldukları toplumun hayatını zenginleştirmelerini, yaşadıkları ülkenin dilini öğrenmelerini teşvik edeceğiz.

Sözlerime son vermeden, yurt dışındaki vatandaşlarımızın seçimden seçime değil, her gün kucaklanması gerektiğine inancımızı belirterek bu vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın da dillendirilmesini talep ettikleri ve çözüm bekleyen sorunlarını sıralamakta fayda görmekteyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Ne yazık ki ne Sayın Dışişleri Bakanı ne de diğer partiler bu konulara değinmemişler. Birkaç örnek sayacağım izin vererseniz.

Mavi kartlı vatandaşlarımızın kredi çekmesi yönünde oluşan engeller kaldırılmalıdır. Nüfus kayıt örneği istendiğinde “kayıt kapalı” uyarısı kredinin alınmasına engel teşkil etmektedir.

Kişisel bilgilerin paylaşılmış olmasından duyulan rahatsızlıklar artmaktadır.

Özellikle yurt dışında yaşayan kadınlarımızın emeklilik haklarını savunmak ve sürdürmek için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Bu konuda verilen vaatler yerine getirilmelidir.

Türkiye’ye temelli dönen Türk vatandaşlarının Alman emeklilik kasasında birikmiş primlerini iki yıl beklemeden almaları sağlanmalıdır.

Alman sağlık sigortasından alınan yurt dışı hastalık bakım belgesini Türkiye’de il sağlık müdürlüğüne onaylatma keyfiyeti ortadan kaldırılmalıdır.

Türkiye’de yatırım yapmak isteyenlere finansal destek ve teşvik sağlanmalıdır.

Uçak biletlerinin fiyatlarının mesafelerden bağımsız olarak ölçsüz olduğu bir ortamdayız. Örneğin Fransa’dan 4 kişilik bir ailenin Türkiye’ye gelip gitmesi 2 bin euroyu bulmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Otuz saniyeye ihtiyacım var.

BAŞKAN – Süreyi aşmadan tamamlayınız.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Yurtdışında vefat eden vatandaşlarımızın cenaze işlemlerinde kolaylık sağlanmalı, en az 2 yakının cenaze beraberinde indirimli olarak seyahat etmesine imkân tanınmalıdır.

Yurtdışında yirmi yıl çalışan ve temelli yurda dönüş kararı verenlere vergisiz ve gümrüksüz araç getirebilme imkânı sağlanmalıdır.

Bazı Avrupa ülkelerinde koruma altına alınan Türk çocuklarının ailelerinden koparılmaları önlenmelidir.

Cep telefonu kayıt, pasaport ve bedelli askerlik ücretlerinde indirimle gidilmelidir ve mümkünse beyin göçü geri çevrilmelidir.

Bu beklentilerin takipçisi olacağımızı bu vesileyle beyan eder, yurt dışındaki vatandaşlarımızın dertlerine derman olacak çözümlerin bizler tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine getirildiğinde iktidarın mutad üzere aleyhte oy kullanmamasını beklediğimizi de özellikle ifade etmek isterim.

Çok teşekkür ederim, saygılar sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, şu bilgisayar sistemiyle ilgili bir sorun var, açıp kapatacağız ama sisteme giren arkadaşlarımızı elle kaydettik, o sıraya riayet edeceğiz. Tekrar sisteme girmeniz gerekecek bizim buradan söz verebilmemiz için ama liste elimizde.

Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Yaşar Yıldırım konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldırım. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA YAŞAR YILDIRIM (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi adına “Mahallî idarelere ilişkin işlemler” başlığı altında 10’uncu madde üzerine söz almış bulunmaktayım.

Mahalli idareler dediğimizin bir ismi de yerel yönetimlerdir. Türkiye’de mahalli idarelerle ilgili ciddi bir sıkıntıyla karşı karşıyayız. Son çıkarılan Büyükşehir Yasası’yla birlikte kırsal bölgeler, görevi olmadığı hâlde belediyelere devredilmiştir. Kırsal bölgelerin belediyelere devredilmesiyle birlikte köylere hizmet götürmede sıkıntılar başlamıştır. Şu anda kış dönemine girdik, kışı yaşıyoruz. Kışın kar yağışının bol olduğu birçok bölgede yollar kapalıdır. Belediyeler gereğini yapmamakta veya yapamamaktadır. Kendilerine sorulduğu zaman yeterli ödeneğin olmadığı, yeterli ödeneğin gelmediği, ellerinde paralarının olmadığı, hesapların hacizli olduğu gibi benzer ifadelerle savunmalarla karşı karşıya kalmaktayız. Bu cümleden olarak, bununla birlikte 51 tane ilimizde de köy hizmetleri görevine devam etmektedir. Belediyelere köyler devredilmeden evvel köy hizmetleri bakardı ve şu ana kadar 51 ilimizde de köy hizmetleri görevlerine devam ediyorlar. Belediyecilik beşikten mezara kadar süren ve insanlarımızın ömrünün her safhasında karşı karşıya kaldığı, ihtiyaç duyduğu bir birim ve bölgedir. Şimdi, buradaki sıkıntımız, 51 tane ilimizdeki sıkıntı, büyük şehirlerimizdeki sıkıntılar kadar fazla değil. 51 tane ilimizde köy hizmetleri görevine devam ediyor ve köy hizmetleri birçok yolu açıyor, birçok yere suyu getiriyor, yolu yapıyor ve benzeri faaliyetlere devam ediyor. Burada sıkıntımız, Büyükşehir Yasası’nın gözden geçirilmesidir. Büyükşehir Yasası böyle devam ettikçe ve büyük şehirlerdeki belediye başkanlarımız ve belediye yönetimleri kırsal kesime bu gözle baktığı müddetçe kırsal kesimde yaşayan insanlarımızın sıkıntıları artacaktır.

Kırsal kesimde yaşayan insanlarımızın göçe zorlanmaması gerekir. Kırsal kesimde hayatın daha cazip hâle getirilmesi ve desteklenmesi gerekir. Niye desteklenmesi gerekir? Eğer biz kırsal kesimdekilere orayı cazip hâle getirmeyiz, köyde kalmaya teşvik etmez, merkezlere, kent merkezlerine doğru göç almalarına vesile olacak davranış ve fiillerde bulunursak kentlerde yığılma başlar. Kentlerde şu andaki yığılma daha da fazla artacaktır, kentte bulunan insanlarımıza verilen hizmet daha az olacaktır. Hava kirliliğinden alın su yetmezliğine, imar sıklığından ulaşımaya kadar birçok problemi kentlerde hep beraber yaşıyoruz. Bunun içindir ki öncelikle, Türkiye’de ülkemizdeki kırsal kesimde, köylerde yaşayan insanlarımızın yerlerinde yaşamaları, göç vermemeleri, o bölgede yaşamlarını daha kaliteli ve daha mükemmel bir hâle getirebilmek için gerekli teşviklerin ve benzer faaliyetlerin sürdürülmesinde fayda vardır.

Bununla birlikte, sayın milletvekilleri, hepimiz Ankara’da yaşıyoruz. Her ne kadar Genel Kurulun olmadığı zamanlar bazılarımız illerine gidiyor, memleketlerine gidiyorsanız bile Ankara’dasınız ve Ankara’da Mecliste, evinizde, köyünüzde su kullanıyorsunuz. Ankara’nın suyu maalesef Ankara’nın kuzeyinden gelir, bütün barajlarımız Ankara’nın kuzeyindedir. Ankara’nın kuzeyindeki Kızılcahamam, Çamlıdere ve Kazan bölgesinden içme suyumuz gelir. Buralardaki nehirler üzerine kurulan barajlar Ankara’nın içme suyunu karşılarlar.

Yerel yönetimlerde bir kural vardır; suyu evinde akıtacaksınız, yolu yapacaksınız, aksi takdirde yerel yönetimler, yerel yönetim değildir. Şu anda, elhamdülillah, suyumuz musluğu açtığımız andan itibaren Ankara’da akıyor.

Ankara’nın kuzeyinde bulunan 4 tane baraj vardır. Bir tanesi yolunuzun üzerindedir, Kurtboğazi; Çamlıdere otoyolu üzerinde Bayındır; Eğrekkaya ve Akyar Barajları. Bu barajlar, o bölgede bulunan Kızılcahamam, Çamlıdere, Güdül, Beypazarı ve Kazan ilçelerimizin içerisinden geçen nehirler üzerine kurulmuştur.

Ankara'ya getirilen suyla birlikte, o bölgelerde sulu tarım yapan, çeltik eken, marul eken, fasulye yetiştiren bütün çiftçilerimizin tarımı bitmiştir. Yani, biz Ankara'ya suyu getirdik, Ankara'da ikamet edenler, Ankara'da oturanlar bu konfordan yararlanıyor yalnız o bölgelerden getirdiğimiz su ve suyun etrafında ikamet eden çiftçimiz, vatandaşımız sıkıntıya düşmüştür.

Diyoruz ki kentleşme mutlaka olacaktır ama kentleşme civarına zarar vermemelidir. Eğer kentleşme yapılırken civarına zarar verirse o zararın da bir şekilde karşılanması gerekir. Bakıyorsunuz, Kızılcahamam'ın bir beldesi vardır Çeltikçi diye ama çeltik ekilmez. Kızılcahamam pirinci, Türkiye'de en meşhur pirinçlerdendi. Çok enteresan da bir yapısı vardır -bilenler bilir- şekeri yükseltmeyen bir pirinçtir, sarımtıraktır ama şu anda 1 kilo pirinç yetişmez. Yine, pazarlarda "Kızılcahamam fasulyesi" diye satılır ama Kızılcahamam'ın fasulyesi yoktur çünkü su kalmamıştır, başka yerin fasulyesini "Kızılcahamam fasulyesi" diye satarlar. Keza Çamlıdere öyle. Beypazarı ve Güdül de bu ırmakların üzerine yapılan barajdan etkilenmiştir.

Buradan bütün yetkililere sesleniyorum, diyoruz ki: Gerek ASKİ olsun gerek Devlet Su İşleri olsun, eğer bir bölgede kentleşme yapılıyor, o bölgeye su gidiyor ve su da birilerinin ekmeğine mani oluyorsa onun ekmeğini vereceksiniz. Ankaralı konfor içerisinde, evinde suyu aksın ama Kızılcahamam'ın mağduriyeti, Çamlıdere'nin mağduriyeti, Güdül'ünün mağduriyeti, Beypazarı'nın mağduriyeti giderilsin. Siyasetçilere düşen budur, bize düşen de budur. Burada Meclise düşen ayrıca da şudur: Meclisin bütün üyeleri haftanın en az üç günü Ankara'dadır, birçoğumuz da burada oturuyoruz. Kızılcahamam'ımızın, Çamlıdere'mizin, Güdül'ümüzün ve Beypazarı'mızın böyle bir sıkıntısı vardır. Bu sıkıntıyı görmezden gelemez. Kentleşme mutlaka olacaktır, yapılaşma mutlaka olacaktır ama bu yapılaşmanın başkalarına zararı olmaması gerekir. Bir tarafın elinden ekmeğini, aşını alacaksınız, bir tarafa konfor getireceksiniz ve o bir taraf mağdur olacak. Bir günden bir güne de "Sizin mağduriyetiniz nedir, ihtiyacımız nedir, sıkıntınız nedir? Sizin elinizdeki suyu aldık, ekmeğinizi aldık; ekmeğe, aşıya muhtaç mısınız, herhangi bir sıkıntınız var mı?" diye de sorulmamıştır. Kızılcahamam, Çamlıdere Ankara'nın ilçesidir. Çoğunun yolu şu anda kapalıdır, dağ köylerine gidemezsiniz ama sesleri çıkmaz, ağızlarını açmazlar, devlete sadıktırlar, milletin ferdidirler. Hiçbir zaman için de "Açız, açıktayız, öldük, kaldık." diye de bağırılmazlar, devletlerini severler ama bu sevginin de ayrıca bir bedeli olmalıdır. Elinden yiyeceğini içeceğini alıyorsunuz, suyunu alıyorsunuz. Atası vaktiyle gelmiş, o suyun yanına yurt kurmuş, köy yapmış; orada çeltik ekıyor, sebze ekıyor, yetiştiriyor, rızkını sağlıyor. Ankara büyüyor, elindeki suyu Ankara'ya getiriyorsunuz, Ankaralının konforunu yukarı çıkarıyorsunuz, konfordan aşağı taviz vermiyorsunuz ama oradaki insanların açta, açıkta kalmasına seyirci kalıyorsunuz. Bu ne haktır ne adalettir ne vicdanlara sığar ne akla sığar. Biz Kızılcahamam'ın, Çamlıdere'nin, Güdül'ün ve Beypazarı'nın, Kirmir Vadisi'nde bulunan bu ilçelerimizin ve beldelerimizin mağduriyetini burada dile getirmeyi bir görev bildik. Bu görevden dolayı da -iktidarı muhalefeti- Mecliste bulunan bütün parlamenter arkadaşlarımızın bu hususa dikkat çekmelerini ve bu hususta yardımcı olmalarını hepimizden ayrıca isterim.

Bununla birlikte -süremiz bitti- bütçemizin Türk milletine, ülkemize, Meclisimize hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan diliyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

İyi günler. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, 10'uncu madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Kemal Peköz.

Buyurun Sayın Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe kanun teklifinin 10’uncu maddesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum, Meclisi saygıyla selamliyorum.

Bugün 19 Aralık, tarihimizde kara leke olan çok kötü iki tane olayın yıl dönümü. Bir tanesi, 2000 yılında “Hayata Dönüş Operasyonu” adı altında yapılan ve 28 kişinin hayatını kaybettiği bir olayın yıl dönümü. Hayatını kaybedenleri saygıyla anıyor, bir daha ülkemizde bunların yaşanmamasını temenni ediyorum.

Bir diğeri, Maraş katliamının 40’ıncı yıl dönümü. Maraş katliamı Koçgiri’yle başlayan, 10 Ekim gar katliamıyla sonlanan bir sürecin ara duraklarından bir tanesidir. Maraş’ta ciddi bir provokasyon sonucu meydana gelen olaylarda 111 insanımız hayatını kaybetti. Hayatını kaybedenlerin büyük bir kısmı Kürtlerden, Alevilerden ve demokratlardan oluşuyordu. Maraş katliamı başlamadan önce Maraş’taki nüfus yüzde 50-yüzde 50 gibi görünüyordu yani Kürtler ile Türkler yan yana, iç içe, can cana, komşu olarak beraber yaşıyorlardı. Bu katliamdan sonra insanların çok büyük bir kısmı Maraş’ı terk etmek zorunda kaldı; çoğu yurt dışına, diğerleri de metropol illere gitti. Şu anda orada kalan nüfus o anlamda -Alevilerin ve Kürtlerin nüfus oranı- yüzde 15 civarındadır.

Maraş katliamı çok sefer anlatıldığı için çok ayrıntıya girmiyorum. Maraş katliamı olduktan sonra ne oldu? Maraş katliamının mağdurları ve müsebbipleri vardı. Mağdurlarını savunan 3 avukat; Ceyhan Can 10 Eylül 1979’da, Halil Sıtkı Güllüoğlu 3 Şubat 1980’de, Ahmet Albay 3 Mayıs 1980’de katledildi. Peki, Maraş katliamında birinci sanık durumunda olanlara ne oldu? Bunların çoğu yargılandı, idam cezaları aldılar; Yargıtay cezayı bozdu, 1991 affıyla da tahliye oldular. Daha sonra, katliamın bir numaralı sanığı milletvekili oldu; onunla yetinilmedi, İnsan Hakları Komisyonuna alındı; onunla da yetinilmedi, Alevi çalıştaylarına başkonuk olarak davet edildi ve ağırlandı.

Şu anda anlatmamın sebebi de olayları kaşımak, tazelemek, yeniden gündeme getirmek değil; tam tersi, bir daha bu olayların olmaması için, yaşanmaması için yüzleşmenin gerçekleşmesi, bundan ders alınması ve birlikte yaşama zemininin daha güçlendirilmesi içindir. Bunun içinse, Genelkurmayın Maraş katliamıyla ilgili bir arşivi var, bu arşivin mutlaka açılması ve açıklanması gerekiyor. Rahmetli Bülent Ecevit’in ölümünden sonra kasasında ve çekmecesinde bulunan Maraş katliamıyla ilgili belgelerin kamuoyuna açıklanması gerekiyor. Katledilenlerin bir kısmının mezar yerleri hâlâ belli değil. O mezar yerlerinin belirlenmesi, açıklanması ve ailelerinin, çocuklarının, torunlarının gidip o mezarları ziyaret edebilmeleri ortamının yaratılması gerekiyor.

Maraş katliamında yaşanan acıyla yüzleşilmeli ve bundan sonra bunların olmaması için yeniden bir yargılanma süreci açılmalı çünkü insan hakları ihlallerinde yargılanmanın süresinin olmadığını, dolayısıyla zaman aşımına uğranmasının söz konusu olmadığını düşünüyorum.

Son olarak da katliamda yaşamını yitiren insanların yakınlarının, ailelerinin ve dostlarının Maraş’ta yapmak istedikleri anmalar önündeki engeller kaldırılmalı ve insanlar rahatça bu anmaları yapabilmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’nin tüm sorunlarını konuşmak ve çözüm üretmek için bu Meclisteyiz. Her gün konuşmalar yapılıyor, bu kürsüde değişik görüşler ifade ediliyor ama sorunlarımız her gün biraz daha artıyor, biraz daha katmerleniyor, biraz daha çözümsüzlüğe doğru gidiliyor.

Geçen gün bir arkadaşımız kürsüde üç tane masum Kürtçe kelime kullandı diye hemen tepki verildi, hemen karşı çıkıldı. 2009 yılında rahmetli Cumhurbaşkanı Demirel Moldova’ya gitti, Gagavuzya’nın özerkliğinin 15’inci yılı kutlamaları nedeniyle Cumhurbaşkanıyla görüştü, Gagavuzlara tanınan haklar nedeniyle Cumhurbaşkanına berat verdi ve kendilerine teşekkür etti. İki ay önce, yine, şu andaki Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan da Moldova’ya gitti. Aynı minval üzere, bunları dile getirdi ve teşekkür etti, ana dilde eğitimin ne kadar önemli olduğunu oradaki, meydandaki konuşmasında dile getirdi.

Değerli arkadaşlar, hepiniz yurt dışına çıkmışsınızdır. Herhangi birimiz yurt dışına çıktığımız zaman, kendi dilimizle ya da yaşadığımız ülkenin diliyle -benim açımdan hem Kürtçe hem Türkçe- bir kelime duyduğumuzda o kelimeyi söyleyen kişiye döner sempatiyle, gülümsemeyle bakarız. Bunun için bir dil, insanın esas olması gereken niteliklerinden ve özelliklerindedir. Bunun engellenmesi, buna karşı çıkılması... Dünyanın her tarafında soydaş diye düşündüğümüz, ırktaş diye düşündüğümüz ya da mazlum olarak gördüğümüz insanların yanında olmayı biz de olumlu buluyoruz, buna karşı çıkılacak hiçbir şey de yok. Ama aynı zamanda Türkiye’de 15 ile 20 milyon arası olduğu söylenen -net rakam nüfus sayımlarında belirtilmediği için, çıkmadığı için- Kürtlerin kendi dilleriyle eğitim yapabilmelerinin, kendi dilleriyle yaşamlarını temin edebilmelerinin önündeki engellerin mutlaka kaldırılması gerekiyor. Bizim bunu anlamamızın, bizim bundan vazgeçmemizin, bizim bundan farklı bir tavır içerisinde girmemizin beklenmesini de doğru buluyorum.

Biz, bugüne kadar Türkiye dışında bir ülkemiz olsun istemedik, başka bir ülkede yaşamayı da düşünmedik, çeşitli zamanlarda çoğumuzun, çoğu imkânları olmasına rağmen bu durumu değerlendirmedik çünkü burası bizim ülkemiz, buranın sorunları bizim sorunlarımız, buranın acıları da bizim acılarımız. Biraz önce sözünü ettiğim acılar da dâhil olmak üzere biz acıları yarıştırmıyoruz, ölümleri de yarıştırmıyoruz, yarıştıranları da doğru bulmuyoruz.

Ben nasıl ki 13 yaşında 14 kurşunla katledilen Uğur Kaymaz’ın acısını yüreğimde hissediyorsam, 22 yaşında katledilen Aybuke öğretmenin acısını da eğer kendi yüreğimde hissetmezsem kendi insanlığımdan şüpheye düşmüş olurum. Sizin de bir günden bir güne... 6-8 Ekim olayları konuşulurken 53 kişinin katlinden söz edersiniz ama bir tek kişinin ismini anarsınız. Sizin de aynı empatiyi göstermenizi, insanları ölüm üzerinden, acı üzerinden, kan üzerinden ayırtmamanızı size öneriyor ve bunu sizden bekliyoruz.

Türkiye’de 1.982 yayımla Türkiye kültür ve eğitim hayatına katkıda bulunmuş bir arkadaşınız olarak konuşuyorum, biraz önce söylediklerim gerçek, samimi ve içten gelen duygularımdır. Biz bu Mecliste yaş ortalaması en genç partiyiz. Biz, yine, bu Meclisteki kadın temsiliyeti en yüksek olan partiyiz. Yine, dili, dini, inancı, kültürü farklı olan kesimlerden meydana gelen ve dolayısıyla her konuda her acıyı hisseden ve dile getiren bir siyasal partiyiz. Tibet’in dinî lideri Dalay Lama’nın meşhur bir sözü vardır, duymuşsunuzdur kitaplarını okuduysanız; çok önemserim, der ki: “Kim olursa olsun, düşmanınız bile olsa yüreğinizde ona karşı kine ve nefrete yer vermeyin çünkü kin ve nefret önce sizi tüketir. Düşmanınız size yirmi dört saatini ayırmaz ama yüreğiniz yirmi dört saat sizinle birlikte ve dolayısıyla kin ve nefret yüreğinizi kanatır. Ama doğru bildiğiniz, haklı bulduğunuz, bilimsel bulduğunuz, aklınıza yatan inadınızdan vazgeçmeyin ve bunu mutlaka dile getirin.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL PEKÖZ (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

KEMAL PEKÖZ (Devamla) – Geçen gün bir yurt gezisi sırasında İskenderun’a gittim, cemevinde bir yazı gördüm, Hazreti Ali’nin bir ifadesi, diyor ki: “En büyük cihat, haksızın karşısına geçip ‘Sen haksızsn.’ diyebilmektir.” Biz de burada haksızlıklara karşı, haksız olana karşı, yanlış olana karşı durmaya devam edeceğiz.

Hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü.

Buyurun Sayın Süllü. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Divan, saygıdeğer milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi görüşmelerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubum adına söz almış bulunuyorum.

10'uncu maddede yer alan mahallî idarelere ilişkin işlemlerde adı geçen mahallî idareler, daha yaygın tanımlamasıyla yerel yönetimlerle ilgili, bütçe görüşmelerinde çok tartışmalar yaşandı bu çatı altında. Seçimlerde çok vaatler verildi meydanlarda ancak belediyecilik anlayışımızı gördük uygulamalarınızda.

Eski İstanbul Belediye Başkanı, Genel Başkanınız, şimdiki Cumhurbaşkanının İstanbul'la ilgili itirazları belediyecilik anlayışımızı ne de güzel özetleyiverdi. Ne demişti Sayın Erdoğan kadim ve müstesna bir şehir olarak nitelendirdiği İstanbul'la ilgili, hatırlatmak isterim: “Biz bu şehrin kıymetini bilemedik, biz bu şehre ihanet ettik, hâlâ da ihanet ediyoruz, ben de bundan sorumluyum.”

Bakın, İstanbul'a ihanet ettiğini itiraf eden anlayışın yeni planları ne? Görüşmekte olduğumuz 10'uncu maddeyle, kaldırılan Yüksek Planlama Kuruluna bağlı olan ödeneklerin dağılımı, kullanılması, izlenmesi ve denetlenmesi, 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nde Cumhurbaşkanına bağlanıyor. Bitti mi? Hayır. Bakın, daha neler var.

Önümüzdeki hafta Meclise gelmesi planlanan torba yasanın 48'inci maddesiyle, belediyelere talep etmeleri hâlinde yardım ödeneğinin ödenmesi yetkisi Cumhurbaşkanına bağlanıyor. Bu düzenlemelerle, Cumhurbaşkanına, bu ödenekten, yardım nitelikli projelerin gerçekleşmesi adı altında belediyeye para aktarma yetkisi tanınmaktadır.

Bütçenin kullanılmasını düzenleyen hiçbir nesnel dayanak yok. Tümüyle, verilecek keyfî kararlar, kaynakların adil kullanılmasını engelleyecektir. Bitti mi? Hayır. Bütçeden payına düşecekleri dört gözle bekleyen rant baronlarını çok sevindirecek başka müjdelere de var. Yine, bu torba içine sıkıştırılan 68'inci maddeyle şehirlerde teleferik, monoray, monoküler, metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemlerinin yapımının bakanlıkça üstlenilmesinin ardından istenilen bir kuruluşa devredilmesi ve ilgili belediyelerin genel bütçe ve vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak paylardan kesilmesi ve usullerinin belirlenmesi Cumhurbaşkanına devrediliyor. Bu da keyfî ve kayırmacı bir sonuç doğuracaktır.

Kriterlerin yasa da belirtilmeden kesilmesi, esas ve usullerinin Cumhurbaşkanınca belirlenmesi, seçimle iş başına gelen yerel yönetimlerin yetkisinin gasbedilmesidir. Yetki gasbı olmasının yanı sıra tek adam keyfiyetine dayalı merkezî yönetimin güçlendirilmesi, Avrupa Yerel Yönetim Şartnamesi'nin yerinden yönetim ilkesinin ihlal edilmesidir.

Yerinden yönetim ilkesini zedeleyen bir diğer uygulama da ağustos ayı içinde belediyeye kaynak kullanımının Tek Hazine Kurumlar Hesabı altında toplanmasıdır. Bu düzenlemeyle yerel yönetimler üzerindeki merkezî siyaset ve vesayet pekişmiş, belediyelerin mali yapılanması ve kararlar üzerinde merkezî baskı artmıştır.

Diğer yanda 2012 yılında siyasi hesaplarla çıkartılan 6360 sayılı Büyükşehir Belediyesi Yasası güya yerel yönetimlerin güçlendirilmesi adı altında yapılmıştı. Bu yasayla 14 büyükşehir belediyesi, 25 ilçe belediyesi kurulmuş; 30 il özel idaresi, 635 belde belediyesi kapatılmış; 16.561 köy idaresinin tüzel kişiliği ortadan kalkmıştı. Kendinden kilometrelerce ötedeki ilçelere, beldelere, güya mahalle statüsüne kavuşturulan köylere sınırlı bütçelerle hizmet götürmek zorunda kalan büyükşehir belediyeleri sorun yaşamakta ve maliyetler artmaktadır. Bu yasayla, köylerin varlığı, tarımsal üretim, kırsal kaynakların yönetimi göz ardı edilmektedir. Kapatılan beldeler, 16.561 köy yeterli hizmet alamamakta, oralarda

yaşayan vatandaşlarımız tabi oldukları Büyükşehir Belediyesi Yasası'yla zor durumda kalmaktadır. Bir yanda yerel güçlendirme adına belediyelerin sorumluluk alanlarını genişletme -ancak orada yaşayanların alacakları hizmetin niteliği ve niceliği düşmekte- diğer yanda merkezî yönetimin yetkilerini artırarak, halkın taleplerini sorgulamadan, yereldeki ihtiyaçları bilmeden, dayatmacı anlayışla tüm yetkileri tek elde toplama. Bu, akıl almaz bir çelişkidir.

2019 yılı bütçe teklifinin 10'uncu maddesi ve gelecek olan torba yasanın maddeleriyle Cumhurbaşkanının yerel yönetimler üzerinde yetkileri artırılmaktadır. Burada şu soruyu sormak lazım: İstanbul'a ihanet ettiğini itiraf eden anlayış, kendinde topladığı yetkilerle diğer şehirlere ihanet etmeyeceğinin garantisini nasıl verecektir? Topladığı yetkilerle diğer şehirlere ihanet etmeyeceğinin garantisini verecek olsa bile bu hikâyenin sonu ne olacaktır? Ben size ne olacağını söyleyeyim: Bu yetkilerle paylaşacağımız rant pastasını beton baronları alıp gidecek; yine hesabı, bu borcun yükünü halkımız ödeyecektir.

Sayın milletvekilleri, tablo çok açık, siyah ve beyazın farkı kadar açık. Bakın, burada yer alan 10 tane belediye İnsani Gelişme Endeksi'nde... Bunlar Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanları tarafından yönetilen belediyeler. Biz Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanlarımızla gurur duyuyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Peki, bu tabloda AKP'li belediyeleri görebiliyor muyuz? Hem de iktidar kaynaklarını tamamen elinde tutan AKP'li belediye başkanları bu tabloda yer alabiliyor mu?

RECEP ÖZEL (Isparta) - Hiç görmüyoruz, ne olduğunu bilmiyoruz ki. Okunmuyor, okunmuyor.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) - Ne yazık ki hayır ama AKP'li belediye başkanlarının başarılı olduğu başka bir tablo da bu: Borç sıralamasında ilk 10'a giren belediyeler sıralamasında AKP'li belediyeler ilk 10'a çok da güzel giriyorlar sevgili arkadaşlar.

RECEP ÖZEL (Isparta) – 31 Martta göreceğiz başarıyı, başarısızlığı.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) – Yerelde yaşayanların birbirinden farklı ihtiyaçlarını sınırlı bir bütçeyle karşılamak zorunda olan yerel yönetimlerin üstlendikleri zorlu görevleri başarması ancak bütüncül, rantçı bakış anlayışından uzak bir vizyon ve misyonla olanaklıdır. Bunun, sınırlı bütçe ve olanaklarla Eskişehir'de nasıl başarıldığını on dokuz yıl belediyelerde bu ekibin bir parçası olan biri olarak yakından biliyorum.

Sayın milletvekilleri, geçmişte ev sahipliği yaptığı uygarlıklarla adı gibi eski bir şehir olan Eskişehir, son yıllarda tüm Türkiye'ye örnek gösterilen, şehir turizminin öncüsü bir şehir hâlini aldı. Türkiye'ye örnek gösterilen bir şehir olarak, farklı siyasi partilerden belediyeciler Eskişehir'i ziyaret ediyorlar ve bizim belediyelerimizden brifing alıyorlar. Şehirde yaşayanlar ise Eskişehir'de yaşamaktan, Eskişehirli olmaktan gurur duyuyorlar. En güvenilir iller sıralamasında dünyada 12'nci, Türkiye'de de tek belediye olarak 1'inci sırada yer alan Eskişehir'in sokaklarında güvenle ve mutlu yürüyor benim şehrimin insanları. (CHP sıralarından alkışlar) Bugünlerde ise Londra, New York, Barselona, İstanbul, Antalya, Bursa gibi -AKP'li belediyeler de var içinde, dikkatinizi çekiyorum- 193 belediyenin yer aldığı yarışmada, şehircilik dönüşümü yarışmasında finale kalmanın gururunu yaşıyor Eskişehirliler. Evet, Eskişehir'de bu başarılı çünkü Eskişehir'deki belediye başkanlarımız şehre ihanet etmedi. Ortaya çıkan başarının rantı da tüm şehirde yaşayanlarca ortak bölüştü.

Değerli milletvekilleri, belediyelerimize kara bir bulut gibi çöken AKP rant ve talan zihniyetinin dizleri üzerine çöktüğünü göreceğimiz günlerin yakın olduğunu müjdelemek istiyorum. Kişi başına düşmesi gereken 15 metrekare yeşil alanın 8 metrekareye düştüğü ülkemizde, günah çıkarmaktan öteye gitmeyen millet bahçeleriniz de sizleri kurtaramayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) – Ek süre alabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Beton yığınları arasında nefes alamayarak, termik santrallerle zehirleyerek beden sağlığını; yoksulluklarla, ayırıştırıcılarla ruh sağlığını bozduğunuz vatandaşlarımızı tedavi etmek için diktiğiniz devasa şehir hastaneleri de sizi kurtarmayacak.

Evet, geldiğiniz gibi gidiyorsunuz, çılgın projelerinizi de alıp gidiyorsunuz. Belediye seçimleriyle geldiniz, belediye seçimleriyle gidiyorsunuz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Gelirleri hakça değil rant çevrelerine bölüştürdüğünüz için gidiyorsunuz. Mutlu bir azınlık, mutsuz bir çoğunluk yarattığınız için gidiyorsunuz. Garabet bir yasayla güya mahalle statüsüne kavuşturduğunuz köyleri boşalttığımız ama şehirlere yerleştirdiğiniz insanları şehirlileştiremediğiniz için gidiyorsunuz. Kısaca, siz şehirlerimize ihanet ettiğiniz için gidiyorsunuz. Ne diyelim, yolunuz açık olsun.

Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)

3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu Eş Başkanı Manolis Kefalogiannis ile beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bugün misafirimiz çok.

Sayın Milletvekilleri, Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu Eş Başkanları Sayın Manolis Kefalogiannis ve Sayın İsmail Emrah Karayel ile Komisyon üyeleri Genel Kurulumuzu ziyaret ediyorlar. Kendilerine Meclisimiz adına “Hoş geldiniz.” diyorum. (Alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, şahsı adına Aydın Milletvekili Metin Yavuz.

Buyurun Sayın Yavuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

METİN YAVUZ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılı bütçesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, yüce heyetinizi ve bizleri televizyon ekranlarından izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ iktidarıyla birlikte, köylerin altyapısının desteklenmesi yani KÖYDES projesi 2005 yılında başlatılmıştır. Hükümetlerimiz döneminde, KÖYDES projesiyle, yolu ve içme suyu bulunmayan köy kalmamıştır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte, İçişleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü kaldırılmış ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Böylece, yerel yönetimlerin hizmet sunum kalitesinin artırılması, hizmet standartlarının geliştirilmesi ve yerel yönetimlere rehberlik edilmesi noktasında daha verimli çalışmalar yapılacaktır. Proje kapsamında 2005-2018 yılları arasında toplam 12 milyar 232 milyon 508 bin TL kaynak kullanılmıştır. 2018 yılı için ayrılan ödenek 1,5 milyar TL'dir.

İçme suyu bulunmayan 4.729 adet köyümüzde şebekeli içme suyu tesisi yapılmış, içme suyu yetersiz 58.279 köyümüzde içme suyu tesisleri yenilenmiştir. İçme suyu tesisi yapılan ve mevcut tesisleri yenilenen, iyileştirilen 63.024 köye ve bunun bağlamında toplamda 17 milyon 441 bin 703 vatandaşımıza hizmet götürülmüştür. Bunlara ilave olarak da 17 adet gölet, 762 adet sulama tesisi ve 19 adet hayvan içme suyu göleti tamamlanarak 69.924 hektar tarımsal alana sulama hizmeti götürülmüş, bu bağlamda 79.488 çiftçi ailesinin de bu hizmetten yararlanması sağlanmıştır.

Atık su için 372 adet foseptik ve arıtma tesisi tamamlanarak 531 üniteye hizmet götürülmüş ve 307.869 vatandaşımızın bu hizmetlerden faydalanması sağlanmıştır.

Yerel yönetim hizmetlerine katkı sağlayacak çalışmalara daha da önem vermekteyiz. Bu çalışmalardan biri de e-Belediye Projesi'dir. Belediyelerin artan görevlerini etkin şekilde yerine getirebilmelerini sağlayacak hizmet sunum modellerinin geliştirilmesini sağlayacak ve belediyelerin vatandaşına sunduğu birçok hizmeti e-devlet kapısı üzerinden verilebilecektir. Sistemin tam olarak yürürlüğe girmesiyle en az 3 milyar TL kaynak tasarrufu sağlanacaktır.

2019 yılında vergilerden pay olarak yerel yönetimlere ve fonlara 114,3 milyar lira kaynak ayrıldı.

Büyümenin desteklenmesi kapsamında, ihracatın, turizmin ve diğer üretken sektörlerin teşvik edilmesine ve bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına odaklanan faaliyet ve projelere yönelik transferlere devam edilecektir. Sermaye transferlerinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranının 2019 yılında 2018 yılı gerçekleşme tahminine göre 0,2 puan azalarak yüzde 0,2 olarak gerçekleşeceği öngörülmektedir. Bu kapsamda KÖYDES için 1,5 milyar, SUKAP için 800 milyon, SODES için 166 milyon, kalkınma ajansları için de 322 milyon lira ödenek ayrılmıştır.

İller Bankası AŞ, yerel yönetimlerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere, içme suyu şebeke ve arıtma, kanalizasyon, atık su arıtma, derin deniz deşarjı, katı atık, harita, imar planı, kent bilgi sistemi ve üstyapı projelerine finansman sağlayan bir yatırım bankası özelliğine yine AK PARTİ hükümetlerimizin döneminde kavuşmuştur.

İller Bankası AŞ, bu kapsamda 1.398 belediye, 51 il özel idaresi, 2 ilçe özel idaresi, 30 büyükşehir su ve kanalizasyon idaresi olmak üzere, toplamda 1.481 yerel yönetim birimine hizmet vermekte. Yerel yönetimlere her türlü proje, harita, imar, yapım işleri ve ihtiyaç duydukları malzeme, ekipman, araç gereç alımları için de son on beş yılda İller Bankasının kendi öz kaynaklarından toplam 46 milyar TL tahsis edildi.

2003 yılından günümüze kadar olan tüm belediyeler ve il özel idareleri için genel bütçe vergi gelirlerinden toplamda 260 milyar TL pay tahakkuk etmiş olup borçları düşüldükten sonra kalan 228 milyar TL ilgili belediyelere ve il özel idarelerine aktarıldı.

SUKAP kapsamında, projenin başlangıcından günümüze kadar İller Bankası tarafından 1.289 adet iş için 8 milyar 752 milyon TL kaynak aktarıldı. Yerel yönetimlere 2003-2018 yılları arasında, SUKAP dâhil, yaklaşık 5 milyar TL hibe sağlandı. Bu çerçevede, Dünya Bankası, Japon Uluslararası İşbirliği Ajansı, Avrupa Yatırım Bankası ve İslam Kalkınma Bankasıyla imzalanan toplam 1 milyar 504 milyon avro tutarındaki kredinin bugüne kadar yaklaşık 558 milyon avro tutarı kullanılmış olup kalan kısmının kullanılmasına yönelik yerel yönetimlerle çalışmalar devam etmektedir.

Sermaye transferlerinin belirlenmesinde, orta vadeli mali plan döneminde KÖYDES, SODES, SUKAP ve AR-GE projelerinin desteğinin devam ettirilmesi öngörülmüş ve tasarruf tedbirleri dikkate alınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

METİN YAVUZ (Devamla) – Önümüzdeki dönemde de çevreyi korurken yatırım ortamının iyileştirilmesiyle, sosyal donatı ve yeşil alanlarıyla, yatay mimarinin esas alındığı, yaşanabilir, sağlıklı ve güvenli şehirlerin oluşturulması için çalışmaya devam edeceğiz.

Bu vesileyle sözlerime son verirken 2019 yılı bütçemizin ülkemize hayırlı olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygılarla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, şahsı adına İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurun Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, sayın milletvekilleri; 10’uncu madde yerel yönetimlere ilişkin. Hemen belirteyim: Bu konuda, Cumhurbaşkanlığı 1 no.lu Kararnamesi, Anayasa madde 127’ye aykırılık teşkil etmektedir çünkü İçişleri Bakanlığına bağlı olduğu hâlde, bu 1 no.lu CBK’yle Çevre ve Şehircilik Bakanlığına geçirilmiştir. Bu bakımdan, bu aykırılığı saptayarak başlamak durumundayım.

Tabii ki bütçe hakkı vergi yükümlülerinin haklarının güvence altına alınmasının çok ötesine geçen bir hak. Nitekim, Amerika Birleşik Devletleri’nin kuruluşuna baktığımız zaman temelde vergi sorunu olduğunu görmekteyiz. Londra Parlamentosu 1763’te Amerika’nın doğu kıyılarında Britanya kolonilerinin vergi ödemeleri için bir yasa kabul etti. Koloniler, Parlamentosu temsil edilmedikleri gerekçesiyle vergilere itiraz etti. Koloniler Meclisi 1768’de mülkiyetin doğal bir anayasal hak olduğunu, hukuka uygun olmayan vergi yükümlülüğünün bu hakkı zedelediğini öne sürdü. İşte, o zaman, anayasal olmayan “unconstitutional” Londra’da alınan önlemleri kınamak için sıkça kullanılan bir sözcük hâline geldi. Ne var ki Londra Parlamentosu tavrında ısrarcı oldu. Bunun üzerine 13 koloni temsilcilerini bir araya getiren bir kongre yapıldı ve 4 Temmuz 1776’da halkın yönetim biçimini teyit eden bir bağımsızlık bildirgesi ilan edildi. İngiltere’ye karşı zaferle sonuçlanan savaştan sonra, bu 13 devlet, 1787’de cumhuriyetçi federal Birleşik Devletleri kuran anayasayı kabul etti. İşte, verginin ve bütçenin ne kadar önemli olduğunu gösteren tarihsel bir bilgi.

Tabii ki bu bize yabancı bir durum değil çünkü Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşunda da böyle bir ilişki var. Nitekim, Türkiye devleti Meclisle doğdu ve Anayasa yoluyla kuruldu.

1921’de kutsanan Türkiye Büyük Millet Meclis ile 2018’de göstermelik hâle gelmiş olan Meclis arasındaki ayrışma açık. 1921’de hükümet Büyük Millet Meclisinden çıkıyordu ve “Büyük Millet Meclisi Hükûmeti” adını taşıyordu, 2018’de ise bakanlar Türkiye Büyük Millet Meclisinden çıkmadığı gibi Meclise karşı da sorumlu değil. Tek sorumlulukları cezai sorumluluk, o da ancak 400 milletvekiliyle sağlanabiliyor. İşte, buna karşılık, Meclis üyelerinin çoğunluğu yani AK PARTİ ve MHP üyeleri daha çok, parti devlet başkanına bağlılıklarını sürekli teyit etme gereğini duyuyorlar.

Şimdi, bu çerçevede bu bütçeye baktığımız zaman, aslında şöyle bir ayrışmanın karşımıza çıktığını açıkça görebiliyoruz: Sayın vekiller genellikle Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle sözlerine başlıyorlar, bunu her iki parti de yapıyor ama Anayasa'mızda böyle bir kavram yok. Anayasa'mız insan haklarına dayanan demokratik hukuk devletiyle başlıyor; çerçeve o. Nitekim, biz yemin ederken hiçbir biçimde hükûmete yemin etmedik; Anayasa'ya, Anayasa'nın üstünlüğüne yemin ettik.

Şimdi, burada yaptığımız görüşmelere -biraz önce belirttiğim gibi- konuma dönecek olursam yeniden, bütçe görüşmelerinde, mesela 127'nci maddesine aykırılık hiçbir şekilde gündeme gelmemiş bulunuyor. Bir bakıma bütçe, geldiği gibi gidecek ama aslında, kanun önerilerinin nereden geldiği biliniyor, Meclisten gelmediği biliniyor. Oysa Anayasa'ya yasa önerilerinin Meclis tarafından hazırlanılacağı hükmü konuldu.

Şimdi, burada çok önemli bir temel nokta şudur: Esasen 6771 sayılı Kanun erkler ayrılığı adına savunulduğu ve oylandığı hâlde, onun için oy istenildiği hâlde, bu uygulamayla -daha kibar bir deyim kullanmak için- yasama, yürütmeye metbu bir organ hâline getirildi. Bunu aslında, AK PARTİ'den de görebiliyoruz; AK PARTİ'li vekiller, kendileri konuşmacı oldukları dönemde bile... Dün sabah örneğin, kendileriydi ilk konuşmacılar, 20 kişiydi yaklaşık olarak, zaten konuşmacıların büyük kısmı ama onlar sadece bakanlar konuşacakları zaman geliyorlar. Oysa onlar bu Meclisin vekilleri yani seçimle gelen ve ülkeyi temsil eden, seçmeni temsil eden vekiller, yoksa Hükümeti veya bakanları temsil eden vekiller değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Zannediyorum, temel sorun buradan kaynaklanıyor çünkü Anayasa'mıza göre -yasama, yürütme, yargı- burası kural koyuyor, yürütme uyguluyor, yargı ise denetliyor ve yargılıyor. Burada tanık olduğumuz tabloda, özellikle, kanun yapımında ve bütçe konulma işleminde sanki bu Meclis yürütme organının meclisiymiş, onu temsil eden meclisiymiş, hatta bir kişinin beklentileri doğrultusunda hizmet vermekle yükümlü bir meclisiymiş gibi bir görüntü yaratılıyor. Herhangi bir niyetten bahsetmiyorum, dikkatle izliyorum on iki gündür ve böyle bir tablo var. Yani Meclisin kendi özerkliğinden çok, Meclis ikiye ayrılmış, bir kısmı “Ben halkın adına davranıyorum.” demeye çalışırken öbürü “Hayır, biz yürütme adına buradayız.” görüntüsünü, konuşmalarıyla, oylarıyla, tavırlarıyla, alkışlarıyla bunu sürekli vermeye çalışıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika daha verirsiniz eğer...

BAŞKAN – Hocam, kimseye vermedim, gerçekten.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Biraz önce bir vekilimize verdiniz.

BAŞKAN – Sistemde arıza vardı, başlangıcında sorun oldu onun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Zaten bir alacağım var çünkü Sayın Akbaşoğlu'na da bir yanıt vermek gerekiyor, çok tartışıldı.

BAŞKAN – Peki, tamam.

Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Ben 6771 sayılı Kanun’u burada tartışmıyorum; sadece, dediğim gibi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi kavramı anayasal bir kavram değil. 6771 sayılı Kanun’a aykırılıktan söz ediyorum, yürürlükte olduğuna göre aykırılıktan söz ediyorum.

Diğer konu ise... Sayın Akbaşoğlu, diktatörlüğün tanımını Anayasa Hukuku Ansiklopedisi’nden okuyorum: “Diktatörlük, iktidarların bir kişide veya azınlık grubunda yoğunlaşması diye nitelenen hükümet tarzıdır.” Bunun ayrıtısına girmiyorum. Bu, Anayasa Hukuku Ansiklopedisi’nde yapılan ortak tanımdır. Bu bakımdan bizde ise sorun, siyasal münavebe yollarının giderek kapatılmasına dairdir.

Bunu belirttikten sonra Avrupa Mahkemesinin Hükümetimizden görüş istediği husus Külliye’nin inşaatına dair. Hükümetimize 31 Ocağa kadar süre tanımıştır 1 Ekim günü yaptığı tebligatta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Bu tebligata Hükümetimizin vereceği yanıtı göre Külliye’nin inşaatına dair Avrupa üzerinden bilgi sahibi olacağız. Tabii, bu bizi üzse de bu bir gerçektir.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, şimdi on dakikalık soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Hürriyet...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu 2019’da geçerli olacak asgari ücreti belirleme çalışmaları kapsamında yarın üçüncü toplantısını yapacak. Toplantıda, TÜİK’in, 1 işçinin asgari geçim tutarını komisyonla paylaşması da bekleniyor ancak son beş yıldır saptanan asgari ücretin TÜİK önerisinin aylık 350 lira altında kaldığını görüyoruz. Yani 2017’de TÜİK’in tavsiyesi 1.669 lirayken asgari ücret 1.404 lira tespit edilmişti, 2018’de tavsiye 1.894 lirayken asgari ücret 1.603 lira olmuştu. Biz de buradan bu vesileyle mesaj verelim, TÜİK yetkililerine de seslenelim: Asgari ücret tavsiyesini 300 lira daha fazladan söyleyin de -zaten tavsiyenin altında belirleniyor- TÜİK’in tavsiyesi de bu anlamda, tam anlamıyla yerini bulmuş bulur, en azından asgari ücretliler biraz daha rahat nefes almış olur diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Uzunköprü’deki bazı okullarda “değerler eğitimi” adı altında 4-6 yaş grubundaki çocuklarla Millî Eğitimin dahi içeriğini bilmediği çalışmalar yapılmaktadır. Diyanetin belirlediği kişilerce verilen bu eğitimlerde okullar Diyanetin emrine bırakılmıştır. Bu kurslarda görev alan kişilerin Millî Eğitim Bakanlığı tarafından denetlenmesi yapılamamakta, veliler ise çocuğunun okullardaki öğretmenlerce eğitim aldığını düşünmektedir.

Somut işlemler dönemindeki bu çocuklara “değerler eğitimi” adı altında verilen dinî eğitim çocuğun psikolojisini etkileyerek ona ciddi zararlar verebilir. Uzmanların genel görüşü soyut kavram öğretimlerinin 12 yaşına kadar verilmemesi yönündedir.

Bu kadar erken dinî eğitim verilmeye başlanması kimin ya da kimlerin işine gelmektedir? Bu kurslar ve eğitimle ilgili protokollerin resmî onay ve görevlendirmeye belgeleri mevcut mudur?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Sayın Komisyon Başkanımıza olacak: Sanayimiz teknolojik gelişime öncülük etme, diğer sektörleri sürüklemek, döviz girdisi sağlama ve nitelikli istihdama katkı açısından ekonomimizin lokomotifidir. Sanayinin gücüne güç katmak, rekabeti artırmak, büyük ve güçlü Türkiye hedefine ulaşmak için yatırım, üretim ve istihdamın artırılmasında AR-GE'nin çok önemli bir rolü vardır. Nitekim, AK PARTİ bunu hayata geçirerek bütün topluma benimsetmiştir.

Bütçede katma değeri yüksek üretim sağlayacak AR-GE'ye yönelik ne gibi çalışmalar vardır? AR-GE'nin millî gelir içindeki payının artırılmasına yönelik neler yapılmaktadır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AK PARTİ Hükümeti olarak yerel yönetimlere daha fazla sorumluluk verdik, merkezden yürütülen birçok hizmetin mahallinde daha etkin ve verimli sunulmasını sağladık.

2019 bütçesinde yerel yönetimlerin kalkınması ve daha çok hizmet etmeleri için büyükşehir ve diğer belediyelerimiz ile özel idarelerimize 93,6 milyar TL kaynak sağlıyoruz.

Bu bütçede KÖYDES projesiyle 35.200 köyümüze yani köylülerimize yol, su, kanalizasyon, foseptik, arıtma tesisi, çocuk parkı, köy meydanı düzenlemeleri, spor tesisleri gibi köylümüzün şehirde ne varsa köyde de aynı hizmetleri ve aynı kalitede alması için bu bütçe hazırlandı.

SUKAP projesiyle 1.397 belediyemize yani şehirlerde yaşayanlarımıza su kanalı, arıtma tesisi gibi hizmetlerin yapılması için bu bütçe hazırlandı. Yani bu bütçe 82 milyonun refah ve mutluluğu için hazırlandı.

Sayın Başkanım, bu madde kapsamında ilgili idarelere yapılan hazine yardımları haczedilebilir mi, üzerine ihtiyati tedbir konulabilir mi?

BAŞKAN – Sayın Şahin...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yakın zamana kadar, İzmir'in işgali sırasında Hasan Tahsin'in Yunanlılara attığı kuşun Millî Mücadele'mizin ilk kurşunu olarak biliniyordu ancak Genelkurmay uzmanlarınca ATASE Başkanlığı arşivinde gerekli incelemeler yapılmış olup Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra galip devletlerin yurdumuzda ilk işgal ettiği yerlerin İskenderun ve Dörtyol olduğu, ilk silahlı direniş hareketinin de İzmir'de 15 Mayıs 1919'daki Yunanlılara sıkılan ilk kurşundan beş ay önce Hatay Dörtyol'da 19 Aralık 1918'de yiğit Dörtyol'umuzun cesur evladı Mehmet Kara tarafından Karakese köyünde atıldığı tespit edilmişti.

Bugün, emperyalist işgalciler ve yerli iş birlikçilerine karşı verdiğimiz Kurtuluş Savaşı'mızın ilk kurşununun sıkılışının 100'üncü yıl dönümü kutlu olsun. İlk kurşunu Dörtyol'da sıkın Mehmet Çavuş, Kara Hasan Paşa ve nice Kurtuluş Savaşı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) - Hazine ve Maliye Bakanına soruyorum.

İktidarınız döneminde ekonomi krize girmiş, Türk parası yüzde 50'ye yakın değer kaybetmiş, yatırımlar durmuş, üretim düşmüş, fabrikalar durma noktasına gelmiş, işsizlik yüzde 11,4'e yükselmiş, genç işsizlik yüzde 30'lara varmış, karşılıksız çek tutarı 25 milyar Türk lirasını bulmuş, esnafımız siftah edemez, kirasını ve borcunu ödeyemez duruma gelmiş, çiftçi malını satamaz, borcunu ödeyemez duruma düşmüş, çiftçilerimizin mazotu ucuzlayacağı yerde daha çok pahalalmış, gübrenin, yemin, ilacın ve tohumun fiyatları yüzde 100 artmış, enflasyon ve pahalılık yüzde 25'lere ulaşmıştır. Komşularımızla dış ilişkilerimiz tamamen bozulmuş, Merkez Bankasının bağımsızlığı zedelenmiş, sürdürdüğü para politikasına müdahale edilmiş, kısacası Türkiye'nin huzuru ve dünyadaki itibarı sarsılmıştır. Bu kadar çok olumsuzluğun yaşandığı ülkemizde her şeyin bozulduğu ve çivisinin çıktığı bir dönemde krize girmiş bu ekonomiyi düzeltmek için Bakanlık olarak hangi tür tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Köksal, son...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sigorta öncesi doğum borçlanması bekleyen anneler var. Erkekler için askerlik borçlanması hakkı hiçbir şarta tabi olmazken kadınlar için doğum borçlanması hakkının doğumdan önce sigorta başlangıcı şartına tabi tutulması her şeyden evvel Anayasa'mızdaki eşitlik ilkesine aykırıdır.

Kadınlara tanınan doğum borçlanması hakkının da şarta tabi olmadan, kadının ilk doğum yaptığı tarihte alınması cumhuriyet tarihimiz açısından önemli bir kazanım olacaktır. Bu konuda verdiğimiz kanun teklifleri de vardır. Türkiye Büyük Millet Meclisinde özellikle 1'inci parti mensubu olan milletvekillerine sesleniyorum: Gelin, bu yasama döneminde sigorta öncesi doğum borçlanması bekleyen annelerin yüzünü güldürelim, bu düzenlemeyi bir an önce Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçirelim.

BAŞKAN – Cevaplara başlıyoruz.

Sayın Başkanım, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

10'uncu maddeyle yapmış olduğumuz düzenlemeleri söylemek istiyorum. (1)'inci fıkranın (a) bendi, 5286 sayılı Kanun'la Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün kaldırılması sonucunda il özel idarelerine devredilen personelin özlük haklarının ödenmesini düzenliyor. (b) bendinde, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında yolu veya suyu olmayan köylerin altyapılarının desteklenmesine, (c) bendinde Su, Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında belediyelerin içme suyu ve atık su projelerinin İller Bankası Anonim Şirketi aracılığıyla desteklenmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan ilgili tertiplerdeki ödeneklerin kullanımına ilişkin hususlara yer verilmektedir. SUKAP kapsamında ihtiyaç olması hâlinde, genel bütçe kapsamındaki ilgili kamu idaresi bütçesine veya özel bütçeli idare bütçesine ödenek aktarılabilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca, bu kapsamda ilgili idarelere yapılan hazine yardımlarının verilmiş amacına uygun olarak kullanılmasını sağlamak için bu yardımların hacedilemeyeceği ve üzerine ihtiyati tedbir konulamayacağı hususu hükme bağlanmaktadır.

(2)'nci fıkrasında (1)'nci fıkranın (a) bendine göre yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasların belirlenme yöntemleri düzenlenmekte, (3)'üncü fıkrada da (1)'inci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan ödemelerin dağılımı, kullandırılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanlığı tarafından karara bağlanacağı belirtilmektedir.

Sayın Taşkın'ın bir sorusu vardı, o da AR-GE'yle ilgili bir soruydu. Baktığımızda, bütün bütçelere ve uygulamalara AR-GE faaliyetlerine hem vergisel hem de vergi dışı önemli desteklerin sağlandığı görülmekte ki bunun sonucu olarak da 2008 yılında 198 milyon olan dolaylı AR-GE desteği tutarının 2017 yılında 2,8 milyar lira seviyesine geldiğini görüyoruz. Bu tutar içerisinde doğrudan destekler de dâhil değil. Bu destekler sonucunda, 2018 yılında 16 olan AR-GE merkezi sayısının da Eylül 2018 itibarıyla 987'ye ulaştığını görmekteyiz.

AR-GE harcamalarının gayrisafı millî hasıla içindeki oranı yeterli olmamakla birlikte, geçtiğimiz on altı yılda bu oranın yüzde 0,5 düzeyinden yüzde 1 düzeyine çıkması da önem arz ediyor. Ama yeterli mi? Yeterli değil.

Bu kapsamda, AR-GE yenilik ve tasarım faaliyetlerini kendi bünyesinde yapmak isteyen firmalara AR-GE ve Tasarım Merkezi Belgesi verilmektedir. Bu belgeye sahip firmalar vergi indirimi, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı desteği, damga ve gümrük vergisi istisnası, temel bilimler mezunlarına istihdam desteği gibi imkânlardan yararlandırılmaktadır.

Bu çerçevede, 287 tanesi 2018 yılının içinde olmak üzere faaliyette olan AR-GE merkezi sayısı 1.038 adede, çalışan AR-GE personel sayısı 54 bine, biten proje sayısı da 21 bine ve yürütülen proje sayısı da 12 bine ulaşmıştır.

Başkanım, çok teşekkür ediyorum. Başka yapılan bu süreç içerisinde bir dünya reform var ama onlara girmeyeceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çelebi...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Ben süremi uzatmıştım; üç dakika kalmıştı, sonra beşe çıkardınız.

BAŞKAN – Kim çıkardı?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Siz otomatik olarak yaptınız Sayın Başkan.

BAŞKAN - Olsun, tamamlayalım.

Sayın Şahin, tekrar buyurun.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sağlık Bakanlığı teşkilat yapısı içinde Halk Sağlığı Kurumu kuruldu ve başına ilk olarak anestezi uzmanı bir başkan atandı. AKP Hükümetinin ciddiyetten uzak bu liyakatsiz ataması göz doktoruna kalp ameliyatı yaptırmak demektir ve nihayetinde, klinisyen dahi olmayan bu anestezi uzmanı başkan Kasım 2018'e kadar görev yaptı. Hâlâ pratisyen hekimler siyasi olarak sözleşmeli personel olarak atanıyor. Türkiye'nin tamamına yakınında kurumun il ve ilçe başkanları siyasi olarak atanıyor. Halk sağlığı uzmanı olan başkan sayısı çok az ya da hiç yok. Liyakati esas almak Hükümetin hiç niyetinde olmuyor. Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlıkları, başta temel sağlık hizmetleri yani aşılama, aile planlaması, sağlıklı su sağlanması, sağlığın geliştirilmesi olmak üzere halkın bütününe sağlığıyla ilgilidir. Bu alan açık bırakılamaz, ticarileştirilemez ve asla siyasileştirilemez. Kurumun başkanları hâlâ sözleşmeli olarak çalışıyor. Aile hekimleri ve Halk Sağlığı başkanları sözleşmeli olarak çalıştırılmaz. Aile hekimleri ve Halk Sağlığı başkanları bir an önce kadroya alınmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Çulhaoğlu...

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Ticaret Bakanı Pekcan Türkiye’de konkordato ilan eden firma sayısının 846 olduğunu açıkladı. Konkordato ilan eden bu firmaların tedarikçisi olan firmalar aldıkları çekleri diğer iş yaptıkları firmalara verdiler. Şimdi çeklerin ödenmemesi durumunda tedarikçi firmalara haciz işlemi yapılmaya başlandı. Tedarikçi firmalarla ilgili koruyucu hüküm getirmeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 10’uncu madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkanım, 10’uncu sıradaydım ama araya bir başka konuşmacı aldınız.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sisteme ilk girişi esas aldık. Sistem kapandı, tekrar girişler oldu arızadan dolayı ama ilk girişe göre, elimizdeki listeye göre söz verdim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Devamında ben vardım.

BAŞKAN – 10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Elinizdeki listeye lütfen bakar mısınız?

BAŞKAN – Tabii ki. Siz bakarsınız şimdi.

Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.42

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Mustafa ŞENTOP**KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Barış KARADENİZ (Sinop)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum. 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz. Komisyon yerinde.

11’inci maddeye geçmeden önce Sayın Yavuzylmaz’a söz vereceğim 60’a göre.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz’ın, 3713 sayılı Kanun’un 21’inci maddesinde düzenleme yapılarak şehit erbaş ve erlerin yakınlarının mağduriyetinin ortadan kaldırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; muvazzaf askerlik hizmetini yaparken terör örgütüyle girilen çatışmalarda şehit olan askerlerimizin yakınlarına, uzman erbaşlar için 4.312 TL, aynı olayda vefat eden erbaş ve erler içinse 2 bin TL aylık ödenmektedir; bir şehidimiz için 4.312 TL, bir şehidimiz için 2 bin TL. Şehitlerimizin ardından yapılan bu ayrıma acilen son verilmelidir. Bu nedenle, 3713 sayılı Kanun’un 21’inci maddesinde yasal bir düzenleme yapılarak şehit erbaş ve erlerimizin yakınlarına yaşatılan bu mağduriyetler acilen ortadan kaldırılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, gelin, bir yasa teklifiyle bu eşitsizliği hep birlikte çözelim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildirimiminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi 11’inci maddeyi okutuyorum:

Fonlara ilişkin işlemler

MADDE 11- (1) Türk Silahlı Kuvvetlerinin stratejik hedef planı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaç planları uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçler ile gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için yıl içinde yapılacak harcamalar; 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunla kurulan Savunma Sanayii Destekleme Fonunun kaynakları, bu amaçla bütçeye konulan ödenekler ve diğer aynı ve nakdî imkânlar birlikte değerlendirilmek suretiyle Savunma Sanayii İcra Komitesince tespit edilecek esaslar çerçevesinde karşılanır.

(2) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden birinci fıkraya hükümleri gereğince tespit edilecek tutarları; Emniyet Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden zırhlı araç, uçak ve helikopter, insansız hava araçları (İHA), uçuş simülatörü, Elektronik Harp (HEWS) ve Haberleşme ve Kent Güvenlik Yönetim Sistemleri (KGYS) projeleri ile istihbarat ve güvenliğe yönelik alımlara ilişkin tutarları; Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden motorbot alımına yönelik tutarları; Orman Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden Helikopter Alım Projesine ilişkin tutarları; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesi ödeneklerinden petrol ve doğalgaz boru hatları entegre güvenlik sistemi tedarikine ilişkin tutarları; Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden Afet Sonrası Görüntü İşleme İstasyonu Kurulması Projesine ilişkin tutarları; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumuna bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Kurum bütçesine kaydedilen ödeneklerden yüksek hızlı rüzgar tüneli yapımına yönelik tutarları; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden Özgün Helikopter Projesi Sertifikasyonu, Bölgesel Sivil Uçak Projesi Sertifikasyonu ve diğer sertifikasyon faaliyetlerine dair projelere ilişkin tutarları; ilgili hizmetleri gerçekleştirmek üzere Savunma Sanayii Destekleme Fonuna ödemeye ilgisine göre; Millî Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı, Sağlık Bakanı, Tarım ve Orman Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı veya Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.

(3) Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Hazineye yatırılacak tutarları bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydetmeye ve geçen yıllar ödenek bakiyelerini devretmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(4) İlgili yıllar bütçe kanunları uyarınca, yürütülmesi öngörülen projeler için Savunma Sanayii Destekleme Fonuna aktarılan tutarlardan kullanılmayan kısımlar, Savunma Sanayii Destekleme Fonundan ilgili genel bütçeli idarenin merkez muhasebe birimi hesabına; özel bütçeli idarelerde ise muhasebe birimi hesabına yatırılır ve ilgili idarenin (B) işaretili cetveline gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar karşılığını ilgili idare bütçesine ödenek kaydetmeye genel bütçeli idarelerde Cumhurbaşkanı, özel bütçeli idarelerde ise ilgili özel bütçeli idare yetkilidir. Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dışındaki idarelerde ödenek kaydı yılı yatırım programı ile ilişkilendirilerek yapılır.

BAŞKAN – Şimdi 11’inci madde üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Arslan Kabukcuoğlu, Eskişehir Milletvekili konuşacak.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Kabukcuoğlu’nun hem grup adına on dakika, şahsı adına da beş dakika konuşması var; birleştiriyoruz.

Toplam on beş dakika süreniz.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nin “Fonlara ilişkin işlemler” başlığı altında Savunma Sanayii Destekleme Fonu düzenlemelerini barındıran 11’inci maddesiyle ilgili İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve Türk milletini saygıyla selamlarım.

Savunma sanayimizin temeli Osmanlı İmparatorluğu’nun yükselme devrine kadar uzanmaktadır. Bu dönemde top ve savaş gemileri gibi çağın en önemli harp araç ve gereçleri tamamen yerli imkânlarla üretilmiştir. 1974 sonrası yerli savunma sanayisinin önemi tekrar hatırlanmış, jeopolitik konumuz gereği de bu önem artarak devam etmiştir. Günümüzde Türk Silahlı Kuvvetleri ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıklarını stratejilerine ulaştıracak diğer sivil kuruluşların ihtiyacı olan araç gereç, yazılım gibi ihtiyaçları Savunma Sanayii Destekleme Fonu’na yerine getirilmektedir. Savunma Sanayii Başkanlığı, önümüzdeki yıl 60 milyar dolarlık bir savunma projesi hacmiyle ülkemizin en önemli kurumları arasında yerini almıştır.

Değerli milletvekilleri, 1648 Vestfalya Antlaşması’yla ülkeler sınırları, ahali ve yönetim kadrosuyla tanımlanmaya başlanmıştır. Bu değerleri korumak için ülke güvenlik kavramı gelişti. Değişen zaman içerisinde ve de gelecekte “güvenlik” ve “düşman” tanımları da değişmektedir. “Güvenlik” kavramını kısaca şu başlıklar altında toplayabiliriz: Ekonomi güvenliği, sağlık güvenliği, çevre güvenliği, bireysel güvenlik, grupların güvenliği ve politik güvenlik olarak sınıflandırabiliriz. Bunlar iç içe geçmiş kavramlardır. Gündemimiz, bunların güvenlik güçleriyle olan bağlantısıdır. Bu kavramlar o kadar girift hâle gelmiştir ki bazen “güvenlik” kavramı güvensizlik nedeni olabilmektedir.

Savunma Sanayii Destekleme Fonu’na; Savunma Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ödeme yapmaya yetkili makamlardır. Bu denli yaygın, 7 bakanlığı ilgilendiren, kompleks ve kapsamlı bir fonun idaresi, önemli problemleri de içinde barındırmaktadır. Sayıştay, fon finansal hareketlerinin gizliliğini kabul etmekle birlikte, gizli olmayan kısımlarının da bilgi ve belge verilmediği için incelenemediğini bildirmiştir. Savunma Sanayi Fon İdaresince mevzuata uygun olmayan araç alım ve kiralanması, akaryakıt temini, gayrimenkul kiralanması Sayıştayın inceleyebildiği kadarıyla raporunda tespit ettiği bazı uygunsuzluklardır.

Savunma gücümüzün yerli ürünlerden oluşturulması, günümüz koşullarında uygun harp ve silah teknolojilerinin geliştirilmesi çabaları yerindedir. Ancak bu konudaki hassasiyetimiz, halka doğruların söylenmesi, yapılmayan şeylerin yapılmış gibi anlatılmamasıdır. İktidarın “yerli ve millî ürün” diye lanse ettiği başta ATAK helikopterleri gibi ürünlerimiz ihraç edilirken yaşanan motor lisans sorunları, iktidarın gerçekleri söylemediği kuşkusunu uyandırmaktadır.

Eskişehir, havacılık ve uzay konularında önemli bir merkez olmuştur. Muharip Hava Kuvveti ve Hava Füze Savunma Komutanlığı Eskişehir’de konuşlanmıştır. Uluslararası General Electric şirketinin katılımıyla oluşmuş TEI gibi büyük havacılık firmaları başta olmak üzere, 3 adet küçük ölçekli uzay ve havacılık firmasının yanı sıra, insansız hava araçları ve füze güdüm sistemleri başta olmak üzere, savunma sanayisi için yazılım geliştiren önemli firmalar bulunmaktadır.

TEI firması, dünyadaki jet motorlarının 40'tan fazla programına parça üretimi ve satışı, Airbus ve Boeing 737 uçak motorları için 32 farklı kritik parça üretimi yapmaktadır. Boeing 747 ve 787 Genx motorlarının dünyadaki en büyük tedarikçisidir. ATAK motoru için güç modülü üreticisi, Türk Genel Maksat Helikopter Programı ortağı ve motor üreticisidir. F16 motor, montaj, test ve teslimatını yapmaktadır. AWACS uçaklarının bakımını yapmaktadır. TEI, yüzde 93 kapasite kullanımı ve yan sanayide yüzde 30 artı katkısıyla beş yılda 6 özgün motor tasarımını geliştirmiş ve üretimini yapmıştır.

Diğer bir havacılık şirketinin yaptığı işler arasında, F35 iniş takımlarının büyük kısmının imalatı, F35 uçağı motor kompresörlerinin kritik parçalarının üretimi; Kara Kuvvetleri, orman işletmeleri, polis, sağlık hizmetlerinde kullanılacak genel amaçlı helikopterlerin dinamik parçaları ve iniş takımlarının üretimini sayabiliriz. Bu hâliyle Eskişehir, Türkiye'nin uzay ve havacılık üssü olmaya adaydır.

Sayın milletvekilleri, ilk yerli uçağımızı 1936 yılında uçurduğumuzu düşünürseniz, bugün “Niye bir yerli otomobil markamız yok?” diye hayıflandığımızı dikkate alırsanız Anadolu'nun göbeğinde uzay ve havacılık endüstrisi meyve vermektedir. Yapılması gereken, bu endüstrinin desteklenerek sahip çıkılmasıdır. Eskişehir'in potansiyeli, uzay ve havacılık sanayinin kapasitesi, altyapısı, sosyal yapısı, yetişmiş insan gücü kapasitesi, ülkemizin her yerine kolayca ulaşılabilir mesafede olması yarının gelişmiş Türkiye için iyi bir fırsattır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin aleyhinde konuşacağım. Eskişehir merkezine 34 kilometre uzaklıktaki Alpu Ovası'na bir kömürlü termik santral ile bu santrale kömür sağlayacak olan rezerv alanda yer altı maden işletmesi ve kül depolama tesisi yapılması planlanmaktadır. Proje konusu faaliyet kapsamında çıkarılacak kömür madeni için 1.787 hektar rezerv alanı, 892 hektar enerji üretim alanı, 273 hektar kül depolama alanı ayrılmıştır. 550'şer megavatlık 2 ünite olarak planlanan santralde kullanılmak üzere yılda 8 milyon ton kömür çıkarılacaktır. Faaliyet sonunda, yıllık 2 milyon 163 bin ton kül ile 637 milyon alçı taşı atığı oluşacaktır. Kuş uçuşu 2 kilometre mesafedeki Gökçekaya Barajı'ndan saatte 1.900 metreküp su getirilmesi planlanmaktadır. İş gücü 3 vardiyada 2.200 kişidir. Kömürün ortalama ısıl değeri kilogram başına 2.107 kilokaloridir. Otuz beş yıl faaliyette bulunacak santralde 275 milyon ton kömür kullanılacağı tahmin edilmektedir.

Yapılan bazı çalışmalara göre termik santral projesi şu riskleri barındırmaktadır: Tesisin yapımı için bilimsel gerekliliklere uygun ÇED raporu hazırlanmadığından proje gereği değerlendirilmesi gereken deprem, sel baskını ve heyelan riskleri dikkate alınmamıştır. Alpu Ovası, sit sahası kabul edilmiş değerli bir tarım havzasıdır. Tesislerin 350-400 metre uzağında köyler bulunmaktadır, o köylerde yaşayan insanlar geçimlerini tarımdan sağlamaktadırlar. Santralin toprağa ve havaya vereceği kirlilik bölgeyi tarım yapılamaz hâle getirecektir. Termik santralin yaratacağı atmosfer kirlenmesinin boyutları bilinmemektedir. İnsan sağlığı önünde ciddi bir tehlike olduğu aşikârdır. Yer altından alınacak kömür nedeniyle obruklar oluşacaktır. Topraktaki yüzey kirlenmeden başka arazideki çökmeler de tarımı imkânsız hâle getirecektir. Kül depolama alanı olarak belirlenen yer dünya çapında ender doğal bir kaynak olan lüle taşlarının bulunduğu alandır. Kül atıklarının bu alana depolanması lüle taşının kaybolmasına neden olacaktır. Otuz beş yıl ömrü olan bu tesis devasa kül birikimine neden olacaktır. Külün imhası hiçbir şekilde mümkün olmamaktadır.

Eskişehir, ülkemizde havası en temiz illerden birisidir. İnönü'den başlayarak Polatlı Beylikköprü'ye kadar geniş bir alan bu projeye feda edilecektir. İnsan sağlığını, ülkenin toprağını, suyunu, doğal zenginliklerini yok edecek bu projenin uygulanmasından kesinlikle vazgeçilmesi gerekir.

2019 yılı bütçesinin ülkemize kalkınma, refah, huzur getirmesini diler, hepimize saygılarımı sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan.

Buyurun Sayın Taşdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Bu madde genel anlamda fonlarla ilişkili işlemleri, özel olarak da Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na kaynak tahsisini ve bu kaynakların hangi amaçlar için kullanılacağını düzenlemektedir. Bu kapsamda da, Türk Silahlı Kuvvetlerine, Jandarma Genel Komutanlığına ve Sahil Güvenlik Komutanlığına yapılacak olan silah ile diğer araç ve gereçlerin alımı ve NATO üyesi olmamız hasebiyle NATO altyapı yatırımları için yıl boyunca yapılacak harcamalara ilişkin ödenek tahsis edilmektedir. Bu bakımdan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin silah ve teçhizat yönünden dışa bağımlılığının hıazaltılması, savunma sanayimizin ihracat kapasitesinin artırılması, yerli girişimcilerin silah ve askerî teçhizat üretimine yatırım yapması ülkemiz için hayati önem taşımaktadır. Hâlihazırda ülkemiz de kendi piyade tüfeğini, insansız hava aracını, eğitim uçağını, helikopterini, savaş gemisini, zırhlı aracını, SİHA'larını, roket ve füze sistemlerini kendisi üretebilen bir ülkedir. ASELSAN, HAVELSAN ve ROKETSAN gibi savunma sanayisiyle ilgili kurumlarımız her geçen gün daha da büyümekte ve ihracat olanaklarını da yıllar itibarıyla artırmaktadırlar. Bu gelişmeler, memleketimizde herkes için bir gurur vesilesidir. Savunma ve havacılık ihracatında geçmiş yıllara göre bir ilerleme olsa da ihracat rakamları henüz tatmin edici bir düzeye ulaşamamıştır.

2017 yılı itibarıyla 553 tane savunma sanayisi projesi devam ederken projelerin sözleşme tutarları 41 milyar 425 milyon dolar değerine ulaşmıştır. Mevcut projelere sözleşmesi tamamlananları da eklediğimiz zaman söz konusu tutarın yaklaşık 60 milyar dolar olacağı öngörülmektedir. Bu da olağanüstü bir büyüme potansiyeli yakalandığını göstermektedir. Devam eden projelerde, yerli katkı oranı yüzde 60 veya yüzde 65 olarak öngörülmüştür. Oysa gelişmiş ülkelerde bu oran yüzde 80 veya yüzde 85 civarındadır. Sürekli döviz açığı problemiyle karşı karşıya kalan ülkemizde üretimdeki yerli katkı oranının mümkün olduğunca yüksek tutulması gerekmektedir.

Beka tehdidiyle karşı karşıya kalınan böylesi bir dönemde yapılan projelerle millî savunma sistemimizin güçlendirilmesi, ülkemizin tartışmasız millî hedeflerinden biridir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak da her ne pahasına olursa olsun bu projelerle, yerli ve millî üretimleri desteklememizin millî bir hedef olduğu bilinmelidir.

Bilinmelidir ki savunma harcamalarının sürdürülebilirliği ve verimliliğinin temel koşulu, ihtiyaçların yurt içindeki firmalardan karşılanmasını sağlayacak tedarik zincirinin oluşturulması ve toplam ciro içindeki yan sanayi payının yükseltilmesidir.

Türkiye'de savunma sanayisinde faaliyet gösteren firmaların büyük çoğunluğu İstanbul, Kocaeli ve Ankara'da yoğunlaşmış durumdadır. Söz konusu iller arasında Gaziantep'in olmaması hem şehrimiz hem de ülkemiz açısından ciddi bir eksiklik. Savunma sanayisi harcamalarındaki artışla birlikte ana yüklenici firmaların ihtiyaçlarının yurt içinden temin edilebilmesine olanak sağlayacak fırsatlar ve gerekli altyapı Gaziantep'te bulunmaktadır. Gaziantep'in sanayisinin geniş üretim portföyüyle imkân verildiğinde savunma sanayisine yerli üretim damgasını vuracağından hiç şüphe edilmemelidir.

Gaziantep'in sanayi altyapısı da Gaziantep'in zekâsı da bunları imal edecek büyüklüktedir. Gaziantep tarihi, olmazı olur kılan insanların gerçek hikâyeleriyle doludur. Mevzu imalat olunca ve konu da millî savunma olunca Tüfekçi Yusuf'u anlatmadan geçmek olmaz. Tüfekçi Yusuf Usta, Antep Harbi'nden önce Çanakkale'de Zeytinburnu Silah Fabrikasında çalışmıştır, bundan dolayı da Antep'in İmalat-ı Harbiye Fabrikasının silah bölümünde görev alır. Fransızların Antep'e çevrilmiş 300 makineli tüfeğine karşı Antep'ilerin sadece mavzerleri vardır. Bir de harp esnasında İngilizlerden kalan 4 adet Lewis marka makineli tüfek vardır. Fakat bu silaha uygun mermimiz olmadığı için bu tüfekler kullanılamamaktadır. Tüfekçi Yusuf, Heyet-i Merkeziye'ye gider, "Bu tüfekleri bana verin, Osmanlı mermisini kullanır duruma getireyim." der. Kendisine inanmazlar ve "devlet malı" diyerek Tüfekçi Yusuf'u geri çevirirler.

Çavuş arkadaşı, makineli tüfeklerden birini kaçırp Tüfekçi Yusuf'a getirir "Makineliye şiddetle ihtiyaç var, hallet şu tüfeği." der. Tüfekçi Yusuf, eski bir muaddel tüfeğin namlusunu Lewis'e takıp kaynak eder. Yusuf Usta'nın imal ettiği İngiliz Lewis başlar Osmanlı mermisi yakmaya. Başarıyı haber alan Heyet-i Merkeziye bu sefer Yusuf Usta'ya giderek, diğer 3 adet Lewis'i de emanet eder. İngilizlerin 4 adet Lewis markalı makineli tüfeği Antep müdafaasının sonuna kadar Fransızlara ölüm kusar, bu tüfeklere de "Yıldırım Yusuf" adı verilir. Dedim ya, Antep müdafaası olmazı olur kılan insanların gerçek hikâyeleriyle doludur. Gaziantep'li Tüfekçi Yusuf'un hikâyesindeki hüznü aziz hatıralarına saygıdan dolayı burada anlatamayacağım. Yoklukta bile Gaziantep'in mucitliğiyle neleri yapabileceğini anlatmaya çalıştım.

Gazi şehrimizdeki sanayide her türlü imalat en mükemmel şekilde yapılmaktadır. Mekanik aksam, talaşlı imalat, kompozit malzeme, elektronik devre, otomasyon, metal malzeme, tekstil, teknik tekstil ve yedek parçalar gibi birçok alanda uzmanlaşmış ihracat kapasitesi ve AR-GE gücü olan firmalar bulunmaktadır.

Gaziantep, Türkiye'nin 6'ncı büyük ihracatçı ilidir. Gaziantep, 1.270 ihracatçı firmasıyla 172 ülkeye ihracat yapan dinamik bir şehirdir. Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi sanayi parseli, tükettiği elektrik, istihdam rakamıyla Türkiye'nin en büyük organize sanayi bölgesidir. Gaziantep, 2.523 başvuruyla en fazla marka ve patent başvurusu yapan 6'ncı il, aynı zamanda 1.910 başvuruyla en fazla endüstriyel tasarım başvurusundaki il sıralamasında da 5'inci sıradadır. Gaziantep, şu anki dinamik yapısıyla 5'inci organize sanayisini tamamlamıştır, 6'ncı organize sanayisini, ileri teknoloji ve savunma sanayisi bölgesi olarak kurmaya da hazırdır.

Gaziantep sanayisi ile savunma sanayisinin kesişimi yeni bir fırsat penceresidir. Böylesi bir başlangıcın, Gaziantep'imize, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne ve ülkemize katkısı çok fazla olacaktır. İnanın biz bunu yaparız, özellikle de savunma sanayisi söz konusu olduğunda Gaziantep'in yapamayacağı şey yoktur. İnanmayan şimdi hemen internete girsin, TRT'nin de belgesel yaptığı, ustaların ustası Mennan Usta'yı, yani merhum Mennan Aksoy'u ve iş ortağı Sayın Cahit Özçelik'i dikkatle izlesinler. Tüfekçi Yusuf'un tarihte yaptığı gibi, Gaziantep'li Mennan Usta'nın bugün neler yapabildiğini görsünler.

Bir taraftan yapılması planlanan harcamaların olağanüstü boyutlarda olması, diğer taraftan planlanan projelerde dışa bağımlılığın yeterince azaltılamamış olması ve tüm bunlara rağmen bölgemizde küresel ölçekte ortaya çıkan güvenlik problemleri dikkate alındığında savunma harcamalarından taviz verilmemesi gerektiği herkes tarafından kabul edilmektedir.

Fonların klasik bütçe ilkelerine aykırı bir yapısı olmakla birlikte, Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nun amacı göz önüne alındığında, bu fonun her yönüyle desteklenmesi gerektiğini ve fona aktarılan kaynakların, ne kadar artırılırsa artırılсын az olacağını ifade etmek istiyoruz. İçinde bulunduğumuz konjonktür bu harcamaları gerekli ve zorunlu kılmaktadır. Hepimiz biliyoruz ki Türk Silahlı Kuvvetleri bölgesinde ve küresel ölçekte ne kadar güçlü olursa, dünya barışına ve insanlığa da o kadar fazla katkı yapacaktır.

Gaziantep nüfusuna kayıtlı olduğu için şeref duyduğumuz, hemşehrimiz Aziz Atatürk gazi şehrimiz için şöyle demiştir: “Ben Gaziantepililerin gözlerinden nasıl öpmem ki? Onlar yalnız Gaziantep’i değil, bütün Türkiye’yi kurtardılar.”

Atatürk, Gaziantepilileri gözlerinden öpmüştü. Hayatta olsalardı, o yoklukta yaptıkları icatlarını anlattığım Antepli ulvi şahsiyetlerin ellerinden biz de öperdik.

25 Aralıkta kurtuluşumuzun 97’nci yılını kutlayacağız. Gazi şehrimiz Gaziantep’in yetiştirdiği büyük şahsiyetlerin, Atatürk’ün ve Antep savunmasında şehit olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

Buyurun.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

...6.317 şehidin ve bütün şehitlerimizin aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyor, Aziz Atatürk’ü ve Antep’in adaşı Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Abdullah Koç.

Buyurun Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubum adına söz almadan önce, kanlı Maraş katliamının üzerinden kırk yıl geçti. Gerçek sorumluları bulunmadığı gibi, bu sorumlular ülkeye hâlâ vahşet üzerine vahşet yaşıyor. Maraş’ta, Çorum’da, Sivas’ta, Roboski’de ve coğrafyamızın her bir köşesinde bu halka reva görülen katliamları kınıyorum. Bu insanlık suçları sonucu hayatını kaybetmiş insanlarımızın acısını paylaşıyor, anılarını önünde saygıyla eğiliyorum.

Aynı zamanda, bugün yıl dönümü olan, 19 Aralık 2000 tarihinde cezaevlerinde katledilen 28 devrimciyi saygıyla anıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün burada üzerinde görüşülmekte olan bütçenin rakamlardan ibaret olmadığını hatırlatmakta fayda buluyorum. Bütçe sürecinin başlangıcından Genel Kurula getirilmesi sürecine kadar yöntemin kendisi aynı zamanda iktidarın 80 milyon üzerindeki antidemokratik yönetiminin biçimiyle de doğru orantılı bir durumdur yani iktidarın temel anlayışını anlamak istiyorsak bütçe sürecinin yorumlanması bunun için yeterli olacaktır. Bu nedenle bugün burada sadece rakamları değil, aynı zamanda iktidarın ekonomi politikasını, tecrit politikasını, Rojova politikasını da konuşmak, bu politikayı teşhir etmek de doğru olacaktır. Evet, partimizin de sürekli vurguladığı üzere, milyonları ilgilendiren toplumsal realiteyi dikkate alarak, bu realiteyi önceleyerek yapılmayan kanunun kanun değil, aksine, bir grubun, tek bir siyasi partinin talimatı olduğunu burada belirtmek isterim.

Değerli milletvekilleri, bir kanunun yapım sürecinde halktan kopuk, halka rağmen çıkarılmış olması durumunda antidemokratik olduğunu ve meşruiyetinin olmadığını da burada huzurunuzda belirtmek istiyorum. Mevcut hâliyle iktidarın halka dayattığı bu yöntemden adalet değil, tam aksine kaos ve adaletsizlik çıkar. Özetle, bütçenin kendisi demokratik olmaması nedeniyle adil, eşitlikçi bir bütçe olmamıştır ve kesinlikle değildir. Şeffaflık, liyakat, adalet, önce ülkeyi yönettiğini düşündüğünüz yerden başlar. Bakın, buradan her gün, her hafta ve her ay milyonlarca yasa çıkıyor ve yasama Meclisi bu yasaları çıkarırken halkı hiçbir şekilde dikkate almıyor, sivil toplum örgütlerinden herhangi bir şekilde bir görüş almıyor.

Hukukçu arkadaşlarımız biliyor “Kanunu bilmemek mazeret sayılmaz.” ilkesi gereği halka bu kadar dayatılan kanunlara rağmen halkın hiçbir şekilde bu kanunlardan haberi olmuyor ve olması da mümkün değildir. Dolayısıyla bize göre halkı bu getirmiş olduğunuz yasalardan sorumlu tutmak da ahlaki değil, hukuki de değil. Bu bütçe sürecine bakar mısınız değerli arkadaşlar. Biz milletvekillerinin odalarına bir kamyon dolusu bütçe kitapçığı gönderdiniz. Bu kitapları, bu sayfalarca bastırduğumuz kitapları kimler okudu, burada sormak istiyorum değerli arkadaşlar. Bakın, bunların sayfasını bile çevirmediğinizi ben çok net bir şekilde biliyorum. Bu sadece bir tanesi, 10’uncu cilt ve herkesin odasına ayrı ayrı bu kitapçıklardan bir kamyon dolusu gönderildi. Peki, bu ne anlama geliyor? Değerli arkadaşlar, başlı başına bir orman katliamı demektir bu; başlı başına, gece gündüz çalışan emekçinin emeği demektir bu. Değerli arkadaşlar, bu ne demektir? Bu, Mecliste 599 tane milletvekilinin sürekli, bir aydan daha fazla burada mesai harcaması demektir. Bu ne demektir? Bu, yoksulluğu reva görmüş olduğunuz halkın ekmeğini, suyunu ve iyaşesini harcamak demektir; bu o demektir.

Peki, bu kadar kitap, bu kadar mesai, bu kadar emek harcadınız da bu bütçe süreci üzerinde herhangi bir etkiniz oldu mu? Arkadaşlar, etki sıfır, bir tane virgül dahi değiştiremedik. Halkıma sesleniyorum, halka, 80 milyon halka sesleniyorum: Bakın, tabiri caizse, bu Meclise hakaret olmamak kaydıyla, biz burada tiyatro oynuyoruz, tiyatro yapıyoruz. Bakın, bir ayın üzerindedir burada mesai harcıyoruz ve bu bütçede bir gram yol almadık, bir virgül dahi değiştirmedik. Halk adına, halka rağmen, halka dair hiçbir gelişme burada göstermedik. Peki, bu ne demek? Bu, başlı başına bir sömürü demek değerli arkadaşlar.

Ben size bir şey soracağım. İki gündür haberlerde çoğu arkadaş görmüştür bu meseleyi. Bu bütçeden ne kadarı halkı ilgilendiriyor? Arkadaşlar, bu bütçe halkı ilgilendirmiyor, ne yazık ki ilgilendirmiyor. Bir tane örnek vereceğim. Arkadaşlar, Afyon’da bir anne naylon bir barakada ısınmak istedi ve yangın çıktı. Bu anne o yangında vefat etti, yaşamını kaybetti, şehit düştü. Peki, bu bütçeden o anneye ne kadar pay ayırdınız? Değerli arkadaşlar, sıfır. Peki, siz bu bütçeden dolayı, bu tasarrufunuzdan dolayı bu halkın vebalinin altından ne zaman kalkacaksınız? Hangi süreçte bunun hesabını vereceksiniz? Bu anne yaşamını kaybetti, gitti. Yoksul, yoksullaştırılmış oğluyla birlikte yaşıyordu. Kaymakamlık bir baraka getirip koyana kadar yanarak can verdi. Peki, bunda sizin kusurunuz yok mu, sizin tasarrufunuzun bir sonucu değil mi bu? Sizlere bunu sormak istiyorum değerli arkadaşlar.

Bakın, birkaç gün önce gene Ankara’da bir tren kazası meydana geldi. Tren kazası meydana geldikten sonra bu kahraman yargı hemen devreye girdi -turnak içerisinde- bağımsız, tarafsız yargı devreye girdi, 3 emekçiyi derdest etti ve 3 emekçiyi götürdü, cezaevine attı. Bu şekilde adaleti sağladı değil mi? Arkadaşlar, makasçı -ismi Osman, şu anda cezaevinde- diyor ki: “Ben Samsun’dan geçici görevle geldim. Makası değiştirmeyi bilmiyordum. Müdürüme sordum, müdür bana dedi ki: ‘Önemli değil, halledeceğiz.’” Sonra ben tekrar gittim, bu makası değiştirirken kaza meydana geldi; sorumludur müdür.”

Değerli arkadaşlar, sizlere soruyorum: Bu sorumlulukta genel müdür, müdür, Bakan, herhangi birinin soruşturması ya da sorgusu yapıldı mı? Yapılmadı. Bu kahraman, bağımsız -tırnak içerisindeki-yargının gücü sadece ve sadece güçsüzdür, yoksul halkadır, emekçiyedir. Güçlüye değil arkadaşlar, güçlü yargılanmıyor. Bugün itibarıyla bu Ulaştırma Bakanının istifa etmiş olması gerekiyordu.

Değerli arkadaşlar, bakın, size şaka gibi bir şey göstereceğim. Ben, seçim bölgem olan Ağrı'daki raylı sistemle ilgili bir soru önergesi verdim. Kaza 13/12/2018'de meydana geliyor, bana bir gün önce cevap geldi. Gelen cevaba bakın, skandal bir cevap, aynen şöyle diyor: "Biz dünyada 8'inci sıradayız, Avrupa'da 6'ncı sıradayız. Böylece tren hızları, hat kapasitesi ve kabiliyeti artırılarak yolcu ve yük taşımacılığı daha da konforlu, güvenli ve hızlı bir hâle gelmiş, demir yolunun taşımacılıktaki payı artmış ve 2023 yılında nüfusun yüzde 77'sine hizmet verecektir." Şaka gibi. Peki, siz bu yüzde 77 nüfusu taşıyacaksınız da bunların can güvenliğini ne şekilde sağlayacaksınız değerli arkadaşlar? Bu adamın istifa etmesi gerekmiyor mu? Sadece makasçı, hareket memuru ve kontrolör mü cezaevinde bu cezayı çekecek? Bunu kabul etmiyoruz. Bu, başlı başına bir adaletsizliktir değerli arkadaşlar. Herkesin burada sorumluluğu var.

Gelin, kapalı bir oturum yapalım ve bu kapalı oturumda tren kazalarını ayrıca bir araştıralım. Ama bir şeyi daha araştıralım değerli arkadaşlar -ben bir hukukçuyum, utaniyorum bu meseleden- bu yargının bu kadar yerler altına, ayaklar altına serilmiş olduğu hususunu tespit edelim, bu yargının bağımsız olması, bu yargının tarafsız olması için elimizden geleni yapalım. Başka türlü, arkadaşlar, hepimiz bu işin altında kalacağız. Türkiye'de hukuk işlemiyor, Türkiye'de adalet yok, yüzde 10'ların altına düştü. Bu sorumluluğun altından bu şekilde kalkamayız. İktidar partisine, partilerin hepsine bu konuda sesleniyorum değerli arkadaşlar, çok önemli bir şey. Bu 3 kişiyi tutukladınız ve bu iş bitmedi, bitmeyecek de.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ben, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ve Numan Kurtuluş'la ilgili olan bir şeyi daha dile getirecektim, oradan da kendi seçim bölgem olan Ağrı'ya geçiş yapacaktım ama zamanım kalmadı, çok hızlı bir şekilde dile getireyim.

Diyor ki: "Ben Ağrı'yı o kadar güzel gördüm ki, artık bundan sonra ölsem gam yemem. Bir tane kocaman üretim alanı açılmış." Değerli arkadaşlar, Süleyman Soylu Ağrı'ya gitmişken, sadece bir sağlık ocağı olarak çalışan Ağrı Devlet Hastanesini görmüş mü? Değerli arkadaşlar, Ağrı'da her gün gözaltıları, Taşlıçay'da her gün tutuklamaları görmüş mü? Patnos Cezaevindeki insan hakları ihlallerini görmüş mü? Değerli arkadaşlar, esnafın altında alışveriş yaptığı çatı çökmüş ve üstüne kar geliyor, Ağrı'yla ilgili bunu görmüş mü? Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesindeki o yıkımı görmüş mü? Kayyum yıktı, çektik gitti, kayyuma da kayyum atandı.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel...

Buyurun Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Önce iki noktaya değineceğim, ondan sonra bütçe üzerine görüşlerimi anlatacağım.

Bugün 19 Aralık, Türkiye demokrasisi için bir utanç günü. 19 Aralık 1978, planlı olarak başlatılan Maraş Katliamı'nın ilk günü ve ben buradan, katledilen 111 canımızı anıyorum ve Türkiye'de bir daha böyle katliamların olmamasını diliyorum. En önemlisi de bu katliama göz yumanları, bu katliamı gerçekleştirenleri, bu katliama ortak olanları da şiddetle kınıyorum.

Aynı zamanda, büyük haksızlığa maruz bırakılan, bir kumpasa maruz bırakılan Ali Tatar'ı da rahmetle anıyorum buradan.

Değerli milletvekilleri, on gündür bütçe için toplanıyoruz ve izliyoruz, on gündür iktidar mensupları suya sabuna dokunmadan bütçeyi savunmaya çalışıyorlar. On gündür bütçeyi çalışanlar ve on altı yıldır ülkeyi yönetenler ne yazık ki bu ülkedeki gençlerin, kadınların, çocukların, asgari ücretlinin yani bizim burada olmamızın asıl sebebi olan vatandaşın dertlerine derman olacak çözümler sunmuyorlar. Bu on güne baktığımız zaman, muhalefet milletvekilleri, vatandaşın derdine derman olmaya çalışan, vatandaşın derdiyle dertlenen muhalefet milletvekilleri defalarca şunu söylüyor: “Ekonomik krizin acı faturasını vatandaşa kesmeyin. Gelin, hep birlikte, nitelikli büyümenin olduğu, sürdürülebilir kalkınmanın olduğu, hakça bölüşülen bir bütçenin olduğu, yandaşın kasasının değil, vatandaşın cebinin öncelendiği bir bütçe yapalım.” ve bütün muhalefet milletvekilleri bu noktaya değiniyor fakat siz ne yapıyorsunuz değerli iktidar mensupları? Yandaşa rant üretmenin derdine düşmüşsünüz. Bu ülkedeki kadınlar, gençler, çocuklar hiçbirinin umurunda değil, varsa yoksa Cengizler, vatandaşa küfreden Cengizler, Kolinler ve yandaşlar.

Ülke ekonomik kriz içinde, 4 milyona yakın işsiz var bu ülkede arkadaşlar. Enflasyon ne durumda? Lütfen enflasyona bakın, enflasyon karşısında vatandaşın maaşı eriyor, emeklinin, işçinin maaşı eriyor, dolar yılbaşında 3,7 liraydı, bugün 5 lira, zamlardan vatandaşın beli kırılmış. Peki, Maliye Bakanımız ne yapıyor arkadaşlar, Maliye Bakanımız ne diyor bu duruma, çok mu umursuyor? Hayır, masal anlatıyor Maliye Bakanımız, dönüyor Gezi'yi suçluyor, vatandaşın derdine bütünlüklü çözümler üretmek yerine, Gezi'yi suçluyor. Ama bir gerçeğin farkında değil, Türkiye'de Gezi, milyonlarca insanın hak, adalet ve özgürlük mücadelesidir. Her sıkıştığımızda Gezi olaylarını gündeme getirmeyin, Türkiye'de daha önemli dertler var arkadaşlar, daha önemli dertler var. (CHP sıralarından alkışlar) Nasıl dertler var? Çocuklarını doyurmak için çöpten ekmeğe toplayan anneler var, atanamadığı için intihar eden öğretmenler var. Siz, dönüyorsunuz, Gezi'yle yatıyorsunuz, Gezi'yle kalkıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, defalarca söyledik, defalarca anlattık, bu bütçe emeğin, halkın bütçesi değil, bu bütçe sarayın bütçesidir dedik. Eğer diyorsanız bu bütçe emeğin bütçesi, ben size sorarım, seçim dönemlerinde aklınıza geldi mi başlıyorsunuz, 3600 göstergesi vereceğiz. Seçim geçiyor, vatandaş bize soruyor, memurlar soruyor, ne oldu 3600 gösterge? Soruyorum Millî Eğitim Bakanına, 24 Kasım'da müjde veriyordun, ne oldu 3600 gösterge?

Sadece “Vereceğiz.” diyorsunuz, sadece öğretmenlere değil, diğerlerine de vadedtiğinizin unutmayın, 100 Günlük Plan'da olduğunu ben de görüyorum.

SALİH CORA (Trabzon) – Gazetecilere de vereceğiz.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) - Dönüp tekrar Gençlik Bakanına bir soru sormak istiyorum: Sayın Gençlik Bakanı, Türkiye’de 1 milyon üniversite mezunu genç, işsiz. Önemsiyor musun bilmiyorum ama 1 milyon üniversite mezunu genç, işsiz. Eğitimde ve istihdamda olmayan gençlerin oranı yüzde 28. Var mı acaba işsiz gençleri umutlandırarak bir sözü Gençlik Bakanının?

Sayın Çalışma Bakanı, siz, havalimanı inşaatında iş cinayetlerine kurban edilen 52 işçinin Çalışma Bakanı değil misiniz? Maaşını alamayan, 21’inci yüzyıl koşullarında, İstanbul’da, milyonların önünde insanlık dışı koşullarda çalışan üçüncü havaalanı işçileri haklarını aradıkları için tutuklandılar. Onlara ilk kol ve kanat germesi gereken Çalışma Bakanı değil miydi?

Arkadaşlar, 15 yaşındaki Efekan Arslan... Efekan Arslan, geçen hafta, çalıştığı tamirhanede kamyonun altında kalarak hayatını kaybetti ve Efekan gibi 2 milyon çocuk bugün güvencesiz olarak çalıştırılıyor. Peki, Çalışma Bakanımızın umurunda mı, kendisine sormak lazım.

Çiftçinin hâli ortada. Tarım Bakanımız ne yapıyor? Tarım Bakanımız her gün ithalat müjdesi veriyor bizlere arkadaşlar. Çiftçinin mahsulü tarlada kalmış, üzerine kar yağmış, umurunda değil; tarım alanları azalmış, umurunda değil; yerli üretimi teşvik edeyim; hiç umurunda değil. Dönüyor, yetmezmiş gibi, kendisine soru soranlara -saraya yaranmak için- diyor ki: “Haddinizi bilin!” Basın mensuplarına had bildiriyor. Ama şunu da söylemeden geçemeyeceğim: Tahılın ambarı olan Türkiye’yi buğday ithalatına mecbur ettiniz ya, bu ayıp da size, hepimize yeter diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz, bizim Ulaştırma Bakanlığımız iş olarak şunu belirlemiştir: Yandaşa sermaye yaratmak. Hani adlarında bir “ulaştırma” var ya, Bakanlığın isminde bir “ulaştırma” var, onlar bunu şöyle algılamışlar: Yandaşa sermayeyi en kısa şekilde ulaştırmak. Nasıl oluyor bu? Sadece bugünün bütçesine değil, otuz, kırk yılın bütçesine yük bindiriyorlar. Nasıl bindiriyorlar bu yükü? Hepinizin bildiği dev bir balon düşünün, işte, bu mega projeler, iğnenin değmesini bekleyen o mega projeler o balonlar, o dev balonlar. Vatandaşın vergileri buralarda çarçur ediliyor arkadaşlar.

Şimdi, biliyorum, dönüp diyecekler ki “Ya bu muhalefet de hep icraatlarımıza karşı çıkıyor.” Vallahi de billahi de biz milletin yararına olan hiçbir icraatınıza karşı çıkmıyoruz. Biz neye karşı çıkıyoruz, biliyor musunuz? Size anlatayım, biz sizin ihmaliniz yüzünden çocukların annelerini mezara gömmesine karşı çıkıyoruz. Biz neye karşı çıkıyoruz, biliyor musunuz? Sırf bir müteahhidi zengin etmek için hiçbir fizibilite yapmadan havalimanı yapıyorsunuz, havalimanına gelmeyen yolcunun da parasını asgari ücretliden, emekliden, memurdan alıyorsunuz; biz işte, buna karşı çıkıyoruz.

Sonra, daha başka neye karşı çıkıyoruz, biliyor musunuz? Türkiye’nin en köklü kurumlarını sattınız ya, önüne arkasına bakmadan sattınız, sermayeyi kediye yüklediniz ve hiçbir hesap vermediniz. Bu da yetmezmiş gibi, bunu yapanları özel terfilerle en üst seviyeye getirdiniz.

Bir de TÜRK TELEKOM’u anlatacağım size, geçen bütçede de anlatmıştım, Sayın Bakan şimdi burada -belki toplantıdadır, Ahmet Arslan- “TÜRK TELEKOM’un borcu morcu yok.” demişti bana geçen dönem BTK bütçesinde, buradan. Kayıtlara bakın, TÜRK TELEKOM’u yabancılara peşkeş çektiler. Yabancılar da Lübnan sermayesi de şunu yaptı: Bizim bankalarımızı dolandırdı, kaçtı. Peki, ne oldu? Peki, ne oldu? Altyapı yatırımlarını yapmayan TÜRK TELEKOM’un bedelini bugün Türkiye halkı ödüyor arkadaşlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Türkiye’de 1,8 milyon kişi asgari ücretin altında yaşamaya mahkûm edilmiş durumda. 6,7 milyon asgari ücretli de açlık sınırının altında yaşamaya mahkûm. Saraydaki zatımuhterem bir dönem demiş ki: “Bu Ankara’daki hükümet benim kardeşime, milletime bir bardak çayı, bir bardak simidi layık görmüyor.” Ben buradan soruyorum: Sen bu millete insanca yaşamayı layık görmüyor musun? Neden asgari ücreti artırmıyorsun? Yoksa sen bu ülkedeki

vatandaşların huzur içinde yaşamasını istemiyor musun? Size de soruyorum. Cumhurbaşkanlığı bütçesi olunca yüzde 26'lık zammı hemen yapıyorsunuz, hiçbir sorun yok. Biz kendi belediyelerimizde 2.200 lira yaptık asgari ücreti; haydi buyurun, hodri meydan, siz de adım atın. 1 Ocaktan itibaren Cumhuriyet Halk Partili belediyelerde asgari ücret 2.200 lira. Ama sizi biraz zorlasam, biraz daha bıraksak diyeceksiniz ki "1.600 lirayla şatafat içinde, lüks içinde yaşıyor millet."

İBRAHİM HALİL FIRAT (Adıyaman) – Vereceğiz, vereceğiz, 600 lira daha vereceğiz.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Arkadaşlar, bu bütçeyle, bu anlayışla bu ülkedeki gençlerin geleceği, çocukların geleceği garanti altına alınmaz. Bu yönetim anlayışı katma değer yaratan sektörleri güçlendirmez; tam tersi, düşük katma değer yaratan yani sizin asıl amacınız olan, sizin de çok sevdiğiniz sektörleri, betonu, rantı güçlendirir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Bu bütçede AR-GE'nin adı yok, bu bütçede inovasyon yok, bu bütçede sanayi 4.0 yok. Bu bütçede ne yazık ki vatandaşın derdine derman olacak hiçbir çözüm önerisi yok. Bu bütçe, vatandaşa daha fazla yoksulluk, daha fazla işsizlik, 80 milyona daha fazla umutsuzluk getirir. Siz bunu geri çevirmek istiyorsanız...

RECEP ÖZEL (Isparta) – İZBAN'ı da söylesene, İZBAN'ı. İZBAN'ı söylesene bir.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Onu gelir siz söylersiniz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ödemiyorsunuz belediye işçilerinin parasını, grev yapıyorlar.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Siz eğer bu gidişatı geri döndürmek istiyorsanız şuradaki 600 milletvekilinin sözüne kulak verin, sadece saraydan aldığınız talimatla değil milletin sözünü hareket edin.

İBRAHİM HALİL FIRAT (Adıyaman) – Siz talimatı nereden aldınız?

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Biz Allah'tan başka kimseden korkmayız, saraydan almayız.

Son olarak tek bir şey söyleyeceğim. Bu bütçenin biz ülkemiz için hayırlı olmasını diliyoruz ama bütçeye "hayır" diyeceğiz çünkü bu bütçede emek yok, bu bütçede işçi yok, bu bütçede halk yok.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi şahsı adına Çankırı Milletvekili Salim Çivitcioğlu konuşacak.

Buyurun Sayın Çivitcioğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

SALİM ÇİVİTCİOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 11'inci maddesi hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclise ve ekranları başında bizleri dinleyen kıymetli vatandaşlarımıza saygılarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz, köklü tarihi, yeri ve konumu itibarıyla güvenlik dengelerinin hızlı değiştiği bir coğrafya içerisinde. Teknolojik imkânlar bakımından tarihe dönüp bakıldığında 1974 yılında yaşadığımız bir senaryo bugün yine karşımıza çıkmaktadır. Soydaşlarımızın güvenliği için düzenlenen Kıbrıs Barış Harekâtı'ndan sonra uygulanan silah ambargosu ülkemizde savunma sistemlerimizin temininde ve askerî haberleşme ihtiyaçlarının karşılanmasında bağımsızlığın önemini göstermiştir. En çok ihtiyacını duyduğumuz anda "dost ve müttefik" dediğimiz ülkelerin uyguladığı ambargo, toplumsal hafızamızda unutamayacağımız şekilde yer etmiştir. Aynı senaryo bugün yine sahneye konulmaktadır. Özellikle, güney sınırlarımızın güvenliği için ihtiyaç duyulan savunma

ürünlerinin paramızla bile tedarikinde güçlükler çıkarılmaktadır. Aynı müttefiklerimiz bu sefer adına “ambargo” demekten kaçınsa bile 1974’te yaptıklarını tekrarlamaktadırlar. Çok şükür, bugün ASELSAN’ımız, TUSAŞ’ımız, ROKETSAN’ımız, HAVELSAN’ımız, TÜBİTAK-SAGE’miz ve adını saymadığım daha pek çok savunma şirketimiz var.

Ülkemiz, ordusunun ve savunma sanayisinin gücü sayesinde bölgesel ve küresel düzeyde söz sahibi olan ülkeler arasındadır. Savunma sanayimiz, ekonomimiz için bir gurur kaynağı hâline gelmiştir. 2002 yılında ihracat rakamı 250 milyon dolar iken günümüzde savunma sanayimiz yıllık 5 milyar dolara ulaşan üretime, 2 milyar dolara yaklaşan ihracat rakamına ulaşmış bulunmaktadır. Bugün gelinen nokta, hiç şüphesiz bu başarıyı açıkça ortaya koymaktadır. Savunma sanayimiz AR-GE harcamasıyla yıllık 3,7 milyar lira seviyesinde, Türkiye’nin en fazla 2’nci AR-GE ve teknoloji yatırımı yapan sektörü konumundadır.

Son on beş yılda Türk savunma sanayisinin ürünlerinin ihracatı yaklaşık olarak 8 kat artmıştır; bunda Türk Silahlı Kuvvetlerinin yerli imkânlarla üretilen askerî ürünleri kullanmayı ilk tercih olarak benimsemesi büyük fark sergilemiştir. Dünyanın en iyi ordularından olan Silahlı Kuvvetlerimizin bir ürünü tercih etmesi pek çok dost ve müttefik ülke için önemli bir referans olmuştur.

Ülkemiz savunma ve havacılık başta olmak üzere teknolojiye tam bağımsız olmanın yanı sıra dünyanın en iyilerinden biri olma hedefiyle çalışmasına devam etmektedir. Ülkemizin dışa bağımlılığını en aza indiren ve yüksek teknoloji içeren millî sistemlerimizin başında taarruz helikopterimiz ATAK, Türkiye’nin özgün helikopteri GÖKBAY, Millî Gemi Projesi MİLGEM, yine PKK’ya göz açtırmayan İHA’larımız ve SİHA’larımız, eğitim uçağımız HÜRKUŞ ve ANKA, hâlen yürütülmekte olan önemli savunma projelerinden Millî Muharip Uçak Projesi, hava savunma sistemlerimiz HİSAR ve SİPER, güdümlü füzemiz KASIRGA, keskin nişancı silahımız BORA, su üstü hedeflere karşı geliştirilen seyir füzemiz SOM, Altay tanklarımız, ilk deniz füzesi ATMACA bu eserlerimizden birkaçıdır.

Ayrıca, benimle beraber Grup Başkan Vekilimiz Muhammet Emin Akbaşoğlu Bey’in de seçim bölgesi olan Çankırı’da Makine Kimya Endüstrisi Kurumunda üretilip ASELSAN’ın kullanımına sunulan hava savunma silahımız KORKUT bizim ve Çankırı’mızın gurur kaynağıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, savunma sanayimiz “Türk Malı” markasının da dünyadaki en büyük bayrak taşıyıcısı konumundadır. Son dönemdeki ihracat faaliyetlerinden örnekler vermek gerekirse; 14 farklı ülkeye uzaktan kumandalı silah sistemleri, Azerbaycan’a haberleşme sistemleri ve lazer güdümlü kitleri, Kazakistan’a T-72 tank modernizasyonu, Pakistan’a lojistik destek gemisi ve savaş uçakları için hedefleme kodu, Endonezya ve Katar’a zırhlı araçlar, Şili’ye elektronik harp ürünleri, Filipinler’e gece görüş dürbünleri, Pakistan’a MİLGEM ve ATAK helikopteri ihracatı yapılmaktadır.

Evet, bu listeyi çok daha uzatmak mümkün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Listenin tamamını dinlemek istiyoruz efendim.

SALİM ÇİVİTCİOĞLU (Devamla) – Eminim bu listeye kısa zamanda pek çok firmamız yeni ürünleriyle katkı sağlayacaktır. Ülkemizin yarınlara güvenle bakabilmesi için, ülkemizin teknolojik bağımsızlık savaşında “Ben de varım.” diyen herkese buradan teşekkür etmek istiyorum.

Savunma sanayisinde elde ettiğimiz imkânlarla, güney sınırlarımızın yanı başında ülkemizi tehdit eden unsurlara karşı Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtıyla hainlere yaptıklarımız, Fırat’ın doğusunda yapacağımızın teminatıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu şer odaklarını bertaraf etmek üzere, kazdıkları çukurlara, tünellere gömmek üzere harekâtın gereğini yapacak olan ülkemiz sınırları içerisinde ve dışında terörü yok etmeye ant içmiş askerimize, polisimize, güvenlik güçlerimize, ülkenin en şerefli kürsüsünden selam ediyor, başarılar diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİM ÇİVİTCİOĞLU (Devamla) – Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir ferdi olarak, savunma sanayimizin gelişmesiyle bizleri onurlandıran başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’a, emeği geçen bakanlarımıza, milletvekillerimize, bürokratlarımıza, mühendislerimize ve çalışanlarımıza buradan teşekkür ediyor, bu duygu ve düşüncelerle 2019 yılı merkezi yönetim bütçesinin milletimize ve devletimize hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 11’inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

12’nci maddeyi okutuyorum:

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Hazine garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti ile borç üstlenim taahhüt limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler

MADDE 12- (1) 2019 yılında, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre sağlanacak; garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti 4,5 milyar ABD Dolarını aşamaz.

(2) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde üçüne kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir. Hazine ve Maliye Bakanı ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin kamu sermayeli bankalar ile kamu kurum ve kuruluşları arasındaki dağılımını, senetlerin vade, faiz ve diğer şartlarını belirlemeye yetkilidir.

(3) 2019 yılında 4749 sayılı Kanunun 8/A maddesi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığıınca sağlanacak borç üstlenim taahhüdü 4,5 milyar ABD Dolarını aşamaz.

BAŞKAN – 12’nci madde üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin...

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe kanununun 12’nci maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum ama konum hayli farklı. Ancak, biraz önce Filistin’le ilgili sıcak bir tartışma yaşandı, izninizle bu konuya bilgilerim ölçüsünde açıklık getirmek istiyorum.

Ben Sayın Dışişleri Bakanına Bütçe Komisyonu sırasında bazı sorular sordum, bunlardan biri Filistin’le ilgiliydi. Soru şuydu: Son on altı yılda Filistinli, Gazzeli kardeşlerimizin koşulları iyileşti mi? Bu sorunun çözümü bağlamında Türkiye’nin konumu -yani etki gücünü kastediyorum- ilerledi mi? Sayın Bakan soruma yazılı cevap verme nezaketini gösterdi. Cevapta, aynı yardımlardan, nakdî yardımlardan, “Şu kadar ton buğday, bu kadar milyon dolar.” diye bilgi verilmekte, TİKA ve Türk Kızılayının katkılarından söz edilmekte, hülasa “2015-2017 yılları arasında Filistin’e yaptığımız

yardımların değeri 460 milyon ABD dolarına ulaşmış.” denilmektedir. Maalesef cevapta Filistinlilerin koşulları fiilen iyileşti mi, ağırlaştı mı buna bir yanıt göremedim; Filistin sorununda Türkiye’nin konumu ve etki gücü var mı, yok mu bu konuda da keza cevap bulamadım.

Şimdi arkadaşlar, son on altı yılda işgal altındaki topraklarda Yahudi yerleşimlerinde çok büyük artışlar meydana gelmiştir. Batı Şeria’daki yerleşimci sayısında son on iki yılda müthiş bir artış yaşanmıştır. 2002’de 198 bin olan sayı bugün 400 bin civarında. İsrail’in Doğu Kudüs’teki yerleşimci sayısı da son on yıldaki artışla bugün 220 bin civarına ulaşmıştır. Sadece 2014’te İsrail Meclisi Knesset Batı Şeria ve Doğu Kudüs’te 3.200 yeni yerleşimi daha onaylamıştır. Son on beş yıldaki artışlarla işgal altındaki topraklardaki Yahudi yerleşimcilerin sayısı 600 bini geçti. Bu rakamlar genel trendler tabii. Bazıları “550 bin” der, bazıları “650 bin” ama gerçek şu ki, son on-on beş yılda bu sayı çok çok arttı.

Sonra başka ne oldu? İsrail, Ulus Devlet Yasası’yla İsrail vatandaşı Filistinlilerin, Arapların statüsünü aşındırdı. Ayrıca, bu dönemde maalesef yüzlerce Filistinli öldürüldü, binlercesi yaralandı; tüm Filistinlilerin ekonomik koşulları, yaşam şartları çok ağırlaştı.

Şimdi, 21 Aralık 2017 tarihli BM Genel Kurulu kararına geliyorum; tartışma buydu, 128 oyla kabul edilen Kudüs kararı. Bu kararın hiçbir yerinde “Kudüs Filistin’in başkentidir.” demiyor. Metin elimin altında. Metne İslam İşbirliği Teşkilatı ülkeleri, birçok Avrupa Birliği ülkesi ve başka ülke oy vermişti. Bu karar, ABD’nin Kudüs’ü İsrail başkenti olarak tanıma şeklindeki oldubittisine fevkalade haklı bir tepkidir. Ama bağlayıcılığı olmadığı, evvelsi gün Avustralya’nın Washington’ın kararını izlemesinden de belli. Kararı sizlere okuyarak vakit geçirmeyeceğim ancak karar BM Güvenlik Konseyinin önceki kararlarına değiniyor. Bu kararlarda da zaten Doğu Kudüs’ün 1967 sınırları temelinde iki devletli formül çerçevesinde bulunacak nihai çözüm bağlamında Filistin’in başkenti olması gerektiğine atıf mevcut. Tabii, sözünü ettiğim metin bunu açıkça ifade etmiyor. BM Genel Kurulunun bu kararı elbette iyi oldu. Ancak kararın özü budur, yanlış bir algı oluşmasın veya oluşturulmasın.

Öte yandan, İsrail’le ticaret hacmimizdeki artıştan söz ediliyor. Bu tür eleştirilere karşı da iktidar “O, ticarettir; biz devlet olarak karışamayız. Bu iş özel sektörler arasındadır.” diyor. Ben “İsrail’le ticareti durduralım.” demiyorum, öyle bir önerim yok ama Dünya Ticaret Örgütü kurallarına ve uygulamaya göre, devletlerin böyle bir yetkisi vardır arkadaşlar. Hatırlayacaksınız, Rus uçağının düşürülmesi olayı sonrasında Moskova bazı hükümlere başvurmuş, “ulusal çıkar” ve “güvenlik” gerekçesiyle bizimle ticaretini durdurmuştu. Bu tür uygulamalar elbette zorlama uygulamalardır, yararlı değildir.

Sözün özü şu: Türkiye, hezeyanlara kapılmadan, çok daha makul bir yaklaşımla hem kadersiz Filistinlilere daha yardımcı olabilecek, onların çıkarlarını gerçekten koruyabilecek bir politika izleyebilirdi hem de Filistin sorununun çözümünde daha etkili bir oyuncu konumuna gelebilirdi. Haykırma, hezeyan ve öfke, uygun dış politika araçları değildir. İktidar bu konuda politikasızlık yapmıştır; bugün dolambaçlı yollardan bunu örtmeye çalışmak yerine bu hatasını üstlenmeli, yararlı ve etkin bir politikayı nasıl şekillendireceğini düşünmelidir.

Değerli arkadaşlar, tabii, şimdi, partimizin 12’nci maddeye ilişkin görüşlerini anlatmak için zaman daraldı. Maddeye göre, Hazine tarafından sağlanacak garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti ile Hazinesinin borç üstlenim taahhüdü 4,5 milyar dolar olarak düzenlenmektedir. Bu sistem, yap-ışlet-devlet projelerinde ihaleyi alıp bitiremeyen firmaların dış borç yüklerini devletin üstlenmesini mümkün hâle getirerek borcu vatandaşın ve vergi mükellefinin sırtına yükleme ihtimalini de taşımaktadır. Böylelikle, yatırımı yapan şirket, iktidardan alacağını aldıktan sonra ortadan kaybolma imkânına sahip olmaktadır. Bunun da yandaş firmalar için yaratılmış bir fırsat olarak değerlendirilmemesi mümkün değildir.

Öte yandan, dikkat ederseniz 12'nci maddedeki her iki limit de ABD doları cinsinden ifade edilmektedir. Türk lirasına geçiş için zorlayıcı düzenlemelere giden iktidarın, ihaleleri döviz cinsinden öngörmesi, bütçe kanununu ABD doları cinsinden düzenlemesi tam bir tenakuzdur.

Malum, dış borcumuz dağ gibi birikmiştir. Bu yetmezmiş gibi yandaş şirketlerin dış borçlarının üstlenilmesi imkânı da yaratılmaktadır. Hâlihazırda kısa vadeli dış borç stokumuz 140 milyar dolardır. Brüt dış borç stoku ise haziran itibarıyla 457 milyar dolar olmuştur. 2018 yılında 4,5 milyar doları faiz olmak üzere toplam 45 milyar 227 milyon dolar dış borç ödenmiştir. Yeni alınacak olan borçların dışında, önümüzdeki dönemde yaklaşık 85 milyar doları faiz olmak üzere 400 milyar doların üzerinde borç mevcuttur. Çinli finans kuruluşlarından 3,6 milyar dolarlık kredi paketi gibi yeni borçlar da alıyoruz.

Bu borçlar, vatandaşımızın ve ekonomimizin geleceğini ipotek altına alırken dış politikamızı da etkiliyor. Çin'de Uygur Türkleri, soydaşlarımız açık ve ağır bir şekilde insanlığa karşı suçlara maruz kalıyor, esir kamplarında 1 milyonun üzerinde soydaşımız kötü ve insanlık dışı muameleyle uğruyor; iktidar ise sessiz. Alınan krediler yüzünden mi Uygur Türklerine karşı bu sessizlik, Uygur Türklerinin gördüğü zulme bu sessizlik, yoksa Çin şirketleri üçüncü köprüyü satın alıyor, Konya doğal gaz deposu işini aldı, tüm yandaş şirketler Çin şirketlerinin kapısına iktidar tarafından yönlendirildi diye mi?

AK PARTİ hükümetleri döneminde vatandaşların borcu da 79 kat artmış ve 522 milyar liraya çıkmıştır. Vatandaş borç batağında nefes alamaz hâle gelmiştir. Ekonominin durumu kötüye gitmektedir. Gösterge faiz sadece altı ayda yüzde 15'ten yüzde 24'e çıkmıştır. Yurt dışından temin edilen borcun faiziyse ortalama 2 kat artmıştır yani 2 kat yüksek maliyetle borçlanabilmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir önceki konuşmamda da söyledim, kitaptan ve dergiden hınc alarak kaynak sağlamaya çalışan hiçbir ekonomik anlayış ayakta duramaz, ekonomi böyle düzelemez. Bu karar sadece ülkenin bugünü ve geleceğini karartır. Bizim muadili olmaya çalıştığımız hiçbir ülkede kitap, dergi ve gazetede KDV yüzde 18 değildir. İtalya'da yüzde 4, Fransa'da yüzde 5,5; Norveç'te ise sıfırdır. Bu kararı eğitim ve kültüre karşı işlenmiş büyük bir ayıp olarak addediyor, iktidarın insanlara “Sakın okumayın.” dedikleri anlamını çıkartıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Baki Şimşek.

Buyurun Sayın Şimşek. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Aziz Türk milletini ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Aslında bugün tamamı bütçe üzerine bir konuşma yapmak istiyordum ama bütçe görüşmelerinin ilk gününden bu saatlere kadar maalesef en az konuşulan konu bütçe oldu. Her gün Meclisin açılışından kapanışına kadar burada etnik kimlikler üzerinden, mezhepler üzerinden bir algı yönetimi oluşturulmaya çalışılıyor. 1980 öncesi Türkiye'nin birçok yerinde acı olaylar yaşanmıştır. Milliyetçi Hareket Partili Dursun Önkuzu bisiklet pompasıyla ciğerlerine gaz basılarak komünist militanlar tarafından şehit edilmiştir. Cumhuriyet Halk Partililerin bile “Türkiye cumhuriyet tarihinin en başarılı Gümrük ve Tekel

Bakanı.” dediği Gün Sazak komünist militanlar tarafından şehit edilmiştir. 1980 öncesi Diyarbakır’da da Mamak’ta da Metris’te de darbeciler tarafından işkence yapılmıştır, solculara da ülkücülere işkence yapılmıştır ama hiçbir Türk milliyetçisi Türkiye Cumhuriyeti devletini gidip Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine şikâyet etmemiştir.

Bugün de aynı olayları, yapılan hizmetlerle ilgili, yapılan yatırımlarla ilgili maalesef “Ülkenin bir kesimine yatırım yapılıyor, bir kesimine yatırım yapılmıyor...” Bugün Diyarbakır’da da yoksulluk var Hakkâri’de de yoksulluk var, Şırnak’ta da var, Mersin’de de var, Çanakkale Aynacı’da da var, bugün Balıkesir’in köylerinde de yoksulluk var değerli milletvekilleri. Devletimiz gücü yettiğinde, imkânlar elverdiğince belli hizmetleri bu bölgelere götürmeye çalışıyor.

Size bir resim gösteriyorum: Silifke Kavak, Bağcağız köyü. Bu resim dün çekildi, 17 Aralık 2018 günü çekildi bu resim değerli milletvekilleri. Silifke’nin köyüne, Toros Dağlarının eteğinde Mustafa Kemal Atatürk’ün “Gidip Toros Dağlarına bakınız, eğer bir tek Yörük çadırı görürseniz ve dumanı tütüyorsa bu ülkeyi kimse yıkamaz.” dediği Yörük köyüne elektrik dün geldi değerli arkadaşlar. Ben emeği geçenlere Allah razı olsun diyorum, Allah devletimizi, milletimizi var etsin. Köylüler kurban keserek, dualar ederek 2018 yılının Aralık ayında gelen elektrik için “Ordumuzu karada, havada muzaffer et.” diye dua etti değerli arkadaşlar.

Eksikler elbette var, olacak. Yapılan yanlışlar mutlaka var ama devlet yanlış yapmaz, yanlış yapan şahıslardır, kişilerdir, o anda belli görevlerde bulunup ihmal ve suistimal yapanlardır.

Türkiye’nin her yerinde olduğu gibi, elbette benim seçim bölgem olan Mersin’de de birçok sorun var. Buraya çıkan her ilin milletvekili kendi bölgesiyle ilgili sorunları Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden paylaştı. Yani bu bölgede Kürtler yaşadığı için, Türkmenler yaşadığı için, Araplar yaşadığı için değil, Türkiye’nin her yerinde sorunlar var değerli arkadaşlar. Bugün Hakkâri Yüksekova’da havaalanı var değil mi? Hepiniz biliyorsunuz. Ağrı’da havaalanı var, Bodrum’da, Dalaman’da havaalanı var, 2 milyon nüfuslu Mersin’de havaalanı yok değerli arkadaşlar. Mersin havaalanı maalesef yap-işlet-devret modeliyle ihale edildi, yıllarca istimlak çalışmaları, proje çalışmaları devam etti. Birinci firma battı, sonradan yeniden ihale edildi, şu anda ihaleyi alan ikinci firma da battı ve Mersin havaalanı için yeniden ihaleye çıkılacak.

Mersin’in en önemli projelerinden bir tanesi Kazanlı turizm bölgesi; ben biri Sayın Cumhurbaşkanıyla olmak üzere iki tane temel atma törenine katıldım ama maalesef bitirilemeyen bir yolu dışında çakılan bir tane çivi yok değerli milletvekilleri. Dönemin bakanları tarafından, Akdeniz oyunlarına gelen sporcuların orada yapılan otellerde kalacağı Mersinlilere anlatıldı. Mersin vaatlerin kenti, Mersin icraatların kenti değil, Mersin’de maalesef yeteri kadar icraat bugüne kadar yapılamadı.

Mersin-Antalya yoluyla ilgili ben teşekkür ediyorum emeği geçenlere. Mersin-Antalya yolunda yüzde 50’nin üzerinde, yüzde 60-70 civarında bir yol yapıldı. 28 tünelin 13-14 tanesi tamamlandı ama henüz yapılması gereken 15’e yakın tünel var. İnşallah bu projenin de bir an önce tamamlanıp Mersinlilerin ve Antalyalıların hizmetine sunulmasını bekliyorum.

Yine, Mersin-Mut kara yolu maalesef istenildiği gibi gitmiyor. 2015 yılı seçimleri sırasında Mersinlilere bu projelerin 2017-2018 yılında tamamlanacağını sözü verildi. Mersinliler de merakla beklediler acaba bir şey olacak mı diye ama maalesef yol projelerinin tamamı hep ötelenerek devam ettiriliyor.

Yine, Çamlıyayla yolumuz var. O dönem içerisinde Ulaştırma Bakanımız Sayın Lütfü Elvan Beyefendi Mersin Milletvekili adayı olmuştu ve ben bir toplantıda -ben 2015 yılında 47 yaşındaydım-yaklaşık on beş yılda 15 kilometrelik bir yolun yapıldığını, bu yol 60 kilometre olduğundan böyle

giderse bu yolun bittiğini benim görüp göremeyeceğimin şüpheli olduğunu belirtmişim. O zaman da yine “2018-2019’da bu yol da bitirilecek.” dendi ama şu anda da 20-22 kilometre civarında, gene yıllara sâri olarak gidiyor.

Sayın Hacı Özkan Vekilimle beraber iki yıl önce Gülnar’ın 100’üncü yıl törenlerine katıldık. Orada yine bir Gülnar-Silifke yolumuz var, Hacı Bey “Altı aya bitireceğiz.” dedi. Ben Hacı Bey’e “Altı aya değil eğer bu yolu bir yıla kadar bitirseniz ben size deve keseceğim.” dedim. Bizim Çukurova’da hâlâ çadırlarda yaşayan Sarıkeçili, Karakeçili Yörüklerimiz var ama maalesef, Gülnar yolu da Gülnar-Aydıncık yolu da...

“Adana-Mersin yolu 8 şerit yapılacak.” denildi. Gerçekten, yol konusunda yapılan çalışmalar için teşekkür ediyorum. Türkiye’nin birçok bölgesinde olumlu çalışmalar yapıldı, güzel yollar yapıldı ama 2 milyon nüfusu olan Adana ile 2 milyon nüfusu olan Mersin arasında, televizyon ekranlarında gösterilen Adana-Mersin yoluyla ilgili şu ana çakılan bir tane çivi yok. Bu yolun yapılıp yapılmayacağı daha belli değil değerli milletvekilleri. Maalesef, Adana-Mersin arasında yine...

Yani Çukurova, dünyanın en mümbit topraklarına sahip, en verimli topraklarına sahip. Dünyada yetişen 3 bin ürünün 1.800 tanesi Çukurova’da yetişiyor, dünyada bu kadar çok ürün yetişen başka bir bölge yok. Ama maalesef, şu anda Mersin Merkez ve Tarsus hariç Mersin’in hiçbir ilçesinde doğal gaz yok. Erzincan Üzümlü’ye doğal gaz geliyor, Erzincan Tercan’a, Mercan’a doğal gaz projeleri yapılıyor. Yapılsın, Türkiye’nin her yerinde yaşayan insanlarımız hizmetlerin en güzeline layık ama 2 milyon nüfuslu bir kentin 7-8 tane -birçok ilden büyük olan- ilçesinde doğal gaz da yok, doğal gazın ne zaman geleceğiyle ilgili bir projeyi de henüz gören, duyan yok değerli milletvekilleri.

Onun için, bir Mersin Milletvekili olarak... Yine, bölgemizde yapılan, çok sayıda temeli atılan baraj ve gölet projelerimiz var. Benim doğduğum yer olan, hatta kendi köyümde Pamukluk Barajı var. Önceki dönem Orman Bakanımız Sayın Veysel Eroğlu “13 Ekim 2013 tarihinde saat 13.13’te ben bu barajın açılışını yapacağım.” diye temel atma sırasında vatandaşlarımıza söz vermişti. 2013, 2014; 2015 yılında çıktım ben bu kürsüden çıktım, konuştum Sayın Bakana. “2016’da bitireceğiz.” dedi, 2016 yılında çıktım, konuştum “2017 yılında bitireceğiz.” dedi, 2017 yılı geldi, çıktım, konuştum “2018 yılında bitireceğim.” dedi. 2019 yılı geldi, şu anda barajda bekçi bile yok değerli arkadaşlar, şantiyede bekçi bile yok, şantiye terk edilmiş durumda. Yine aynı şekilde, Çukurova’nın kaderini değiştirecek...

Mersin’de bugün gene sel var. Tarsus’un Huzurkent, Aynaz, Bahşiş, Kulak, birçok köyünü bugün gene sel bastı, seralar sular altında değerli milletvekilleri. Aksıfat Barajı, Değirmençay Barajı; bunların hepsinin temeli atıldı, bunlarla ilgili projeler hazırlandı ama maalesef vadedilen, istenen ödenek ayrılmadı değerli milletvekilleri.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Vekilim, ortaktan bu kadar şikâyetçi olmayın.

BAKİ ŞİMŞEK (Devamla) – Onun için ben bu dönem içerisinde mutlaka Hükümetin... Mersin’e her dönem bir bakan gönderiyorsunuz, bir dahaki dönemde o bakandan ses seda yok. Bu dönem Mersin’deki bu kangren olmuş sorunların artık çözümünü bekliyorum, bu bizim en doğal hakkımız. Vatanına milletine bağlı, Yörüklerin diyarı, Türkmenlerin diyarı olan Mersin halkı bunu fazlasıyla hak ediyor. 2019 yılı bütçesinden biz bunu bekliyoruz.

Aslında, bütçe görüşmeleri sırasında biz burada sadece vaatleri dinlemek istemiyoruz. Bizim normalde Hükümetten beklediğimiz şudur: “Bizim önümüzdeki yıl için 20 milyar yatırıma ayırdığımız paramız var. Bunun 1 milyarını kara yollarına ayıracağız, 300’ünü Mersin’e ayıracağız, 200’ünü

Niğde'ye ayıracağız, 100'ünü Konya'ya ayıracağız.” Normalde bütçe görüşmelerinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin konuşması gereken konular bunlar ama maalesef burada soru-cevap süresini, sorulan soruların çoğunluğunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAKİ ŞİMŞEK (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

BAKİ ŞİMŞEK (Devamla) – ...Komisyonu ve Komisyon Başkanını rahatlatmak adına, cevaplarını hazırladığımız soruları iktidar milletvekiline sordurarak tamamlatıyorsunuz, buradan ben dikkatle izliyorum. Cevabı hazırlanmış konular buradan iktidar milletvekilleri tarafından soruluyor ve siz oradan, yerinizden Komisyon olarak bu sorulara cevap veriyorsunuz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Ben 2019 yılı bütçesinin Hükümetimize hayırlı uğurlu olmasını, ülkemize hayır getirmesini temenni ediyorum. Ama bir Mersin Milletvekili olarak, Mersin'in bir evladı olarak Mersin'in bu sorunlarına mutlaka çözüm getirilmesini, Mersin'in selden, afetlerden bir an önce kurtarılmasını temenni ediyor, bütün vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HACI ÖZKAN (Mersin) – Baki, herhâlde Mersin'e gitmiyorsun kardeş sen.

BAŞKAN – Şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş.

Buyurun Sayın Özgüneş. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri ve halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Kahramanmaraş katliamında, Hayata Dönüş Operasyonu'nda hayatını kaybedenleri ve Taybet anayı saygıyla anıyor, katliamları kınadığımı belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, gerçekten, Türkiye'nin sorunları çok ağır. Burada, bu Mecliste demokratik, özgürlükçü ve hoşgörüye dayalı bir anlayışa ihtiyacımız var. İktidarın -tırnak içinde söylüyorum- ve koltuğun sarhoş edici bir etkisi vardır değerli arkadaşlar, bu genel bir ilkedir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bunların alayı sarhoş zaten.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Bakunin'in söylediği şu söz çok önemli: “En değme demokratın başına iktidar tacını koyun, yirmi dört saate kendi karşıtına dönüşür.” Platon bu bağlamda şunu ifade ediyor: “Demokrasi bir eğitim işidir. Eğitimsiz kitlelerle demokrasiye geçilirse oligarşi olur. Devam ederse demagoglar yani diğer bir ifadeyle sofistler doğar. Demagoglardan da diktatörler doğar.” Bizim ülkemizde, gerçekten, eğitim kalitesiz. Nuh'un telefonla konuştuğunu söyleyen bilim insanımız var, “Cahil nesiller vatana ve millete daha yararlıdır.” diyen bilim insanımız var, Türkiye'yi kuranın Atatürk olduğunu bilmeyen bir sürü vatandaş var, bunlar televizyonlarda soruluyor. Başkent neresi olduğunu bilmeyen çok. Cumhuriyet nedir? Cumhuriyet üniversitesinde üniversite öğrencilerine soruluyor, bunun cevabını veremeyen var. Çin Seddi nerededir, bilmeyen üniversite öğrencisi var. Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, böylesine bir kitle üzerinden iktidar kendisini yaşatıyor.

Bir zamanlar Ecevit'in çok güzel bir sözü vardı, yalanı doğru gibi söyleyebilen bir siyasetçiden bahsediyordu; yalanı en iyi yani doğru gibi en iyi söyleyebilen. Ben adını söyleyemeyeceğim.

Değerli arkadaşlar, bugün Türkiye'de yaşanan manzara maalesef bu. Egemen siyaset ve mantık, bilimsel, demokratik ve özgürlükçü olmadığı için bizler, muhalefet ne söylese söylesin iki kulak tıkalı, bir kulaktan giriyor, diğerinden çıkıyor.

Değerli arkadaşlar, ben bir arkadaşına bir şaka yaptım, mantıksal olarak dedim ki: Şu bahçedeki koyunlar, keçiler, tavşan ve kedilerin hepsi koyundur. Bir türlü anlatamadım arkadaşşıma. Sonuçta mecbur kaldım, “Ya sen -turnak içerisinde- hem teröristsin hem vatan hainisin.” dedim, işin içinden çıkmak zorunda kaldım. Şimdi, Türkiye’de böyle bir mantık var arkadaşlar. Yani Arap’ı, Çerkez’i, Laz’ı bilmem kimi illa Türk yapmak istiyorsunuz, bu da olmuyor işte.

Şimdi, Türkiye’de demokrasi yok arkadaşlar. 2016’da The Economist dergisi 165 ülkenin içerisinde Türkiye’yi 97’nci sıraya koyuyor. Batı Avrupa’da 21 ülke arasında Türkiye demokrasisi en düşük olan ülke konumundadır. Niye böyle arkadaşlar? Şimdi gelenekler, kültür kolay değişmiyor. Şimdi, Türkiye’de 27 Mayıs darbesi, 12 Mart darbesi, 12 Eylül 1980 darbesi, 28 Şubat darbesi, 27 Nisan darbesi, 15 Temmuz darbesi ve CHP’li arkadaşların söylediği gibi 20 Temmuz darbesi. Şimdi, darbeler ülkesi, sıkıyönetimler ülkesi, OHAL’ler ülkesi demokrat olabilir mi? Bir de şöyle bir kültürden geliyoruz arkadaşlar: Osmanlı’da kardeş katlini vacip kılan bir anlayıştan, 44 veziriazamın katledildiği bir anlayıştan geliyoruz. III. Mehmet’in iktidar uğruna 19 kardeşini katlettiği bilgisini hepimiz biliyorsunuz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii, bu anlayışı, bu darbeler anlayışını ve geleneksel kültürü değiştirmek çok kolay değildir. Ben bunu anlayışla karşılıyorum ama birbirimizi ikna etmek, değiştirmek zorundayız; aksi takdirde, Türkiye’nin sorunları çözülmez ve nitekim sorunlar dağ gibi karşımızda.

Şimdi, Orta Doğu’da 5 temel çatışma alanı var: Bir, dinler ve mezhepler arasındaki; iki, kimlikler arasındaki; üç, kadın-erkek arasındaki; dört, egemenler ile ekoloji arasındaki; beş, zenginler ile emekçiler arasındaki. Bunlar aynı zamanda Türkiye’nin de sorunlarıdır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bunları mantık, tartışma temelinde çözebiliriz. Bir Fransız fıkrası var. “Uçak düşecek.” deniliyor, Fransız’a soruyorlar: “Ağırlıktan düşecek, atlar mısın aşağıya hafiflemesi için?” diye “Hayhay.” diyor. Türk’e “Sen cesur değilmişsin, atlayamazsın.” diyorlar, hemen atlıyor. Kürt’e “Yasaktır.” diyorlar, o da “Yasaksa ben atlarım.” diyor. Şimdi, değerli arkadaşlar, ne Türk’ün cesaretiyle ne Kürt’ün inadıyla bu iş olacak bir şey değildir.

Bizde bir fıkraya var. 2 genç varmış; 1’i Türk, 1’i Kürt. Kürt’e sormuşlar “Seni idam ediyorlar, ne istiyorsun?” diye, “Anamı görmek istiyorum.” demiş, Türk demiş ki: “Görmesin.” 2’si de anasını görmemiş oluyor. Yapmayalım arkadaşlar, yazıktır bu ülkeye.

Şimdi, dinler ve mezhepler arasındaki çatışmayı nasıl çözeceğiz? 90 bin cami, o kadar imam, hepsine para veriyorsunuz; cemevlerine yok, Yezidilere yok, Hristiyanlara yok. “Laiklik” diyoruz, laiklik din ile devlet işlerinin ayrılmasıdır ve topluma, dinlere, inançlara eşit yaklaşımdır. Dolayısıyla bizdeki laiklik de uydurma bir laikliktir, esasının tam tersidir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Diyanet bütçesi kaç bakanlığı geçiyor. Olsun ama diğerlerini de görelim.

Kadın-erkek eşitsizliği değerli arkadaşlar... Bize göre, kadının özgür olmadığı bir toplumda dert bitmez. Aile özgürleşmezse toplum, toplum özgürleşmezse cihan özgürleşmez. Siyasette kadın sınırlandırılmıştır. 600 vekilin sadece 104’ü, 16 bakanın sadece 2’si, 49 bakan yardımcısının sadece 4’ü kadın. Bazı raporlara göre ve bazı basın kuruluşlarına göre 13.928 kadın bugüne kadar öldürülmüş son on altı yılda, evet, AKP iktidarında.

Değerli arkadaşlar, 15 yaş üstü nüfusun 20 milyonu erkek. Kadın ne kadar, 9 milyon; fark, 11 milyon. Dolayısıyla, burada kadın yok. 144 ülke içerisinde kadın-erkek ücret eşitsizliğinde Türkiye 131’inci sırada.

Egemenler ekolojiyi tahrip ediyor, ne adına; sermaye adına; havayı, suyu, barajlarla, HES’lerle yer altı kaynaklarını talan ederek her tarafı kirletiyor, ormanlarımızı yakıyor. Özellikle Kürt halkının yoğun yaşadığı coğrafyada operasyonlar nedeniyle neredeyse bize orman bırakılmadı.

Kimlikler çatışması var arkadaşlar. Başta Kürt sorunu olmak üzere diğer azınlıklar burada özgür değiller.

Ayrıyeten, AKP Hükümetinin Kürtlere karşı ayrı bir alerjisi var. Ne diyor Cumhurbaşkanı kendi bildiğesinde, okuduğunda: “Biz, güney Kürt federe devletinin bağımsızlık referandumunu durdurduk.” İçişleri Bakanı da burada aynı şeyi söyledi. Dolayısıyla, hani Kıbrıs’ta devlet istiyoruz, bilmem, Balkanlarda istiyoruz, Çin’deki Türkmenler... Hepsine biz “Evet” deriz, yanındayız da bütün ezilenlerin yanındayız ama bu Kürt -tırnak içinde söylüyorum- düşmanlığını bırakmamız lazım arkadaşlar. Kürtler ile Türkler birlik olursa -demokratik, özgürlükçü- diğer halklarla olursa ilerleriz. Biz, Bizans meselesinde 1071’de gördük, 1514’te gördük, Selahaddin Eyyubi’de gördük, cumhuriyetin kuruluşunda gördük, hepsinde bunu gördük.

Şimdi, Cemal Abdünnasır 1960’da Talabani’yi çağırıyor, diyor ki: “Sizinle Saddam’ı barıştıralım.” Ne diyor: “Bize bir radyo verin.” Türkiye bir heyet gönderiyor, diyor ki: “Radyo açmayın, Kürtçe radyo.” Ama Cemal Abdünnasır akıllı, diyor ki: “Bizim duyduğumuza göre Kürt yok sizde, siz niye rahatsız oluyorsunuz?” “Ha, bizde yoktur ama yine bizim için tehlikedir.” diyor. Dolayısıyla değerli arkadaşlar, bunlardan vazgeçelim.

Kürt diline karşılık Cumhurbaşkanı Almanya’da ne dedi: “Asimilasyon bir insanlık suçudur.” Biz katılıyoruz, çok doğru bir söz. Ama Kürt çocukları, diğer halkların çocukları asimilasyona tabi tutuluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HASAN ÖZGÜNEŞ (devamla) - Şimdi, dolayısıyla Kürt sorunu çözülemediği için 50 bin insan kaybettik. Bir AKP milletvekili söyledi; 1,5 trilyon para harcadık değerli arkadaşlar. Sadece bu yıl 84 milyar savunmaya ayrılmış.

Değerli arkadaşlar, bir iki şey daha söyleyeceğim: Türkiye’de hukuk yok, vatandaşın yüzde 30’u “Hukuk var.” diyor. Sami Selçuk “Hukuk cüzdân ile vicdan arasına sıkışmıştır.” diyordu, şimdi hukuk sarayın iki dudağı arasına sıkışmıştır değerli arkadaşlar. Gerçekten dünyada da kimse bizim hukukumuzla inanmıyor. Biz, AIHM kararına karşı gösterilen tepkide de, Brunson meselesinde de, Alman gazeteci meselesinde de bunları gördük. Basın özgürlüğü yok. Emekçiler yüzde 63 oranında dolaylı vergi ödüyor, sermayenin yüzde 90’ı zenginlere gidiyor, yüzde 10’u diğer geri kalan halka gidiyor. Dolayısıyla arkadaşlar, bu bir emekçi bütçesi değil, halklar bütçesi değil, tefecilerin bütçesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Son bir söz söylüyorum değerli arkadaşlar: Bu sorunlarımızı ve diğer sorunlarımızı çözebilmek için gerçek anlamda, gerçek özgürlükçü, demokratik, bilimsel bir anlayışa ihtiyacımız vardır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ne bilimsel bir konuşma yaptın.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Türkiye’de Kürt düşmanlığı yok, PKK düşmanlığı var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben de Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, sataşma mı, 60’a göre yerinizden mi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle: Asimilasyondan, Kürtlere alerjiden bahsedildi, dolayısıyla böyle bir suçlayıcı ifadede bulunuldu. Bu sebeple ben yerimden bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, AK PARTİ'nin on altı yıldır özgürlükleri genişleten, kalkınmaya, toplumsal ve sosyal adalete önem veren bir uygulama içerisinde olduğuna, Türkiye hükümetlerinin terörle mücadelede hiçbir ödün vermediğine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, hatibi dinledik, herkesin birleştirici bir dilde buluşması lazım, ayrıştırıcı bir dilde değil. Kendi kurgularına göre birtakım varsayımsal önermelerle farklı sonuçlara varmak her zaman mümkündür teorik olarak ama gerçek başka, gerçekten iddialar bambaşka. Biz kesinlikle hiçbir toplumu, hiçbir topluluğu asimile etmenin peşinde değiliz; kültürel çoğulculukla, Türkiye anayasal rejimi doğrultusunda bütün demokratik hakları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Toparlayacağım.

BAŞKAN – Toparlayalım bir dakikada.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hani açılmıyordu Başkanım?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle: Uzatma ama söz isterken yaptığım açıklama oraya gitti takdir edersiniz ki, bir dakikayı aşmıyorum.

Sonuç itibarıyla, ormanların yakıldığından vesaire birçok doğru olmayan beyanda bulunuldu. Şunu ifade etmek isterim ki AK PARTİ, on altı yıldır özgürlükleri genişleten, çoğaltan bir partidir, bütün insanlarımızın müreffeh bir yaşam sürmesi için kalkınmaya ve toplumsal, sosyal adalete önem veren bir uygulama içerisinde olmuştur ve kültürel çoğulculuğa da her zaman riayet etmiştir ancak Türkiye hükümetleri terörle mücadelede de hiçbir ödün vermemiştir ve asla vermeyecektir.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

29.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, memlekette Kürt sorunu olmasaydı Hükümetin Oslo'dan başlayarak İmralı'da, Kandil'de, Dolmabahçe'de, Habur'da ne işi olduğunu öğrenmek istediğine, Türkiye'de Kürt kültürüne, Kürt kimliğine yönelik asimilasyon süreci yaşandığına ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, benim hep söylediğim bir şey vardır “Siyaset ve burası çözüm müessesesi, çözüm yeri; sorunları kaşıma yeri değil.” diye. Sorunları kendi siyasi çıkarlarımızı, siyasi gelecek ve iktidar kaygılarımızla kaşırsak, bu ülkeye ve bu millete, arkadaşların “halklar” dediği bu millete kötülük yapmış oluruz.

Şimdi, Başkanım, bu memlekette bir Kürt sorunu olmayaydı, bu Hükümetin, Oslo'dan başlayarak İmralı'da, Kandil'de, Dolmabahçe'de, Habur'da ne işi vardı? Ne işi vardı?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK'nın gerçek yüzünü ortaya koymak için.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tabii, tabii!

PKK ayrı, Kürt sorunu ayrı; karıştırmayın.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – O ikisini ayırdık. O ayrı!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, bakın, bir feryat var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Artı son bir dakika Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tıpkı, geçmişte, anlamsız yere başörtüsüne yönelik nasıl anlamsız bir defans vardı ve mağduriyetlere yol açtı, sorunlara yol açtı, toplumu kamplaştırdı ise bugün de dün de daha evvelsi gün de Türkiye’de, Kürt kültürüne, Kürt kimliğine yönelik, evet, bir asimilasyon süreci yaşandı arkadaşlar, deve kuşu gibi başımızı kuma gömemeyiz. Bu ülkede adama Kürtçe isim koydurmazsan, adama Kürtçe mektup yazdırmazsan, adama Kürtçe şarkı söyletmezsen adamı çileden çıkarırsın, adam da hakkını arar. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – On altı yıl içinde oldu mu?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İki ayrı şey.

Burada, şunu da söyleyen biriyim ben: Bu sorun PKK’nın kendine kan bulduğu yer, bu sorun PKK için de bir serum; PKK bundan besleniyor, siyaset de bu sorunu kaşıyarak besleniyor.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Burada PKK’nın temsilcileri mi söylüyor bunları?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İki de yanlış, bunu söylüyorum. Dolayısıyla, Sayın Başkan, herkes kendi düşüncesini söyleyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben şu şekilde tamamlamak istiyorum müsaade ederseniz, bir korsan tebliğ gibi olsun. Yani herkesin düşüncesi farklı ama tahammül de edeceğiz.

Türkiye’nin bekası sadece AK PARTİ’nin sorunu değil. Türkiye’nin ve bu milletin bekası AK PARTİ’nin sorunu olduğu kadar, Cumhuriyet Halk Partisinin de Halkların Demokratik Partisinin de Milliyetçi Hareket Partisinin de İYİ PARTİ’nin de sorunudur.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Aidiyetlik sorunu onların değildir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kimse merak etmesin, Türkiye bir beka sorunu gerçekten yaşarsa, buradaki bütün partiler ve olmayan bütün partiler et tırnak oluruz, et tırnak olmayanları da hain ilan ederiz o zaman. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, ben giremedim sisteme.

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, buyurun.

30.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan’ın, Kürtçenin eğitim öğretim dili olmasını ve güvence altına alınmasını istediklerine, asimilasyonun olduğuna ve ülkenin geleceği için demokratik çözümü elzem gördüklerine ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Grubumuzda Kürt olan ve biraz daha yaşı uygun olan herkes bilir. İlkokula başladığımızda Andımız’ı içtikten sonra, dilimiz dönüp öğrenmeye başladıktan sonra sınıfa geçerdik; kimin akşam evde Kürtçe konuştuğunun raporu alınırdı, derse başlamadan önce bu rapor alınırdı. Tahtaya çıkarılırdık, eğer avcumuzu açıp -dayak- vururlarsa şanslıydık. Tırnaklarımızın ucuna vurulduğunda bu acıyı hepiniz tahmin edersiniz, dramatize etmiyorum. (HDP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir dakika arkadaşlar...

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bir dinleyin...

Başkan, gürültü olursa devam etmeyeceğim. Süremi kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar... Bir dakika... (MHP sıralarından “Hepimiz o sopayı yedik.” sesi)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Az yemişsin, keşke biraz daha yeseydin.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Kapa çeneni!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sen kapa çeneni! (HDP ve MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen müsaade edelim.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Konuşma!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Saygılı ol önce!

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Kurtulan’a söz verdim. Lütfen...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Terbiyesizlik yapmayın.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sen dayağı başka sebeplerle yemişsin. Ayıp ama!

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Grup başkan vekilleri konuşuyor, siz karışmayın lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bir saniye, bir saniye...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Saygısızlık yapıyorlar.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bir saniye, bana bırakın, bir saniye müsaade edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bıraktık, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bir dakika... Müdahale etmeyin.

Arkadaşlar, tamam, bir saniye...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sizinkiler de “Konuşma!” diyorlar, onlar da öyle diyorlar yani.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır, “İyi ki dayak yemişsiniz.” diyor. Bu ne terbiyesizlik ya?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Lütfen, tamam, önünüze dönün.

BAŞKAN – Tamam arkadaşlar...

Sayın Kurtulan, buyurun.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bunu bile kabul etmeyecekseniz daha neyi kabul edersiniz? Ben burada bir gerçeği, yaşanmışı söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mümkün olduğu kadar konuyu açmadan, dağıtmadan... Başka konu üzerindeyiz.

Buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ama yeniden başlıyoruz Başkan çünkü ben konuşmadım, süremi değerlendiremedim.

BAŞKAN – Tamam.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Her sabah bizim gördüğümüz bir işkenceydi bu. “Ne mutlu Türk’üm diyene!” Sürekli bu Andımız’la ve akşam annenle, tek kelime Türkçe bilmeyen annenle Kürtçe konuştuğun için sabah vurulan dayakla biz Türkçeyi öğrendik.

Şimdi, “Asimilasyon yok.” deniliyor. Tek yayın yapan bir Azadiya Welat gazetesi kapatıldı. Hâlâ Kürtçeyi, ana dilinde Kürtçeyi öğrenebilme hakkını savunuyoruz. Beğenin beğenmeyin, kabul edin etmeyin ama biz Kürtler, varlığımızın, geleceğimizin garantisi olarak ana dilimizi korumak istiyoruz. Bunu geleceğe taşımak, evlatlarımıza öğretmek, bunu eğitim öğretim dili...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – AK PARTİ Grubunda sizden daha fazla Kürt var ya! Onların temsilcisi niye oluyorsunuz?

BAŞKAN – Tamamlayalım.

Arkadaşlar...

FATMA KURTULAN (Mersin) – Eğitim öğretim dili olsun istiyoruz; bu, güvenceye alınsın istiyoruz, Anayasa’ımızda da bunun karşılığının olmasını istiyoruz.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Ayıp ya!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Asimilasyon vardır, ülkemizde ne yazık ki asimilasyon vardır. Şu an burada bile “Kürt” lafı “Kürt coğrafyası” “Kürt dilleri” “kürdistan” hiçbir şey demeyeceksiniz. Hatta öyle indirgediniz ki arkadaşlar, bir dönem Erdoğan’ın bile özür dilediği Dersim için bile “Dersim’i kullanmayacaksınız.” dediniz ve Dersim’in adının nasıl Tunceli yapıldığının tarihini hepimiz bilirsiniz, bunu bile inkâra gittiniz.

Onun için bununla yüzleşmeyi fazla geciktirmeyin diyoruz. Hep beraber, bu ülkenin geleceği için bu sorunun demokratik çözümü elzemdir. Gelin, bize nasip olsun diye çağrıda bulunuyorum.

Sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

31.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, “asimilasyon” kelimesini ve yapılan değerlendirmeleri reddettiklerine, dünya milletleri içerisinde ırkçılığı bilmeyen tek milletin Türk milleti olduğuna ve CHP’nin Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucu değerlerine sahip çıkıp çıkmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, bizim söz almamıza gerek yoktu normal şartlarda ama... Şimdi, Türkiye’nin, Türkiye Cumhuriyeti devletinin...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çok ayıp gerçekten. ırkçılık yapıyorsunuz.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ne ayıp? Grup başkan vekili konuşuyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, grup başkan vekiliniz konuşuyor, lütfen...

Sayın Bülbül, devam edin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Müsaade edin ya.

Şimdi, Türkiye Cumhuriyeti devletini var eden değerler, ortak geçmişimiz, Türkiye Cumhuriyeti devletinin nasıl bir devlet olduğu konusu bu şekilde tartışma mevzusu olunca buna dair Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz de hem Cumhuriyet Halk Partisinin sayın grup başkan vekilinin hem de HDP’li sayın grup başkan vekilinin bu ifadelerini kesinlikle kabul etmediğimizi ve özellikle “asimilasyon” ifadesini ve bu manada yapılan değerlendirmeleri de şiddetle reddettiğimizi ifade etmek istiyoruz. Türkiye Cumhuriyeti devleti daha kuruluşu aşamasında doğusu, batısı, kuzeyi, güneyi, bu memleketin içerisinde var olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...bütün insanlarımızın, bütün ahalinin ortak iradesiyle adı “Türkiye Cumhuriyeti devleti” olarak kurulmuş ve daha o yıllarda “Ne mutlu Türk’üm diyene!” ifadesi, Türkiye’nin doğusundan batısına hiç kimseyi rahatsız etmeyecek şekilde anlaşılacak bugünlere gelinmiştir. Bu işin bir istismar vasıtası olarak kullanılmasının ve Türkiye’de “Ne mutlu Türk’üm diyene!” ifadesinden ırkçı birtakım algılamalar çıkarılmasının kabul edilebilir bir tarafı

yoktur. Türk milleti açısından bir değerlendirme yapılırsa şunu net bir şekilde ifade edebiliriz ki dünya milletleri içerisinde ırkçılığı bilmeyen tek bir millet varsa o da Türk milletidir. Türk milleti kadar gönlü geniş, Türk milleti kadar sevgi ve muhabbet dolu, kendisinin dışında ve kendisine benzemeyen, hiç alakası olmayan insanlar dahi olsa bunlara sevgiyle, muhabbetle bakan, canını dişle takıp zor anında onun yanında olmak isteyen bir millî karaktere sahip başka bir millet yoktur dünyada. Bu konuda ben iddialıyım. Bu ifadelerimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Biz bunun için Türk milliyetçisiyiz diyoruz. Allah'a hamdolsun, o noktada utanacak, sıkılacak bir şey olmadığı için, bu milletin geçmişinde herhangi bir utanç anı söz konusu olmadığı için bu milletin milliyetçiliğini biz büyük bir onurla, gururla yapıyoruz. Atatürk bu memleketi kurarken böyle bir anlayışla, ırkçı bir anlayışla kurmamıştır. Hepsinin bütün unsurlarıyla birlikte bu memleket teşekkül etmiştir. Ama Sayın Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekilinin bu konularda açıklama yapması gerekir. Bakın "asimilasyon" dediniz, arkasından HDP söz aldı, asimilasyonu "Ne mutlu Türk'üm diyene!" ifadesiyle, Andımız'la ve Dersim'le anlattı. Peki, ben şimdi Sayın Altay'ın Andımız meselesiyle alakalı HDP'nin ifadesine karşı Atatürk'ün partisi olarak bir cevap vermesini, aynı zamanda "Ne mutlu Türk'üm diyene!" ifadesine karşı bir cevap vermesini ve Atatürk'ün sağlığında gerçekleşen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...sağlığında ortaya çıkan, "Dersim isyanı" olarak ifade ettikleri o kalkışmayla alakalı Seyit Rıza'nın tarafında mı yoksa Atatürk'ün tarafında mı durduklarını açıkça beyan etmesini istiyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Onu en son bu Mecliste Sayın Onur Öymen kürsüden söylemişti, Atatürk'ün yanında tavır göstermişti, o günden beri Sayın Onur Öymen'den haber yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu nasıl laf ya!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Olmaz böyle şey ya! Böyle bir şey olabilir mi ya?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu noktada tavrınızı netleştirin. Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucu değerlerine sahip çıkacak mısınız çıkmayacak mısınız, net bir tavrınızı ortaya koyun. HDP'nin söyledikleri nettir, Cumhuriyet Halk Partisi de kendisini netleştirsin. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Hadi bakalım, buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Muhatap biz değiliz, sizsiniz. Cevap verin.

BAŞKAN – Bir dakika...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkan, bir müsaade etseniz...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu bir hakarettir, sataşmadır, oradan söz istiyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hakaret etmedim.

BAŞKAN – Tamam, tamam, bir dakika.

Sayın Türkkân...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hakaret etmedim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hakaret, hakaret.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Laf Mustafa Kemal’e aittir, söyleyin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Nerede duracağımı sizden öğrenecek değilim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Size mi kaldı? Size mi kaldı?

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Söyleyin. Mustafa Kemal’e aittir, söyleyin.

BAŞKAN – Arkadaşlar... Tamam, söz veriyoruz herkese.

MUHARREM VARLI (Adana) – Atatürk yaşasaydı senden bunun hesabını sorardı Engin Altay.

BAŞKAN – Sayın Türkkkan, buyurun.

32.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan'ın, asimilasyon görmek isteniyorsa Türk ve Müslümanların asimile olduğu Balkanlara bakılması gerektiğine, Kürtlerin bu memlekette asimile edildiğini söylemenin gerçeklerin ardına saklanmak olduğuna ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu akşam grup başkan vekilleri olarak, yorulan Meclisin, bir an önce, bu görüşülen maddelerin toparlanıp gitmesi konusunda karar almıştık ama maalesef bu karara uymakta biraz zorlandık.

Ben, önce, size asimilasyondan bahsetmek istiyorum. 1912’de yani Balkan Savaşı’nda nüfusunun yüzde 85’i Türk ve Müslüman olan Balkanlarda, aradan geçen yüz senede nüfus yüzde 4’lere düşmüştür. Asimilasyon görmek istiyorsanız, Türk ve Müslümanların asimile olduğu Balkanlara doğru bir bakın isterim. Eğer 1912’deki Kürt nüfusu, Kürt varlığı... Eğer Türkiye’de yaşam hakkı bulan doğudaki, güneydoğudaki vatandaşlarımızın bugün bu ülkede aynı Parlamento içerisinde, bizimle beraber görev yapan temsilcileri de varsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – ...bunun ismi “asimilasyon” değil “birlikte yaşama iradesi”dir. O yüzden, Kürtlerin bu memlekette asimile edildiğini söylemek, en hafif tabiriyle, gerçeklerin ardına saklanmaktır. Bunu kabul etmediğimizi söylemek istiyorum. Biraz evvel ifade ettim, asimilasyon görmek istiyorsanız, lütfen, Türk ve Müslümanların yüz yılda asimile edildiği Balkanlara, Rumeli’ye doğru bir bakın, gerçek asimilasyon orada.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sahte asimilasyon!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Dolayısıyla, Meclisi, bütçenin görüşmelerinin yapıldığı bu konuda, başladığı günden bu yana bütçe dışında her şeyin konuşulduğu bir kürsüden uzak tatalım, sizden istirham ediyorum. Meseleler mutlaka tartışılır, konuşulur. Ben insanların konuştuğu meselelerin kısıtlanmasından yana değilim ama gerçeklerin de ifade edilmesinden yanayım. Gerçekleri görmezlikten gelip, olmayan bir konuyu burada gündeme getirip Meclisin meşgul edilmesine karşıyım.

Bunu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim, sağ olun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay, kürsüden mi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kürsüden, tabii, takdir ederseniz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, kürsüden konuşacak ne söyledim ben Allah aşkına?

BAŞKAN – Bir dakika...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne söylemedin ki hocam ya, ne söylemedin ki.

BAŞKAN - Sayın Altay...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Açıklama yapın, yerinizden açıklama yapın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şu üç meseleye Allah rızası için cevap verin.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Üç soruya cevap vereceksin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben söylediğim her şeyin arkasındayım.

BAŞKAN – Sayın Altay, gelin, buradan söyleyin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şu üç meseleye; şu Andımız, “Ne mutlu Türk’üm diyene!”, bir de Dersim meselesine bir cevap ver Allah rızası için.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Benim milliyetçiliğimin, vatanseverliğimin terazisi senin elinde değil, anladın mı?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şu Dersim’e bir cevap ver Allah rızası için.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Üç soruya cevap ver.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şu Dersim’i bir açıklayın da bir öğrenelim, Seyit Rıza’dan yana mısınız, Atatürk’ten yana mı, bunu bilelim biz de.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kürsüden söz verdiniz değil mi Sayın Başkan?

BAŞKAN - Kürsüden, buyurun.

Sayın Altay, tecrübeni konuşturmanı bekliyoruz. Toparlayalım bu konuyu. Lütfen yeniden sataşmaya mahal olmasın.

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamasında Cumhuriyet Halk Partisi ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, gerçeklerle yüzleşmekten korkan siyasetin sonu hüsrandır.

Bir şey söyleyeceğim size, bir anımsatma yapacağım. Yıl 2002 seçimleri öncesi olabilir. Mehmet Ağar -kulakları çınlasın, oğlu da şimdi burada- bir söz etti Kürt sorunuyla ilgili, “Dağdakiler, elinizden silahı bırakın, düz ovada siyaset yapın.” dedi. 2002 ve Mehmet Ağar Türk siyasetinde linç edildi o dönem. Oradan nerelere geldik? Kürt sorunu konusunda geçmişte yapılan kimi hatalar üzerinden de, TRT Kürt dâhil, bir sürü gelişme oldu.

Arkadaşlar, bir şeyi, dönüşüm, değişim, süreç... İlerlemeye engel olan herkesi, süreç doğruysa önüne alır götürür. “Düz ovada siyaset yapın.” diyen Mehmet Ağar’ı linç eden Türkiye, Habur’da PKK’lı teröristleri karşıladı. Çadır mahkemeleri kuruldu.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şu Dersim’e cevap ver, Dersim’e, Dersim’e!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sana ne Dersim’den ya! Sana ne Dersim’den!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Zaman geçiyor, zaman geçiyor.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Hesap mı vereceğim sana?

BAŞKAN – Lütfen müdahale etmeyelim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Ne mutlu Türk’üm diyene!” asimilasyon mu?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Hesap mı vereceğim sana?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sen cevap ver, bunlara cevap ver.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Mustafa Kemalçiler seni bekliyor, seni.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ayıp ya! Ayıp ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar, kürsüde hatip var.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sana ne Dersim’e bakışımdan benim!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Asimilasyona cevap ver.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Vereceğim, sabredersen vereceğim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Peki, bekliyorum.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) - O seni dinledi, sen niye onu dinlemiyorsun?

MUHARREM VARLI (Adana) – Bağırma, bağırma.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – HDP’ye gel.

BAŞKAN – Arkadaşlar, kürsüdeki hatibe müdahale etmeyelim.

ENGİN ALTAY (Devamla) – HDP legal bir partidir, gelir burada görüşlerini söylerler. (CHP ve MHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

Sayın Başkan, konuşurmuyorlar, bir uyarın arkadaşları.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

MUHARREM VARLI (Adana) – Atatürk’ün partisine bak ya! (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Arkadaşlar, kürsüde hatip var ya, söz verdik bir arkadaşımıza, grup başkan vekili, lütfen...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ben yanlış bilmiyorsam bu Meclisteki beş parti de Atatürk’ün partisi.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Adı var diyorum, adı; adı var, adı.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Siz Atatürk’ün değil misiniz? Bırakın ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Atatürk’ün kurduğu bir parti olduğu için öyle deniyor.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Parti, Türkiye’nin devlet kuran partisi, hepimizin partisi.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - “Ne mutlu Türk’üm diyene!” diyor musun demiyor musun?

BAŞKAN – Arkadaşlar, karşılıklı niye...

Böyle bir müzakere şeyi yok. Kürsüde bir hatip var, konuşuyor.

Bir dakika ilave edelim, bir dakikasını aldımız Sayın Altay’ın.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Evet, Sayın Başkan, şimdi, sırayla cevap vereceğim tabii.

Bu Andımız ve “Ne mutlu Türk’üm diyene!” meselesi sizin ağzınıza alacağımız iş bile değil. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sen söyle! Söyle, söyle bir defa!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bu konuda önce siz AK PARTİ’yle bir anlaşın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Asimilasyon” diyor.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Asimilasyon geçmişte yaşanmıştır kardeşim, sen ne dersin de.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Asimilasyon.” diyor, ““Ne mutlu Türk’üm diyene!’yle asimile ettiler bizi.” diyor, cevap ver Allah rızası için.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Andımız konusunda siz AK PARTİ’yle, ortağımızla, Cumhuriyet İttifakı’yla bir tek dil yakalayın biz size uyarız; biz size uyarız, merak etme.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Dersim’i anlat sen Cumhuriyet Halk Partisi olarak.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ne anlatacağımı sana mı soracağım ben? Başkan, ayıp ediyorsun, sen grup başkan vekilisin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Dersim’i bir anlat, Seyit Rıza’dan yana mısın, Atatürk’ten yanı mı?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ne söyleyeceğimi sen öğretmeyeceksin bana.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Merak ediyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Sayın Bülbül...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Merak ediyorum, öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sen şu Andımız’ı bir anlat, gel buraya.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sen Dersim’de Seyit Rıza’dan yana mısın, Atatürk’ten yana mı, açıkla.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Açıkla, açıkla...

BAŞKAN - Sayın Bülbül, lütfen...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Gel buraya, gel, bir Andımız’ı anlat burada. Gel, Andımız’a, “Ne mutlu Türk’üm diyene!”ye ne diyorsun, bir anlat. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Anlatırım ben, anlatırım.

ENGİN ALTAY (Devamla) – İttifakını bir ikna et, biz CHP olarak arkanıza düşeceğiz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şu, Seyit Rıza’dan yana mısınız, Atatürk’ten mi, onu açıklayın.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ayıp ediyorsun, bir grup başkan vekili olarak ayıp ediyorsun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Açıklayın.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bizim yanımız, yönümüz belli.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ne?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bizim yanımız, yönümüz belli, anladın mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Belli değil.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bilmiyoruz, Genel Başkanınız Seyit Rıza'yı söylüyor, Onur Öymen “Atatürk” diyor.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ayıp ediyorsun, çok ayıp ediyorsun Başkan.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Söyle ya, “Ne mutlu Türk’üm diyene!” de ya.

BAŞKAN - Arkadaşlar...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ayıp ediyorsun ya.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Allah rızası için çıkın aydınlatın bizi.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Yeni göreve başladın, provokatörlük sana yakışmaz Başkan, provokatörlük sana yakışmaz.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Sayın Altay...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sataşma, sataşma, cevap ver.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Aydınlatın, aydınlatın bizi.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Evet, son cümle: Bakın...

BAŞKAN – Tamam, selamlayalım Genel Kurulu.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Başkan, konuşturmadılar ki... Siz de seyirci kalıyorsunuz.

BAŞKAN – Hayır, müdahale ediyorum ben, görüyorsunuz.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Son cümle...

Nereden nereye geldi bu mesele, bir yere geliyorum ben.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Altay’a bir dakika süre verelim.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Verin, bitireyim.

BAŞKAN - Tamamlayalım, lütfen.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Çok yadırganan şeyleri bu ülke yaşadı, devletin terör örgütüyle masaya oturması buna dâhil. Bunlar mümkün olmayan şeylerdi. Bunlar yaşandıysa orta yerde bir sorun var. Bu sorundan beslenerek “Şehitler ölmez, vatan bölünmez.” diyerek bu işin altından kalkamayız.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ne mutlu Türk’üm diyene!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Olan şehidimize oluyor, şehidin anasına oluyor, şehidin babasına oluyor. Kim siyaset yapıp da bundan besleniyorsa bu ülkeye en büyük kötülüğü yapıyordur. (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülkede birlik, beraberlik içinde yaşamak dururken kandan, kafatasından, ırktan siyaset yapmak yanlıştır, kınıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – “Ne mutlu Türk’üm diyene!” diyemiyorsun, bak, diyemiyorsun. Bir de ya, bir de ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sataşmadan şimdi söz istiyorum.

BAŞKAN - Hayır, sen bir yerine geçsen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bir dakika... Bir dakika...

BAŞKAN – Bir bakalım biz, bir bakalım ne diyecek.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sayın Başkanım, yolda sataşırsa bir daha söz vermeniz lazım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, “‘Ne mutlu Türk’üm diyene!’ demekten korkuyorsunuz.” diyor; bu, sataşma ya. Bir milletvekiline bunu söyledi.

BAŞKAN - Şimdi mi dedi? Ben duymadım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bir dakika efendim...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Öyle mi? Söylemedin mi?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kim, ben mi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Söylemedin mi Kamil Bey?

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ben senin söylediklerini söylesem oraya oturamazsın.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “‘Ne mutlu Türk’üm diyene!’ diyemiyorsun.” dedi.

BAŞKAN – Bir dakika... Sen yerine buyur. Bir bakalım ne diyecek. Tamam, tekrar olur, bitmiyor bir şey, kapatmıyoruz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, bana sataştınız da... Bana bir müsaade edin de...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, hayır, size...

BAŞKAN - Sayın Bülbül...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, efendim, provokatörlükle suçlanan şahsımdır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, provokatörlük yapıyorsun. Ayıp ediyorsun. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Evet, tamam, sataştınız. Provokatörlükten dolayı bu yapılan sataşma, eğer sayın grup başkan vekiline bir kürsü hakkı doğurduysa, bize de haydi haydi doğurmalıdır diye düşünüyorum. Bu noktada kürsüden söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, tamam, verebilirim ama yani bu konunun buraya gelmemesi lazım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, keşke gelmeseydi. Ben kürsüden söz istiyorum.

BAŞKAN - Başta sizler yani grup başkan vekillerimiz... Lütfen...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Keşke gelmeseydi. Efendim, ben kürsüden söz istiyorum.

BAŞKAN – Verebilirim, yerinizden de olabilir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, ben kürsüye geleceğim.

BAŞKAN – Tamam, buyurun, peki. (MHP sıralarından alkışlar)

4.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu Meclis çatısı altında her siyasi partinin kendine göre birtakım düşünceleri, dünya görüşü, Türkiye’de yaşanan sıkıntılara, sosyal, ekonomik diğer bütün problemlerin çözümüne yönelik farklı görüşleri olabilir; bunların hepsine saygı duyuyoruz. Meşru zeminde ve hukuk sınırları içerisinde kaldığı sürece hepsi başımızın tacıdır.

Şimdi, burada bir şeyleri konuşurken net birtakım ifadeler kullanılmasını talep ediyoruz, başka bir şey söylemiyoruz. Sayın Altay'ın ifadesi beni yaralamıştır. Atatürk'ün partisi olmakla, kurduğu parti olmakla övünen bir Cumhuriyet Halk Partisinin sayın grup başkan vekilinin ağzından “Evet, Türkiye’de bir asimilasyon olmuştur.” denildiği zaman... Asimilasyon çok vahim bir ifadedir, bunun başka birtakım sonuçları da olacaktır. Türkiye’de bugün siyasi manada Kürtçülük yapanların, bölücülük yapanların veya Türkiye’yle ilgili olarak başka birtakım hedefleri olanların dünden bugüne ağzından düşürmediği böyle bir ifadeyi kullanırken Türkiye Cumhuriyeti devletinin acaba hangi döneminin kastedildiği, ne olduğu, bunların hiçbiri ifade edilmeden, bizim daha önceden bugüne cumhuriyet tarihimizde bir asimilasyon politikası olduğunun Cumhuriyet Halk Partisi tarafından ifade edilmesi çok vahimdir.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Yazık, yazık!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Bunun üzerine, HDP grup başkan vekilinin ifadesinde “asimilasyon” dedikten sonra, farkındaysanız asimilasyonun içi bu şekilde dolduruldu HDP tarafından. Denildi ki: “Biz ‘Ne mutlu Türk’üm diyene.’ ifadeleriyle -efendime söyleyeyim- Andımız’la büyük işkencelere tabi tutulduk, bu bize reva görülecek bir muamele değildi. Bundan dolayı biz çok zorluklar çektik, bu kabul edilebilir bir durum değildir.” ve asimilasyon bununla tarif edildi.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Çarpıtıyorsun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Öyle bir cümle kurmadı ya, öyle bir cümle bile yok!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Yine “Dersim isyanı” olarak tabir ettiği durumda da kendisi yine, o dönemi, bir asimilasyon politikasının uzantısı olarak ifade etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Şimdi ben de çok büyük bir haklılıkla soruyorum: Cumhuriyet Halk Partisinin sayın yetkilileri, Dersim’le alakalı düşünceniz nedir?

Buradan, şu bulunduğum kutsal Meclis kürsüsünden Onur Öymen daha önce demişti ki: “Biz, Şeyh Sait isyanlarında, Dersim isyanlarında bastırarak, ezerek bu cumhuriyeti ayakta tuttuk.” dedikten sonra, bugün, şu an Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı olan Sayın Kılıçdaroğlu’nun ağzından ona karşı duyulan tepkiyi biliyoruz. Şimdi ben diyorum ki Cumhuriyet Halk Partisi şu an HDP’yle beraber Seyit Rıza’yla mı, yoksa Atatürk’le beraber Seyit Rıza’nın karşısında mı? (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

“Ne mutlu Türk’üm diyene.” ifadesiyle alakalı, bunun asimilasyon olduğunu düşünüyor mu? Yoksa “Ne mutlu Türk’üm diyene.” ifadesinin Türkiye’de birleştirici, bütünleştirici bir unsur mu olduğunu ifade ediyor?

Bununla birlikte, Andımız’ın HDP’nin dediği gibi bir asimilasyon aracı mı olduğunu, yoksa bu memleketi birleştiren, bütünleştiren bir mesele mi olduğunu düşünüyor, diyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

MHP’yi falan bırakın, CHP olarak bu üç konuda ne düşünüyorsunuz, bunu açıklayın; başka bir şey değil. (CHP sıralarından gürültüler)

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Siz gerçekler ortadayken daha çözemediniz, ortaklık yaptığınız insanların ne yaptığını görmüyorsunuz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Soruları sordum, üç soru...

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın grup başkan vekili, Andımız’dan ve “Ne Mutlu Türk’üm diyene!” ifadesinden rahatsız olduğumuzu itham etmek suretiyle çok ağır bir sataşma yapmıştır, cevap vermek istiyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Asimilasyon mudur, değil midir; onu sordum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Söyleyeceğim, söyleyeceğim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bir de Dersim’i bir açıklarsanız bana çok memnun olurum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, neyi açıklayacağım sana!

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Dersim’i de biliyoruz, Kahramanmaraş’ı da biliyoruz. Hadi!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, sonrasında ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, meseleyi büyütmeyelim. Ara vereceğim fakat bir tatlıya bağlamak istiyorum, bunu yapacak olan da sizsiniz sayın grup başkan vekilleri. Lütfen...

Sayın Altay, buyurun.

5.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, yaptığımız siyasette milletten ve örgütümüzden başka kimseye hesap vermeyiz ancak Genel Kurula ve sizin bilginize sunuyorum Sayın Grup Başkan Vekili; bu bir kanun teklifidir, 10/10/2013’te birinci imzası Engin Altay olarak verilmiştir, içeriği de Millî Eğitim Temel Kanunu’na bir madde eklenmesiyle ilgilidir ve o madde Andımız’ın Millî Eğitim Temel Kanunu’na dercedilmesiyle ilgilidir. Anladın mı? (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ben, ona cevap verin diyorum.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Benim asimilasyondan kastım şu... Bir kere “Asimilasyon ne?” diye sorsak, herkese bir kâğıt versek herkes elli tane şey söyler.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Eritmek, yok etmek.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Etnik unsurların kültürlerinin baskın doku kültürü içinde eritilmesidir. Siz Kürtçe şarkıyı, Kürtçe türküyü, Kürtçe konuşmayı, Kürtçe çocuk ismini yasaklarsanız bunun adı -millet ne derse desin- asimilasyondur, bunu söylüyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şu “Ne mutlu Türk’üm diyene!” asimilasyon mu, onu açıklayın.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Niye yasaklıyorsun? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Siz yasakladınız, CHP yasakladı.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sen yasaklamadın, sen de yasaklamadın, geçmişte bunlar oldu. Bak, bir örnek verdim, tarihsel bir süreç anlattım size, Mehmet Ağar’dan bahsettim, adamın linç edildiğinden bahsettim, şimdi geldiğimiz noktayı söyledim.

Bizim siyasette gizli kapaklı işimiz yok. Dersim’de yaşanan olaylar tüzücü ve acı olaylardır, tamam mı? Ama ben nasıl Milliyetçi Hareket Partisi ile merhum Alparslan Türkeş’in arasına giremezsem sen Cumhuriyet Halk Partisi ile Atatürk’ün arasına hiç giremezsin. Hiç giremezsin, hiç; senin işin değil o iş, senin işin değil. (CHP sıralarından alkışlar)

Son olarak ben şimdi bir soru soruyorum: Şu, Andımız ne olacak kardeşim? Danıştayın bir kararı var. “Ne mutlu Türk’üm diyene!” ibaresi ne olacak? Şu, Cumhuriyet İttifakı olarak...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Aynen duruyor.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bak, asıl mesele şudur bence: Milliyetçi Hareket Partisinin tabanı AK PARTİ'yle yapılan ittifaktan rahatsızdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Sayın Altay, toparlayalım lütfen, dağıtmayalım.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Boş ver. Sen kendini anlat.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Milliyetçi Hareket Partisinin yetkilileri, yöneticileri de tabandaki bu rahatsızlığı, gündemi buralara evrilterek tabanın rahatsızlığını kapatmak istiyor olabilirler ve biz bu tartışmalara girmiyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ne mutlu Türk'üm diyene!

BAŞKAN – Arkadaşlar, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.18

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.32

BAŞKAN: Başkan Vekili Mustafa ŞENTOP**KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Barış KARADENİZ (Sinop)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum. Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER**A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 19/12/2018 Çarşamba günü Birleşiminde 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin oylanmasına kadar (13'üncü maddesi dâhil) çalışmalarını sürdürmesi ile 20/12/2018 Perşembe günü Birleşiminde mezkur teklifin görüşmelerine 14'üncü maddesinden devam edilmesi ve Perşembe günü Birleşimde Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın maddelerinin oylanmasının tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

19/12/2019

Danışma Kurulunun 19/12/2018 Çarşamba günü yaptığı toplantıda, Genel Kurulun 19/12/2018 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin oylanmasına kadar (13'üncü maddesi dâhil) çalışmalarını sürdürmesi ile 20/12/2018 Perşembe günü birleşiminde mezkûr teklifin görüşmelerine 14'üncü maddesinden devam edilmesi ve perşembe günü Birleşimde Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın maddelerinin oylanmasının tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Binali YILDIRIM

Türkiye Büyük Millet Meclisi
BaşkanıAdalet ve Kalkınma Partisi
Grubu Başkan Vekili
Muhammet Emin Akbaşoğlu
Halkların Demokratik Partisi
Grubu Başkan Vekili
Fatma KurtulanCumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili
Engin Altay
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkan Vekili
Muhammed Levent Bülbül

İYİ PARTİ Grubu Başkan Vekili

Lütfü Türkkan

BAŞKAN – Arkadaşlar, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Şimdi 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildirimiminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

12'nci madde üzerinde söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Fethi Açıklak'dedir.

Buyurun Sayın Açıklak. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yüce Meclisimizi ve televizyonları başında bizleri izleyen yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tartışmakta olduğumuz bütçe görüşmeleri, Türkiye'nin yaklaşık on yedi yıllık kötü yönetimi sonucunda karşılaştığımız bir ekonomik darboğazın eşliğinde gerçekleşiyor. 2019 yılı bütçe tartışmaları, Türkiye'yi bir yandan uygarlık, refah, gelişmişlik, hak ve hukuk talep eden yurttaşlarımızı, diğer yandan da israf, verimsizlik, keyfîlik ve şatafat arzulayan bir rejim arasında tercihe zorluyor.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'yi anayasasız, kurumsuz, bürokrasisiz, liyakatsiz yönetebileceğini düşünen saray rejimi, bugün, maalesef, bütçesiz de yönetebileceğini düşünüyor. Bu bütçede halk yok, yeterli yatırım yok ancak faiz ödemesi, kamu-özel iş birliği garantili ödeme ve taahhüt çok.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılı bütçesi üzerine grubumuz adına yaptığı konuşmasında Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu bu bütçeye dair çok temel bir gerçeği tüm boyutlarıyla ortaya koydu. Bu bütçe içinden geçtiğimiz kriz ortamında vatandaşın sorunlarına çözüm üretecek bir bütçe değildir. Bu bütçe halkın bütçesi değildir. Bu bütçede, 1.603 lira asgari ücretle geçinen 6 milyon 700 bin asgari ücretli yok. Bu bütçede, asgari ücretin altında ücret alan 1 milyon 800 bin işçi yok, 2 milyonu aşkın inşaat işçisi yok, 3600 ek gösterge hakkı tanınmayan öğretmen, güvenlik görevlisi, sağlık çalışanı yok, kadroya alınmayan taşeron işçi yok. Bu bütçede, ücretli öğretmenlere, sözleşmeli öğretmenlere yer yok; atanmayan öğretmenler hiç yok, geçinemediği için iş arayan 4 milyon emekli yok. Bu bütçede hak ettikleri hâlde emekli maaşlarını alamayan 700 bini aşkın emeklilikte yaşa takılan çalışanımız yok. Bu bütçede, hak ettiği desteği alamadığı için artık üretemeyen çiftçiler yok. Bu bütçede, kirasını, stopajını, vergisini ödeyemeyen esnaf yok, borç içinde yüzen vatandaşımız yok, yurt ve burs talebi olan öğrencilerimiz yok, ikinci sınıf yurttaş muamelesi gören şehit yakınlarımız ve gazilerimiz yok.

Değerli milletvekilleri, bugün geldiğimiz noktada kamu yatırımlarında gerilemeler var; 2008’de yatırımlara ayrılan pay 88 milyar iken 2019 bütçesinde 65 milyar TL’ye düşmüştür bu rakam. Bütçede tasarruf yapılacak onlarca kalem varken itibar harcamaları, israf harcamaları, savurganlık harcamaları devam ediyor, yatırımlardan ise tasarruf edilmeye çalışılıyor. Yatırım en basit tabiriyle, gelir ya da yarar sağlamak amacıyla kaynak ayırmaktır. Yatırımlardan kısmak demek, gelecek kuşakları ihmal etmek demektir. Sayın Bakan yatırımlardaki düşüşü şöyle izah ediyor: “Özellikle altyapı yatırımlarımız doyunluğa ulaşmıştır.” Değerli milletvekilleri, biz belli sektörler itibarıyla hâlâ gelişimini tamamlamaya çalışan bir ülkeyiz. Güneydoğu Asya ülkeleri ve hızlı büyüyen ülkelere kıyasla yatırım harcamalarımız yeterli düzeyde değildir, yüzde 7’den azdır. Şimdi sizlere soruyorum: Bu ülkelerde yatırımlarda doyunluk var da bizde mi yok?

Sayın Bakanın bir iddiası daha var: 2019 yılında özel sektörün yenilikçi ve üretken yatırımlarını destekleyecek yatırımlara önem veriliyormuş.

Değerli milletvekilleri, yenilikçilik ve üretkenlik, eğitim olmadan, eğitim bütçesi kısılarak olur mu? 2002’de Millî Eğitim yatırımlarına yüzde 22 pay ayrılırken 2019’da bu oran yüzde 10’a gerilemiştir. 2002’de Millî Eğitim bütçesinden eğitim yatırımlarına ayrılan pay yüzde 17’yken 2009’da bu oran yüzde 5’e kadar gerilemiştir. 2003’ten bu yana yükseköğretimdeki öğrenci sayısı yüzde 80 oranında artmıştır. Buna karşın yükseköğrenime ayrılan pay bir önceki yıla göre yüzde 40 küsur azalmıştır. Kredi ve Yurtlar Kurumunun yatırım bütçesi yüzde 25 azaltılmıştır. Ölü doğmuş ve büyük bir israfa neden olmuş olan FATİH Projesi gibi projeleri üreten Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün bütçesi bile yüzde 78 oranında azaltılmıştır.

Değerli milletvekilleri, iddia edildiği gibi bu bütçede yeniliğe ve üretkenliğe yatırım yapılmadığını, bilime, eğitime, kültüre, tarıma, sosyal güvenlik ve yardım harcamalarına yeteri kadar pay ayrılmadığını görüyoruz. Bütçede istihdamı teşvik eden, nitelikli büyümenin önünü açan, beyin göçünü engelleyen herhangi bir tedbire yer verilmemiştir. On yedi yıllık iktidarı boyunca yatırım bütçelerinin ne denli yanlış kullanıldığının en iyi göstergesi bugün geldiğimiz noktadır. AKP yatırımları nitelikli ve sürdürülebilir büyüme, yüksek katma değerli üretim getirmemektedir. AKP dönemindeki büyüme ortalaması yüzde 4,9 iken AKP öncesi dönemde çok partili hayatta büyüme ortalaması yüzde 5,1’dir. Ülkemizde kişi başına düşen gelir 7 bin doların altına düşmüştür. Türkiye orta gelir tuzağının bile gerisine ilerlemektedir. Geliri, demokрасisi, iş gücü vasatlaşmış bir Türkiye yaratılmaya çalışılmaktadır. Gelir adaletsizliği hızla artmaktadır. Yoksulluk oranı yüzde 20 düzeyinin altına neredeyse hiç inmemiştir. Büyüme duraklıyor ve geriliyor. Büyürken bile yeterince istihdam üretemiyoruz. İşsizlik yüzde 12 ve 4 milyon kişiye yaklaşmıştır. Tarım dışı işsizlik ise yüzde 13 civarındadır. İş arama umudunu yitmişlerle birlikte gerçek işsiz sayısı 6 milyona yakındır. Genç işsizliğin artışı ise çok daha dramatiktir, genç işsiz oranı yüzde 21’dir. Eğitim ve sağlık başta olmak üzere, tüm kamu hizmetlerinde nitelik düşmektedir, eşitsizlikler artmaktadır. Nitelikli bir iş gücü, sağlıklı nesiller yetiştiremeyen bir hükümet anlayışıyla karşı karşıya kalmışızdır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin kurtuluşu da cumhuriyetimizin kuruluşu da çok zor koşullarda gerçekleşmiştir. Genç cumhuriyetimiz, Atatürk ve silah arkadaşlarının liderliğinde; parçalanmış, yoksullaşmış, nüfusu azalmış, geri kalmış ve uzun yıllar süren savaşların ardından bitkin düşmüş bir ülke devralmıştır. Tarımda modernizasyonu, ziraat enstitülerini, zirai donatım kurumlarını, TEKEL ve Toprak Mahsulleri Ofisini, şeker fabrikalarını, Kayseri Uçak ve Motor Fabrikasını, çimento fabrikalarını, Sümerbank İplik ve Bez Fabrikalarını, Bursa Süt Tozu Fabrikasını, Şişe ve Cam Fabrikalarını, Antrasit Fabrikasını, Karabük Demir Çelik ve Boru Fabrikalarını çok zor koşullarda, bu ülke, cumhuriyetimizin ilk yıllarında inşa etmiştir. Haydarpaşa Limanı yabancılardan satın alınmıştır. Etibank, Maden Tetkik

Arama Enstitüsü, Divriği Demir Madenleri, Türk petrol şirketleri kurulmuştur. Sanayi ve Maden Bankası, İş Bankası, Emlak ve Eytam Bankası, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Halk Bankası ve Denizbank yoktan inşa edilmiştir. Üstelik bütün bu başarılar elde edilirken Osmanlı'dan kalan borç da son kuruşuna kadar ödenmiştir.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyetimizin ilk yıllarındaki bütün bu kurumsal inşaya, ekonomik kalkınmaya kıyasla, AKP hükümetleri PETKİM, TÜPRAŞ, TEKEL, Sümer Holding, TÜRK TELEKOM, SEKA, şeker fabrikaları, elektrik dağıtım şirketleri, tersane ve liman işletmeleri ve madenlerimizi özelleştirmiştir. Bütün bunlara rağmen yatırımlarda azalma görülmekte ve kamu-özel iş birliği projeleri arzulan sonuçları üretememektedir. Kamu-özel iş birliği projelerinin toplam sözleşme değeri 135 milyar doları geçtiği hâlde bu sözleşmelerin yatırım tutarı 61 milyar dolar civarındadır. Özetle, devlet, özel sektörün 61 milyar dolarlık yatırımı karşılığında, yirmi yılda elde edeceği yaklaşık 75 milyar dolarlık gelirden vazgeçmektedir. Vatandaşlar kullanmasa bile köprülerin, hastanelerin, yolların, tünellerin parasını ödemekte; vatandaşlar vergilerinin israf edilmesine engel olamamaktadır. Altını çizmekte yarar var, sözleşmelerin neredeyse tamamı döviz üzerinden, kurdaki her kuruş artış hazinenin borç yükünü artırmaya devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin anayasasız, hukuksuz, kurumsuz, bürokrasisiz ve liyakatsiz yönetilmesini içimize sindiremiyorsak, içinde halk olmayan bir bütçe istemiyorsak ve içinde sadece faiz ve rant barındıran bir bütçeyi vicdanımız kabul etmiyorsa, emek için, hak için, hukuk için, sosyal adalet için gelin hep birlikte bu bütçeye "hayır" diyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FETHİ AÇIKEL (Devamla) – Sadece partim Cumhuriyet Halk Partisi dediği için değil, halkımızın çıkarları için "hayır" diyelim. Değerli milletvekilleri, hep birlikte, parti ayrımı gözetmeksizin bu bütçeye "hayır" dediğimizde faizden ve ranttan başka kaybedecek bir şeyimiz olmadığını düşünerek bu bütçeyi reddettiğimizde 81 milyonluk bir halkın çıkarlarının önümüzde durduğunu sizlere hatırlatıyorum.

Saygılarımla, yüce Meclisimizi ve yurttaşlarımızı bu düşüncelerle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, şahsı adına Bursa Milletvekili Mustafa Esgin.

Buyurun Sayın Esgin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

MUSTAFA ESGİN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

4749 sayılı Kanun kapsamında Hazine geri ödeme garantisi, kamu iktisadi teşebbüsleri, kamu bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, büyükşehir belediyeleri, diğer belediyeler ve buna bağlı kuruluşlar lehine bu kuruluşların dış finansman kaynağından sağladıkları dış borçlarının geri ödenmesi hususunda verilen garanti olarak tanımlanmaktadır. Hazine garantilerinden ve borç üstlenim taahhütlerinden kaynaklanabilecek koşullu yükümlülükler kapsamındaki risklerin borç stokuna, borcun sürdürülebilirliğine ve mali disipline muhtemel etkileri çeşitli senaryo analizleri ve araçlar vasıtasıyla ölçülmekte, Hazine ve Maliye Bakanlığımız tarafından çok yakın takip edilmektedir.

Bizler, çılın projelerimizde, planlama aşamasında çok detaylı bir çalışma yürüterek maksimum kamu yararı gözetiyoruz. Kamu malını ecdadın gelecek nesillere emaneti olarak görüyor ve beytülmale azami hassasiyet gösteriyoruz. AK PARTİ iktidarları olarak hazırlamış olduğumuz bütçeler her zaman şeffaf, denetlenebilir, hesap verebilir, verimli ve mali açıdan uygulanabilir bütçeler olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu dönemde bütçede en büyük payı yine eğitime ayırdık. Geleceğimizi inşa edecek olan nesillerimizin daha eğitimi yetişebilmeleri adına eğitim alanında yapılan reformlarımız devam edecektir. Eğitimde sadece fiziki şartları iyileştirmekle kalmayıp kaliteli eğitim ve öğretimin uygulanabileceği politikalar üretmeye devam edeceğiz. Bunun yanında, sağlık, savunma sanayisi, ulaştırma ve turizm alanlarında önemli yatırımlar gerçekteştirdik ve gerçekteştirmeye devam edeceğiz.

Yine, sağlık alanında yaptığımız çalışmalarda, dünyada sağlık hizmetlerine erişimde ve sağlık hizmetleri maliyetinde önemli derecede iyileştirmeler gerçekteştirdik. Sağlık alanında ortaya koyduğumuz Sağlıkta Dönüşüm Programı'yla vatandaşlarımızı yüksek memnuniyet oranlarıyla hizmet verirken aynı zamanda, yabancıların da tercih ettiği bir ölke konumuna ulaşarak sağlık turizminde bir cazibe merkezi hâline geldik.

Seçim bölgem Bursa'da, on altı yıllık iktidarımızda 18 hastane yapmak da şükürler olsun, yine AK PARTİ iktidarlarına nasip olmuştur. Neredeyse her on ayda 1 hastaneyi Bursa'ya kazandırdık. Önümüzdeki bir yıl içerisinde 1.355 yataklı şehir hastanesi ve bin yataklı Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesini vatandaşlarımızın hizmetine açmak da inşallah yine bize nasip olacaktır.

Modern havalimanları inşa ederek ve ucuz hava yolu ulaşımı imkânı sağlayarak tüm vatandaşlarımızın bu imkânlardan istifade edebileceği bir sistem geliştirdik. Hava yolu, AK PARTİ hükümetleri döneminde halkın yolu olmuştur.

Değerli milletvekilleri, bir millet kendi güvenliğini ihale edemez. Bu anlayışla yola çıkarak yerli üretim savunma sanayisi ürünlerimizi geliştirdik. İHA'larımızla, SİHA'larımızla, Altay tankımızla, ATAK helikopterlerimizle dosta güven, düşmana korku verdik.

Bunların yanında, geçtiğimiz hafta Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından bizzat tanıtımı yapılan "Gökbey" isimli yerli helikopterimizle ve inşallah, şu anda çalışmaları hızla devam eden Yerli Otomobil Projesinin hayata geçmesiyle dışa bağımlılığımızı azaltacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilli arkadaşlarımız; 2019 bütçesi AK PARTİ hükümetleri tarafından hazırlanan 17'nci bütçedir, aynı zamanda Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemimizin ilk bütçesidir. Milletimiz çok partili dönemde arka arkaya 17 defa bütçe hazırlama görevini AK PARTİ hükümetlerine veriyorsa bu, aynı zamanda, halkımızın bize olan güveninin bir göstergesidir. Biz milletimizin bize olan güvenini hiçbir zaman suistimal etmedik. Hamdolsun, milletimizin karşısına hep alınımız ak, başımız dik olarak çıktık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu duygu ve düşüncelerle 2019 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, bütçenin hazırlanmasında emeği geçen bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyor, hepimizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – şimdi, şahsı adına Giresun Milletvekili Necati Tığlı konuşacak.

Buyurun Sayın Tığlı. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

NECATİ TIĞLI (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yazılı ve görsel basına baktığımız zaman, Mecliste sanki vatandaşın bütçesi görüşülüyormuş gibi bir izlenim var hâlbuki öyle değil. Bir kere, herkes şunu çok iyi bilmeli: Bu bütçe tasarruf bütçesi falan değil, bu bütçe neresinden bakarsanız bakın sırtını saray rejimine yaslayanların bütçesidir. Bu bütçe, oğluna kıyafet alamadığı için intihar eden İsmail Devrim'in ve ataması yapılmadığı için intihar eden öğretmen Ersin Turhan'ın bütçesi değildir. Bu bütçe, AKP'nin inşaatlarında yevmiyelerini istedikleri için tutuklanan işçilerin bütçesi değildir. Bu bütçe, emeklilikte yaşa takılanların, 3600 ek gösterge bekleyen, asgari ücretlinin ve fındık üreticisinin bütçesi değildir. Bu bütçede Diyanetin ödeneği 10 milyarın üzerine çıkıyorsa, bilim ve sanayinin ödeneği tasarruf adına 2 milyar 500 milyon lira düşüyorsa, üniversitelere ayrılan pay yerinde sayıyorsa bu üç örnek bile bütçenin kendi içinde adaletsiz dağıldığını göstermiyor mu? Bu bütçe özelleştirmelerden, sigorta fonlarından, bedelli askerlik ve imar barışından elde edilen gelirin yandaş sermayeye altın tepsiyle sunulduğu bütçedir. Bu bütçe, vergi barışından, Varlık Fonu'ndan elde edilen gelirin saray rejimine aktarıldığı bütçedir.

Yaptığının iktisadi hatalardan kaynaklı ülkemize yaşattığınız kriz nedeniyle vatandaşı önce zam yağmuruna tuttunuz, sonra çıkıp "Kriz kriz yok, bunlar dış güçlerin oyunu." dediniz. Madem ülkede kriz yok, o hâlde neden bütçenin adı tasarruf bütçesi? Tabii ki tasarruf yapılmalı. Siz tasarrufu saray saltanatı için harcanan milyonlarca lira yerine ameliyat masasında narkoz bekleyen, neşter bekleyen hastalar için yaptınız. Siz, tasarrufu kamunun milyonluk araçları yerine, atanmadığı için intihar eden öğretmenin cebinden çıkan 10 lira için yaptınız. Siz, tasarrufu asgari ücretlinin maaşında, 3600 ek gösterge bekleyenlerde, emeklilikte yaşa takılanlarda, intibak bekleyen emeklilerde, fındık üreticilerinde, çiftçilerde, işçilerde, öğretmenlerde yaptınız. (CHP sıralarından alkışlar) Kısacası, siz, tasarrufu vatandaşların hakları üzerinden yaparak yetimin, kadının, işçinin hakkını yediniz. Türkan Saylan'ın, Ali Tatar'ın, Kuddusi Okkır'ın hakkını yediniz. Bu toprakların sahibi olan ve dünyaya gelmemiş çocuklarımızın, geleceğimizin hakkını yediniz.

Kıymetli vekiller, çok basit bir matematik hesabı yapacağım: 4 kişilik bir aile, anne baba asgari ücret alıyor; 1.603 artı 1.603 lira, eve giren ücret 3.206 lira. Hepsiyle soğan almak istese 610 kilo soğan alabiliyor. Tabii, malumunuz, evin ödemesi var, 800 lira kira, 800 lira faturalar, doğal gaz, elektrik, su, internet, telefonlar... O zaman cepte kalan 1.606 lira. Biliyorsunuz, AKP'yle yaşamak çok pahalı bir yaşam şekli. Çocukların okul masrafı var, defter, kalem, beslenme falan derken aylık 500 lira. Daha bitmedi, karı kocanın bir de yol masrafı var, o da 480 lira; etti mi size 980 lira daha. Onu da 1.606 liradan düştüğ mü elde avuçta kalan sadece 626 lira. Hâlâ soğan almak isterse 120 kilo soğan alabilir. Aile boyu, her öğün, sabah akşam simit yer, çay içerse aylık masrafı 400 lira. Geriye kaldı mı tamı tamamına 226 lira; kişi başına 56,5 lira eder yani günlük 2 liranın altında. Benim vatandaşım 2 liraya ya bir simit alacak ya da 3 tane soğan alacak ya da oturacak bu bütçeye ağlayacak.

Sonuç olarak: Biz "insan hakları" dedik, siz "Türediler." dediniz. Biz "emeklilikte yaşa takılanlar" dedik, siz "Türediler." dediniz. Biz "fındık üreticisi" dedik, hem alay ettiniz hem alkışladınız. Biz "kadın cinayetleri" dedik, siz "Abartılıyor." dediniz. Biz "iş cinayetleri, tren kazaları, istifa" dedik, siz "fitrat" dediniz. Biz "çocuk istismarı, Ensar Vakfı" dedik, siz "Bir kereden bir şey olmaz." dediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECATİ TIĞLI (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika daha...

BAŞKAN – Tabii ki.

Buyurun.

NECATİ TIĞLI (Devamla) – Ve sonunda siz bu ülkeyi adalete ve hukuka muhtaç ettiniz. Kısacası yolsuzluk, yoksulluk ve yalan üzerine inşa edilmiş bu bütçeden milletin hayırına bir şey çıkmaz.

Partim, grubum, beni buraya gönderen millet adına bu bütçeyi kabul etmiyorum, bu bütçeye “hayır, hayır, hayır” diyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Zaten “hayır”dan başka bir şey bildiğiniz yok.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 12’nci maddeyle ilgili görüşmeler tamamlanmıştır.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12’nci madde kabul edilmiştir.

13’üncü maddeyi okutuyorum:

Gelir ve giderlere ilişkin diğer hükümler

MADDE 13- (1) 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca il özel idareleri ve belediyelerin ileri teknoloji ve büyük tutarda maddi kaynak gerektiren altyapı yatırımlarında Cumhurbaşkanınca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar, 5302 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 5393 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında hesaplanan faiz dâhil borç limitinin hesaplanmasına dâhil edilir. Ancak, il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin yüzde 50’sinden fazlasına sahip oldukları şirketler tarafından Avrupa Birliği ile katılım öncesi mali iş birliği çerçevesinde desteklenen projelerin finansmanı için yapılan borçlanmalar, çok taraflı yatırım ve kalkınma bankaları ile yabancı devlet kuruluşlarından doğrudan veya İller Bankası Anonim Şirketi aracılığıyla yapılan borçlanmalar ile SUKAP kapsamında yürütülecek işler için İller Bankası Anonim Şirketinden yapılan borçlanmalarda söz konusu borç stoku limitine uyma şartı aranmaz.

(2) Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin politik risk kapsamında yapacağı tahsilatın ve Bankanın faaliyet kârlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının ve olağanüstü yedek akçelerinin tamamı veya bir kısmını, Bankanın politik risk alacağına mahsup etmeye ve mahsup işlemlerini mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydetmeye Hazine ve Maliye Bakanı, bu işlemlere karşılık gelen tutarları bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan da ilgili tertiplere ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanını yetkilidir.

(3) 2006 yılından önce katma bütçeli olan idarelerden 5018 sayılı Kanunla genel bütçe kapsamına alınanların ilgili mevzuatında belirtilen kurum gelirleri, genel bütçe geliri olarak tahsil edilir.

(4) 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamındaki tabii kaynakların ve tesislerin işletme haklarının devrinden elde edilen gelirlerin tamamı genel bütçeye gelir kaydedilir.

BAŞKAN – 13’üncü madde üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Antalya Milletvekili Feridun Bahşi.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gelir bütçesinin 13’üncü maddesiyle ilgili İYİ PARTİ adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle büyük Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri; adalet, hukuk, bağımsız yargı, hukukun üstünlüğü, insan hakları, demokrasi, ifade özgürlüğü, dinî inanç ve kanaat özgürlüğü gibi değerler birbirleriyle çok yakından ilişkili olan, birbirlerini etkileyen, birbirlerini destekleyen, birinin varlığı öbürlerinin de varlığını zorunlu kılan değerlerdir. İfadeden ve eleştiriden dolayı idari ve cezai takibatla karşılaşmamak demokrasinin gereğidir.

Ülkemizin basın özgürlüğü karnesi nedir? İsterseniz kısaca basın özgürlüğüne göz atalım. Sınır Tanımayan Gazeteciler örgütünün hazırladığı 2018 Basın Özgürlüğü Yıllık Bilançosu’na göre, dünya genelinde toplam 348 gazeteci tutukludur. Tutuklu gazetecilerin yarısından fazlası da içlerinde Türkiye’nin de bulunduğu 5 ülkede bulunmaktadır. Türkiye, cezaevinde bulunan tutuklu profesyonel gazeteci sayısı bakımından ise dünya birincisidir. Hatta bu durum raporda “Türkiye’nin despot rejimi, dünyada en fazla profesyonel gazeteciye hapse atma unvanını sürdürdü.” şeklinde yer almıştır.

Ülkemiz sadece tutuklu gazeteciler için değil, diğer çalışanlar için de sıkıntılıdır. Şu iki olaya bakalım: İlki geçen haftadan, 2000’li yıllardan bu yana FETÖ örgütüyle mücadele eden ve bu yönüyle tanınan Sözcü gazetesi yazarlarına mücadele etikleri örgütün mensubu olma suçlamasıyla iddianame düzenlendi. Türkiye’de herkes bilir ki adı geçen gazeteciler bu lanet örgütle ilk günden bu yana mücadele etmektedirler. İkincisi ise önceki gün bizzat Sayın Cumhurbaşkanı tarafından kışkırtıcılıkla suçlanan FOX TV Ana Haber sunucusu Fatih Portakal. Ne demişti Sayın Cumhurbaşkanı seçim mitinglerinde, bir kez daha hatırlayalım: “Birileri çıkmış, portakal mıdır, mandalina mıdır, narenciye mi, sokağa çağırıyor. Haddini bil haddini, bilmezsen haddini bu millet patlatır enseni.” Seçildikten sonra herkesin Cumhurbaşkanı olması gereken Sayın Erdoğan’ın böyle bir ifade kullandığı ülkede basın özgürlüğünden söz edilebilir mi değerli arkadaşlar, bu normal karşılanabilir mi? Bu konuda Genel Başkanımız Sayın Akşener’in sözleriyle “Hatırlatmak bile üzücü ama Cumhurbaşkanı kendisini eleştirenlerin de Cumhurbaşkanıdır, Cumhurbaşkanı vatandaşını hedef gösteremez.”

Değerli milletvekilleri, bütçe rakamları incelendiğinde yatırımlara 65 milyar, faiz ödemelerine ise 117 milyar 300 milyon lira ödenmesi öngörülmektedir. Buna göre, faize ayrılan pay yatırıma ayrılan payın neredeyse 2 katı kadardır. Yıllardır her konuda faiz lobisini suçlayanlar bu bütçeyle faiz lobisine, uluslararası tefecilere teslim olmuştur. Bu rakamlara göre bu bütçede umut var mıdır? Elbette yoktur. Ekonomik kriz çok yoğun bir şekilde devam etmektedir. Elde avuçta ne varsa satan iktidar yeni yatırım yapmak şöyle dursun “Başka ne satabilirim?” diye araştırmalara başlamıştır. İşsizlik giderek büyümekte, ekonomide daralma devam etmektedir. Atatürk döneminde yüzde 21’lere varan büyüme oranları, IMF Ekonomik Görünüm Raporu’na göre, 2019’da on binde 4 olarak öngörülmektedir. İçinde bulunduğumuz 2018 yılı yani bugünler daha iyi günlerimiz. 2019’da Türkiye’yi neredeyse bir fırtına, bir kasırga beklemektedir. Hani, meşhur “En kötüsü geldi mi?” sözü vardır ya, işte, sorunun cevabını yine IMF veriyor, diyor ki: “Evet, Türkiye için 2019 en kötüsüdür.”

Değerli milletvekilleri, bu ülkede ülkenin ekonomik gelişme ve sosyal kalkınma düzeyinin en önemli göstergesi istihdam yapısı ve işsizliğin boyutudur. Türkiye genelinde işsiz sayısı Eylül 2018 döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 330 bin artarak yüzde olarak 11,4 olarak gerçekleşmiştir. Gençlerimizin durumuydu daha vahimdir. Her 3 gençten 1’isi işsizdir. Ülke, genç işsizler ordusuyla karşı karşıyadır.

Değerli milletvekilleri, işsizlik bu durumdadır, tamam. İşsizlik bu durumda da sanki çalışanlarımızın durumu daha mı iyi, özellikle asgari ücretlinin durumu? Asgari ücret bugün milyonlarca kişinin tek gelir kaynağıdır. Asgari ücretli geçinemiyor, taşerondan belediye şirketlerine kadroya aldığımız işçiler geçinemiyor. Her yıl artırılan dolaylı vergilerle ve yapılan zamlarla çalışanlara zulüm yapan AK PARTİ'nin asgari ücrete öngördüğü zamma bakın, tam bir komedi. AK PARTİ zihniyeti asgari ücretlileri çağdaş köleler olarak görmektedir. Bugünkü asgari ücret tam bir sefalet ücretidir. Asgari ücretle çalışanlara, ailesiyle birlikte insanlık onuruna uygun bir yaşayış sağlayabilecek mutlaka bir düzen oluşturulmalıdır. Asgari ücret işçinin emeğinin karşılığı olmalıdır. Asgari ücretten vergi alınmamalıdır. Asgari ücret mutlaka açlık sınırının üzerinde olmalıdır.

Asgari ücretli çalışanlar şiddetli geçim sıkıntısı nedeniyle borç batağına girmiştir. Merkez Bankası raporlarına göre tüketici kredisi kullananların yüzde 50'si ücretli çalışanlar olup tüketici kredisi miktarının yarısından fazlası bunlara aittir. Türkiye Bankalar Birliği verilerine göre, Türkiye'de bireysel kredi ve kredi kartı borcunu ödemeyip borcu devam eden kişi sayısı 3 milyon 230 bin 317'dir. Vatandaşın 11,4 milyar lirası tüketici kredilerinden, 6,2 milyar lirası bireysel kredi kartlarından olmak üzere 17,5 milyar batık kredi borcu vardır. AK PARTİ'nin asgari ücretlileri, memurları, işçileri, emeklileri, dar ve sabit gelirliileri nasıl borçlu hâle getirdiğini, nasıl süründürdüğünü bu rakamlar göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, yine, emeklilerimizin hâli içler açısıdır. Emeklilerin yıllarca hizmet verdikten sonra geçim kaygısı duymadan, onurlu bir hayat sürmesini temin etmek devletin en önemli ve öncelikli görevlerinden biri olmalıdır ancak emeklilerin tamamına yakını açlık sınırının altında aylık almaktadırlar.

AK PARTİ emeklilere maaş artışı yerine harçlık vermektedir. Harçlık verirken de emekliler arasında ayrımcılık yapmaktadır. Bu çifte standarda, bu ikili uygulamaya son verilmeli, emekliler bir bütün olarak değerlendirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, devlet herkes için eşit hak ve yükümlülükler içeren bir sosyal güvenlik sistemi kurgulamakla yükümlüdür. Ancak birçok vatandaşımız mağduriyet yaşamaktadır. Emeklilikte yaşa takılan, emeklilikte prim gün sayısına takılan ve emeklilik için staj ve çıraklık süresini saydıramayan, dolayısıyla emeklilikte AK PARTİ'ye takılan milyonlarca vatandaşımız eşitlik ve adalet beklemektedir. Bu haksızlığın giderilmemesinin, kazanılmış hakların verilmemesinin hiçbir haklı gerekçesi olamaz. Ey Hükümet, artık yeter, bu kadar taş kalpli olmayın, emeklilikte yaşa takılanların sesini duyun artık.

Bir de üçüncü havalimanı konusu var. 29 Ekimde açılışı yapılan havaalanını geçenlerde su basmış, içeri ancak yüzerek girilebilecek hâle gelmişti. Dün ise taşınma işleminin mart ayına ertelendiğini öğrendik. Hayır, bu havaalanı hiç açılmayacak, ne martta ne daha sonra çünkü zemin çökük.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bahşi.

Tamamlayalım lütfen.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Tamam efendim.

Çöken zemin çökmekte olan Türk ekonomisini de temelli çökertmeye devam edecektir. Bu sebeplerle bu milletimiz yararına olmayan bütçeye “hayır” oyu vereceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı.

Buyurun Sayın Kaşlı. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA RAMAZAN KAŞLI (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın 13'üncü maddesi olan gelir ve giderlere ilişkin diğer hükümler üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Sözlerimin başında heyetinizi, Genel Kurulu, ekranları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımızı ve Aksaraylı hemşehrilerimi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bütçe müzakerelerinin bu bölümünde, 13'üncü maddenin (1)'inci bendinde yer alan, belediyeler ve il özel idareleri olmak üzere yerel yönetimlerin, 5393 sayılı Kanun'un 68'inci maddesi ve 5302 sayılı Kanun'un 51'inci maddesi gereğince borçlanma hususuna değineceğim.

Yerel yönetimlerin en büyük sorunu, yerel kaynaklarını harekete geçirememesi ve eldeki mevcut kaynakları istenen düzeyde kullanamamasıdır. Hızlı nüfus artışı, gelir-gider dengesizliği, büyük yatırımların finansman ihtiyacı ve kamu idarelerine olan yükümlülüklerin yerine getirilememesi nedeniyle borçlanmaya giderler. Bu bağlamda, yabancı kaynak kullanımına yasal dayanak olarak 5393, 5302 ve 4749 sayılı Kanunlarda düzenleme yapılmıştır. Dış borçlanma, İller Bankasından yatırım kredisi ve nakit kredi kullanma, tahvil ihracı ve iç borçlanma belediyelerin finansman kaynakları arasındadır. Burada dikkat edilmesi gereken husus, dış kaynaklardan yararlanılmasıdır. Belediyeler, özellikle dış proje kredilerinden kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getiremeyince Hazine bu yükümlülükleri üstlenmektedir. Hazine halkın hazinesi olup “Halka hizmet Hakk'a hizmet.” düsturuyula renk, dil, din, ırk farkı gözetmeksizin gerçekten kamu yararına olan, partizanlık gütmeyen, katma değeri yüksek, hayata geçtiğinde bölge halkının kalkınmasına ve faydasına olacak, kamuya uzun vadeli fayda sağlayacak, devleti kâra geçirecek projeler millî menfaat gözetilip parti menfaati gözetmeksizin desteklenmeli, önündeki engellerin aşılmasına kolaylık sağlanmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz bütçe kanun teklifi, Milliyetçi Hareket Partisi olarak hem referandumda hem Cumhurbaşkanlığı'na seçimlerde verdiğimiz desteğin ardından Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk bütçesidir. Dolayısıyla yürütmenin bu yetkiyi isabetli kullanması bizim de verdiğimiz destek sebebiyle çok önemlidir. Özellikle son dönemde toplumun büyük bir kesimi tarafından Türkiye Cumhuriyeti devletinin güvencesi olarak kabul gören liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin de belirttiği gibi, bu bütçe, sokaktaki işsiz gencimize, atanmayı bekleyen öğretmenimize, asgari ücretlimize, işçimize, çiftçimize, emeklimize, esnaf ve sanatkarımıza, tüccarımıza, işverenimize, öğrencimize, serbest meslek sahiplerine, kısaca 81 milyon vatandaşımıza umut olmalıdır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak destek verdiğimiz, 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan Anayasa değişikliği halk oylamasıyla, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi 9 Temmuz 2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yeni sistemle yürütmenin başı da Sayın Cumhurbaşkanı olmuştur.

Milliyetçi Hareket Partisi, Cumhurbaşkanlığı sisteminin tüm kurum ve kurallarıyla sağlıklı bir zemine oturtulması ve sistemin tüm unsurlarıyla işlemesi hususuna hassasiyetle yaklaşmaktadır. Bizler inanıyoruz ki Türk milleti, küresel saldırılara karşı tek vücut olduğu sürece bu sorunların üstesinden gelecektir. Bizler de milletten aldığımız yetkiyle üzerimize düşeni yapmaya gayret gösteriyoruz. Eğer Türk milleti olarak bu sorunların üstesinden gelebilirsek, hem ulusal hem de uluslararası piyasalarda Türk ekonomisine güven artacak, ekonomimiz daha istikrarlı hâle gelecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe sosyoekonomik meselelere çözüm üretmedikten sonra, ne kadar iyi bütçe yaparsak yapalım, ne kadar parlak hedefler koyarsak koyalım, şayet huzur ve sükûnetimiz kaybolmuşsa, bekayla birlikte yaşama iradesi risklerle karşı karşıyaysa, süslü sözler hiçbir şey ifade etmeyecektir.

Türkiye ekonomik bir saldırıya uğramış, ekonomi aracılığıyla Türkiye'nin diz çökmesi hedeflenmiştir. Alınan tedbirlerle bu girişimlere set çekilmiş ancak ekonomik güvenliğe tehdit devam etmektedir. Bu tehdidi kalıcı olarak önleyebilmek ve ekonomiyi kırılgan hâle getiren unsurları süratle gidermek için, Milliyetçi Hareket Partisi olarak çözüm önerimizi şu 9 maddeyle özetleyebiliriz:

- 1) Ekonomi kurumları arasında koordinasyon eksikliği kaldırılmalıdır.
- 2) Emaneti ehline verme ilkesi çerçevesinde liyakate özen gösterilmelidir.
- 3) Yönetim kalitesi çerçevesinde hukuk üstün tutulmalıdır.
- 4) Dış finansman bağımlılığımızı azaltıp ekonomik güvenliği sağlamak zorundayız.
- 5) Ekonomik büyümeyi dengeli ve sürdürülebilir hâle getirmeliyiz.
- 6) Teknolojiyi üretip ticarileştirmeli ve AR-GE çalışmalarına önem vererek beyin göçünü engellemeliyiz.
- 7) Mali disiplini ve vergi adaletini sağlamalıyız.
- 8) Fiyat istikrarını sağlayıp enflasyonu aşağılara çekmeliyiz.
- 9) TÜİK tarafından 11,4 olarak açıklanan işsizlik oranını acilen aşağılara çekmeliyiz.

Türk milliyetçileri olarak bizler işaret ettiğimiz hususlarda millî ekonomimizin ve devletimizin yanında olduğumuzu beyan ediyor ve Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ilk bütçesini olumlu buluyor, milletimize hayırlı olmasını diliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe görüşmelerimizin sonlarına yaklaşırken konuşmamın kalan bölümünde memleketim olan evliyalar şehrimiz Aksaray'la ilgili önemli bir öneriyi gündeme getirmek istiyorum. 15 Temmuzda gerçekleştirilen hain kalkışmadan sonra yapılan yorum ve analizlerde başkentimiz Ankara'nın içerisinde bulunan askerî birliklerin bulunduğu alanların konumlarının ne kadar riskli olduğu çok net olarak ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda askerî alanların Ankara dışına taşınmasına yönelik çalışmaların devam ettiğini biliyor ve bu konunun ülkemizin güvenliği açısından önemli olduğunu buradan bir kez daha ifade ediyorum. Başkentimiz Ankara'yla sınır olan ve bir buçuk iki saat mesafede bulunan Aksaray'dan, konumu itibarıyla kuzeyi güneye bağlayan E90 kara yolu ve batıyı doğuya bağlayan yolların kesişim noktasında bulunması hasebiyle günün yirmi dört saati Türkiye'nin her yerine ulaşım kolayca sağlanabilmektedir.

Ülkemizin güzide şehirleri olan Kayseri, Bolu ve Isparta'daki dağ komando tugaylarından örnekle Aksaray Hasandağı eteklerine dağ komando tugayı getirilmesini talep ediyoruz. Bahsettiğim yerde 10 futbol sahası büyüklüğünde alanımız mevcuttur. Arazinin müsaitliği ve dağlık yapısıyla bu bölge, dağ komando eğitimi verilmesine oldukça elverişlidir. Bahsi geçen saha, bölgede bulunan belde ve köylere yaklaşık 20-30 kilometre mesafede olup Aksaray merkezine ise 35 kilometredir. Yerleşim bölgesinin dışında olan... Yemin törenine ve askerî ziyaretlere gelecek olan vatandaşlarımız için her saat kara yoluyla ulaşım mümkündür. Ayrıca 10-15 bin mevcutlu askerî birliklerin büyük şehirlerin dışına çıkarılması Anadolu'nun ekonomisini kalkındıracağı gibi birçok alanda istihdam yaratacak ve büyük şehirlere olan göçü azaltacaktır. Acemi er, erbaşların çarşı izninden, ailelerinin yemin törenlerine katılmasına kadar olan süreçte Aksaray'ımız ciddi bir nüfus akışı sağlayacaktır. Konaklama, yiyecek, içecek, hediyelik eşya gibi sektörler zincirleme olarak gelişecek, bu da yeni istihdam alanları yaratacağı gibi vergi gelirlerinin de artmasını sağlayacaktır. Bütçesini görüşmekte olduğumuz 2019 yılına az bir zaman kalmışken Cumhuriyet İttifakına yüzde 76'yla destek veren Aksaraylı hemşehrilerim Millî Savunma Bakanımızdan ve Sayın Cumhurbaşkanımızdan bu müjdeli haberi beklemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dile getirmek istediğim bir diğer husus ise Aksaray futbol takımımız, Aksaray’da maçlarını 2 ila 5 bin seyirci arasında, şereftribününün üstü açık olan bir stadyumda oynamaktadır. Bu stadyum maalesef şehir stadi niteliği taşımamakta ve Aksaray’ımızın ihtiyacını karşılayamamaktadır. İhtiyacımız kapsamında Aksaray’ımıza Manisa Akhisar Stadyumu’nun benzeri yeni bir futbol stadyumu yapılması gereklidir. Aksaray ilimizde uluslararası futbol müsabakalarına uygun, yeni bir futbol stadyumunun yapılması için yaklaşık altı yıl önce Millî Emlakten Aksaray-Konya yolu üzerinde 125 dönümlük arazi tahsis edildiğini biliyoruz. Ancak bugüne kadar yatırım programına alınmadığı, herhangi bir işlem yapılmadığı için bunun gündeme getirilmesini gerekli görmekteyiz.

Yeri gelmişken son olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen,

RAMAZAN KAŞLI (Devamla) – Spor Toto Bölgesel Lig 5’inci grupta ilk devreyi lider olarak tamamlayan Aksarayspor’unuz üzerinde oyunlar oynanmaktadır. Son hafta, geçtiğimiz hafta sonu Silifke Belediyespor maçında yaşanan olaylar Aksaray camiasını üzmüştür. Bu vesileyle siyah beyazlı camiamızın her zaman yanında olduğumuzu belirtiyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin kamuya, ülkemize ve aziz milletimize hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah’tan niyaz ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun Sayın Kılıç Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi partim ve grubum adına saygıyla sevgiyle selamlıyorum. Ben de 13’üncü madde üzerinde partim adına söz aldım.

Konuşmamın içeriğine geçmeden önce, bir önceki bölümdeki, 12’nci maddedeki tartışmalara kısaca bir iki şey söylemek istiyorum. Tabii ki yeni bir polemik açmak ya da yeni bir sataşmaya konu olmak babında değil, sadece şu gerçeği bu Meclis çatısı altında bulunan herkesin bir kez daha anlaması için: Hani “Asimilasyon yok.” diyorsunuz ya, asimilasyon var. Biz Kürtleri yıllardır sistematik bir şekilde asimile ediyorsunuz ama sadece Kürtleri değil, bu ülkede yaşayan bütün farklılıkları, Çerkezleri, Pomakları, Lazları ve aynı zamanda bu ülkenin kadim toplumlarından olan Ermenileri ve diğer bütün halkları da asimile ediyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sen bölücüsün, bölücüsün sen!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Aynı zamanda Arap halklarını da asimile ediyorsunuz. Sadece etnik grupları asimile etmiyorsunuz, aynı zamanda Alevi inancını, farklı inançları da asimile ediyorsunuz ve bunların hepsi de sistematik bir devlet politikası olarak yıllardır devam ediyor. Siz yok dediniz diye hiçbir şey yok olmuyor.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sen var deyince de var olmaz!

BAŞKAN – Sayın Tamer, lütfen sakin olalım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – “Asimilasyon yok.” diyorsanız şu soruya cevap verin: Niçin TRT Şeş’i “müjde, müjde, müjde” diye verdiniz?

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Kürtlerin de haberi olsun diye verdik.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Hani asimilasyon yok, Kürtler bu kadar özgürse niye ana dilde kurs açılmasını, özel kurs açılmasını dünyanın yeni bir buluşu gibi Türkiye’ye lanse ettiniz? Madem ana dilde konuşmak serbestse niye şimdiye kadar cezaevinde mahkûmlar, tutuklular anneleriyle Kürtçe konuşamıyorlardı “AKP Hükûmetinde, bizim sayemizde konuşuyorlar.” diye söylediniz?

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – AK PARTİ çözdü işte!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Madem asimilasyon yoktu, madem Kürtler özgürdü niye bunlarla övünüp duruyorsunuz? Bir de birçoğu da gerçek değil, o da ayrı bir konu.

Değerli arkadaşlar, bu ülkenin tarihi ne yazık ki katliamlar tarihi. O tarihlerden biri de 19 Aralık. 19 Aralıkta ne mi oldu?

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Bu ülkede sorunları AK PARTİ çözer.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – 19 Aralıkta bu ülkenin Alevi Kürt halkı bir soykırıma, bir katliama maruz kaldı değerli arkadaşlar. Ne yaptılar? Bildiğimiz yöntemler; önce oraya istihbarat elemanları gitti, Millî Piyangocu görüntüsü altında. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Dinle, dinle.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, bir dinleyin ya. Bir tahammül et ya.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Dinle, yeter ya. Çık orada konuş. Çık orada konuş. Sabahtan beri bağırıyorsunuz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya bir dinleyin ya. Bir konuşmayın. Siz de konuşuyorsunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Şehre 26 Millî Piyangocu gönderildi ve bunlar ne yaptılar? Bir sinemaya bomba konuldu. Bir söylenti çıkarıldı “Bu bombalamayı yapanlar Alevilerdir, solculardır, komünistlerdir.” denildi ve olayların fitili ateşlendi. Çok hızlı bir şekilde müdahale edilebilecekken, olayların önu alınabilecekken yapılmadı, 2 solcu öğretmen katledildi. Yetmedi, cenazesine giden insanlar, damlardan, önceden örgütlenmiş paramiliter güçler tarafından taşlandılar. Ama bu da yetmedi değerli arkadaşlar, bu da yetmedi, ayın 23’ünde, bütün bir Maraş’ta, daha önce çarpılanan evler başta olmak üzere, Aleviler katledildiler. Nasıl mı? Size Ali Traş’ı söylemek isterim, Ali Traş’ı. Nasıl mı katledildi değerli arkadaşlar? Hunharca katledildi, kolları ve vücudu ayrıldı ve kendi kanında bir kazanda kaynatıldı.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bu kadar da iftira olmaz ya!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, ayıptır, bir dinleyin ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Eğer “Bunlar olmadı.” diyorsanız, önce gidin MİT’in arşivlerine, sonra da devlet arşivlerine bakabilirsiniz.

ALİ ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - İddianameye bak ya, inanmıyorsan iddianameye bak sen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Eğer Maraş katliamıyla yüzleşilseydi bu ülkede Çorum olmayacaktı. Çorum’la yüzleşilseydi Sivas olmayacaktı. Sivas’la yüzleşilseydi Gazi katliamı yaşanmayacaktı ve biz burada o katliamda yitirdiklerimizi de anmak zorunda kalmayacaktık. (İYİ PARTİ sıralarından “Başbağlar, Başbağlar” sesleri)

TAMER AKKAL (Manisa) – Başbağlar’da ne oldu? Başbağlar’ı söyleyin.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Dediğim gibi, sizin “Yok.” demeniz bir şeyi değiştirmez, gerçekler güneşle, balçıkla sıvanmaz.

Değerli arkadaşlar, bir şey daha: Bugün 19 Aralık, arkadaşlarımız da girişte söylediler. Aynı zamanda adı “hayata dönüş operasyonu” olan ama 2’si asker, 32 insanın yaşamına mal olan bir operasyon yapıldı. Niçin, soruyorum size. O insanlar ne istediler? Cezaevi koşullarının iyileştirilmesini istediler. Cezaevi koşullarında insan onuruna yaraşır bir muameleyi talep ettiler. Buna karşılık ne yapıldı? Görüşme heyetinde olanlar hâlâ bu Meclis çatısı altındalar. Görüşmeler bitmeden düğmeye basıldı ve operasyon gerçekleştirildi. Sonuçta, 2 asker kendi askerî silahtan çıkan kurşunla ama 30 insan ne olduğu belli olmayan kimyasalların yanıklarıyla, kurşunlarla, darplarla katledildiler. Bu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun raporlarıyla da tespit edilmiştir. O dönem tutanak altına alınmıştır, isteyenler Meclis arşivlerinde de o dönemki bu tutanağa bakabilirler, bu rapora bakabilirler.

Değerli arkadaşlar, peki, bu operasyonlar ilk miydi? Tarih, bu ülkedeki muhaliflerin payına hep katliamları, hep acıları, hep gözyaşlarını düşürdü. Çünkü şöyle bir görüş var...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Başbağlar ne oldu, Başbağlar?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Sanıyorsunuz ki bu devlet sadece sizin. Siz makbul vatandaşsınız, biz Kürtler, biz Aleviler, biz kadınlar, solcular, muhalif olanlar da bu ülkede hiç yaşamamışlar sanıyorsunuz. Ama...

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) - Bu şekilde konuşamazsın!

KADİR AYDIN (Giresun) - Hangisisiniz, bir karar ver.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Sayın Başkan, susturacak mısınız.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hatibi dinleyin, hatibi dinleyin.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hatibi dinleyelim.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Tüm Türkiye’deki kadınlar adına konuşamazsın!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Susturacak mısınız.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan ama bizim hatibe müdahale olduğunda hiçbir söz söylemiyorsunuz.

BAŞKAN - Müsaade ederseniz ben karar vereyim müdahale edeceğim noktaya, olur mu?

KADİR AYDIN (Giresun) – Buradan iyi ki sataşmayacakmışsınız yani!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bu millete hakaret etme. Bu millete hakaret etmeden konuş.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Ne katliamından bahsediyorsun sen, katliamı PKK yapıyor?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Hayır, hayır, susmuyorlar.

BAŞKAN – E, tamam, müdahale ediyorum ama bunun da bir şeyi var burada, istediğiniz gibi sükûnet sağlanmıyor ilkokul 1’deki gibi. Lütfen... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama sizin de müdahale etmeniz lazım.

BAŞKAN - Böyle bir şey yok burada, müdahale ediyorum ben. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)
Arkadaşlar...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Evet, tabii, gerçekler acıdır, gerçekler çok acıdır.

KADİR AYDIN (Giresun) - Sen bu milletin kürsüsünden konuşuyorsun.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Gerçekler çok acıdır...

KADİR AYDIN (Giresun) - Burası milletin kürsüsü, partinin değil.

BAŞKAN – Arkadaşlar, kime söz verdiğem o konuşuyor.

Lütfen...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Evet, burası milletin kürsüsü ve millete yapılanları, bu ülkenin öz yurttaşlarına yapılan katliamları söylüyoruz. Bu insanlar bu ülkenin yurttaşydılar, bu ülkeye vergi veriyorlardı ama bu ülkenin yurttaşı olarak ne yazık ki yaşamlarını cezaevlerinde, Maraş'ta, Çorum'da, Sivas'ta kaybettiler.

AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Sivas'a karışma.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Bunlar geçmiş olanlar değil mi? Daha yakına gelelim değerli arkadaşlar. Daha yakında ne var?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Başbağlar...

TAMER DAĞLI (Adana) – PKK var, PKK.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Bu arada, bu resmî hepinize göstermek isterim. Bu resim, 19 Aralıkta operasyonda cezaevinden hastaneye giderken Hacer Hanım'ın resmi, bu resme iyi bakın. Ne diyor biliyor musunuz? “Bize öyle bir madde attılar ki elbiselerimiz yanmıyordu ama derilerimiz akıyordu.” Düşünebiliyor musunuz? “Derilerimiz akıyordu.” Hâlâ açıklanmış değil o kullanılan kimyasal neydi, içeriğinde ne vardı değerli arkadaşlar?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yalan, mahkeme raporlarıyla sabit, kimyasal falan yok.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yalan bunların hepsi ya, hepsi yalan.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Meclis tutanaklarına bakarsınız, Meclis araştırma komisyonunun, inceleme komisyonunun tutanaklarına bakarsınız değerli arkadaşlar.

Yakın döneme gelelim. Peki, bitti mi bu katliam silsilesi? Ne yazık ki bitmedi. 14 Aralıkta başlayan ve aylarca süren ablukalarda insanlar yine sokak ortasında, evinin avlusunda, evinin içinde, kimisi namaz kılarken, kimisi Kur'an okurken, kimisi çocuğuna yan tarafa geçip komşusundan kalan sütü almaya giderken vuruldu. Onlardan biri de Taybet anaydı ve Taybet ana 11 çocuk annesi bir kadındı, yedi gün cenazesi AKP Hükümetinin denetimindeki kolluk güçlerinin engellemesi sonucunda sokaktan ne yazık ki alınamadı. Orada Taybet ana ölmedi, orada bu ülkenin vicdanı öldü, vicdanı.

SALİH CORA (Trabzon) – Oraya bomba koydunuz, bomba.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Orada bu ülkenin insanlık değerleri öldü.

SALİH CORA (Trabzon) – Oraya bomba koyduğunuz için alınamadı.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Onun için bu insanlık değerlerine her birimizin sahip çıkması gerekiyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Oraya bomba düştü, bomba.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Acıları yarıştırarak, en ufak bir meselede “vatan, millet, Sakarya” diyerek gerçekleri çarpıtamazsınız. Ortada bir gerçek var; o da evet, Kürt sorunu var, Alevi sorunu var... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

TAMER DAĞLI (Adana) – PKK sorunu var, PKK; Türkiye'nin PKK sorunu var bu ülkede, Kürtlerin PKK sorunu var.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla)- PKK bir sonuçtur...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Söyle bakalım oradan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, ara vereceğim, lütfen... Bakın, lütfen... Konuyu bir sürdürebilelim ya, kime söz veriyorsam o konuşsun, lütfen...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Şimdi, en azından kendi siyasi çizginizi biraz takip edebilmiş olsaydınız, şu anda, Cumhurbaşkanının, kendi Genel Başkanının “Kürt sorunu vardır, Kürt sorunu bu ülkenin sorunudur ama en başta da benim sorunumdur.” dediğini bilirdiniz.

SALİH CORA (Trabzon) - Sen Kürtleri ağzına alma.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Şunu söylediğini de bilirdiniz aynı zamanda: “Kürt sorunu yani “PKK bir sonuçtur...”

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – “Pe-Ke-Ke” değil, “Pe-Ka-Ka.”

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – “...asıl neden ana dildir, ayrımcılıktır, anayasal eşitliğin olmamasıdır.” dediğini de herhâlde bilirdiniz ama sanırım, bunları unuttuğunuz. Nisyan yani bu hafıza kaybı da önemli bir şey tabii değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Siz de PKK'nın katliamlarını unuttuğunuz Hanımefendi, sizde bir hafıza kaybı var.

BAŞKAN – Tamamlayalım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla)- Toparlayacağım Başkan.

Bir şey daha söyleyerek bitirmek istiyorum: Şimdi, hesap makinelerinin ekranlarına sığmayacak kadar büyük olan bütçe kalemlerinin içerisinde neler gözden kaçıyor? O görmediğimiz, eski parayla katrilyonlar, şimdiki milyonların karşılığında acaba Muş'un payına ne düşüyor? Muş'un payına bu resim düşüyor. (AK PART sıralarından gürültüler)

MELİHA AKYOL (Yalova) – Valilik açıklama yaptı, para yardımı yaptığına...

BAŞKAN – Arkadaşlar, yerinden laf atanları kürsüye çağıracağım, yarımşar saat süre vereceğim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Muş'un payına eski bir battaniden yapılmış bir sırt çantası ile okula giden çocuğun görüntüsü düşüyor. Bu resmi yayana ne oldu, biliyor musunuz? İşinden atıldı. Bu resmi paylaşıp öğrencisine yardım isteyen Selvan Öğretmen işinden oldu.

Biraz vicdan, birazcık vicdan diyorum değerli arkadaşlar. Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bu vatanın ekmeğini yiyorsunuz, böyle konuşuyorsunuz. Çok yanlış, çok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – İnsan yaptığından utanır biraz be! Saygısız!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yeterince konuşmadınız herhâlde, yeterince konuşmadınız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, yerinizden mi kürsüden mi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yerimden bir söz istiyorum bir açıklama için, evet.

BAŞKAN – Buyurun lütfen, süreniz bir dakika.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, vatandaşların kanun önünde eşit olduğuna, ayrımcılığın, asimilasyonun söz konusu olmadığına, herkesin kendi dilini, kültürünü yaşatması için özgürlükleri genişletici kanuni düzenlemelerin yapıldığına ve Türkiye'de PKK sorunu olduğuna ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Biraz evvel kürsüde konuşan hatibin sözlerini dikkatli bir şekilde dinledik.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Duyabildiniz mi peki? Dinlemediniz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunlar hakikati ortaya koymuyor. Türkiye'de bütün vatandaşlarımız kanun önünde eşittir, hiçbir ayrımcılık söz konusu değildir.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bazıları daha bir eşittir!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sen inanıyor musunuz buna ya?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Türk, Kürt, Çerkez, Alevi, Sünni, hangi statüde olursa olsun, etnik kökeni, dinî inancı, nerede olursa olsun, nereden gelirse gelsin, herkes kanun önünde eşittir. Türkiye'de bir asimilasyon söz konusu değildir.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Palavra, palavra, palavra!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir kültürel çoğulculuk şeklinde, kültür politikamızda herkesin kendi dilini öğrenmesi, kendi kültürünü yaşatması konusunda her türlü özgürlükleri genişletici kanuni düzenlemeler iktidarımız döneminde yapılmıştır. Bu konuda herhangi bir sorun yoktur.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Burada o sorunları yaşayan insanlar var Sayın Başkan, insanlar.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Türkiye'de PKK sorunu vardır, onun da başı ezilmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Afaki konuşuyorsun, afaki!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bununla beraber, Maraş olayları ve Sivas olaylarıyla ilgili de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum hemen, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Maraş olayları ve Sivas olaylarıyla ilgili de devriktidarlarında CHP ne yapmıştır?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Roboski'yi hatırla!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – CHP'nin temsilcileri buradadır.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Zihniyete bak, zihniyete bak, yapanların zihniyetine bak!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kendileri cevap verebilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tabii, sataşmadan söz veriyorum onlara zaten şimdi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay onu bekliyordu. Sayın Altay, yerinizden lütfen.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yok yok, körün istediği bir göz, Allah verdi iki göz; bu sataşma. Sivas ve Maraş olaylarını bize bağladı yani.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşma yok, bir dakika...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Aa!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşma yok, sataşma yok, açıklama var.

Efendim, Maraş ve Sivas olaylarıyla ilgili bir açıklamada bulundu, onu CHP açıklasın diyorum, bu kadar, bitti.

BAŞKAN – Tamam, açıklayacak ama işte nerede? Yerinden mi, kürsüden mi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşma yok, sataşma yok!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Akbaşıoğlu’nu izleyen herkes, Türkteyey biraz bilen herkes Sivas ve Maraş olaylarını CHP’ye bağladığını anlamıştır.

Sataşma, Başkanım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devriktidarınızda oldu olaylar.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani buradan da olsa iki dakika...

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden iki dakika söz veriyorum.

34.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Ben, Sayın Akbaşıoğlu sisteme girerken otomatikman giriyorum zaten, kural ve mütekalibiyyet gereği.

Şimdi, önce şunu söyleyelim: Siz şu an itibarıyla Sayın Recep Tayyip Erdoğan’la ters düşüyorsunuz. İzah edeceğim, sakın olun. Sayın Erdoğan’ın şöyle bir açıklaması var... Ki ben de kürsüde zaten dedim ki Mehmet Ağar’dan yola çıkarak, geçmişte kültürü, dili, rengi, sanatı yok sayma, bunlar çok daha yoğundu, şimdi yok bunlar derim. Sayın Erdoğan aynen şöyle diyor: “Şu anda kimse ‘Ret ve inkâr politikası uygulanıyor.’ diyemez.” Devamen: “Artık asimilasyon politikaları uygulanmıyor.” Bu ne demek? “Artık asimilasyon politikaları uygulanmıyor.” demek, söylediği sözün tarihi itibarıyla demek. Yani siz burada hoplayıp zıplıyorsunuz ama Sayın Recep Tayyip Erdoğan şunu diyor, tarih 11/9/2012...

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – “CHP dönemindeki uygulamalar yok.” demek.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, bir bitireyim.

11/9/2012 tarihine kadar Türkiye’de asimilasyon politikası uygulandığını ilan eden Recep Tayyip Erdoğan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Yalan!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu doğru değil, doğru değil bu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – E, burada söylüyor. Ha, Recep Tayyip Erdoğan yalan söylüyor, yanlış söylüyor. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır, siz doğru söylemiyorsunuz, siz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ayıp ediyorsun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çarpıtıyorsunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, ben Cumhurbaşkanımızın sözlerini çarpıtmam, yakışık almaz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çarpıtıyorsunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu söylediklerim motamot Cumhurbaşkanının sözleridir.

BAŞKAN – Sayın Altay, mikrofonunuzu açıyorum, tamamlayalım lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Maraş, Sivas, Çorum vesaireye gelince... Bu topraklar üzerinde zaman zaman komünistler-faşistler diye, zaman zaman Ermeniler-Türkler diye, zaman zaman Aleviler-Sünniler diye oynanan emperyal oyunlara alet olmanın hep birlikte ben üzüntüsünü yaşıyorum, ben yaşıyorum. 1980 öncesinde de... Biraz önce bir arkadaşımız dedi ki “Komünistlerin katlettiği...” bilmem ne. Şunu demedim: “Ülkücülerin ya da -o zaman öyle derdik biz- faşistlerin katlettiği bilmem şuralar, Bahçelievler katliamı...” çünkü bunların hepsinin bir kumanda masasından dizayn edildiğine inanıyorum ben. Dün “faşist” dediğim, bana “komünist” diyen aydınla ben şimdi her hafta buluşup Türkiye’yi değerlendiriyorum. Geçmişte de keşke bunu yapabilseydik.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, ismime atfen bir şey söylediği için açıklama yapmak istiyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, ben “Sayın Erdoğan” dedim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Akbaşoğlu” dediniz ve aynı zamanda Erdoğan’a da atıf yaptınız. Bir açıklama yapacağım sadece. Benimle ilgili ve Sayın Cumhurbaşkanımızla ilgili sözlerine ilişkin bir dakikalık bir açıklama rica ediyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Cumhurbaşkanına sataşmaktan mı?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

Bir dakika...

35.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Maraş ve Sivas olayları sırasında CHP'nin iktidarda olduğuna ve bu konuda İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın düşüncelerini öğrenmek istediğine, Cumhurbaşkanının sözünün anlamından ve bağlamından koparılması gerektiğine, asimilasyonun söz konusu olmadığına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu söylüyorum, ben şunu ifade ettim: Maraş ve Sivas olayları esnasında CHP iktidardaydı, bununla ilgili düşüncelerinizi açıklayabilir misiniz, dedim hatibe, bir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Söyledim işte, söyledim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İkincisi: Sayın Cumhurbaşkanımızın sözünü çarpıtarak, anlamından ve bağlamından kopararak... Anlam bağlamından koparmamak gerekir. Nedir o?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, sakın olun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Asimilasyon, asla söz konusu değildir. Türkiye’de kültürel haklar yönü itibarıyla bütün Boşnak kardeşlerimize, Kürt kardeşlerimize, Pomak kardeşlerimize, Çerkez, Roman kardeşlerimize, herkese yönelik kucaklayıcı bir yaklaşım sergilenmiştir. Kültürel çoğulculukla ilgili birleştirici, bütünleştirici, devlet-millet kaynaşmasına yönelik yaklaşım ve düzenlemeler söz konusudur. Söylediğimiz de budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Cumhurbaşkanımızın söylediği bu özgürlükler düzenlemeleridir.

Teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Söz vereceğim.

Değerli arkadaşlar, bir şey söyleyeceğim. Tabii, burada bizim programımızın yürütülebilmesi için grup başkan vekillerimizin bir hassasiyet göstermesi lazım. Milletvekillerimiz bu hassasiyeti gösteriyor. Şunun için: Bakın, 60’a göre hiçbir arkadaşımıza söz vermedim.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, bu da haksızlık.

BAŞKAN - Yani sadece grup başkan vekilleri arasında bir oyuna dönüşmesin buradaki program.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Dönüşmesin, evet.

BAŞKAN - Ama bu hassasiyeti hep beraber göstermemiz lazım. Lütfen...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, ben meramımı söyleyeyim, belki vermezsiniz.

BAŞKAN – Bir dakika...

Sayın Altay, buyurun.

36.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Cumhurbaşkanının beyanına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Sayın Akbaşıoğlu, Cumhurbaşkanımızın sözlerini çarpıttığımı söylemek suretiyle bana sataştı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yok, alakası yok. Hayır, sataşma yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama ben yine buradan...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bağlamından koparmadan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) - İstersen buradan cevap vereyim.

BAŞKAN – Bir dakika...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şöyle...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İsterseniz sataşayım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sataş ağabey!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İsterseniz sataşayım yani.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sataş!

Bunu, vallahi Cumhurbaşkanının beyanını okuyorum: “Millî Birlik ve Kardeşlik Projesi’yle bir çağrı yapıyoruz ve diyoruz ki: ‘Herkes eteğinde ne varsa döksün. Bunun adı Millî Birlik ve Kardeşlik Projesi olabilir, başka bir ad da olabilir; bunlar önemli değil. Mesele ortada, bir vaka var. Bunu çözmek, Kürt meselesi diye bir mesele artık ben kabul etmiyorum. Türkiye’de artık Kürt...”

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, Kürt meselesi yoktur; evet.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Bir dinle ya! Bir dinle! Sonunu da dinle.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, Kürt meselesi yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - “Artık” var burada, “artık” önemli.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Terör meselesi var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, bir dinle ya!

“...Türkiye’de artık Kürt meselesi kalmamıştır, bu iş aşılmıştır.”

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, Kürt meselesi aşılmıştır ve asimile de yoktur, kültürel haklar söz konusudur.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, bir dinle!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Birlik, beraberlik, bütünlük söz konusudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika..

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, evet...

“...Şu anda Türkiye’de bir terör...”

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ya, niye sorun çıkartmaya çalışıyorsun?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, Cumhurbaşkanının beyanını okuyorum ya! Cumhurbaşkanının beyanını dinlemeye tahammülünüz yok mu ya? (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

“...Türkiye’de bir terör sorunu vardır -ki, buna ben de katılıyorum- Türkiye’de şu anda PKK sorunu vardır, Türkiye’de şu anda siyasal Kürtçülük vardır.”

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Aynı sözleri söylüyoruz, aynı sözleri. PKK sorunu vardır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “...Diğer Kürt kardeşlerimizi bunlardan tenzih ediyorum. Böyle bir sürecin içerisinde biz bu mücadeleyi sürdürüyoruz ve sonuna kadar sürdüreceğiz. Şu anda kimse...” Burası önemli işte.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, dinle ya!

“...Şu anda kimse ‘Türkiye’de ret politikaları’ uygulanıyor diyemez, kimse ‘inkar politikaları uygulanıyor’ diyemez, kimse artık ‘asimilasyon politikaları uygulanıyor’ diyemez. Çünkü...”

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Dur, dur, otur!

“...Çünkü ben Kürt kardeşime ‘kardeşim’ diyorum. Bir kenara koymuyorum, ötelemiyorum, itmiyorum. Hizmet ise hizmet ediyorum.” (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – O kadar; tamam işte...

BAŞKAN – İlk defa ittifak etti iki grup, alkışlıyor birbirini.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bunun tam adı şudur: Erdoğan diyor ki “Bana kadar asimilasyon vardı, benden sonra yok.” Aynen öyle diyor.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bu tuluata bir son verin ya! Vallahi tuluata döndü bu. Ne bu böyle?

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen yani iki grup başkan vekili arasında bir tartiŐma olmasın artık bu konu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Bana kadar asimilasyon vardı.” demiş, Erdoğan demiş.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, lütfen buna bir son verin. Eğer öyleyse biz de söz istiyoruz Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, kayıtlara geçmesi açısından...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, ne bu ya!

BAŞKAN – Peki, on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.42

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 22.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Mustafa ŞENTOP

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Barış KARADENİZ (Sinop)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.
2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 11) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şimdi 13’üncü madde üzerinde söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz’dedir.

Buyurun Sayın Çeviköz. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılı merkezî yönetim bütçe teklifinin 13’üncü maddesine üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum, bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, sözlerime başlamadan önce tek adam bütçesine dair görüşmeler üzerine eleştirilerimi dile getirmek isterim.

Tüm hafta boyunca Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütçeyi görüştük ancak bütçeyi kullanacak icra makamı Mecliste bulunmuyor. Demokrasinin ve çoğulcu sistemin ülkemizdeki tarihsel gelişimine açıkça aykırı bir süreçle karşı karşıyayız.

Bütçenin yasama hakkının özü olması ilkesi terk edilmiş, devletin kasasının anahtarı tek adama verilmiştir. Tek adamın belirlediği ve sosyal adalet ilkesini tamamen görmezden gelen bu bütçenin, Türkiye'nin içinden geçtiği ekonomik krize, asgari ücretlinin, emeklilerin ve dar gelirlinin geçim derdine, kadına şiddet sorununa, hayvan haklarının istismarına, eğitim politikalarının pozitif akıldan uzaklaşmasına, dış politikada içinde bulunulan sıkışmışlığa çare olmayacağını belirtmek isterim.

Değerli milletvekilleri, Dışişleri Bakanlığının bütçeye yönelik hedeflerini görünce sanki Türkiye İdlib ve Menbic darboğazına sıkışmamış, Avrupa Birliği ilerleme raporlarında müzakerelerin durdurulması çağırısı yapılmamış, Libya Konferansı'nda istenmeyen ülke olmamış, NATO'nun Parlamentosu olan NATO PA tarafından tarihte ilk kez "özgür olmayan ülke" olarak kabul edilmiş, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde enerji alanında sıkıntılar yaşanmamış gibi hedefler konulmuştur. AKP iktidarının dış politikası hiçbir zaman huzur, barış, refah ve istikrar vadetmedi. "Yurtta barış, dünyada barış." ilkesi bugün tamamen Türkiye'nin dış politika anlayışından çıkarılmıştır.

Seçimlerde oy kazanmak adına askerî harekâtlar yapılmaktadır ancak Türkiye tek adam rejiminde bir rüzgârgülü gibidir. Diplomaside de ne liyakat kalmıştır ne de istikrar. Tek adam rejimi ülke içinde kutuplaşmaları artırırken bölgede de gerginlik, çatışma, ayrışma ve yoksulluk üretmektedir. 24 Haziran 2018 seçimleriyle birlikte uygulamaya konulan yeni sistemin tek adama dayanan yapısı kurumsuzlaşmayı artıran düzenlemeleriyle ülkemizin dış politikadaki kırılganlığını ve edilgen durumunu daha da derinleştirmektedir. Rus S400 füzelerinin alım vadedine karşı ABD'yle F35 krizi yaşayan Türkiye'ye bugün Pentagon 3,5 milyar dolar değerinde 80 adet Patriot tipi GEM-T füzesi ve 60 diğer füzenin satışına onay vermiştir. Bu satışın onayı için Kongrenin yanıtını bekleyen Türkiye hangi dengeyi kurabilecektir? Hem S400'lerin hem Patriot'ların bir arada hava savunması yapabilmesi için bizim bilmediğimiz yeni bir teknoloji mi geliştirilmiştir? Yoksa Rusya ve Amerika hava savunma sistemlerinin birbirleriyle çatışması için Türkiye semaları mı seçilmektedir?

Avrupa Birliği üyeliğinden hızla uzaklaşan AKP iktidarı Avrupa Birliği Sayıştayının 1,2 milyar euro olarak tarif ettiği, AB'nin Suriyeli mülteciler için verdiği yardımın nereye gittiğini bile açıklayamamaktadır.

2002 yılında iktidara gelen AKP dış politikanın her alanında geleceğimiz için büyük tehlike arz eden bir enkaz yaratmıştır ve bugün de yarattığı enkaza çözüm sunacak hedefler ortada yoktur. Bugün Türkiye'nin dış politikası temel ilkelerinden koparılmış ve saptırılmıştır. Yani tarafsızlığını, inandırıcılığını ve güvenilirliğini yitirmiş bir durumdadır. Hatalar zinciri Türkiye'nin bölgede en güvenilir aktör olarak görülmesi ve inandırıcılığıyla sorunların çözümünde başvurulacak bir yüksek akıl olması imkânlarını yok etmiştir. Türkiye Orta Doğu'da tarafsız bir bölge gücü olma özelliğinden yoksun kaldığı için Orta Doğu'nun ideolojik çekişmelerinin sahnesi hâline getirilmiştir. Bugün birçok ülkede diplomatik temsilciliğimizin bile olamayışı işte bu tarafsızlığı kaybetmemizdendir.

Türkiye AKP iktidarından önce dış politikadaki çıkarlarını hem Doğu hem Batı eksenli olarak muhafaza ediyor ve geliştiriyordu. Batı dünyasıyla ilişkilerimiz Rusya ve Orta Doğu'yu da dengeleyen bir çizgide yürütülüyordu. Çok yönlülük, Türkiye'nin geleneksel dış politikasının esas çizgisi olagelmişti. Bugün çok yönlü olarak tanımlanamayacak ve dengeci bir perspektiften yoksun dış politikamız, ülkemizin bölgesel ve uluslararası ölçekte farklı zeminlere sağlam basabilmesini engellemektedir. Oysa birkaç yıl öncesine kadar Türkiye Orta Doğu'da düzen kurucu ülke olma hevesiyle övünüyordu. Geldiğimiz noktada, değil Orta Doğu'da, Doğu Akdeniz'de de artık düzen dışı bir ülke hâline gelmiş bulunuyoruz.

Biliyor musunuz, Doğu Akdeniz enerji kaynaklarının çıkarılması ve Avrupa'ya aktarılması bakımından artık Türkiye dışındaki güzergâhlar üzerinde duruluyor. İsrail, Yunanistan, Kıbrıs Rum Kesimi üçlü iş birliğiyle bu hattın kurulması için çabalarını hızlandırdılar. Oysa hepsi biliyor ki yapılacak bir boru hattının en ekonomik güzergâhı Türkiye üzerinden geçecek olmandır. E şimdi bu enerji rekabetinde söz sahibi olmak için İsrail'le, hatta Mısır'la konuşmak gerekmez miydi? Gerekirdi elbet, gerekirdi de değerli milletvekilleri, dış politikaya hâkim olan kaprisler, ulusal menfaatlerimizi gözeten, bütünlükçü bir dış politika anlayışına imkân vermiyor ki. Ne İsrail'de ne de Mısır'da büyükelçimiz var.

Bakınız, İsrail'de büyükelçi bulundurmuyuşumuz başka nelere yol açıyor? 9'uncu madde tartışılırken bugün bir "Kudüs" kavram kargaşası yaşandı. Dendi ki: "Birleşmiş Milletler Kudüs'ü Filistin'in başkenti olarak tanıyormuş." Bu bir yanlış okumadır değerli milletvekilleri. Aslında ne olmuştur, teker teker size açıklayayım: ABD'nin Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanıması üzerine İslam ülkelerinin liderleri İstanbul'da toplanarak bir karar aldı ve Doğu Kudüs'ü Filistin'in başkenti ilan etti. Daha sonra, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu ABD Başkanı Donald Trump'ın Kudüs kararını oylamak için toplandı ve Kudüs kararını eleştiren karar tasarısı Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda 9'a karşı 128 oyla kabul edildi. Bu oylamada Kudüs'ün Birleşmiş Milletler tarafından Filistin'in başkenti olarak kabul edilmesi gibi bir kararın alınması söz konusu değildir.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 19 Aralık 2017 tarihli (10/22) sayılı Kararı'nda Kudüs'te diplomatik misyon kurmaktan kaçınma çağrısı yapılmıştır. Tasarıda yer alan ifadeler de aynen şöyledir:

"Kutsal Kudüs kentinin özel statüsünü, özellikle de Birleşmiş Milletler kararlarında belirtildiği üzere, kentin ruhani, dinî ve kültürel boyutlarının korunma ihtiyacını göz önünde bulundurarak;

Kudüs'ün nihai statüsüne Birleşmiş Milletler kararları çerçevesinde yürütülecek müzakereler sonucunda karar verilmesi gerektiğini vurgulayarak;

Kutsal Kudüs kentinin statüsünü, karakterini veya demografik yapısını değiştirme niyetindeki kararların yasal bir etkisi olmadığını, geçersiz olduğunu ve Güvenlik Konseyinin kararları doğrultusunda iptal edilmesi gerektiğini tekrar tasdik ederek;

Tüm devletleri Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 478 sayılı Kararı uyarınca Kudüs'te diplomatik misyon kurmaktan kaçınmaya davet eder;

Tüm devletlerin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kutsal Kudüs kenti kararlarına uygun hareket etmesini ve bu kararlara aykırı bir eylem veya önlemi tanınamasını talep eder;

Sahada iki devletli çözümü tehlikeye atan negatif trendlerin geri çevrilmesiyle vakit kaybetmeden, Orta Doğu'da Birleşmiş Milletler kararları ve toprak hakkı da dâhil olmak üzere Madrid Şartnamesi'ni, Arap Barış İnisiyatifi'ni ve Orta Doğu Dörtlüsü Yol Haritası'nı temel alan kapsamlı, adil ve kalıcı bir barışa ulaşmayı hedefleyen uluslararası ve bölgesel çabaların hızlandırılmasına yönelik çağrısını tekrar eder..."

Kamuoyunu doğru bilgilendirmek bizim vazifemiz. Kayıtlara doğrular geçsin de sonra birileri yine "Kandırıldık." demesinler diye bunları sizin bilgilerinize sunuyorum ama ben size çok daha vahim bir durumdan söz etmek isterim. Bu bahse konu karar Genel Kuruldan geçtiği sıralarda Türkiye'nin yakında Filistin'e büyükelçi tayin edeceği iddia ediliyordu. Doğruları bilmekte fayda var; Doğu Kudüs'te bir başkonsolosluğumuz vardır, orada "büyükkelçi" unvanlı bir diplomatımız görev yapmaktaydı. Görevi de Filistin nezdinde ülkemizi temsil etmektir ancak diplomatımız altı aydır Kudüs'te değil. İsrail'de Tel Aviv'de büyükelçi bulunduramadığımız için Kudüs'teki başkonsolosumuzu da görevine gönderemiyoruz. Sonuçta ne oluyor? Filistin nezdinde de temsil imkânlarından kendi kendimizi mahrum ediyoruz. Öfkeyle kalkan zararlar oturur. Sayın milletvekilleri, aklımıza geldikçe o ülkeden,

bu ülkeden büyükelçimizi geri çekersek, sonucu, dış politika zafiyetine yol açar. İşte bugün tek adam dış politikasının ülkeyi getirdiği durum bu zafiyettir ve çok önemsenen Orta Doğu politikasında dahi gedikler açılmış olmasıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak şunu da belirtmek isterim: Suriye Devlet Başkanının isminin her telaffuzunun değişmesinde Suriye politikamız da değişiyor. On ay önce kayıtlara göre Recep Tayyip Erdoğan “Hâlâ ‘Esed’le bir araya gelelim.’ diyen zavallılar var. Ya 1 milyon vatandaşımı öldüren bir katille neyi düzeltereksiniz?” demişti. Aralık 2018’de Esed’in adı yeniden “Esad” olmuş ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu “Esad’la birlikte çalışmayı düşünebiliriz.” diyor. “Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu!” diye bir söz vardır, galiba bu sözün en iyi oturduğu örnek, Türkiye’nin değişen Suriye politikaları oluyor.

Bu çelişkiyi de bu vesileyle vurgulamış olalım ve böylesine çelişkilerle dolu bir bütçeyi onaylamayacağımızı sizin bilgilerinize sunalım.

Hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi şahsı adına Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu.

Buyurun Sayın Ayvazoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Bütçemizin devletimize ve milletimize hayırlar getirmesini dilerken, LGS sıralamasında Türkiye 1’incisi olan şehrim Trabzon’un kıymetli eğitimci, veli ve öğrencilerini tebrik ediyor ve bu gururu sizlerle paylaşırken aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Tartışmasız ki son yıllarda esaslı bir saldırı altında kaldık, ülkemizin geleceğiyle oynamaya çalışıldı. Terör örgütlerini üstümüze salıp şehirlerimizin orta yerlerine bombalar koydular, havalimanlarımıza saldırdılar, sınırlarımız zorlandı. İç savaş denilen şey Suriye üzerinden ülkemize servis edilmeye çalışıldı. Gezi parsası, 17-25 Aralık’ın pastası, diplomatik terör ve ekonomik ablukaların hissesi yetmedi, üstüne bir de darbe teşebbüsü. Zor bir dönemden geçtik, canımızı çok yaktılar. Bize yüz yıl sonra yeniden bağımsız bir dünya devleti olmaya karar verişimizin bedelini ödetmeye kalkanları yüce milletimizle birlikte savuşturduk. Terörle mücadelede kırk yıl sonra gerçek anlamda bir zafer elde ettik. DEAŞ’ı, PKK’yı içeride beklemekten vazgeçip önümüze katıp kovaladık. Gelişmeler ışığında bakıldığında, İslam âleminin ve bütün mazlum coğrafyanın Türkiye ekseninde konsolide olma ihtimali bir tez olmaktan çıkıp realiteye dönüştü. Hâlâ içeride birilerinin fark etmemiş olması bir şeyi değiştirmiyor, gelişmeler bize yeni bir kutbun işaretlerini veriyor.

Artık dünya küresel güçlerin, güçlerinden çok sorunlarına tanıklık ediyor. Buna karşılık Gazze’den Halep’e, Batı Trakya’dan Kudüs’e, Somali, Etiyopya, Arakan’a, Yemen’e kadar bütün kanayan problemleri coğrafyalarda insanlar kulaklarını Türkiye’den gelecek açıklamalara dikip gözününün içine bakıyorsa Türkiye artık Türkiye’den çok daha fazlasıdır. Artık dünyanın bütün ötekileri Türkiye’nin hamiliğini kabule hazır ve onların da adına kurulu dünya düzenine yüksek sesle itiraz eden tek ülkeyiz biz. Dünya siyaset tarihinde kaç tane 15 Temmuz var, soruyorum? Yarınlarda bu ülkenin tarihini yazacaklar. Askeri vesayet rejiminin bitişi gibi devlet içerisinde devlet olmuş derin ve paralel yapıların devletten sökülüp atıldığı zaman diye de bugünleri yazacaklar, unutmayın.

Türkiye aldı başını gidiyor; yürümüyor, koşuyor. Kapı kapı borç dilenen bir ülkeden borç veren ve yaptığı insani yardımlarla üç yıl üst üste dünyanın en cömert ülkesi olan, İHA ve SİHA’yla bağımsızlığını da inşa eden ve de terörden kurtulmak için kaynağına gidecek kadar gözü kara bir ülkeye

geldik artık. Tam da bu noktada, böyle bir zamanda suni gündemlere takılı kalıp ucuz söylemlerle bu, yeniden dirilişe fren olmanın vebalini taşımamalı hiç kimse. Çünkü kaygılandığınız durum iradenizin kılığındaki disiplini resmeder. Başkaldırı da böyledir. Eyleminizin ruhuna biçilen elbise, yönelik olduğu konuya göre özenli bir şıklık ya da maksatlı bir rüküşlük ihtiva eder. Yani siz milletinizin ortak değerleri için kaygılanmıyor ve yine aynı amaç için başkaldırmıyorsanız, ideolojik bilincinizin rüküşlük hâli Meclis kürsüsünden şık biçimde teşhir edilmeyi hak eder.

Çok açık ki bu yeniden diriliş sürecinde insan gücümüzü, kaynaklarımızı doğru kullanmak, krizlerden ders çıkarmak, daha çok çalışıp sistemli bir şekilde gelişmek durumundayız. Türkiye artık siyasi ve ekonomik anlamda gerçek bir dünya devleti. Ülkemize inanmaya ve yanında durmaya devam etmek varlığımızın gereği. En büyük gücümüz, birlik ve beraberliğimiz olmalı. Kurucu akıl geri döndü. Artık Türkiye Recep Tayyip Erdoğan'ın devrimleriyle hem içeride hem dışarıda kendi yol haritasını kendisi çiziyor. Bütçe önemli bir kısmını tam da bu nedenle savunma sanayisine ayırıyor. Çünkü savunma sanayisinde belli bir yere gelmeden özgürlüğünüz, özgürlüğünüz olmadan da söyleyecek sözünüz olmuyor. Ne sokaklarda cesurca “Benim bedenim, benim kararım” diyebiliyorsunuz, ne de mezhebimiz, meşrebimiz ne olursa olsun bu kürsüye kadar gelip korkmadan her türlü “izm”in koçaklamasını yapabiliyorsunuz. Keşke cumhuriyetimizin ilk dönemlerinde atılan adımlardan sonra da son on altı yıldır atılan adımların cesaretine erişilebilseydi, şimdi bambaşka bir Türkiye konuşuyor olurduk. O hâlde siz memlekette terörün belini kırmış, jeopolitik ve jeokültürel dengeleri çarpıştırmadan da dağdan gelip bağdakini kovamayanların felaketi olmuş bir iradeyle aynı kaygıda birleşemezsiniz ya dönemin modern masallarına kapılıp gidersiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

BAHAR AYVAZOĞLU (Devamla) – ...ya da yeni dünya düzeninde adaleti ve asaleti tesis ederek dünya tarihine sahici bir not düşen Recep Tayyip Erdoğan'ı izlemekle yetinirsiniz. Korkuları olan ve insani değerleri şeytani kurgularla takas edebilecek zayıflıkta iseniz değil makamla, ölümle dahi korkutamayacağınız bir liderin karşısında, en hafif tabirle, itibarsızlaşırsınız. Sizin mecaliniz dışarılardan medet ararken tükenir, onun gücü ise milletine duyduğu sevdâyla bileylenir. Elbette devlet ve milletlerin çetin günleri vardır ve aslolan da o ki tam da öyle zamanlarda devletin ve milletinizin yanında olarsınız, vatan ortak paydasında birleşebilirsiniz, “En üst değer vatanımdır.” diyebilirsiniz.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi şahsı adına Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş konuşacak.

Buyurun Sayın Altıntaş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi hakkında aleyhte söz almış bulunuyorum.

Maalesef benim konuşmam biraz öncekiler gibi lezzetli olmayacak ama gerçekçi olmaya çalışacağım. Bazen gerçekler acı ve lezzetsiz olabiliyor.

Bu maddenin (1)'inci fıkrasında, belediye, il özel idaresi ve bağlı kuruluşların faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı belli miktarları aşamaz denilmektedir. Bu borç stokuna, Cumhurbaşkanınca kabul edilen büyük tutarda mali kaynak gerektiren proje borçlanmaları da dâhil edilmiştir. İlk bakışta borçlanmaları önleyici bir madde olduğu için makul görünmektedir.

Yine de iki noktaya dikkat çekmek istiyorum. Birincisi, borçlanmalara sınır getirilmesi Hükûmetin on altı yıldır uyguladığı sınırsız borçlanma politikasından vazgeçtiği anlamına geliyor. Bir anlamda kendi yaptıklarının hatalı sonuçlarını gördüklerinin ikrarıdır.

İkinci nokta ise ülkede büyük kaynak gerektiren projelerin Cumhurbaşkanınca kabul edilmesinin ifade edilmesiyle karar alma mekanizmalarının tek adama bağlanmış olmasının tescil edilmesidir. Aynı zamanda bir siyasi partinin Genel Başkanı olan Cumhurbaşkanının bu yetkilerini, özellikle yerel seçimler arifesinde olduğumuz bugünlerde hangi belediyeler lehine, hangi belediyeler aleyhine kullanacağını tahmin etmek güç değildir.

Bir başka husus ise maddedeki "büyük tutarda maddi kaynak" ifadesinin muğlak olmasıdır. Bu tanımın muğlak bırakılması, Cumhurbaşkanına tanımlama yetkisi verilmesi anlamına geliyor. Şimdiye kadar yapılmış olan büyük projelerde halkın ve devletin çıkarının iyi gözetilmediğini, projelerin ciddi fizibilite raporlarının olmadığını biliyoruz. Yeni İstanbul Havaalanı, Osmangazi, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, şehir hastaneleri gibi yatırımların fizibilite raporları varsa bize gösterin diyoruz.

Kanal İstanbul gibi ucube bir projeniz var. Türkiye'ye ve İstanbul'a yapılacak en büyük ihanet olarak nitelenebilir. Doğaya, çevreye, ulaşım, yaşam kalitesine ciddi zararlar verebilecek bu projenin fizibilitesi var mıdır? Stratejik anlamda ülkemize bir getirisi olacak mıdır? Yoksa daha önceleri yapıldığı gibi arsa spekülasyonu mu hedefleniyor?

Birinci fıkranın devamındaysa bu borçlanma limitinin uygulanmayacağı istisnalar açıklanmıştır. Avrupa Birliği ve yabancı devletlerden borçlanmaların istisna kapsamına alınması doğrudur. Ayrıca SUKAP kapsamında yapılan borçlanmalar da kapsam dışına alınmaktadır. Su, kanalizasyon, altyapı gibi hayati önemi haiz projelerin kapsam dışında tutulması olumludur.

Maddenin (2)'inci fıkrasındaysa Türkiye İhracat Kredi Bankasının politik risk kapsamındaki tahsilatlarının, temettü gelirlerinin, olağanüstü yedek akçelerinin Hazine ve Maliye Bakanınca bütçeye gelir kaydedilmesine yetki veriliyor. Ayrıca Cumhurbaşkanına da bu gelirleri istediği gibi harcama yetkisi veriliyor. Bütçeye gelir bulmak için âdeta sinekten yağ çıkarılıyor. Bankanın olağanüstü yedek akçelerine el konularak ekonomik durumun vahameti kabul ediliyor. Bugün yayımlanan bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kitap ve gazetede KDV'nin yüzde 18'e yükseltilmesi de ekonomik durumun vahametini önemli bir kanıttır.

Maddenin (3)'üncü ve (4)'üncü fıkralarında da diğer bazı kurumların gelirlerinin bütçeye dâhil edilmesi, bütçenin gelir ihtiyacı olduğunun göstergesidir.

Bütçenin geneline baktığımızda, vatandaşa umut vermediğini söyleyebiliriz; kemer sıkma, küçülme ve borç ödeme bütçesi diyebiliriz. 2019 bütçesi 2018 yılına göre genel olarak yüzde 14 artış öngörüyor. Gerçekleşen enflasyona bakılırsa bu bir küçülme demektir. Dolar olarak bakarsak, 18 Aralık tarihli kurlara göre bütçe 198 milyar dolardan 164 milyar dolara inmiş durumdadır. Faiz ödemeleri 73 milyar TL'den 117 milyar TL'ye çıkmıştır yani yüzde 60 artmıştır.

Daha önce arkadaşlarımın belirttiği gibi, bu bütçe çiftçiye, işçiye, emekliye, memura kemer sıkma, fakirleşme ve daralma getiriyor, yatırım miktarları ise yerinde sayıyor. Kısacası, vatandaşa umut vermeyen, en az yüzde 20 fakirleşme öngören, faiz ödemelerine önemli kaynak ayıran bu bütçeye ve özelinde bu maddeye olumlu oy vermeyeceğimi belirtir, hepinizi saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde konuşan tek konuşmacı...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben, sayın hatibin “Kanal İstanbul’un fizibilitesi var mıdır?” şeklindeki sorusuna açıklama getirmek istiyorum.

BAŞKAN – Yani, genele sordu, size sormadı. Onun için ben şeye geçiyorum arkadaşlar...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Açıklama istemedi senden ya. Açıklama istemedi senden; yürütme burada, yürütme cevap versin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Fizibilitesi de ÇED raporu da vardır, büyük bir projedir.

BAŞKAN – 13’üncü madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: 13’üncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13’üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, programımız gereğince bugünkü görüşmeler tamamlanmıştır. Programa göre, 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin oylanmamış maddeleri ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarısı’nın maddelerini görüşerek oylamalarını yapmak için 20 Aralık 2018 Perşembe günü saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.17

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, basın özgürlüğüne dair uluslararası sıralamalarda Türkiye'nin yerine, tutuklu gazetecilere ve OHAL sürecinde kapatılan medya kuruluşlarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/5928)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 16.11.2018

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ

HDP Adana Milletvekili

Geçtiğimiz Nisan ayında, Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün (RSF) 2018 yılı dünya basın özgürlüğü raporu açıklandı. Raporda Türkiye, geçen yıla göre iki sıra daha gerileyerek 180 ülke arasında 157'inci sırada yer buldu.

Özgür Gazeteciler İnisiyatifi (ÖGİ) gazetecilere yönelik hak ihlallerini içeren Ekim ayı raporuna göre ise; 172 gazeteci tutuklu, 15 gazeteci gözaltına alındı, 1 gazeteci tutuklandı, 1 gazeteci hakkında dava açıldı, 42 gazeteci yargılandı, 5 gazeteci 12 yıl 6 ay 27 gün hapis cezasına çarptırıldı, 1 gazeteci öldürüldü, 1 gazeteci sürgün edildi.

Türkiye'de OHAL KHK'ları ile 70 gazete kapatıldı. Kapatılan dergi sayısı 20'ye ulaştı. 34 radyo ile ilgili kapatma kararı alındı. 30 yayınevi ve dağıtım şirketi ve 33 televizyon kanalı da kapatıldı.

Gazetecilerin gözaltına alındığı haberlerini aldığımız, yukarıda bahsedilen medya kuruluşlarının yanı sıra internet haberciliği yapan sitelerin sürekli kapatılma kararlarının alındığı son dönemde, özellikle muhalif basındaki baskılar çeşitli şekillerde artmıştır. Basın özgürlüğü; demokrasi için olduğu kadar halkın doğru ve tarafsız haber alması açısından da oldukça önemlidir.

Bu Gerekçeyle;

1. Basın Özgürlüğü Endeksi olarak tariflenen sıralamada 157. olan Türkiye'nin 30 yılı aşkın süredir emsali görülmeyen seviyelere gerilediği belirtilmektedir. Bu gerilemeyi gidermek için Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?
2. Anayasa, düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğünü garanti altına alırken; basın hürriyeti başlığı altında “basın hürdür ve sansür edilemez” hükmüne yer vermektedir. Yaşanan pratik ile bu Anayasal haklar çelişmektedir, bu aykırılığı önlemek için çalışmalarınız var mıdır?
3. Gizli tanık ifadelerine dayanan iddianamelerle uzun süre gözaltında tutulan ya da tutukluluk halleri uzun süren gazetecilerle ilgili Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?
4. OHAL sürecinde kapatılan medya kuruluşlarının OHAL Komisyonu tarafından gündeme alınması/süreci hızlandırmak için Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıđı

Sayı : 44697349-610.01/44397
Konu : Adana Milletvekili
Sayın Tulay HATIMOğULLARI ORUÇ'un
yazılı soru önergesi

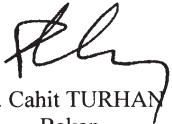
14 Aralık 2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIđINA

İlgi: 30.11.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.391299 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Sayın Tulay HATIMOğULLARI ORUÇ'un 7/5928 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı iliŖikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

ADANA MİLLETVEKİLİ
SAYIN TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ'UN
7/5928 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

Geçtiğimiz Nisan ayında, Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün (RSF) 2018 yılı dünya basın özgürlüğü raporu açıklandı. Raporda Türkiye, geçen yıla göre iki sıra daha gerileyerek 180 ülke arasında 157'inci sırada yer buldu.

Özgür Gazeteciler İnisyatifi (ÖGİ) gazetecilere yönelik hak ihlallerini içeren Ekim ayı raporuna göre ise; 172 gazeteci tutuklu, 15 gazeteci gözaltına alındı, 1 gazeteci tutuklandı, 1 gazeteci hakkında dava açıldı, 42 gazeteci yargılandı, 5 gazeteci 12 yıl 6 ay 27 gün hapis cezasına çarptırıldı, 1 gazeteci öldürüldü, 1 gazeteci sürgün edildi.

Türkiye'de OHAL KHK'ları ile 70 gazete kapatıldı. Kapatılan dergi sayısı 20'ye ulaştı. 34 radyoyla ilgili kapatma kararı alındı. 30 yayınevi ve dağıtım şirketi ve 33 televizyon kanalı da kapatıldı.

Gazetecilerin gözaltına alındığı haberlerini aldığımız, yukarıda bahsedilen medya kuruluşlarının yanı sıra internet haberciliği yapan sitelerin sürekli kapatılma kararlarının alındığı son dönemde, özellikle muhalif basındaki baskılar çeşitli şekillerde artmıştır. Basın özgürlüğü; demokrasi için olduğu kadar halkın doğru ve tarafsız haber alması açısından da oldukça önemlidir.

Bu gerekçeyle;

SORULAR:

1) Basın Özgürlüğü Endeksi olarak tariflenen sıralamada 157. olan Türkiye'nin 30 yılı aşkın süredir emsali görülmeyen seviyelere gerilediği belirtilmektedir. Bu gerilemeyi gidermek için Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?

2) Anayasa, düşüncüyü açıklama ve yayma özgürlüğünü garanti altına alırken; basın hürriyeti başlığı altında "basın hürdür ve sansür edilemez" hükmüne yer vermektedir. Yaşanan pratik ile bu Anayasal haklar çelişmektedir, bu aykırılığı önlemek için çalışmalarınız var mıdır?

3) Gizli tanık ifadelerine dayanan iddianamelerle uzun süre gözaltında tutulan ya da tutukluluk halleri uzun süren gazetecilerle ilgili Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?

4) OHAL sürecinde kapatılan medya kuruluşlarının OHAL Komisyonu tarafından gündeme alınması/süreci hızlandırmak için Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?

CEVAPLAR:

Soru önergesinde bahsi geçen husuşlar, Bakanlığımız görev ve sorumluluk alanında bulunmamaktadır.

2.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yazılı soruların cevaplanmamasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/5929)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit Turhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **20.11.2018**

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Anayasanın 98. Maddesinde “TBMM; yazılı soru yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanır. Yazılı soru, yazılı olarak en geç 15 gün içinde cevaplanmak üzere, milletvekillerinin, cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir”

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu Maddesine göre; “Yazılı sorular, Cumhurbaşkanı yardımcıları veya bakan tarafından gönderildiği tarihten itibaren en geç onbeş gün içinde cevaplandırılır. Tatil ve ara vermede de yazılı soruların havale işlemi yapılır, bu halde onbeş günlük süre tatil ve ara vermeden sonra başlar.” Hükmü açıkça yer alır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi aracılığıyla 7/4008, 7/4009, 7/4010, 7/4011, 7/4012, 7/4345 7/4825 7/4826, 7/4828, 7/5090 sıra sayılı soru önergelerimle sorularımı Bakanlığınıza sormuştum.

Verdiğim sıra sayılı soru önergelerinin cevaplandırılması yasal süreleri içerisinde yapılmamıştır.

Buna göre;

- 1- Anayasa ve TBMM iç tüzüğünde yazılı açık hükümlere rağmen işleme alınan yazılı soru önergelerinin cevaplandırılmamasının nedeni nedir?
- 2- Bu yazılı soru önergelerine cevap verilmediği takdirde her hangi bir yaptırım ve cezai işlem olmadığı için mi cevap verilmiyor?
- 3- Bakanlığınızda yazılı soru önergelerinin ilgili muhatabı bürokratlara söz mü geçiremiyorsunuz? Yoksa keyfi uygulamalarla mı cevap verilmiyor?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : 44697349-610.01/94418
Konu : Denizli Milletvekili
Sayın Yasin ÖZTÜRK'ün
yazılı soru önergesi

14 Aralık 2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi: 30.11.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.391299 sayılı yazınız.

Denizli Milletvekili Yasin ÖZTÜRK'ün 7/5929 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN YASİN ÖZTÜRK'ÜN
7/5929 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Anayasanın 98. Maddesinde “TBMM; yazılı soru yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanır. Yazılı soru, yazılı olarak en geç 15 gün içinde cevaplanmak üzere, Milletvekillerinin, Cumhurbaşkan Yardımcıları ve Bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir”

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu Maddesine göre; “Yazılı sorular, Cumhurbaşkanı Yardımcıları veya Bakan tarafından gönderildiği tarihten itibaren en geç onbeş gün içinde cevaplandırılır. Tatil ve ara vermede de yazılı soruların havale işlemi yapılır, bu halde onbeş günlük süre tatil ve ara vermeden sonra başlar.” Hükmü açıkça yer alır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi aracılığıyla 7/4008, 7/4009, 7/4010, 7/4011, 7/4012, 7/4345,7/4825 7/4826, 7/4828, 7/5090 sıra sayılı soru önergelerimle sorularımı Bakanlığınıza sormuştum.

Verdiğim sıra sayılı soru önergelerinin cevaplandırılması yasal süreleri içerisinde yapılmamıştır.

Buna göre;

SORULAR:

1- Anayasa ve TBMM iç tüzüğünde yazılı açık hükümlere rağmen işleme alınan yazılı soru önergelerinin cevaplandırılmamasının nedeni nedir?

2- Bu yazılı soru önergelerine cevap verilmediği takdirde her hangi bir yaptırım ve cezai işlem olmadığı için mi cevap verilmiyor?

3- Bakanlığınızda yazılı soru önergelerinin ilgili muhatabı bürokratlara söz mü geçiremiyorsunuz? Yoksa keyfi uygulamalarla mı cevap verilmiyor?

CEVAPLAR:

Bakanlığınıza yöneltilen yazılı soru önergelerine yasal süresi içerisinde cevap verilmesine azami ölçüde özen gösterilmektedir.

Bu kapsamda; bahse konu soru önergelerinin cevaplandırılma tarihleri aşağıda belirtilmiştir.

Esas Numarası	Cevaplandırılma Tarihi
7/4345	27.11.2018
7/4828	07.12.2018
7/4008	12.12.2018
7/4009	12.12.2018
7/4010	12.12.2018
7/4011	12.12.2018
7/4012	12.12.2018
7/4825	12.12.2018
7/4826	12.12.2018
7/5090	14.12.2018

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 2

37'NCİ BİRLEŞİM
19 ARALIK 2018 ÇARŞAMBA
SAAT: 11.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.-2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarısının yapılacak görüşmelerinde, gruplar ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütme adına yapılacak konuşmaların 5'inci ve 8'inci turlarda 60'ar dakika, diğer turlarda 70'er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların beşer dakika olması, Bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütmeye 80'er dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) önerilmiştir.

(Genel Kurulun 10.12.2018 tarihli 28'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.-Genel Kurulun 19 Aralık 2018 Çarşamba günü Birleşiminde 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinin görüşmelerine 6'ncı maddesinden devam edilmesi ve bu Birleşimde Teklifin 14'üncü maddesine kadar (14'üncü madde dahil) oylanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 18.12.2018 tarihli 36'ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİSİ

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarısının Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 10 Aralık 2018 Pazartesi günü gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması; bütçe görüşmelerine 10 Aralık 2018 Pazartesi günü saat 13.00'te başlanması, Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesinhesap Kanunu Tasarısının görüşmelerinin bitimine kadar, resmi tatil günleri dahil, her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalara devam olunması,

Görüşmelerin oniki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 21 Aralık 2018 Cuma günü görüşmelere saat 14.00'te başlanması ve bu birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesinhesap Kanunu Tasarısının görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde Yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, gruplar ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütmeye de 60'ar dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların ise onar dakika ile sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesinhesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesinhesaplarının görüşülme günlerini belirten programın TBMM Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesinhesap Kanunu Tasarısının maddelerinin oylanması,

Tüm turlarda yapılacak görüşmelerde, gruplar ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütme adına yapılacak konuşmaların 60'ar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük'ün 61'nci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere iki üyeye söz verilmesi ve bir üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütmeye 60'ar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), İçtüzük'ün 86'nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4.12.2018 tarihli 25'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

37^{NCİ} BİRLEŞİM

19 ARALIK 2018 ÇARŞAMBA

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 10) 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 07.12.2018) (X)

2.- (S. Sayısı: 11) 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi:07.12.2018) (X)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

10'uncu Gün

19.12.2018 ÇARŞAMBA

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

-2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 14'üncü maddesine kadar (14'üncü madde dâhil) oylanması.

TBMM Basımevi / 2018